

Hallituksen esitys eduskunnalle ajoneuvolaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksellä ehdotetaan säädettäväksi uusi ajoneuvolaki. Lailla kumottaisiin voimassa oleva ajoneuvolaki. Samalla muutettaisiin yhteensä 14 sellaista lakia, joissa viitataan ajoneuvolain säännöksiin. Esityksellä toteutettaisiin pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman tavoitetta elinvoimaisen Suomen vahvistamisesta.

Ajoneuvolaki uudistettaisiin vastaamaan autojen ja niiden perävaunujen EU-puiteasetusta. Ajoneuvolaissa ei enää säädettäisi EU-asetuksen mukaisista hyväksyntä- ja markkinavalvontamettelyistä. Pääallekkäinen sääntely poistettaisiin. Ajoneuvolaissa säädettäisiin jatkossa lähtökohtaisesti ainoastaan kansallisten ajoneuvoluokkien hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta. EU-asetuksen asettamien vaatimusten vuoksi myös ajoneuvojen markkinavalvonnan asemaa vahvistettaisiin säätämällä uusi markkinavalvonnan seuraamusmaksu.

Esityksellä pantaisiin lisäksi täytäntöön EU:n markkinavalvonta-asetus. Ajoneuvolakiehdotuksen mukaan Liikenne- ja viestintävirasto toimisi EU-asetuksessa tarkoitettuna markkinavalvontaviranomaisena. Markkinavalvontaviranomaisen toimivalta muutettaisiin vastaamaan markkinavalvonta-asetusta.

Muilta osin uusi ajoneuvolaki vastaisi sisällöllisesti pääosin voimassa olevaa ajoneuvolakia. Ajoneuvolain rakennetta kuitenkin selkeytettäisiin, ja lakiin tehtäisiin useita lakitekniisiä korjauksia.

Autojen ja niiden perävaunujen EU-puiteasetus tulee sovellettavaksi 1.9.2020. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan kyseisenä päivänä.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	4
1 Asian tausta ja valmistelu	4
1.1 Tausta.....	4
1.2 Valmistelu	5
2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö	8
3 Nykytila ja sen arviointi.....	10
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	12
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	12
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	15
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	17
6 Lausuntopalaute.....	18
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	18
8 Lakia alemman asteinen sääntely.....	86
9 Voimaantulo	102
10 Toimeenpano ja seuranta.....	102
11 Suhde muihin esityksiin	103
11.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä.....	103
12 Suhde perustuslakiin ja säätämisympäristöön	103
LAKIEHDOTUKSET	109
Ajoneuvolaki.....	109
Laki ajokorttilain 58 §:n muuttamisesta.....	168
Laki ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa annetun lain 1 §:n muuttamisesta	169
Laki ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain 3 ja 41 §:n muuttamisesta.....	170
Laki ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta.....	172
Laki ajoneuvoverolain muuttamisesta.....	173
Laki alkolukkolain 3 §:n muuttamisesta.....	175
Laki autoverolain muuttamisesta	176
Laki henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasui- tai etanolikäyttöisiksi muuttamisen tuesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	179
Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta.....	180
Laki liikenteen palveluista annetun lain 42 ja 44 §:n muuttamisesta	181
Laki liikennevakuutuslain 2 ja 30 §:n muuttamisesta	183
Laki maastoliikennelain 3 ja 13 §:n muuttamisesta.....	185
Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.....	186
Laki tieliikennelain muuttamisesta.....	188
LIITTEET	190
RINNAKKAISTEKSTIT.....	190
Laki ajokorttilain 58 §:n muuttamisesta.....	190

Laki ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa annetun lain 1 §:n muuttamisesta	191
Laki ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain 3 ja 41 §:n muuttamisesta	192
Laki ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta	194
Laki ajoneuvoverolain muuttamisesta	195
Laki alkolukkolain 3 §:n muuttamisesta	199
Laki autoverolain muuttamisesta	201
Laki henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta	204
Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta	206
Laki liikenteen palveluista annetun lain 42 ja 44 §:n muuttamisesta	207
Laki liikennevakuutuslain 2 ja 30 §:n muuttamisesta	210
Laki maastoliikennelain 3 ja 13 §:n muuttamisesta	212
Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	214
Laki tieliikennelain muuttamisesta	217

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Ajoneuvolaki uudistettaisiin vastaamaan moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/858 (jäljempänä *autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus*). Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus tulee sovellettavaksi 1.9.2020, ja se kumoaa tällä hetkellä voimassa olevan puitedirektiivin 2007/46/EY (jäljempänä *puitedirektiivi*). EU-lainsäädännön täytäntöönpanon vuoksi myös ehdotettu uusi ajoneuvolaki tulisi voimaan 1.9.2020.

Ajoneuvolaissa säädettäisiin jatkossa lähtökohtaisesti ainoastaan ajoneuvojen kansallisesta hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta. Hyväksynnällä tarkoitetaan ajoneuvojen tyyppihyväksyntää tai yksittäishyväksyntää. Tyyppihyväksynnässä varmistetaan, että ajoneuvotyyppi täyttää sitä koskevat tekniset vaatimukset. Yksittäishyväksynnässä varmistetaan yksittäisen ajoneuvon vaatimustenmukaisuus. Yksittäishyväksyntä tulee yleensä kysymykseen sellaisissa tapauksissa, joissa ajoneuvoa ei ole tyyppihyväksytty tai jos sitä on tyyppihyväksynnän jälkeen ennen ensirekisteröintiä muutettu. Markkinavalvonnalla puolestaan tarkoitetaan valvontaa, jossa varmistetaan, että markkinoille saatetut ajoneuvot täyttävät asiaankuuluvat vaatimukset.

Ajoneuvolain mukainen kansallinen hyväksyntä ja markkinavalvonta koskevat pelkästään kansallisen sääntelyn piirissä olevia ajoneuvoluokkia, kuten moottorikelkkoja ja moottoripyörä- ja kolmipyörä-, nelipyörä-, T (traktori), C (traktori), R (traktorin perävaunu), S (vedettävä vaihdettavissa oleva laite) kuuluvat EU-lainsäädännön soveltamisalan eli EU-hyväksyntöjen piiriin. EU-lainsäädännössä säädetään niiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta. Näin ollen EU-lainsäädännön soveltamisalaan piiriin kuuluvien ajoneuvojen hyväksyntä- ja markkinavalvontasääntely poistettaisiin ajoneuvolaista. Pällekkäinen kansallinen sääntely ei ole tarpeen eikä mahdollista, koska Euroopan unionin asetukset ovat suoraan sovellettavaa oikeutta jäsenvaltioissa.

Jotta ajoneuvo voidaan asettaa saataville EU:n sisämarkkinoilla, sen on oltava asianmukaisesti hyväksytty. Ajoneuvojen EU-hyväksynät ovat harmonisoituja, joten EU-tyyppihyväksyntä ja EU-yksittäishyväksyntä ovat voimassa kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Kansalliset hyväksynät täytyy erikseen tunnustaa toisissa jäsenvaltioissa, jotta ne olisivat sielläkin voimassa. EU-asetuksissa säädetään M-, N-, O-, L-, T-, C-, R- ja S-luokan ajoneuvojen markkinavalvonnasta.

Ajoneuvolaissa säädettäisiin siis jatkossa ainoastaan kansallisen hyväksynnän piirissä olevien ajoneuvojen markkinavalvonnasta. EU-asetuksissa on puolestaan säännökset EU-lainsäädännön piiriin kuuluvien hyväksyntöjen markkinavalvonnasta. Kuitenkin markkinavalvontaan liittyvistä seuraamuksista säädetään kansallisesti kaikkien ajoneuvoluokkien osalta. Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen täytäntöönpano edellyttää markkinavalvonnan seuraamuksia koskevien säännösten uudistamista. Asetus tehostaa jäsenvaltioiden markkinavalvonta- ja täytäntöönpanovelvoitteita ja sen 84 artikla edellyttää jäsenvaltioiden vahvistavan markkinavalvonnan seuraamuksia koskevat säännöt. Voimassa olevan ajoneuvolain (1090/2002) nojalla markkinavalvontaviranomaisella ei ole toimivaltaa käyttää riittäviä seuraamuksia valvontansa tukena. Tämän vuoksi ehdotetaan uutta markkinavalvonnan seuraamusmaksua koskevaa säännöstä.

Esityksellä pantaisiin lisäksi täytäntöön markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/2010 (jäljempänä *markkinavalvonta-asetus*). Markkinavalvonta-asetuksessa säädetään tiettyjen EU-tuotesäädösten kattamien tuotesektoreiden markkinavalvontamenettelyistä. Näihin EU-tuotesäädöksiin kuuluu useita ajoneuvoja koskevia EU-säädöksiä. Markkinavalvonta-asetuksen tavoitteena on vähentää vaatimustenvastaisten tuotteiden määrää sisämarkkinoilla, tehostaa markkinavalvontaa ja parantaa sisämarkkinoiden toimintaa. Ajoneuvolakiehdotuksen mukaan Liikenne- ja viestintävirasto toimisi EU-asetuksessa tarkoitettuna markkinavalvontaviranomaisena. Markkinavalvontaviranomaisen markkinavalvontatoimivaltuuksia täsmennettäisiin siten, että ne vastaisivat markkinavalvonta-asetusta. Asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta, joten sen täytäntöönpano ei edellytä muita lainsäädäntömuutoksia.

Vaikka kaikki edellä mainitut ajoneuvolakiin kohdistuvat muutostarpeet voitaisiin toteuttaa pelkästään voimassa olevaa ajoneuvolakia muuttamalla, on päädytty esittämään kokonaisuudistusta. Kokonaisuudistuksella pystytään ottamaan paremmin huomioon ajoneuvolakiin sisältyvät lukuisat lakitekniset ja rakenteelliset korjaustarpeet. Kokonaisuudistuksen tavoitteena on nykyistä selkeämpi lainsäädäntö ja siten yksilön oikeusturvan parantaminen.

1.2 Valmistelu

EU-säädöksen valmistelu

Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus hyväksyttiin 22.5.2018 ja allekirjoitettiin 30.5.2018. Asetus tulee sovellettavaksi 1.9.2020. Asetuksen valmistelu alkoi vuonna 2016 komission ehdotuksen¹ käsittelyllä. Komission ehdotusta käsiteltiin vuosien 2016–2017 aikana useissa Euroopan unionin neuvoston teknisen harmonisoinnin työryhmän kokouksissa. Euroopan unionin neuvoston, Euroopan parlamentin ja komission kantoja soviteltiin myös epävirallisissa trilogineuvotteluissa, joissa kannat saatiin sovitettua vuoden 2017 lopussa.

Komission ehdotuksen valmistelu alkoi, kun vuonna 2010 Euroopan komissio käynnisti julkisen kuulemisen, jossa se halusi kuulla intressitahojen näkemyksiä aiheistaan tarkistaa puitedirektiiviä. Kuulemisen tarkoituksena oli selvittää, tarjoavatko ne osa-alueet, joilla komission yksiköiden kartoituksen mukaan on mahdollisuuksia parantaa tyyppihyväksyntälainsäädäntöä, puitedirektiivin tarkistamiselle asianmukaisen laajuuden ja painotuksen. Prioriteetiksi komission ehdotusta laadittaessa asetettiin puitedirektiivin tarkistaminen.

---

¹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta (COM(2016) 31 final). Saatavilla: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52016PC0031>.

Kuulemisen jälkeen komissio teetti vielä lisätutkimuksia vaikutusarvioinnin² tueksi. Vuonna 2013 komissio toteutti kattavan toimivuustarkastuksen moottoriajoneuvojen EY-tyyppi hyväksynnän järjestelyistä. Vuonna 2013 tehtiin myös kilpailukyky selvitys³, jossa todettiin, että puitedirektiivin muutossuunnitelmat soveltuvat myös pienten ja keskisuurten yritysten tarpeisiin. Tutkimukset vahvistivat, että tyyppi hyväksyntään sovellettava oikeudellinen kehys tukee keskeisiä tavoitteita, jotka ovat yhdenmukaistaminen, sisämarkkinoiden tehokas toiminta ja terve kilpailu. Samalla kuitenkin tunnustettiin, että sääntelyn vaikuttavuutta heikensivät erot siinä, miten puitedirektiivin vaatimuksia tulkitaan ja kuinka tiukasti niitä sovelletaan eri jäsenvaltioissa.

Koko vaikutusten arviointiprosessin aikana vaihdettiin näkemyksiä yksittäisistä asioista jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa moottoriajoneuvoja käsittelevän teknisen komitean ja hyväksyntäviranomaisten asiantuntijaryhmän kokouksissa. Puitedirektiivin tarkastelemista koskevasta aloitteesta vaihdettiin näkemyksiä toimialan ja käyttäjien järjestöjen kanssa moottoriajoneuvoja käsittelevässä työryhmässä. Ulkoisten selvitysten laatijat kuuluivat lisäksi kaikkia sidosryhmiä kerätessään tietoja ja näkemyksiä. Julkisen kuulemisen ja vaikutusten arvioinnin tulosten perusteella valittiin näiden tarpeiden suhteen parhaana pidettyjen toimintavaihtoehtojen yhdistelmä.

Puitedirektiivin edellyttämiä muutoksia kartoittaessa tärkeäksi nähtiin etenkin tyyppi hyväksyntävaatimuksia täydentävien markkinavalvontasäännösten vahvistaminen. Lisäksi tarpeellisenä pidettiin takaisinkutsu- ja suojamenettelyn sekä olemassa olevien ajoneuvotyyppien hyväksyntöjen laajentamisen ehtojen selkeyttämistä. Komissio katsoi tarpeelliseksi parantaa tyyppi hyväksyntäjärjestelmän täytäntöönpanoa yhdenmukaistamalla ja tehostamalla jäsenvaltioiden viranomaisten ja tutkimuslaitosten soveltamia tyyppi hyväksyntää ja tuotannon vaatimusten mukaisuutta koskevia menettelyjä. Myös vaihtoehtoisten hyväksyntäjärjestelmien (kansalliset piensarjatyypin hyväksynnät ja yksittäishyväksynnät) ja monivaiheisen tyyppi hyväksyntämenettelyn sujuvoittaminen nähtiin tarpeelliseksi etenkin pienten ja keskisuurten yritysten näkökulmasta, kuitenkin heikentämättä yhtäläisiä toimintaedellytyksiä. Komissio nosti esiin myös tarpeen selkeyttää toimitusketjussa olevien talouden toimijoiden (valmistaja, valmistajan edustaja, maahantuoja ja jakelija) ja viranomaisten rooleja ja velvollisuuksia.

Syksyllä 2015 kesken valmistelun julkisuuteen tuli tieto, että Volkswagen on asentanut autoihinsa ohjelmistoja, joiden avulla typenoksidien päästöt oli saatu näyttämään todellisuutta pienemmiltä. Volkswagenin päästökandaalin seurauksena komissio katsoi, että järjestelmää oli uudistettava aiemmin suunniteltua laajemmin, jottei tämännäköisiä vaatimustenvastaisuuksia

---

² Komission yksiköiden valmisteluasiakirja vaikutusten arvioinnista, oheisasiakirja ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta (SWD/2016/09 final - 2016/014 (COD)). Saatavilla: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52016SC0009>. Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, tiivistelmä vaikutusten arvioinnista, oheisasiakirja ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta (SWD/2016/010 final - 2016/014 (COD)). Saatavilla: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52016SC0010>.

³ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle CARS 2020: Kilpailukykyistä ja kestävä eurooppalaista autoteollisuutta koskeva toimintasuunnitelma COM(2012) 0636 final. Saatavilla: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:52012DC0636>.

pääsisi jatkossa syntymään. Komissio päätyi ehdottamaan tämän myötä uusia toimenpiteitä asetukseen.

Komissio ehdotti perustettavaksi säännöllisesti kokoontuvan tietojenvaihtofoorumin, jossa jäsenvaltiot ja komissio vaihtavat tietoja ja koordinoivat tyyppihyväksyntälainsäädännön täytäntöönpanon valvontaan liittyviä toimintoja. Komissiolle ja muille jäsenmaille nähtiin tarpeelliseksi antaa lisävaltuuksia puuttua markkinoilla oleviin ajoneuvoihin, joissa epäillään olevan vaatimustenvastaisuuksia, sekä epätäydellisesti tai hitaasti suoritettuihin takaisinkutsumenettelyihin. Lisäksi komission ja muut jäsenmaat velvoitettaisiin tekemään säännöllisesti hyväksyntäviranomaisten vertaisarviointia ja tutkimuslaitosten tarkastuksia. Komissiolle ehdotettiin annettavaksi valta määrätä valmistajille hallinnollisia sakkoja.

Tyyppihyväksyntä perustuu vastavuoroiseen tunnustamiseen. Kun ajoneuvo tai komponentti hyväksytään yhdessä Euroopan unionin jäsenvaltiossa, sen käyttöönotto tulee sallia koko EU:n alueella. Asetusehdotuksen tavoitteena on myös ollut ajoneuvojen ja komponenttien riippumaton markkinoille saattaminen sekä nykyisen kaltaisen hyväksyntäjärjestelmän säilyttäminen. Tästä huolimatta pidettiin kuitenkin tarpeellisenä lisätä jäsenmaiden keskinäistä valvontaa ja komission mahdollisuuksia puuttua toimintaan. Lopullisessa asetuksessa nämä tavoitteet on pääasiallisesti huomioitu.

Suomen keskeiset neuvottelutavoitteet

Valtioneuvoston eduskunnalle toimittaman U-kirjelmän (U 14/2016 vp)⁴ mukaisesti Suomi on alusta saakka pitänyt asetuksen tavoitteita kannatettavina ja komission alkuperäistä ehdotusta pääosin oikeasuuntaisena. Suomi kannatti komission tavoitteita tehostaa ajoneuvojen markkinavalvontaa ja yhtenäistää hyväksyntäkäytäntöjä eri jäsenvaltioiden välillä. Lisäksi Suomi kannatti puitedirektiivin muuttamista suoraan jäsenvaltiossa sovellettavaksi asetukseksi.

Erityisesti EU-yksittäishyväksyntä ja muutokset, joilla yksinkertaistettaisiin valmistussarjensa viimeisten, vielä myymättä jääneiden ajoneuvojen rekisteröintimenettelyjä, arvioitiin Suomessa positiivisiksi ehdotuksiksi. Lisäksi Suomi piti tärkeänä, että valmistajiin, viranomaisiin ja tutkimuslaitoksiin kohdistuvan valvonnan kehittämisessä keskitytään erityisesti ongelmalliseksi osoittautuneisiin kohteisiin, kuten markkinavalvontaan ja ajoneuvojen päästöjä mittaavien tutkimuslaitosten toiminnan tarkasteluun. Lisäksi Suomi piti tärkeänä varmistaa, että suomalainen ajoneuvoteollisuus saa jatkossakin kilpailukykyisiä testaus- ja hyväksyntäpalveluja kotimaasta.

Suomi piti perusmuistiossa (LVM2017-00151)⁵ esitetyn mukaisesti tarkoituksenmukaisena ja hyväksyttävänä, että jäsenvaltioiden ohella myös komissio voisi kohdistaa toimenpiteitä ajoneuvovalmistajiin. Tämä olisi tarpeen erityisesti niissä tapauksissa, joissa kyse on väärinkäytöksistä tai muutoin vaarallisista tai ympäristölle haitallisista ratkaisuista, jotka liittyvät suurina

---

⁴ Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta (U 14/2016 vp). Saatavilla: https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/U_14+2016.aspx. Ks. myös Liikenne- ja viestintävaliokunnan lausunto U-kirjelmästä (LiVL 6/2016 vp). Saatavilla: https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/U_14+2016.aspx.

⁵ Perusmuistio LVM2017-00151. Saatavilla: https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/JulkaisuMetatieto/Documents/EUN_41+2017.pdf.

sarjoina valmistettaviin ajoneuvoihin. Komission oikeus antaa sanktioita mahdollistaisi myös koko unionin alueella toimivien valmistajien yhdenmukaisen kohtelun. Tämä tavoite toteutui lopullisessa asetuksessa.

Mukaan saatiin Suomen tavoitteiden mukaisesti myös rekisteröintitoimintaa helpottavia elementtejä, kuten ajoneuvojen sähköinen vaatimuksenmukaisuustodistus ja ajoneuvojen rekisteröintiä varten tarvittavien teknisten tietojen sähköinen käsittely.

Hallituksen esityksen valmistelu

Esitys on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä. Liikenne- ja viestintävirasto on osallistunut valmisteluun. Valmisteluun liittyvät asiakirjat ovat saatavissa esityksen valmistelua koskevilla sivuilla⁶.

2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö

Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen sisältö

Asetuksen tarkoituksena on yhdenmukaistaa soveltamiskäytäntöjä Euroopan unionissa vähentämällä tulkinta- ja soveltamiseroja liittyen etenkin kansallisiin hyväksyntäviranomaisiin ja tutkimuslaitoksiin. Lisäksi asetuksen tavoitteena on tehostaa tutkimuslaitosten toimintaa parantamalla ajoneuvon markkinoille saattamiseen liittyvän testauksen laatua. Asetuksella tehostetaan myös markkinavalvontaa, jolla tarkoitetaan markkinoille jo saatettujen ajoneuvojen vaatimuksenmukaisuuden valvontaa. Tähän sisältyy myös jäsenmaiden ja komission mahdollisuus suorittaa jo varhaisessa vaiheessa ajoneuvojen tarkastuksia puutteiden havaitsemiseksi.

Asetuksella tiukennetaan tyyppihyväksyntämenettelyjen valvontaa erityisesti antamalla komissiolle valtuudet arvioida määräajoin kansallisia hyväksyntäviranomaisia. Lisäksi perustetaan kansallisten hyväksyntä- ja markkinavalvontaviranomaisten edustajista koostuva täytäntönnäpön valvonnan neuvoa-antava tietojenvaihtofoorumi (jäljempänä *foorumi*). Foorumin tarkoituksena on toimia yhdenmukaistaa jäsenmaiden erilaiset tulkinnat ja käytännöt. Foorumi kokoontuu säännöllisesti käsittelemään hyväksytyjen ajoneuvojen ja niiden komponenttien vaatimustenmukaisuutta koskevia ongelmia. Foorumi tarkastelee myös vertaisarviointien ja komission arviointien tuloksia. Lisäksi kansallisten viranomaisten on toimitettava foorumille vuosittain kattava yhteenveto suunnitelluista markkinavalvontatarkastuksista. Foorumi on virallisempi versio nykyisestä TAAEG-ryhmästä (*Type Approval Authorities Expert Group*). Suomesta foorumin toimintaan osallistuu Liikenne- ja viestintävirasto.

Valvontaa tehostetaan myös velvoittamalla jäsenvaltiot tarkastamaan vuosittain tietty minimimäärä ajoneuvoja. Asetuksessa edellytetty vähimmäismäärä on yksi kustakin 40 000 uudesta jäsenvaltiossa edellisvuonna rekisteröidystä moottoriajoneuvosta. Jokaisen jäsenvaltion on kuitenkin tästä riippumatta tehtävä vähintään viisi testiä. Lisäksi edellytetään, että näistä tarkastuksista vähintään 20 prosenttia on oltava päästötestejä, joissa päästöt todennetaan todellisissa ajoolosuhteissa.

Asetuksen mukaisesti tutkimuslaitokset suorittavat tyyppihyväksyntätestejä hyväksyntäviranomaisten vastuulla. Tyyppihyväksyntätoimia koskevat maksut puolestaan tullaan perimään valmistajilta, jotka ovat hakeneet tyyppihyväksyntää. EU:n tyyppihyväksyntäjärjestelmän riippumattomuutta ja laatua parannetaan myös sillä, että komissiolla on valtuudet tehdä ajoneuvoille

---

⁶ <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM002:00/2019>.

testejä ja tarkastuksia vaatimuksenmukaisuuden todentamiseksi ja välittömästi sääntöjenvastaisuuksiin puuttumiseksi.

Käyttöön otetaan myös hyväksyntäviranomaisten arvioinnit. Komissio voi osallistua vertaisarviointiin. Komission tehtävänä on laatia vertaisarviointien tulosten yhteenveto ja julkaista se. Vertaisarviointi ei kuitenkaan koske hyväksyntäviranomaisia silloin, kun ne nimeävät kaikki tutkimuslaitoksensa kansainvälisesti tunnustettujen akkreditointistandardien mukaisesti.

Lisäksi komissio arvioi säännöllisesti myös EU:n tyyppi hyväksyntöjä myöntäneiden viranomaisten menettelyjä. Komissio voi lisäksi määrätä valmistajille ja maahantuojille hallinnollisia sakkoja, enimmillään 30 000 euroa vaatimustenvastaista ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia, erillistä teknistä yksikköä, osaa tai varustetta kohti.

Kansalliset akkreditointielimet veloitetaan osallistumaan tutkimuslaitosten arviointiin sekä yhteisten arviointiryhmien perustamiseen. Jos tekninen tutkimuslaitos ei ole akkreditoitu, arviointiin suorittavat yhteiset arviointiryhmät, joissa on vähintään kahden muun jäsenmaan hyväksyntäviranomaisten edustajia ja yksi komission edustaja.

Valtuutussäännökset

Asetuksessa siirretään komissiolle valtaa antaa täytäntöönpanosäädöksiä ja jonkin verran myös delegoituja säädöksiä. Delegoituja säädöksiä komissio saa antaa tietyissä tilanteissa sääntelyn ja tekniikan kehityksen huomioon ottamiseksi sekä joiltain osin täydentääkseen tai ajantasais- taakseen asetusta. Valtuus antaa delegoituja säädöksiä sisältyy autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 82 artiklaan. Täytäntöönpanosäädöksiä komissio saa puolestaan asetuksen mukaan antaa vahvistaakseen yhteisiä kriteerejä.

Kansallinen liikkumavara

Sarjan viimeisiä ajoneuvoja koskevat kiintiöt

Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 49 artikla antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden sallia sarjan viimeiset ajoneuvot tiettyjen kiintiöiden puiteissa. Kiintiöt koskevat sellaisia autoja ja niiden perävaunuja, jotka ovat varastossa olevia uusia, rekisteröimättömiä ajoneuvoja, joita ei voida rekisteröidä, myydä tai ottaa käyttöön, koska voimaan on tullut uusia teknisiä vaatimuksia, joita ne eivät täytä. Näitä kutsutaan sarjan viimeisiksi ajoneuvoiksi. Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus mahdollistaa sekä lukumäärällisen että aikarajallisen kiintiön, joista jäsenvaltio voi valita toisen ja jonka verran jäsenvaltiossa voidaan rekisteröidä, asettaa saataville markkinoilla tai ottaa käyttöön tällaisia ajoneuvoja.

Markkinavalvonnan seuraamukset

Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 84 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltioiden on vahvistettava niitä seuraamuksia koskevat säännöt, joita määrätään talouden toimijoille ja tutkimuslaitoksille, jotka ovat syyllistyneet autojen ja niiden perävaunujen puiteasetusta ja 84 artiklassa mainittuihin rikkomuksiin. Talouden toimijoita ovat valmistajat, valmistajan edustajat, maahantuojat ja jakelijat. Lisäksi asetus edellyttää, että jäsenvaltioiden on ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin seuraamuksia koskevien sääntöjen täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on asetuksen mukaan oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Niiden edellytetään olevan oikeassa suhteessa vaatimustenvastaisuuden vakavuuteen ja kyseisen jäsenvaltion markkinoille saataville asetettujen vaatimustenvastaisten ajoneuvojen, järjes-

telmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden lukumäärään. Artikla jättää jäsenvaltioille liikkumavaraa seuraamuksia koskevien tarkempien yksityiskohtien suhteen. Asetus asettaa vaatimuksen ainoastaan seuraamusten säätämisestä ja niistä rikkomuksista, joiden johdosta seuraamus on ainakin voitava määrätä.

3 Nykytila ja sen arviointi

Ajoneuvolaista yleisesti

Voimassa oleva ajoneuvolaki sisältää keskeisimmät säännökset muun ohella ajoneuvojen luokituksista, teknisistä vaatimuksista, hyväksynnöistä, CE-merkinnästä, katsastuksesta, rekisteröinnistä, ennakoilmoituksesta, teknisistä tienvarsitarkastuksista sekä ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön käyttöoikeudesta, käytön estämisestä ja korjausveloitteesta samoin kuin ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön asennuksesta ja korjauksesta. Laki sisältää myös muuta ajoneuvon osiin, erillisiin teknisiin yksiköihin ja varusteisiin liittyvää sääntelyä. Ajoneuvon tarkempia teknisiä ominaisuuksia koskevat vaatimukset on annettu pääosin Liikenne- ja viestintäviraston määräyksillä.

Voimassa oleva ajoneuvolaki on säädetty vuonna 2002. Siihen on sen jälkeen tehty lukuisia erillisiä muutoksia, minkä vuoksi ajoneuvoja koskeva sääntely ei muodosta ehjää kokonaisuutta. Myöskään pykälien numerointi ei ole selkeä, sillä laissa on paljon sekä kumottuja että jälkikäteen lisättyjä pykäläitä. Lisäksi ajoneuvolain nojalla annettua alemmanasteista sääntelyä on tarkasteltavana kokonaisuutena. Näiden syiden vuoksi on perusteltua säätää kokonaan uusi ajoneuvolaki.

Ajoneuvojen hyväksyntä

Voimassa olevassa ajoneuvolaissa ajoneuvojen hyväksyntäsäännökset jakautuvat tyyppihyväksyntää ja yksittäishyväksyntää koskeviin säännöksiin. Tyyppihyväksynnän osalta ajoneuvolaissa säädetään muun muassa tyyppihyväksynnän myöntävästä viranomaisesta, tyyppihyväksynnän soveltamisalasta, tyyppihyväksyntää koskevasta menettelystä, tyyppihyväksyntärekisteristä ja toisessa valtiossa myönnetyn tyyppihyväksynnän tunnustamisesta. Ajoneuvolain tyyppihyväksyntäsääntely koskee EU-säädösten mukaisia tyyppihyväksyntöjä, kansallisia tyyppihyväksyntöjä ja moottoriajoneuvojen varusteiden ja osien hyväksymisehtojen yhdenmukaistamista ja hyväksymisten vastavuoroista tunnustamista koskevan sopimuksen (SopS 70/1976) (jäljempänä *Geneven sopimus*) mukaisia E-tyypihyväksyntöjä. E-tyypihyväksyntä voidaan myöntää ajoneuvon osalle tai varusteelle. Se tunnustetaan kaikissa Geneven sopimuksen sopimusvaltioissa.

Yksittäishyväksynnän osalta ajoneuvolaissa säädetään muun muassa yksittäishyväksyntää koskevista vaatimuksista, yksittäishyväksynnässä noudatettavasta menettelystä, vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta, yksittäishyväksyntätodistuksesta ja toisessa valtiossa myönnetyn yksittäishyväksynnän tunnustamisesta.

Nimetty tutkimuslaitos ja hyväksytty asiantuntija

Voimassa olevan ajoneuvolain mukaan nimetty tutkimuslaitos on tutkimuslaitos, jonka Suomi on nimennyt toimimaan tutkimuslaitoksena. Nimetyt tutkimuslaitokset suorittavat ajoneuvoille ja komponenteille eri säädösten mukaista testausta sekä valmistajien tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa. Tutkimuslaitosten arviointeja, testauksia ja tarkastuksia tarvitaan, kun ajoneuvolle tai komponentille haetaan tyyppihyväksyntää. Tutkimuslaitoksen testausselesteella voidaan myös osoittaa vaatimusten täytyminen ajoneuvon yksittäishyväksynnän yhteydessä.

Ajoneuvolaissa säädetään nimetyn tutkimuslaitoksen velvollisuuksista, pätevyyden arvioinnista, valvonnasta ja seuraamuksista.

Hyväksytty asiantuntija on asiantuntija, jonka tyyppihyväksyntäviranomainen on hyväksynyt. Hyväksytty asiantuntija voi antaa selvityksen ajoneuvon tai komponentin vaatimustenmukaisuudesta kansalliseen tyyppihyväksyntään, yksittäishyväksyntään tai käytettynä maahantuodun ajoneuvon rekisteröintikatsastukseen liittyen. Ajoneuvolaissa säädetään hyväksytyn asiantuntijan velvollisuuksista, pätevyyden arvioinnista, valvonnasta ja seuraamuksista.

Markkinavalvonta

Voimassa olevan ajoneuvolain mukainen markkinavalvontaviranomainen on Liikenne- ja viestintävirasto. Liikenne- ja viestintäviraston valvontatehtäviin kuuluu ajoneuvolain 79 §:n mukaisesti ajoneuvolain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten ajoneuvojen, järjestelmien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden valmistuksen ja kaupan valvonta. Tämän lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto vastaa markkinavalvonnasta Geneven sopimuksessa tarkoitettujen varusteiden ja osien osalta. Liikenne- ja viestintävirasto on myös traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa ja L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen. Kuitenkin Euroopan talousalueen ulkopuolelta Suomeen tapahtuvan tuonnin valvonta on säädetty Tullin tehtäväksi.

Markkinavalvonnan toteuttamisesta säädetään ajoneuvolain 82 §:ssä. Sen mukaisesti markkinavalvonnan tai siihen liittyvän tarkastuksen suorittamiseksi poliisilla, valvontaviranomaisella ja markkinavalvontaviranomaisen tehtävään valtuuttamalla asiantuntijalla on oikeus päästä ajoneuvojen, osien ja erillisten teknisten yksiköiden maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittavan valmistus-, varastointi- ja myyntipaikkaan ja ottaa tutkimusta varten näytteitä sekä saada salassapitovelvollisuuden estämättä haltuunsa tarpeelliset ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön ominaisuuksia ja hyväksymistä koskevat asiakirjat ja tiedot. Saman pykälän mukaisesti valvontaviranomaisella on oikeus tutkimuksen ajaksi kieltää epäilyksenalaisen ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön maahantuonti, valmistus ja luovuttaminen.

Markkinavalvonnan piiriin voidaan katsoa kuuluvaksi myös voimassa olevassa ajoneuvolaissa tyyppihyväksyntäviranomaiselle säädettyjä tehtäviä, joista on säädetty 80–82 §:ssä. Näihin tehtäviin kuuluu muun muassa vakavan riskin aiheuttavaan ajoneuvoon liittyviin toimenpiteisiin ryhtyminen. Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen myötä nämä tehtävät siirtyvät tyyppihyväksyntäviranomaiselta markkinavalvontaviranomaiselle M-, N- ja O-ajoneuvoluokkien osalta.

Uudessa ajoneuvolaissa markkinavalvonnan säännöksiä selkeytettäisiin ja viranomaisten markkinavalvontamenettelyjä tehostettaisiin markkinavalvonnan seuraamusmaksulla. Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa komission yhtenä painopisteenä on ollut ehdotusta valmistellessaan nimenomaisesti markkinavalvontasäännösten ja tämän avulla jälkikäteisvalvonnan vahvistaminen. Komission vuonna 2010 järjestämän julkisen kuulemisen perusteella voitiin todeta, että markkinavalvontaperiaatteiden oikeudellista soveltamista voitaisiin lausuntojen perusteella korostaa ja kohdentaa. Vastaaajista 47 prosenttia piti nykyisiä markkinavalvontasäännöksiä tehottomina. Näin ollen kävi ilmi, että myös sidosryhmät näkivät suotavana pyrkiä täydentämään tyyppihyväksyntäjärjestelyn mukaista ennakkovalvontaa markkinoille saattamisen jälkeistä valvontaa koskevilla säännöksillä. Markkinavalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että määräyksiä noudatetaan eikä vaarallisia tai muuten vaatimustenvastaisia tuotteita ole markkinoilla. Ajoneuvolain soveltamisalan puitteissa tämä liittyy erityisesti ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden vaatimustenmukaisuuden valvontaan.

Asetuksen valmistelussa kävi edellä mainitulla tavalla ilmi tarve tehostaa markkinavalvontaa. Asetuksen 84 artikla edellyttää, että jäsenvaltiot vahvistavat niitä seuraamuksia koskevat säännöt, joita määrätään talouden toimijoille ja tutkimuslaitoksille, jotka ovat rikkoneet autojen ja niiden perävaunujen puiteasetusta. Talouden toimijoita ovat valmistajat, valmistajan edustajat, maahantuojat ja jakelijat. Lisäksi asetus edellyttää, että jäsenvaltioiden on ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin seuraamuksia koskevien sääntöjen täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on asetuksen mukaan oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Seuraamusten edellytetään olevan oikeassa suhteessa vaatimustenvastaisuuden vakavuuteen ja kyseisen jäsenvaltion markkinoille saatettujen vaatimustenvastaisten ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden lukumäärään.

Markkinavalvontaviranomaisella ei nykyisen lainsäädännön puitteissa ole toimivaltaa käyttää riittäviä seuraamuksia valvontansa tukena. Voimassa olevassa ajoneuvolaissa säädetään ainoastaan uhkasakosta, jonka Liikenne- ja viestintävirasto voi asettaa ajoneuvojen takaisinkutsuihin liittyvien väärinkäytösten seurauksena. Joidenkin markkinavalvontaan liittyvien tekojen ja laiminlyöntien seuraamuksista säädetään ajoneuvolain 96 §:ssä, jonka nojalla ne voivat tulla rangaistaviksi ajoneuvorikkomuksina. Ajoneuvorikkomuksesta voidaan ajoneuvolain mukaan tuomita sakkorangaistus. Ajoneuvorikkomuksesta ei ole erikseen säädetty mahdollisuutta tuomita oikeushenkilölle yhteisösakkoa rikoslain 9 luvun mukaisesti, joten rangaistus kohdistuu luonnolliseen henkilöön. Tätä ei kuitenkaan voi pitää tarkoituksenmukaisena sen vuoksi, että markkinavalvontaan liittyviin rikkomuksiin syyllistyviä tahoja ovat nimenomaan talouden toimijat eli valmistajat, valmistajan edustajat, maahantuojat ja jakelijat eivätkä yksityishenkilöt. Nykytila ei siten ole toimiva, eikä se myöskään vastaa EU-lainsäädännön pyrkimyksiin tehostaa markkinavalvontaa.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Ajoneuvojen hyväksyntä

Ajoneuvolaissa säädettäisiin jatkossa lähtökohtaisesti pelkästään ajoneuvojen kansallisesta hyväksynnästä. EU-säädöksiin perustuvat tyyppi- ja yksittäishyväksyntäsäännökset poistettaisiin ajoneuvolaista. EU-tyyppihyväksyntöjen osalta ajoneuvolakiin sisällytettäisiin ainoastaan niitä koskeva välttämätön täydentävä sääntely, kuten toimivaltaisen viranomaisen määrittäminen. Muu kuin tällainen täydentävä sääntely ei ole tarpeen eikä mahdollista, koska se sisältyy EU-asetuksiin.

Kansallinen hyväksyntä koskee ajoneuvoluokkia, jotka ovat kansallisen sääntelyn piirissä ja joita ei säädellä EU-säädöksissä. Tällaisia ajoneuvoja ovat muun muassa moottorikelkat ja moottorityökoneet. Ajoneuvolakiin jäävä hyväksyntäsääntely ei siten koskisi esimerkiksi autoja, mopoja, moottoripyöriä tai traktoreita. Niiden hyväksyntää koskeva sääntely sisältyy EU-asetuksiin.

Kansallinen hyväksyntä koostuu tyyppihyväksynnästä ja yksittäishyväksynnästä. Kansallisesta tyyppihyväksynnästä säädettäisiin voimassa olevan ajoneuvolain tapaan. Laissa säädettäisiin lisäksi kansallisen yksittäishyväksynnän myöntämisestä, sitä koskevista vaatimuksista, vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta ja yksittäishyväksynnästä myönnettävästä todistuksesta. Yksittäishyväksynnöistä ei esitetä muuta kansallista sääntelyä, sillä niiden hakemista ja myöntämistä koskevista menettelyistä sekä voimassaolosta toisissa jäsenvaltioissa säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa.

Ajoneuvojen hyväksyntää koskevilla muutoksilla on lähinnä lakiteknistä merkitystä, koska autojen ja niiden perävaunujen hyväksyntää koskeva sääntely vastaa pääosin voimassa olevan ajoneuvolain sääntelyä.

Ajoneuvojen luokitus

Ajoneuvojen luokituksesta säädetään jatkossa pääosin EU-asetuksissa. Luokituksesta M-, N- ja O-luokan ajoneuvoiksi säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa. Luokituksesta L-luokan ajoneuvoiksi säädetään L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa. Luokituksesta T-, C-, R- ja S-luokan ajoneuvoiksi säädetään traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa.

Esityksessä ehdotetaan, että selvyuden vuoksi näiden ajoneuvojen luokituksen osalta kuitenkin viitattaisiin EU-asetuksiin, joissa niistä säädetään. Ajoneuvoluokan määräytymistä ei toistettaisi kansallisesti. Ajoneuvoluokat säilyisivät jatkossakin nykytilan mukaisina.

Nimetty tutkimuslaitos ja hyväksytty asiantuntija

Ajoneuvolaissa ei jatkossa säädettäisi nimetyistä tutkimuslaitoksista, sillä niistä säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa. Tutkimuslaitoksista olisi ainoastaan EU-lainsäädännön sallimaa välttämätöntä täydentävää sääntelyä, joka koskisi niihin kohdistuvaa valvontaa ja niille määrättäviä seuraamuksia. Tämä ei kuitenkaan käytännön tasolla tuo suurta muutosta nykytilaan, sillä EU-asetukset vastaavat sisällöllisesti näiltä osin pääasiassa voimassa olevan ajoneuvolain sääntelyä.

Lisäksi ajoneuvolaissa säädettäisiin voimassa olevan ajoneuvolain tapaan hyväksytystä asiantuntijasta, jonka Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyisi ja joka suorittaisi tarkastuksia, mittauksia, testejä, laskelmia ja selvityksiä. Ajoneuvolakiin sisältyisi jatkossakin hyväksytyn asiantuntijan toimivaltaa, velvollisuuksia, valvontaa ja seuraamuksia koskevat säännökset. Nykytilasta poiketen hyväksytty asiantuntija voisi kuitenkin valvoa ainoastaan kansallisia hyväksyntöjä. EU-lainsäädäntö ei mahdollista sitä, että hyväksytylle asiantuntijalle voitaisiin antaa vastaavaa valvontatoimivaltaa. EU-säädöksiin perustuvien hyväksyntöjen valvonnasta vastaisi jatkossa nimetty tutkimuslaitos.

Sarjan viimeiset ajoneuvot

Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden sallia sarjan viimeiset ajoneuvot tiettyjen kiintiöiden puitteissa. Kiintiöt koskevat sellaisia autoja ja niiden perävaunuja, jotka ovat varastossa olevia uusia, rekisteröimättömiä ajoneuvoja, joita ei voida rekisteröidä, myydä tai ottaa käyttöön, koska voimaan on tullut uusia teknisiä vaatimuksia, joita ne eivät täytä. Näitä kutsutaan sarjan viimeisiksi ajoneuvoiksi. Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus mahdollistaa sekä lukumäärällisen että aikarajallisen kiintiön, joista jäsenvaltio voi valita toisen ja jonka verran jäsenvaltiossa voidaan rekisteröidä, asettaa saataville markkinoilla tai ottaa käyttöön tällaisia ajoneuvoja.

Esityksessä ehdotetaan, että Suomi noudattaisi nykyiseen tapaan jatkossakin lukumäärällistä kiintiötä, jonka mukaan poikkeuksia voisi myöntää ainoastaan tietylle prosentiosuudelle käyttönotetuista ajoneuvoista tai lukumäärälle ajoneuvoja. Tästä säädettäisiin jatkossa ajoneuvolain 95 §:ssä.

Markkinavalvonta

Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus velvoittaa jäsenvaltion säätämään markkinavalvonnan seuraamuksista. Voimassa olevaan ajoneuvolakiin verrattuna markkinavalvonnan asema esitettävässä ajoneuvolaissa vahvistuisi säädettävän seuraamusmaksun ansiosta. Markkinavalvontaa koskevat pykälät koottaisiin omaan lukuunsa, mikä tekisi niistä näkyvämmän ja selkeämmin hahmotettavan kokonaisuuden.

Ajoneuvolaissa säädettäisiin jatkossa ainoastaan kansallisten ajoneuvoluokkien markkinavalvonnasta. EU-asetuksiin suhteessa päällekkäistä sääntelyä ei otettaisi ajoneuvolakiin. Osa kansallisten ajoneuvoluokkien markkinavalvontaan liittyvistä tehtävistä kuuluu voimassa olevan ajoneuvolain mukaan tyyppihyväksyntäviranomaiselle. Nämä tehtävät siirtyisivät nyt markkinavalvontaviranomaiselle. Vastaavat tehtävät muiden ajoneuvoluokkien osalta kuuluvat EU-asetusten mukaan markkinavalvontaviranomaisen toimivaltaan. Nykytilaan verrattuna markkinavalvontaviranomaisen toimivalta siten laajenisi ja selkeytyisi, mikä on omiaan tehostamaan markkinavalvontaa.

Markkinavalvonnan seuraamusmaksu

Esityksen mukaan markkinavalvontaviranomaisena toimivalle Liikenne- ja viestintävirastolle säädettäisiin toimivalta määrätä seuraamusmaksu niiden rikkomusten seurauksena, jotka kuuluvat markkinavalvontaviranomaisen toimivaltaan ja valvonnan alaan. Seuraamusmaksun alaiset rikkomukset määriteltäisiin ajoneuvolain 152–154 §:ssä, ja ne koskisivat muun muassa väärin tietojen antamista eri yhteyksissä, erilaisten tiedonantovelvollisuuksien laiminlyöntejä, päästörajoitusjärjestelmään liittyviä väärinkäytöksiä, ajoneuvojen hyväksyntään liittyviä väärinkäytöksiä, ajoneuvojen myyntiin liittyviä rikkomuksia ja valvonnan toteuttamisen estämistä tai häirtämistä. Näistä rikkomuksista suurin osa sisältyy jo voimassa olevaan ajoneuvorikkomussääntelyyn, josta ne siirrettäisiin seuraamusmaksun piiriin. Lisäksi seuraamusmaksu kattaisi EU-lainsäädännön nimenomaisesti edellyttämät rikkomukset. Seuraamusmaksu voitaisiin rikkomustyyppistä riippuen määrätä valmistajalle, valmistajan edustajalle, maahantuojalle, jakelijalle, nimetylle tutkimuslaitokselle tai hyväksytylle asiantuntijalle. Seuraamusmaksu kohdistuisi oikeushenkilöön, ja sen suuruuden määrittämisessä olisi joustoa, mikä mahdollistaisi yhtäältä seuraamuksen tehokkuuden ja varoittavuuden sekä toisaalta rangaistuksen oikeasuhtaisuuden ja kohtuullisuuden.

Esitettävä seuraamusmaksu perustuu autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 84 artiklaan, joka velvoittaa jäsenvaltion säätämään niitä seuraamuksia koskevat säännöt, joita määrätään niille ajoneuvoalan yrityksille ja tutkimuslaitoksille, jotka ovat rikkoneet asetusta. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia. Seuraamusten on erityisesti oltava oikeassa suhteessa vaatimustenvastaisuuden vakavuuteen ja kyseisen jäsenvaltion markkinoilla saataville asetettujen vaatimustenvastaisten ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden lukumäärään.

Seuraamusmaksun suuruus olisi enintään 30 000 euroa, mutta kuitenkin enintään yksi prosentti rikkomukseen syyllistyneen yhtiön edellisen vuoden tilikauden liikevaihdosta. Liikenne- ja viestintäviraston arvion mukaan ehdotettu suuruus olisi riittävä tavanomaisen markkinavalvonnan toteuttamiseksi. Seuraamusmaksu olisi merkityksellinen markkinavalvonnan tehostamisen kannalta, mikä vastaisi myös EU-lainsäädännön vaatimuksiin valvontamenettelyjen kehittämistä. Seuraamusmaksu täyttäisi oikeasuhtaisuuden vaatimukset, sillä sen potentiaalisena kohteena olevilla tahoilla on tosiasialliset edellytykset noudattaa sanktioituja velvoitteita ja suoriutua laissa tarkoitetuista seuraamuksista. Kiinteään 30 000 euron enimmäissummaan yhdistetty yhden prosentin liikevaihtokatto puolestaan varmistaisi sen, että sanktio ei muodostu pienten

yritysten kannalta kohtuuttoman suureksi. Ehdotettu suuruus mahdollistaisi seuraamuksen, joka olisi oikeassa suhteessa teon vakavuuteen ja laajuuteen ja toisaalta pelotevaikutukseltaan riittävä. Se ei myöskään perustuslakivaliokunnan lausuntokäytäntö huomioon ottaen olisi oikeasuhtaisuusnäkökulmasta liian suuri. Liikenne- ja viestintäministeriön asiantuntija-arvion mukaan seuraamusmaksulla saavutettaisiin sanktiojärjestelmältä vaadittava yleis- ja erityisestäävyys.

Joustavuus seuraamusmaksun suuruudessa mahdollistaisi tapauskohtaisten olosuhteiden huomioon ottamisen ja siten oikeasuhtaisen rangaistuksen. Laissa säädettäisiin nimenomaisesti, että menettelyn laatu, laajuus, vahingollisuus, kesto-aika ja toistuvuus sekä tekijän taloudellinen asema olisi otettava huomioon seuraamusmaksun suuruuden arvioinnissa. Seuraamusmaksua ei määrättäisi, jos menettelyä olisi pidettävä vähäisenä tai jos maksun määrääminen olisi menettelyn laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen kohtuutonta. Tekijälle voitaisiin tällöin antaa huomautus, jos siihen on aihetta. Seuraamusmaksu olisi siten viimesijainen valvontakeino.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Ajoneuvolainsäädännön uudistukseen liittyvät vaikutukset johtuvat pääosin suoraan autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksesta. Asetuksen tavoitteena on autojen ja niiden perävaunujen tyyppihyväksyntään sovellettavan lainsäädäntökehyksen kehittäminen sekä ajoneuvojen ja komponenttien riippumaton markkinoille saattaminen. Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen säännöksillä on vaikutusta yrityksiin, kotitalouksiin, viranomaisiin ja ympäristöön. Asetuksen vaikutuksia on arvioitu komission vaikutusarviointia koskevassa valmisteluasiakirjassa (SWD/2016/09 final - 2016/014 (COD))⁷. Asetuksen täytäntöönpanolla on vaikutusta pääasiassa viranomaisten toimintaan.

Taloudelliset vaikutukset

Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen täytäntöönpanolla ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Liikenne- ja viestintävirasto

---

⁷ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja vaikutusten arvioinnista, oheisasiakirja ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta (SWD/2016/09 final - 2016/014 (COD)). Saatavilla: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52016SC0009>. Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, tiivistelmä vaikutusten arvioinnista, oheisasiakirja ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta (SWD/2016/010 final - 2016/014 (COD)). Saatavilla: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52016SC0010>.

Liikenne- ja viestintävirasto toimisi sekä autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa tarkoitettuna hyväksyntäviranomaisena että markkinavalvontaviranomaisena. Asetuksen mukaan hyväksyntäviranomaisen on toimivaltainen kaikissa ajoneuvon tyyppi hyväksyntään tai yksittäishyväksyntään liittyvissä kysymyksissä. Markkinavalvontaviranomaisen vastaa markkinavalvonnan toteutumisesta jäsenvaltion alueella. Asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaan hyväksyntäviranomaisen ja markkinavalvontaviranomaisen tehtävät ja vastuualueet on erotettava tiukasti toisistaan ja niiden on toimittava toisistaan riippumatta. Jos viranomaiset kuuluvat samaan organisaatioon, niiden toiminnan on oltava rakenteellisesti eroteltua. Tämän vuoksi Liikenne- ja viestintäviraston on huolehdittava siitä, että hyväksyntä- ja markkinavalvontatoiminnot ovat jatkossakin organisatorisesti erillisiä toimintoja, kuten ne ovat olleet tähänkin asti.

Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus tehostaa jäsenvaltioiden markkinavalvonta- ja täytäntöönpanovelvoitteita, mikä lisää Liikenne- ja viestintäviraston työmäärää. EU-asetuksen mukaisia markkinavalvontaviranomaisen uusia velvollisuuksia ovat muun muassa markkinavalvonnan toimivuuden arvioinnit, markkinavalvonnan toimivuutta koskeva raportointi, moottori-ajoneuvoja ja päästöjä koskevien tyyppi hyväksyntätestien suorittaminen vähimmäismäärien puiteissa, täytäntöönpanon valvonnan tietojenvaihtofoorumiin osallistuminen ja sen antamien suositusten käyttöön ottaminen sekä tietojenvaihtokanavien tehokkaampi käyttäminen. Liikenne- ja viestintävirasto suorittaa markkinavalvontaan kuuluvia testejä yhteistyössä Tullin kanssa. Markkinavalvonnan suorittamiseen varattava budjetti voi Liikenne- ja viestintäviraston arvion mukaan vaihdella suuresti 100 000 ja 30 000 000 euron välillä testattavista kohteista riippuen. Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen mukaan Suomen on suoritettava vähintään viisi testiä vuodessa. Testien kustannukset riippuvat testattavasta ajoneuvoluokasta ja siitä, testataanko koko ajoneuvon vai ainoastaan sen osajärjestelmien vaatimustenmukaisuus. Liikenne- ja viestintäviraston toimintaresursseihin ei kuitenkaan esitetä lisäystä.

EU-asetuksen asettamien uusien velvoitteiden lisäksi Liikenne- ja viestintävirastolle tulisi esityksen mukaan toimivalta määrätä markkinavalvonnan seuraamusmaksu. Liikenne- ja viestintäviraston markkinavalvonnan toteuttamisesta saatuihin kokemuksiin perustuvan arvion mukaan seuraamusmaksun määräämisellä ei olisi merkittäviä taloudellisia tai henkilöstövaikutuksia, sillä niitä määrättäisiin todennäköisesti vuositasolla korkeintaan 10.

Esityksellä ei ole vaikutusta Liikenne- ja viestintäviraston henkilöstön määrään. Liikenne- ja viestintäviraston arvion mukaan virastolle aiheutuvat uudet markkinavalvontavelvollisuudet ovat henkilöstövaikutuksiltaan noin 6 henkilötyövuotta. Markkinavalvonnan lisääntyvät tehtävät hoidetaan kuitenkin Liikenne- ja viestintäviraston sisäisillä tehtävien uudelleenjärjestelyillä. Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen täytäntöönpano aiheuttaa lisäksi Liikenne- ja viestintävirastossa sisäisiä järjestelmämuutoksia. Henkilöstöä on myös koulutettava uusien prosessien suorittamisessa.

Tuomioistuimet ja syyttäjät

Hallinto-oikeudet käsittelevät markkinavalvonnan seuraamusmaksuja koskevista päätöksistä tehtyjä valituksia oikaisuvaatimusvaiheen jälkeen. Tämä tehtävä on vaikutuksiltaan hyvin vähäinen, sillä Liikenne- ja viestintäviraston arvion mukaan seuraamusmaksuja määrättäisiin vuositasolla korkeintaan noin 10 ja oletettavaa on, että näihin kaikkiin ei haeta muutosta.

Oikeusrekisterikeskus

Oikeusrekisterikeskuksen tehtävänä olisi vastata markkinavalvonnan seuraamusmaksun täytäntöönpanosta. Näistä hallinnollisista sanktioista ei muodostu määrällisesti sellaista tehtävää Oikeusrekisterikeskukselle, joka edellyttäisi lisäresurssointia.

5 Muut toteuttamis vaihtoehdot

Sarjan viimeiset ajoneuvot

Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden sallia sarjan viimeiset ajoneuvot tiettyjen kiintiöiden puitteissa. Kiintiöt koskevat sellaisia autoja ja niiden perävaunuja, jotka ovat varastossa olevia uusia, rekisteröimättömiä ajoneuvoja, joita ei voida rekisteröidä, myydä tai ottaa käyttöön, koska voimaan on tullut uusia teknisiä vaatimuksia, joita ne eivät täytä. Näitä kutsutaan sarjan viimeisiksi ajoneuvoiksi. Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus mahdollistaa sekä lukumäärällisen että aikarajallisen kiintiön, joista jäsenvaltio voi valita toisen ja jonka verran jäsenvaltiossa voidaan rekisteröidä, asettaa saataville markkinoilla tai ottaa käyttöön tällaisia ajoneuvoja. Esityksen mukaan sarjan viimeisiin ajoneuvoihin sovellettaisiin nykyiseen tapaan jatkossakin lukumäärällistä kiintiötä.

Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus mahdollistaisi myös aikarajallisen kiintiön. Sen mukaan poikkeus voitaisiin myöntää ajoneuvoille, joille on myönnetty vähintään kolme kuukautta voimassa oleva vaatimustenmukaisuustodistus, jonka voimassaolo on päättynyt säädöksen voimaantulon myötä. Aikarajallinen kiintiö koskisi siten käytännössä sellaisia ajoneuvoja, jotka on valmistettu kolmen edellisen kuukauden aikana, mutta joiden valmistumisen jälkeen on tullut voimaan uutta ajoneuvoja koskevaa sääntelyä. Esityksen mukaan lukumäärällinen kiintiö olisi paremmin perusteltavissa sen vuoksi, että Liikenne- ja viestintävirasto ei voi luotettavasti valvoa aikarajallisen kiintiön noudattamista. Vaatimustenmukaisuustodistukseen ei ole pakko merkitä ajoneuvon valmistuspäivämäärää, vaan siihen tulee yleensä se päivämäärä, jolloin se on tulostettu. Aikarajallisen kiintiön noudattamista ei siten voitaisi seurata riittävällä varmuudella.

Markkinavalvonnan seuraamukset

Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 84 artikla velvoittaa jäsenvaltion säätämään niitä seuraamuksia koskevat säännöt, joita määrätään niille ajoneuvoalan yrityksille ja tutkimuslaitoksille, jotka ovat rikkoneet asetusta. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia. Esitykseen sisältyy tämän vuoksi säännös markkinavalvonnan seuraamusmaksusta.

Vaihtoehtona markkinavalvonnan seuraamusmaksulle on seuraamusten peruslähtökohtien säilyttäminen nykyisellään eli kaikkien teonkuvausten sisällyttäminen ajoneuvorikkomusta koskevaan säännökseen ja sakkorangaistuksen pitäminen ennallaan. Joidenkin markkinavalvontaan liittyvien tekojen ja laiminlyöntien seuraamuksista säädetään jo nykyisin voimassa olevan ajoneuvolain 96 §:ssä, jonka nojalla ne voivat tulla rangaistaviksi ajoneuvorikkomuksina.

Sakkorangaistusta ei kuitenkaan voi pitää tarkoituksenmukaisena seuraamuksena sen vuoksi, että markkinavalvontaan liittyviin rikkomuksiin syyllistyviä tahoja ovat nimenomaan talouden toimijat, kuten valmistajat, valmistajan edustajat, maahantuojat ja jakelijat. Rikkomuksiin eivät syyllisty yksityishenkilöt, joille sakkorangaistus on mahdollista määrätä.

Edellä esitetyn johdosta on perusteltua säätää uudesta markkinavalvonnan seuraamusmaksusta.

6 Lausuntopalaute

Esitys oli lausuntokierroksella xx.xx.-xx.xx.2020. Lausuntopyyntö lähetettiin laajasti eri ajoneuvo- ja kuljetusalan sidosryhmille sekä viranomaisille.

7 Säännöskohtaiset perustelut

Ajoneuvolaki

1 luku Yleiset säännökset

1 §. *Soveltamisala.*

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että laki koskee lähtökohtaisesti tieliikennelaissa (729/2018) tarkoitettulla tiellä ja muualla eli siis kaikkialla käytettävien ajoneuvojen ja ajoneuvoyhdistelmien luokitusta, rakennetta, hallintalaitteita, järjestelmiä, komponentteja, erillisiä teknisiä yksiköitä, osia, varusteita ja ympäristöominaisuuksia. Lisäksi laki koskisi ajoneuvojen ja ajoneuvoyhdistelmien hyväksymistä liikenteeseen, rekisteröintiä sekä ajoneuvojen liikennekelpoisuuden valvontaa eli määräaikaista ja muita ajoneuvon kunnan ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastamiseksi ja muuttamiseksi edellytettäviä katsastuksia. Voimassa olevaan ajoneuvolakiin nähden soveltamisala laajennettaisiin koskemaan myös ajoneuvoyhdistelmiä. Soveltamisalan muuttaminen ei kuitenkaan merkittävästi vaikuta nykyiseen oikeustilaan, sillä jo voimassa olevassa ajoneuvolaissa on ajoneuvoyhdistelmiä koskevia säännöksiä.

Pykälän 2 momentin mukaan lakia sovellettaisiin myös teknisiin tienvarsitarkastuksiin. Niistä säädettäisiin ajoneuvolain 6 luvussa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin lain soveltamisesta uusien moottorikelkkojen ja uusien raskaiden moottorikelkkojen sekä tieliikennekäyttöön tarkoitettujen uusien ajoneuvojen sekä sellaisten järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden maahantuontiin, myytäväksi valmistamiseen, kaupan pitämiseen, myyntiin ja muuhun luovuttamiseen. Lain soveltamisen edellytyksenä olisi, että näiden teknisistä ominaisuuksista taikka varustamisesta hyväksymismerkinnällä säädettäisiin tässä laissa tai sen nojalla.

Pykälän 4 momentin mukaan lakia sovellettaisiin moottorikelkkojen ja raskaiden moottorikelkkojen sekä tieliikennekäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen sekä sellaisten järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden asennukseen ja korjaukseen. Lain soveltamisen edellytyksenä olisi, että näiden teknisistä ominaisuuksista taikka varustamisesta hyväksymismerkinnällä säädetään tässä laissa tai sen nojalla. Raskasta moottorikelkkaa koskevassa ajoneuvolain muutoksessa 1304/2018 tiettyihin ajoneuvolain pykäliin tarvittavat lisäykset raskaasta moottorikelkasta jäivät tekemättä. Tämän vuoksi lain soveltamisala laajennettaisiin koskemaan myös uusia raskaita moottorikelkkoja.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin soveltamisalaa koskevasta rajoituksesta. Momentin mukaan yksinomaan yleiseltä liikenteeltä eristetyllä alueella käytettävään ajoneuvoon sovellettaisiin ainoastaan ajoneuvon yleisiä turvallisuusvaatimuksia koskevan 3 §:n vaatimuksia, vastuuta ajoneuvon kunnosta, rekisteröinnistä ja katsastuksesta koskevaa 10 §:ää vastuuta koskevin osin, ajokieltoon määräämistä koskevaa 150 §:ää, valvontakatsastukseen määräämistä koskevaa 151

§:ää, ajoneuvon korjausvelvoitetta koskevaa 141 §:ää ja seuraamuksia koskevaa 9 lukua. Momentissa tarkoitettuja yleiseltä liikenteeltä eristettyjä alueita, jotka suljettaisiin aidalla, puomilla, ketjulla tai vastaavalla, olisivat esimerkiksi työmaat, tehdas-, satama- ja varastoalueet, suljetut kilpa-ajoradat ja rallien pikataipaleet sekä muut vastaavat alueet.

Pykälän 6 momentissa rajattaisiin pois soveltamisalasta sellaiset jalankulkua avustavat tai korvaavat liikkumisvälineet, joissa sähkömoottoreiden yhteenlaskettu jatkuva nimellisteho on enintään 1,00 kilowattia ja jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 15 kilometriä tunnissa sekä sellaiset liikkumisen apuvälineet, potkukelkat, leikkiajoneuvot tai vastaavat laitteet, joita ei ole varustettu moottorilla. Momenttia muutettaisiin voimassa olevaan säännökseen nähdessä teknologianeutraalimmaksi siten, että jalankulkua avustavassa tai korvaavassa liikkumisvälineessä voi olla useita sähkömoottoreita, kunhan niiden yhteenlaskettu jatkuva nimellisteho ei ylitä 1,00 kilowattia. Nimellistehon olisi oltava korkeimmillaan tasan 1,00 kilowattia, eikä esimerkiksi 1,49 kilowattia, joka voitaisiin tavanomaisten pyörityssääntöjen mukaisesti pyöristää yhteen kilowattiin. Tällaisia momentissa tarkoitettuja liikkumisvälineitä ovat esimerkiksi tasapainoskootterit ja muut vastaavat kevyet sähkömoottoriset kulkuvälineet.

Pykälän 7 momentin mukaan laki ei koskisi EU-tyyppi hyväksyntää, EU-yksittäishyväksyntää, kansallista piensarjatyypin hyväksyntää eikä yksittäishyväksyntää, ellei toisin säädetä. Lain hyväksyntää koskevat säännökset koskisivat siten pääsääntöisesti vain kansallista hyväksyntää. Soveltamisalan ulkopuolelle jääviä hyväksyntöjä koskevat säännökset sisältyvät autojen ja niiden perävaunujen puiteasetukseen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetukseen sekä traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetukseen.

2 §. Määritelmät. Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan ajoneuvolla tarkoitettaisiin maalla kulkemaan tarkoitettua laitetta, joka ei kulje kiskoilla. Säännöksen mukaisia ajoneuvoja olisivat esimerkiksi moottorikäyttöiset ajoneuvot, perävaunut, hinattavat laitteet ja polkupyörät.

Momentin 2 kohdan mukaan autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksella tarkoitettaisiin moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/858. Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa säädetään M-, N- ja O-luokan ajoneuvojen hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta.

Momentin 3 kohdan mukaan CE-merkinnällä tarkoitettaisiin tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008 säädettyä merkintää.

Momentin 4 kohdassa määriteltäisiin ennakoilmoitus. Ennakoilmoitus koskisi tietoja, jotka ilmoitetaan uudesta tai keskenkäisestä ajoneuvosta Liikenne- ja viestintävirastolle ennen ensirekisteröintiä.

Momentin 5 kohdassa määriteltäisiin ennakoilmoitustodistus. Ennakoilmoitus olisi todistus siitä, että ajoneuvo on ennakoilmoitettu.

Momentin 6 kohdassa määriteltäisiin ensimmäisen käyttöönoton ajankohta. Ajoneuvon käyttöönottopäivällä on merkitystä erityisesti arvioitaessa, mitä teknisiä vaatimuksia ajoneuvolla on.

Todellisella ajoneuvon käyttöönottopäivällä tarkoitettaisiin esimerkiksi Tullin vahvistaman käyttöönottoilmoituksen päivämäärää.

Momentin *7 kohdan* mukaan ensirekisteröinnillä tarkoitettaisiin ajoneuvon yksilöintitietojen sekä ajoneuvon omistajuutta, haltijuutta, käyttövastaavaa, liikennevakuutusta ja käyttötarkoitusta koskevien tietojen merkitsemistä ensimmäistä kertaa Suomessa rekisteriin. Ensirekisteröinti on mahdollista tehdä Suomessa ainoastaan yhden kerran.

Momentin *8 kohdassa* tarkoitettu erillinen tekninen yksikkö voisi olla esimerkiksi alleajosuoja, suojakypärä tai lasten turvalaite.

Momentin *9 kohdassa* määriteltäisiin ETA-valtio. ETA-valtioihin kuuluvat Euroopan unionin jäsenvaltiot sekä Euroopan talousaluetta koskevan sopimuksen muut sopijavaltiot eli Norja, Islanti ja Liechtenstein.

Momentin *10 kohdan* E-tyyppihyväksynnällä tarkoitettaisiin moottoriajoneuvojen varusteiden ja osien hyväksymisehtojen yhdenmukaistamista ja hyväksymisten vastavuoroista tunnustamista koskevaan sopimukseen (SopS 70/1976) liitettyjen sääntöjen mukaista tyyppihyväksyntää.

Momentin *11 kohdan* mukaan EU-tyyppihyväksynnällä tarkoitettaisiin menettelyä, jossa hyväksyntäviranomainen varmentaa, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi on asiaankuuluvien EU-tyyppihyväksyntää koskevien vaatimusten mukainen. M-, N- ja O-luokan ajoneuvojen EU-tyyppihyväksynnästä säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa.

Momentin *12 kohdan* mukaan EU-yksittäishyväksynnällä tarkoitettaisiin menettelyä, jossa hyväksyntäviranomainen varmentaa, että yksittäinen auto tai sen perävaunu on asiaankuuluvien EU-yksittäishyväksyntää koskevien vaatimusten mukainen.

Momentin *13 kohdan* mukaan EY-tyyppihyväksyntä olisi menettely jossa hyväksyntäviranomainen varmentaa, että ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön tyyppi on puitedirektiivin ja sen liitteessä IV ja XI lueteltujen säädösten mukainen. EY-tyyppihyväksynät perustuvat autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen johdosta kumoutuvaan sääntelyyn, joten niitä ei enää myönnettäisi sen jälkeen, kun autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus tulee sovellettavaksi 1.9.2020.

Momentin *14 kohdan* mukaan haltijalla tarkoitettaisiin sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle ajoneuvon pääasiallinen käyttö on siirtynyt tai jonka käyttöön ajoneuvo on yli 30 päivän ajaksi luovutettu sopimuksen perusteella ja joka ei olisi ajoneuvon omistaja. Haltija olisi merkitty rekisteriin ajoneuvon haltijaksi.

Momentin *15 kohdan* mukaan hinattavalla ajoneuvolla tarkoitettaisiin toiseen ajoneuvoon kytkettävää ajoneuvoa, joka ei olisi ensisijaisesti tarkoitettu kulkemaan ilman vetoautoa omalla käyttövoimallaan.

Momentin *16 kohdan* mukainen hinattava laite olisi sellainen auton perävaunu tai muuhun moottorikäyttöiseen ajoneuvoon kuin autoon tai sen perävaunuun kytkettävää hinattava ajoneuvo, jota ei ole tarkoitettu henkilöiden tai tavaroiden kuljetukseen eikä matkailuun.

Momentin *17 kohdassa* säädettäisiin jälkitarkastuksen määritelmästä. Jälkitarkastus olisi katsastuksessa hylätylle ajoneuvolle suoritettava katsastus. Jälkitarkastus katsottaisiin osaksi katsastusta.

Momentin *18 kohdan* mukaan järjestelmällä tarkoitettaisiin ajoneuvon laitteistoa, joka on olennainen osa ajoneuvoa eikä yleensä irrotettavissa erilliseksi osaksi. Järjestelmä voisi olla esimerkiksi jarrujärjestelmä, pakokaasunpuhdistusjärjestelmä tai sisävaruste.

Momentin *19 kohdassa* määriteltäisiin kansallinen tyyppihyväksyntä koskemaan vain Suomessa voimassa olevaa tyyppihyväksyntää. Kansallista tyyppihyväksyntää sovellettaisiin niihin ajoneuvoluokkiin, jotka eivät kuulu EU-asetusten soveltamisalojen piiriin. Kansallinen tyyppihyväksyntä koskisi siten esimerkiksi moottorikelkkoja ja moottorityökoneita. Myös nastarennat olisivat kansallisen tyyppihyväksyntäsääntelyn piirissä. Voimassa olevasta sääntelystä poiketen kansallinen piensarjatyypihyväksyntä ei sisältyisi kansalliseen tyyppihyväksyntään, vaan se olisi oma tyyppihyväksyntälajinsa.

Momentin *20 kohdassa* määriteltäisiin kansallinen piensarjatyypihyväksyntä, joka tarkoittaisi menettelyä, jossa hyväksyntäviranomainen varmentaa, että vuotuisten enimmäismäärien rajoissa pieninä sarjoina valmistettava ajoneuvotyyppi on asiaankuuluvien kansallista piensarjatyypihyväksyntää koskevien vaatimusten mukainen. Kansallisesta piensarjatyypihyväksynnästä säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa sekä traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa.

Momentin *21 kohdassa* tarkoitettu komponentti olisi ajoneuvon osaksi tarkoitettu laite, joka voidaan irrottaa ajoneuvosta tai asentaa siihen ja joka voidaan tyyppihyväksyä ajoneuvosta erillään. Rengas-nasta-yhdistelmä katsottaisiin komponentiksi.

Momentin *22 kohdan* mukaan kytkentäkatsastuksella tarkoitettaisiin vetävän ja hinattavan ajoneuvon tai ajoneuvojen kytkennän hyväksymiseksi suoritettavaa tarkastusta.

Momentin *23 kohdan* mukaan liikennekäyttöön otolla tarkoitettaisiin ensirekisteröidyn ja sittemmin liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon ottamista liikennekäyttöön ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin. Liikennekäyttöön otosta säädettäisiin lain 93 §:ssä.

Momentin *24 kohdan* mukaan liikennekäytöstä poisto olisi ensirekisteröidyn ajoneuvon väliaikaisesta poistamista liikennekäytöstä Suomessa ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin. Liikennekäytöstä poistosta säädettäisiin lain 91 §:ssä.

Momentin *25 kohdan* mukaan L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksella tarkoitettaisiin kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 168/2013. L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa säädetään L-luokan ajoneuvojen hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta.

Momentin *26 kohdan* mukaan lopullinen poisto tarkoittaisi ensirekisteröidyn ajoneuvon lopullista poistamista liikennekäytöstä Suomessa ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin. Lopullisesta poistosta säädettäisiin ajoneuvolain 96 §:ssä.

Momentin *27 kohdan* mukaan luovutusilmoituksella tarkoitettaisiin rekisteri-ilmoitusta, jonka ajoneuvon edellinen omistaja tai viimeisin luovutusilmoitettu omistaja tekee tilanteessa, jossa ajoneuvon omistusoikeus on luovutettu uudelle omistajalle. Luovutusilmoituksessa ilmoitettaisiin ostajan henkilö- tai y-tunnus tai nimi ja osoite sekä luovutuspäivämäärä.

Momentin 28 kohdan mukaan monivaiheinen tyyppihyväksyntä olisi menettely, jossa yksi tai useampi hyväksyntäviranomaisvarmentaa, että keskeneräinen tai valmistunut ajoneuvotyyppi täyttää valmistusvaiheen mukaan asiaankuuluvat säännökset ja vaatimukset.

Momentin 29 kohdassa tarkoitettuja moottorikäyttöisiä ajoneuvoja olisivat auto, moottoripyörä ja mopo, kolmi- tai nelipyöräiset L-luokan ajoneuvot, traktori, moottorityökone ja maastoajoneuvo. Moottorikäyttöiset ajoneuvot olisivat konevoimalla kulkevia ajoneuvoja.

Momentin 30 kohdassa säädettäisiin muutoskatsastuksesta, joka olisi ajoneuvon muutosten hyväksymiseksi ja ajoneuvosta rekisteriin merkittyjen tietojen muuttamiseksi tai täydentämiseksi suoritettava tarkastus.

Momentin 31 kohdan mukaan muutosrekisteröinnillä tarkoitettaisiin ensirekisteröinnissä rekisteriin tallennettuihin tietoihin tulleiden muutosten merkitsemistä rekisteriin.

Momentin 32 kohdan mukaan määräaikaikatsastuksella tarkoitettaisiin rekisteröidylle ajoneuvolle sen käytön aikana määräajoin suoritettavaksi säädettyä kunnon ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastusta.

Momentin 33 kohdan mukaan nimetty tutkimuslaitos olisi laitos, jonka Suomen hyväksyntäviranomais eli Liikenne- ja viestintävirasto on nimennyt toimimaan tutkimuslaitoksena ja joka on ilmoitettu Euroopan komissiolle tai Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeristölle.

Momentin 34 kohdan mukaan osalla tarkoitettaisiin ajoneuvon kokoonpanoa, korjausta ja huoltoa varten käytettäviä hyödykkeitä sekä varaosia.

Momentin 35 kohdan mukainen rekisteri-ilmoitus tarkoittaisi ensirekisteröintiä, muutosrekisteröintiä tai liikennekäyttöä koskevien tietojen ilmoittamista rekisteröinnin suorittajalle.

Momentin 36 kohdassa määriteltäisiin rekisterikilveksi ajoneuvoon kiinnitettävä kilpi, jossa on ajoneuvon rekisteritunnus. Määritelmä vastaisi voimassa olevan ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun valtioneuvoston asetuksen (893/2007) 2 §:n 14 kohdan määritelmää.

Momentin 37 kohdan mukaan rekisteritunnus olisi ajoneuvon yksilöivä rekisteröinnin suorittajan antama kirjain- ja numerosarja. Määritelmä vastaisi voimassa olevan ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 13 kohdan määritelmää.

Momentin 38 kohdan mukaan rekisterillä tarkoitettaisiin liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettua liikenneasioiden rekisteriä. Liikenneasioiden rekisteriin tallennetaan muun ohella ajoneuvoja koskevia tietoja.

Momentin 39 kohdassa säädettäisiin rekisteröinnin suorittajan määritelmästä. Säännöksen mukaan rekisteröinnin suorittaja olisi joko Liikenne- ja viestintävirasto tai liikenteen palveluista annetun lain V osan 4 luvussa tarkoitettu rekisteröintitehtävissä avustava palveluntarjoaja.

Momentin 40 kohdan mukaan rekisteröintikatsastuksella tarkoitettaisiin yksittäisen ajoneuvon luokitusta, vaatimustenmukaisuuden toteamista ja rekisteröintiä varten suoritettavaa tarkastusta. Rekisteröintikatsastuksessa todettaisiin ajoneuvon rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot ja tarkastettaisiin, onko ajoneuvo kunnoltaan turvallinen sekä rakenteeltaan, mitoiltaan ja varusteiltaan säännösten mukainen.

Momentin *41 kohdan* mukaan rekisteröintitodistus olisi rekisteröinnin suorittajan ensirekisteröinnistä, muutosrekisteröinnistä, liikennekäytöstä poistosta ja liikennekäyttöön otosta antama asiakirja, joka todistaisi, että ajoneuvo on rekisteröity.

Momentin *42 kohdan* mukaan rengas-nasta-yhdistelmä olisi kansallisesti tyyppihyväksytty nastarengas.

Momentin *43 kohdan* mukaan siirtomerkki olisi ajoneuvoon kiinnitettävä merkki, jossa on rekisteritunnus.

Momentin *44 kohdan* mukaan sopimusrekisteröijä olisi liikenteen palveluista annetussa laissa tarkoitettu palveluntarjoaja, jolle Liikenne- ja viestintävirasto on siirtänyt lupa- ja rekisteröintitoimintaan liittyviä avustavia tehtäviä.

Momentin *45 kohdassa* määriteltäisiin sotilajoneuvo. Määritelmän mukaan sotilajoneuvolla tarkoitettaisiin Puolustusvoimien hallinnassa olevaa ajoneuvoa taikka Puolustusvoimien käyttöön erityisesti tarkoitettua tai varustettua ajoneuvoa. Hallinnan ei tarvitsisi olla pysyvää, vaan kyseessä voisi olla myös Puolustusvoimien vuokraama ajoneuvo. Erityisellä käyttötarkoituksella tai varustamisella viitattaisiin siihen, että ajoneuvo olisi varustettu esimerkiksi sotilaallisen voimankäytön välineillä tai ajoneuvo on esimerkiksi muuten tarkoitettu yleisesti asevoimien käyttöön eikä sitä näin ollen ole hankittavissa siviilikäyttöön.

Määritelmässä viitattaisiin myös puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 2 §:n 1 momentissa 3 kohdassa säädettyyn Puolustusvoimien tehtävään kansainvälisestä avun antamisesta sekä 4 a §:ssä tarkoitettuun avun pyytämiseen. Määritelmä kattaisi edellä mainittujen säännösten nojalla Suomen alueella käytettävät Pääesikunnan hyväksymät ulkomaalaiset sotilajoneuvot.

Sotilajoneuvon määritelmä vastaisi muilta osin voimassa olevan ajoneuvolain määritelmää, mutta siinä viitattaisiin myös Suomea velvoittaviin kansainvälisiin sopimuksiin. Ajoneuvot saattaisivat liittyä esimerkiksi Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistoimintaan tai kansainvälisen sopimuksen nojalla järjestettävään harjoitustoimintaan. Kyse olisi Suomea jo tällä hetkellä velvoittavista kansainvälisistä sopimuksista. Määritelmän muutoksen tarkoituksena ei ole luoda Suomelle uusia kansainvälisiä sitoumuksia. Sotilajoneuvon määritelmän laajentaminen on tarpeen tällaisessa harjoitustoiminnassa käytettävien ajoneuvojen oikeudellisen aseman selkeyttämiseksi. Voimassa olevan lainsäädännön perusteella ei ole selvää, mitkä tekniset vaatimukset koskevat näitä ajoneuvoja ja missä menettelyssä ne hyväksytään. Harjoitustoiminnan luonteesta johtuen on perusteltua, että näihin ajoneuvoihin sovelletaan samoja säännöksiä ja määräyksiä kuin muihinkin sotilajoneuvoihin.

Momentin *46 kohdassa* määriteltäisiin talouden toimija tarkoittamaan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen valmistajaa, valmistajan edustajaa, jakelijaa ja maahantuojaa. Talouden toimijoiden määritelmistä säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa sekä traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa.

Momentin *47 kohdan* mukaan traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksella tarkoitettaisiin maa- ja metsätaloudessa käytettävien ajoneuvojen hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 167/2013. Traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa säädetään muun muassa T-, C-, R- ja S-luokan ajoneuvojen hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta.

Momentin *48 kohdan* mukaan tekninen tienvarsitarkastus olisi ajoneuvon tiellä tai muualla tapahtuva kunnan ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastus.

Momentin *49 kohdan* mukaan tyyppi hyväksyntä olisi menettely, jossa hyväksyntäviranomaisen varmentaa, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen tyyppi täyttää asiaankuuluvat hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset. Tyyppi hyväksyntä koskisi uusia ajoneuvoja.

Momentin *50 kohdan* mukaan valmistajan edustajalla tarkoitettaisiin sitä, jonka ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen valmistaja on valtuuttanut edustamaan itseään hyväksyntäviranomaisiin ja markkinavalvontaviranomaisiin näiden sekä toimimaan puolestaan tyyppi- tai yksittäishyväksyntään liittyvissä asioissa.

Momentin *51 kohdan* mukaan valvontakatsastus olisi viranomaisen ajoneuvon vikojen ja puutteiden vuoksi suoritettavaksi määräämää katsastus.

Momentin *52 kohdan* mukaan varmenne olisi Liikenne- ja viestintäviraston ajoneuvon ennakoilmoittajalle tai rekisteriin merkitylle omistajalle myöntämä ajoneuvon omistusoikeutta osoittava tunniste.

Momentin *53 kohdassa* tarkoitettu varuste kattaisi kaikki muut hyödykkeet kuin osat, jotka voidaan lisätä tai asentaa ajoneuvoon. Varusteita ovat esimerkiksi ajoneuvojen renkaiden nastat.

Momentin *54 kohdassa* säädettäisiin yksittäishyväksynnän määritelmästä. Säännöksen mukaan yksittäishyväksyntä olisi menettely, jossa hyväksyntäviranomaisen varmentaa, että yksittäinen auto tai sen perävaunu on asiaankuuluvien kansallisten säännösten ja vaatimusten mukainen.

3 §. Ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän yleiset turvallisuusvaatimukset. Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 4 §:ää. Esityksen mukaan säännöstä sovellettaisiin ajoneuvojen lisäksi ajoneuvoyhdistelmiin 1 §:n mukaisesti. Tämän vuoksi pykälään lisättäisiin sana ajoneuvoyhdistelmä.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän rakenteesta, varusteista, kunnosta ja muista ominaisuuksista. Momentin ensimmäinen virke tarkoittaisi käytännössä ajoneuvossa sisällä olevien turvallisuuden varmistamista ja toinen virke sitä, ettei ajoneuvosta aiheudu tarpeetonta vaaraa. Ensimmäiseen virkkeeseen sisältyisi myös vaatimus siitä, että ajoneuvon tulee olla liikenteeseen soveltuva. Tällä tarkoitettaisiin muun muassa sitä, etteivät ajoneuvon ikkunat saa olla lumen tai jään peitossa eikä ajoneuvossa saa olla kuormaa, joka haittaa kuljettajan toimintaa.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän hallittavuudesta ja hallintalaitteista. Vaatimuksella siitä, että hallintalaitteet, mittarit ja merkkivalot eivät saa poiketa muiden samaan luokkaan kuuluvien ajoneuvojen järjestelmistä siinä määrin, että siitä on haittaa tai vaaraa, tarkoitetaan muun muassa seuraavaa: 1) autossa polkimien tulee olla tietyssä totutussa järjestyksessä; 2) moottoripyörässä on oltava jarruja kytkinpolkimen niillä puolilla, mihin Suomessa ja Euroopassa on yleisesti totuttu ja 3) tietyissä moottorityökoneissa vipujen ja polkimien on toimittava yhdenmukaisesti.

4 §. Puutteellisuuden ja vian korjausvelvoite. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 5 §:ää. Säännös sisältäisi kiellon käyttää liikenteessä ajoneuvoa, jonka rakenteessa tai varusteissa havaitaan turvallisuuteen tai ympäristöominaisuuksiin vaikuttava puutteellisuus tai vika. Tur-

vallisuutta ja ympäristöominaisuuksia koskeva rajaus tarkoittaisi käytännössä sitä, että ajoneuvolla saisi ajaa, vaikka esimerkiksi sen istuinlämmitin on rikki. Kielto ei kuitenkaan koskisi matkalla todettua, olosuhteet huomioon ottaen vähäiseksi katsottavaa puutteellisuutta tai vikaa, joka todennäköisesti on syntynyt matkan kestäessä ja joka ei ole ollut kuljettajan välittömästi havaittavissa ja korjattavissa tai jonka korjausta ei voida ilman huomattavaa hankaluutta matkalla suorittaa.

5 §. Ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen käyttö liikenteessä. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 6 §:n 1 momentin ensimmäistä virkettä. Pykälä sisältäisi perusvaatimuksen siitä, että moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän hinattavan ajoneuvon käyttö liikenteessä on kielletty, jollei ajoneuvoa ole asianmukaisesti hyväksytty liikenteeseen. Säännöksen mukaan käyttöoikeuden edellytyksenä olisi ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen hyväksyminen. Sanalla ”asianmukaisesti” tarkoitettaisiin sitä, että jäljempänä yksityiskohtaisesti säädettäisiin siitä, mikä kussakin tapauksessa on asianmukainen hyväksyminen. Lisäksi sillä tarkoitettaisiin mahdollisuutta olla vaatimatta erityistä hyväksymistä sellaisilta ajoneuvoluokilta, joilta hyväksymistä niiden pienen nopeuden tai vähäisen tieliikennekäytön johdosta ei lainkaan edellytetä.

6 §. Ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen myynti. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 6 §:n 2 momenttia ja 79 §:n 2 momenttia. Pykälän 1 momentin mukaan säännösten ja määräysten vastaista ajoneuvoa, jota ei ole varustettu hyväksyntämerkinnällä tai CE-merkinnällä, ei saisi uutena tieliikennekäyttöön tai moottorikelkkaa tai raskasta moottorikelkkaa maastoliikennekäyttöön tarkoitettuna myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi. Tällaista ajoneuvoa ei myöskään saisi pykälän mukaan pitää kaupan, myydä eikä muuten luovuttaa.

Pykälän 2 momentti kattaisi niin uusien kuin myös käytettyjen järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden kiellon tie- tai maastoliikennekäyttöön tarkoitettuna tuoda maahan, valmistaa Suomessa myytäväksi. Tällaista järjestelmää, komponenttia, erillistä teknistä yksikköä, osaa ja varustetta ei myöskään saisi pitää kaupan, myydä eikä muuten luovuttaa, jos ne eivät ole ajoneuvolain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisia tai jos niitä ei ole näiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä tai CE-merkinnällä, jos sellaista on säännöksissä edellytetty.

Pykälän 3 momentin mukaan valmistuksen, maahantuonnin ja kaupan kiello ei koske ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja, erillisiä teknisiä yksiköitä, osia eikä varusteita, jotka käytössä kulumisen tai muun syyn vuoksi ovat alkuperäiseen tarkoitukseensa kelpaamattomia, jos tästä ilmoitetaan näkyvästi kaupan olevaan ajoneuvoon, järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön, osaan tai varusteeseen sen pakkaukseen tehdyllä merkinnällä tai jos muuten käy selvästi ilmi, että ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai komponentti myydään romuksi tai muuhun tarkoitukseen kuin sellaisenaan liikenteessä käytettäväksi.

7 §. Ajoneuvon muuttaminen, rakentaminen ja korjaaminen. Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 7 §:ää. Pykälän 1 momenttiin esitetään nykyisen käytännön ja oikeustilan mukaista yleistä säännöstä, jonka mukaan liikenteessä käytettävän ajoneuvon rakenne ei saisi muuttua sellaiseksi, ettei ajoneuvo enää täytä niitä vaatimuksia, jotka Suomessa olivat voimassa ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai tätä myöhemmin. Ajoneuvon tulisi siten säilyä vähintään sen ensimmäisenä käyttöönottoajankohtana voimassa olleiden vaatimusten mukaisena. Myös tätä uudemmat vaatimukset saisi näin ollen täyttää. Ajoneuvon omistaja haluaa soveltaa uudempiä vaatimuksia yleensä lähinnä tapauksissa, joissa uudempi säännös on

aiempaa väljempi tai teknisesti tarkoituksenmukaisempi. Ajoneuvosta ei kuitenkaan saisi poistaa mitään siihen alkuperäisenä kuulunutta pakollista turvallisuuteen tai ympäristöominaisuuksiin liittyvää osaa eikä näiden osien toimintakykyä saisi merkittävästi heikentää. Ajoneuvon saisi asentaa sen erityiskäytön edellyttämät lisälaitteet, kunhan ne vastaavat ajoneuvon alkuperäisten turvallisuusvaatimusten tasoa tai eivät ole näiden vaatimusten kanssa ristiriidassa. Tällaisia lisälaitteita voisivat olla ainakin ajoneuvon käyttötarkoitukseen tai ajoneuvon käyttäjän ominaisuuksiin liittyvät lisälaitteet, kuten kiinteistöhuollossa tarvittavat tai liikkumisesteisen käyttämät laitteet. Ajoneuvon saisi siten halutessaan muuttaa ajoneuvon käyttöönottoajankohtaa uudempien vaatimusten mukaiseksi joko osittain tai kokonaan. Vaatimuksissa ja niiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa huomioon otettaisiin kuitenkin ajoneuvon ikä ja luontainen kuluminen. Ajoneuvon ei tarvitse olla uudenveroinen, mutta luontainen kulumisenkin sallittaisiin vain tiettyyn rajaan asti. Tällöin voitaisiin arvioida esimerkiksi ympäristölle aiheutuvan riskin ylittyvän siten, että korjausvelvoite on perusteltu. Esimerkiksi pakoputken tai katalysaattorin toimintakyky voi heiketä eli muuntua ilman erityisiä aktiivisia toimenpiteitä esimerkiksi siten, että pakoputkiston äänenvaimennusominaisuudet ja puhdistusominaisuudet heikkenevät. Vastaavaa muuntumista voi tapahtua esimerkiksi jarruissa. Tälle tulisi voida asettaa raja-arvoja, joiden ylittyessä muuntuminen ei olisi enää hyväksyttävää. Tämä koskisi erityisesti sellaisia ajoneuvoja, joilla tätä kulumista ei seurata määräaikaiskatsastuksessa. Vastaava iän myötä seuraava kuluminen huomioidaan myös ajoneuvon asennettavien varaosien osalta, jolloin myös käytettyjä varaosia voidaan käyttää esimerkiksi kolarikorjauksissa. Jos ajoneuvon tehdään sen päästöihin vaikuttavia muutoksia, kuten moottorin tai käytettävän polttoaineen vaihto, sovellettavissa vaatimuksissa tulee huomioitavaksi ajoneuvon käyttöönottoajankohtana sovellettujen päästövaatimusten lisäksi ikään liittyvä tavanomainen kuluminen.

Pykälän 1 momentin kieltoa sovellettaisiin ainoastaan silloin, jos ajoneuvolaissa ei toisin säädetä. Tällaisia normeja ovat esimerkiksi 8 §:n 2 momentissa tarkoitettujen ajoneuvon rakenteen muuttamista koskevat säännökset ja määräykset, joissa voidaan antaa poikkeuksia kaikkia ajoneuvoja koskevista vaatimuksista esimerkiksi ajoneuvon erikoisen käyttötehtävän tai kuljettajan vamman vuoksi.

Pykälän 2 momentti sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

8 §. *Kanta-ajoneuvo, korjattu ajoneuvo ja rakennettu ajoneuvo.* Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 7 a §:ää. Pykälään koottaisiin ajoneuvon identiteetin määräytymisen kannalta keskeiset periaatteet. Sen 1 momentissa määriteltäisiin ajoneuvon identiteetin kannalta keskeiset määritelmät kanta-ajoneuvo ja korjattu ajoneuvo. Kanta-ajoneuvo tarkoittaa sitä alkuperäistä ajoneuvoyksilöä, jonka mukaan määräytyvät muun ohessa ajoneuvon käyttöönottoajankohta ja sovellettavat tekniset vaatimukset ja jonka tunnistenumero on kirjattu rekisteröintitodistukselle. Kanta-ajoneuvoa on siten aina korjatussa ajoneuvossa enemmän kuin 50 prosenttia. Tämän mukaisesti ajoneuvo, jossa ei voida enää tunnistaa olevan yli 50 prosenttia minkään yksilöidyn ajoneuvon (kanta-ajoneuvon) osia, saa aina uuden identiteetin. Korjatuksi ajoneuvoksi katsotaisiin jatkossakin ajoneuvo, jonka osista on vaihdettu vähintään 25 prosenttia, mutta ajoneuvo säilyisi edelleen kanta-ajoneuvon mukaisena. Korjattu ajoneuvo tulee kuitenkin ehdotettavan lain 106 §:n nojalla esittää muutostodistukseen.

Pykälän 2 momenttiin sisältyisi vaatimus ajoneuvon identiteetin määräytymisestä. Ajoneuvo, jota muutetaan siten, että sen osista vaihdetaan 50 prosenttia tai enemmän, tulee katsoa uudeksi ajoneuvoksi. Tällaista ajoneuvoa kutsutaan rakennetuksi ajoneuvoksi. Autoverolain (1482/1994) 3 §:n mukaan tällainen ajoneuvo myös verotetaan uudestaan.

Pykälän 3 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

9 §. Yksilöllisesti valmistettu ajoneuvo. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun valtioneuvoston asetuksen (1270/2014) 15 §:n 3 momenttia. Yksilöllisesti valmistetulla ajoneuvolla tarkoitettaisiin L3e-, L4e- ja L5e-luokan ajoneuvoa, jonka osista osa on yksilöllisesti valmistettuja tai sarjavalmisteisista osista merkittävässä määrin muutettuja ja jonka osista enintään 50 prosenttia on peräisin samasta sarjavalmisteisesta ajoneuvomallista. Yksilöllisesti valmistettu ajoneuvo ei olisi 8 §:ssä tarkoitettu rakennettu ajoneuvo.

Yksilöllisesti valmistetun ajoneuvon osien ja osakokonaisuuksien osuudesta ajoneuvosta sekä valmistenumeron antamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

10 §. Ajoneuvon rekisteröinti ja katsastus. Pykälä olisi yleissäännös rekisteröinnistä ja katsastuksesta. Se vastaisi sisällöltään voimassa olevan ajoneuvolain 8 §:ää. Liikenteessä käytettävä moottorikäyttöinen ajoneuvo ja siihen tai sen hinattavaan ajoneuvoon kytkettävä hinattava ajoneuvo olisi rekisteröitävä ja asianmukaisesti katsastettava. Vastaavasti moottorikäyttöistä ajoneuvoa, jota ei ole asianmukaisesti ensirekisteröity, muutosrekisteröity tai katsastettu, ei saisi käyttää liikenteessä. Asianmukaisella ensirekisteröinnillä, muutosrekisteröinnillä ja katsastamisella tarkoitettaisiin ensirekisteröintiä, muutosrekisteröintiä, rekisteröintikatsastusta, muutoskatsastusta, kytkentäkatsastusta ja määräaikaikatsastusta koskevien tämän lain säännösten ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. Laissa tai sen nojalla voitaisiin säätää poikkeuksista rekisteröinti- ja katsastusvelvollisuuteen. Ajoneuvo, jota ei olisi esimerkiksi määräaikaikatsastettu ajallaan tai johon olisi tehty katsastusta edellyttäviä muutoksia esittämättä sitä katsastukseen, olisi automaattisesti käyttökiellossa.

11 §. Vastuu ajoneuvon kunnosta, rekisteröinnistä ja katsastuksesta. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 9 §:ää. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin yleisesti nykyiseen tapaan siitä, että joko ajoneuvon omistaja tai haltija sekä kuljettaja ovat vastuussa siitä, ettei liikenteessä käytetä rekisteröintivelvollisuuden alaista ajoneuvoa, jota ei ole rekisteröity. Lisäksi he ovat vastuussa siitä, että ajoneuvo on säännösten ja määräysten mukaisesti katsastettu ja liikennekel-poinen.

Pykälän 2 momentissa säilytettäisiin vastuu ajoneuvon liikennekel-poisuudesta ja huollosta työnantajalle, jos ajoneuvoa kuljettaa sen omistajan tai haltijan työntekijä. Toisaalta kuljettajan olisi viipymättä ilmoitettava työnantajalle ajoneuvon kunnossa havaitsemistaan puutteista, joita hän ei voi itse korjata.

12 §. Ajoneuvon rakenne, hallintalaitteet ja varusteet. Pykälä vastaisi sisällöltään pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 25 §:ää. Pykälässä säädettäisiin ajoneuvon rakenteesta, hallintalaitteista ja varusteista, jotka liikenteessä käytettävässä ajoneuvossa on oltava. Liikenteessä käytettävällä ajoneuvolla tarkoitettaisiin myös käyttöönotettuja ajoneuvoja.

Pykälän 1 momentti sisältäisi luettelon ajoneuvon turvallisuusvarusteista. Luettelo olisi kattava siten, että alemmanasteisilla säännöksillä ei voitaisi säätää muita turvallisuusvarusteita pakollisiksi. Momentin 1 kohdassa säädettäisiin ohjauslaitteesta. Sen olisi oltava luotettava ja toiminnaltaan varma. Momentin 2 kohdan mukaan käyttöjarru tulisi olla moottorikäyttöisessä ajoneuvossa, polkupyörässä ja kevyessä sähköajoneuvossa. Voimassa olevaan ajoneuvolakiin nähden käyttöjarrua koskeva vaatimus poistettaisiin auton ja liikennetraktorin perävaunulta. Niihin sovellettaisiin käyttöjarrun osalta käyttöönottoajankohdan vaatimuksia. Momentin 3 kohdassa säädettäisiin pakollisiksi renkaat ja vanteet taikka telat ja jalakset, jotka vastaavat niille kohdistuvaa kuormitusta. Momentin 4 kohdan mukaan moottorikäyttöisessä ajoneuvossa tulisi olla paloturvallinen polttoainejärjestelmä. Momentin 5 kohdassa säädettäisiin pakolliseksi tarpeelliset valaisimet, heijastimet ja heijastavat tunnuskilvet. Momentin 6 kohdan mukaan ajoneuvoissa, joissa suurin sallittu kokonaisuudessaan on suurempi kuin 500 kilogrammaa, olisi oltava

varoituskolmio. Vaatimus ei kuitenkaan koskisi O₁-luokkan ajoneuvoja tai muita kokonaismassaltaan enintään 750 kilogramman hinattavia ajoneuvoja. Niissä riittäisi, että varoituskolmio olisi vetoajoneuvossa. Momentin 7 kohdassa säädettäisiin kuljettajan riittävästä näkyvyydestä eteen, sivuille ja taakse. Kuljettajan riittävä näkyvyys taakse saataisiin tarvittaessa järjestää taustapeilien avulla tai muulla vastaavalla järjestelmällä. Momentin 8 kohdan mukaan tuulilasillisissa ajoneuvoissa olisi oltava tarpeelliset laitteet näkyvyyden varmistamiseksi kaikissa sääoloissa. Tällä tarkoitettaisiin esimerkiksi tuulilasin pyyhkijöitä. Momentin 9 kohdassa säädettäisiin pakolliseksi tarpeelliset laitteet ja rakenteet kevyiden ajoneuvojen suojaamiseksi törmäystilanteessa. Kevyellä ajoneuvolla tarkoitettaisiin lähinnä henkilöautoja sekä kaksi- ja kolmipyöräisiä ajoneuvoja. Vaatimus koskee kaikissa M-, N- ja O-luokan ajoneuvoissa vaadittua alleajosuojaa takana, N- ja O-luokan ajoneuvoissa vaadittua sivusuojaa sekä N-luokan ajoneuvoissa vaadittua alleajosuojaa edessä. Momentin 10 kohdan mukaan äänimerkinantolaitte olisi oltava moottorikäyttöisessä ajoneuvossa, kevyessä sähköajoneuvossa ja polkupyörässä. Momentin 11 kohdassa säädettäisiin nopeusmittari pakolliseksi moottorikäyttöisille ajoneuvoille ja nopeudenrajoitin M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-luokan ajoneuvoille. Momentin 12 kohdan mukaan nelitai useampipyöräisessä moottorikäyttöisessä ajoneuvossa tulisi olla peruutuslaite. Momentin 13 kohdan mukaan ajoneuvon rakenteen tulisi turvata ajoneuvon riittävä ohjattavuus, riittävät kaarreajo- ja jarrutusominaisuudet sekä kääntyvyys. Vaatimus toimisi perussäännöksenä sekä ajoneuvojen hyväksymiselle liikenteeseen että ajoneuvoihin tehtävien muutoksien turvallisuuden varmistamiseen. Momentin 14 kohdassa säädettäisiin riittävästä maavarasta, joka koskisi pyörillä varustettuja ajoneuvoja. Vaatimus toimisi perussäännöksenä erityisesti ajoneuvolle tehtävien muutosten yhteydessä. Maavara koskisi varsinkin henkilöautoille tehtäviä madalluksia. Maavaran riittävyys riippuu ajoneuvosta ja tapauskohtaisista olosuhteista, mutta yleisenä periaatteena voidaan pitää, että ajoneuvo ei saisi mennä rikki siitä, että se osuu tiellä oleviin esteisiin, esimerkiksi kaivon kansiin tai suojateiden korokkeisiin. Ajoneuvon maavaran tulisi olla sellainen, että sillä pystyy ajamaan tavanomaisessa liikenteessä. Momentin 15 kohdan mukaan tavaran kuljetukseen käytettävässä ajoneuvossa olisi oltava turvalliset ja kuljetettavalle kuormalle soveltuvat kuormatilan rakenteet, laitteet ja varusteet. Tämä olisi perussäännös tavaran kuljetukseen käytettävän ajoneuvon kuormatilan ja esimerkiksi kuorman kiinnityspisteitä koskeville tarkemmille säännöksille ja määräyksille. Momentin 16 kohdassa säädettäisiin toiminnaltaan varmasta ja kestävästä kytkentälaitteesta, joka tulisi olla hinattavassa ajoneuvossa ja ajoneuvossa, jota käytetään hinattavan ajoneuvon vetoon. Tämä olisi perussäännös vetoajoneuvon ja hinattavan ajoneuvon välisessä kytkennässä käytettäviä kytkentälaitteita koskeville säännöksille ja määräyksille.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin taksamittarista ja muusta laitteesta tai järjestelmästä, jolla saavutetaan taksamittaria vastaava mittaustiedon luotettavuus sekä tiedon suojauksen taso. Tällainen laite tulisi olla ajoneuvossa, jos matkan hinta perustuu matkan tai ajan mittaamiseen tai jos ajoneuvoa käytetään luvanvaraiseen henkilöliikenteeseen.

Pykälän 3 momentin mukaan M₁-, N₁- ja L3e-L7e-luokan ajoneuvossa tulisi olla lukkolaite, joka estää ajoneuvon luvattoman käytön.

Pykälän 4 momentissa todettaisiin, että EU- ja EY-tyyppihyväksytyn ajoneuvon katsotaan täyttävän 1 ja 3 momenteissa säädetyt vaatimukset.

Pykälän 5 momentin mukaan käytetyn ajoneuvon katsottaisiin täyttävän pykälän 1 ja 3 momentin vaatimukset, jos se täyttää ne tekniset vaatimukset, jota olivat voimassa Suomessa ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai tätä myöhemmin. Tieliikennekäyttöön tarkoitettussa ajoneuvossa olisi kuitenkin aina oltava varoituskolmio.

Pykälän 6 momentti sisältäisi viittauksen tieliikenteen valvontalaitteesta annettuun neuvoston asetukseen (EU) N:o 165/2014. Siitä, missä ajoneuvossa on oltava valvontalaite (ajopiirturi) ja millainen sen tulee olla, säädetään mainitussa asetuksessa eikä siitä ole tarvetta säätää tässä laissa. Momenttiin sisältyisi myös hyötyajoneuvoa koskeva kohta, jolla määriteltäisiin asetuksessa tarkoitettu hyötyajoneuvo Suomessa. Tällainen ajoneuvo olisi M- tai N-luokan ajoneuvo, jonka ensimmäisen käyttöönottovuoden päättymisestä olisi kulunut vähintään 30 vuotta ja joita ei enää käytettäisi kaupallisiin tavaroiden tai henkilöiden kuljetuksiin. Aikaraja olisi sama kuin esimerkiksi Ruotsissa. Määrittely tarvitaan, jotta tällainen pääasiassa harrastuskäytössä oleva ajoneuvo ei olisi asetuksen (EY) N:o 561/2006 soveltamisalassa eikä siten ajoneuvolla olisi enää ajopiirturin asennusvelvollisuutta eikä ajopiirturiin liittyvää kahden vuoden välein tehtävää tarkastusta.

13 §. Poikkeukset ajoneuvon rakennetta, hallintalaitteita ja varusteita koskevista vaatimuksista. Pykälä vastaisi sisällöllisesti osittain voimassa olevan ajoneuvolain 27 §:ää.

Pykälän 1 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta hyväksyä myös sellainen liikkumisesteisen kuljettajan tai liikkumisesteisen matkustajan käyttöön tarkoitettu ajoneuvo liikennekäyttöön, vaikka erikoislaite ei olisi säännösten ja määräysten mukainen. Edellytyksenä olisi, että liikenneturvallisuus ei merkittävästi vaarannu.

14 §. Valmistenumero ja valmistajan kilpi. Pykälä vastaisi sisällöllisesti voimassa olevan ajoneuvolain 26 §:ää. Pykälässä säädettäisiin moottorikäyttöisen ajoneuvon ja sen perävaunun valmistenumeroista. Pykälässä säädettäisiin lisäksi auton ja sen perävaunun ja L-luokan ajoneuvojen valmistajan kilvestä yleisenä rakenne- ja varustevaatimuksena. Valmistenumeroiksi hyväksyttäisiin ajoneuvon valmistajan, Liikenne- ja viestintäviraston, katsastustoimipaikan tai ulkomaisen rekisteröintiasioita hoitavan viranomaisen antama valmistenumero.

15 §. Ajoneuvon rakennetta, hallintalaitteita ja varusteita koskevat määräykset. Pykälä vastaisi sisällöllisesti voimassa olevan ajoneuvolain 27 a §:ää.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston määräystenantovaltuuksista, jotka koskevat ajoneuvon rakenteita, hallintalaitteita ja varusteita.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että Liikenne- ja viestintäviraston määräysten tulisi olla tarpeellisia yleisen kansainvälisen vaatavuustason saavuttamiseksi sekä liikenneturvallisuuden, terveyden ja ympäristönsuojelun riittävän tason varmistamiseksi. Tämän tyyppisiä reunaehtoja on myös EU:n tyyppi hyväksyntäsäädöksissä.

16 §. Energia- ja ympäristövaikutusten rajoittaminen. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 28 §:ää. Pykälässä säädettäisiin ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamisesta. Pykälän 1 momentin mukaan ajoneuvon energiankulutus, kasvihuonekaasupäästöt ja haitallisia ympäristövaikutuksia aiheuttavat tekijät eivät saisi tarpeettomasti poiketa ajoneuvon valmistusajankohdan yleisen teknisen tason mukaisten ajoneuvojen vastaavista vaikutuksista eivätkä tarpeettomasti aiheuttaisi riskiä terveydelle tai ympäristölle. Rajoitettavia energia- ja ympäristövaikutuksia olisivat esimerkiksi kaasumaiset päästöt, hiukkaspäästöt, melu ja sähkömagneettiset häiriöt. Momentti muodostaisi perussäännöksen alemmanasteisille vaatimuksille sekä uuden että jo liikenteeseen otetun ajoneuvon sääntelyssä. Käytännössä vaatimukset perustuisivat pitkälti EU:n säädöksiin ja niistä tarkoituksenmukaisuussyistä säädettyihin poikkeuksiin.

Ympäristövaikutuksia koskevat säännökset voisivat sisältää muun ohella velvoitteita OBD-laitteista, päästötasojen pysyvyydestä sekä muista ominaisuuksista, joille ei ole asetettavissa varsinaisia mitattavia raja-arvoja.

Pykälän 2 momentin mukaan moottorityökoneiden ympäristövaikutusten rajoittamisesta säädettäisiin erikseen. Niihin sovellettaisiin polttomoottoreiden pakokaasu- ja hiukkaspäästöjen rajoittamisesta annettua valtioneuvoston asetusta (844/2004).

Pykälän 3 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitettuja asetuksenantovaltuuksia ja pykälän 4 momentti Liikenne- ja viestintävirastolle osoitettuja määräyksenantovaltuuksia.

17 §. *Poikkeuslupa energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista sekä ajoneuvon rakennetta, hallintalaitteita ja varusteita koskevista vaatimuksista.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, että ajoneuvon energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista sekä ajoneuvon rakennetta, hallintalaitteita ja varusteita koskevia vaatimuksia koskevan poikkeuslupan myöntäisi Liikenne- ja viestintävirasto. Poikkeusluvut olisivat yksittäisiä ja ne voisivat koskea vain ajoneuvolain nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Poikkeuslupa voisi kohdistua ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän rakenteita, hallintalaitteita, järjestelmiä, komponentteja, erillisiä teknisiä yksiköitä, osia, varusteita ja muita vastaavia hyväksynnän kohteita koskeviin vaatimuksiin. Poikkeuslupan myöntämistä rajoitettaisiin siten, että se ei saisi lisätä turvallisuudelle, terveydelle eikä ympäristölle aiheutuvaa riskiä vähäistä enempää. Poikkeuslupa ei myöskään saisi vääristää kilpailua. Liikenne- ja viestintävirasto voisi myöntää luvan määräaikaisena ja ehdollisena.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ajoneuvoista, joille poikkeuslupa voidaan myöntää, ja poikkeuslupan myöntämistä koskevista tarkemmista edellytyksistä.

18 §. *Käytettynä maahantuodun ajoneuvon vaatimukset.* Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 29 a §:ää, mutta sen 1 momenttiin tehtäisiin EU-tyyppihyväsytntä koskeva täydennys.

Pykälän 1 momentti sisältäisi käytettynä maahantuotua ajoneuvoa koskevan perussäännön, jonka mukaan tällaisen ajoneuvon on täytettävä ne tekniset vaatimukset, jotka koskivat Suomessa sen ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai myöhemmin. Ajoneuvon ensimmäisellä käyttöönotolla tarkoitettaisiin lähtökohtaisesti sen ensimmäistä rekisteröintiä missä tahansa maassa. Myös vientirekisteröintiä pidettäisiin tässä tarkoituksessa rekisteröintinä. Ajoneuvon, jota ei sen luokituksen tai käyttötarkoituksen vuoksi ole rekisteröity, ensimmäisenä käyttöönottoajankohtana pidettäisiin ajoneuvon käyttötarkoituksen mukaisen käytön alkamisajankohtaa. Käytettynä maahantuodun ajoneuvon vaatimuksia koskeva perussääntö ei kuitenkaan koskisi pykälässä mainittuja EU- ja EY-tyyppihyväsyttyjä ajoneuvoja. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin myös kohta, jonka nojalla toisessa ETA-valtiossa rekisteröity EU- tai EY-tyyppihyväsytty ajoneuvo hyväksyttäisiin Suomessa vaatimusten osalta sellaisenaan, jos se täyttää 7 §:ssä säädettyt ja sen nojalla määrätyt ajoneuvon muuttamista, rakentamista ja korjaamista koskevat vaatimukset eikä sille ole asetettu lähtömaassa käyttöä koskevia rajoituksia rekisteritietoihin. Vaatimus 7 §:ssä säädettyjen vaatimusten täyttämistä tarkoittaisi sitä, että jos ajoneuvon rakennetta on muutettu, sen on täytettävä Suomessa voimassa olevat rakenteen muuttamista koskevat säännökset ja määräykset. Näin EU-lainsäädännön sarjan viimeisiä ajoneuvoja koskevan menettelyn mukaisesti hyväksytyt ajoneuvot voitaisiin hyväksyä suoraan rekisteröintikatsastuksessa ilman Liikenne- ja viestintäviraston myöntämää poikkeuslupaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin velvollisuudesta esittää ennen ensirekisteröintiä rekisteröintikatsastuksen sijasta yksittäishyväsyttyväksi myös käytettynä maahantuotu muu kuin EU- tai EY-tyyppihyväsytty auto tai sen perävaunu, jos se tuodaan muualta kuin ETA-valtiosta tai

Ahvenanmaan maakunnasta ja sen ensimmäisestä käyttöönotosta on kulunut alle kuusi kuukautta. Vaatimuksella pyrittäisiin poistamaan mahdollisuus siihen, että EU-asetusten vaatimuksia kierrettäisiin rekisteröimällä ajoneuvo muuhun kuin ETA-valtioon lyhyeksi ajaksi ja tuomalla se sitten käytettynä ajoneuvona maahan.

19 §. *Erikoiskuljetuksessa käytettävää ajoneuvoa ja ajoneuvoyhdistelmää koskevat vaatimukset.* Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 29 b §:ää.

Pykälän *1 momentti* sisältäisi yleissäännöksen erikoiskuljetuksessa käytettävän ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän merkinnöistä, varoitusvalaisimista ja vastaavista muista varoituslaitteista. Ajoneuvolta vaadittavien yleisten merkintöjen lisäksi vaadittavilla riittäväillä lisämerkinnöillä ehkäistäisiin erikoiskuljetuksesta aiheutuvaa haittaa ja vaaraa muille tiellä liikkuville.

Pykälän *2 momentti* sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolla osoitetun määräyksenantovaltuuden.

2 luku Ajoneuvojen luokitus

20 §. *M- ja N- luokan ajoneuvo (auto).* Koska M- ja N-luokan ajoneuvojen luokituksesta säädetään jatkossa autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 4 artiklassa, pykälässä viitattaisiin kyseiseen EU-säädökseen.

Pykälän *1 momentti* sisältäisi viittauksen autojen ja niiden perävaunujen puiteasetukseen, jonka 4 artiklassa säädetään luokituksesta M- ja N-luokan ajoneuvoiksi eli autoiksi. EU-asetuksen mukaan M-luokan ajoneuvo on ensisijaisesti matkustajien ja heidän matkatavaroidensa kuljettamiseen suunniteltu ja rakennettu ajoneuvo.

Pykälän *2 momentissa* määriteltäisiin M- ja N-luokan ajoneuvojen alaluokista käytettävät nimitykset (henkilöauto, linja-auto, pakettiauto ja kuorma-auto). Momentissa ei säädettäisi siitä, millä kriteereillä ajoneuvot luokitellaan alaluokkiin, sillä siitä säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa. Momentti koskisi ainoastaan niistä kansallisessa sääntelyssä käytettäviä nimityksiä, joista ei säädetä EU-tasolla.

21 §. *L-luokan ajoneuvot (kaksi- ja kolmipyöräiset ajoneuvot ja nelipyörät).* Koska L-luokan ajoneuvojen luokituksesta säädetään jatkossa autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 4 artiklassa, pykälässä viitattaisiin kyseiseen EU-säädökseen. EU-asetuksen mukaan L-luokan ajoneuvoja ovat yleisillä teillä käytettäväksi tarkoitetut kaksi- ja kolmipyöräiset ajoneuvot ja nelipyörät. Näitä ovat esimerkiksi mopot, mopoautot ja moottoripyörät.

22 §. *T- ja C- luokan ajoneuvot (traktorit) ja R- luokan perävaunut ja S-luokan vedettävät vaihdettavissa olevat laitteet.* Koska luokituksesta T- ja C-luokan ajoneuvoiksi, R-luokan perävaunuiksi sekä S-luokan vedettäväksi vaihdettavissa oleviksi laitteiksi säädetään traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 4 artiklassa, pykälään otettaisiin viittaus kyseiseen EU-asetukseen.

23 §. *Moottorityökone.* Säännöksessä säädettäisiin voimassa olevan ajoneuvolain 15 §:ää vastaavasti moottorityökoneesta. Pykälän mukainen moottorityökone olisi kansallinen ajoneuvoluokka ja eri asia kuin autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa tarkoitettu moottorityökone.

Pykälän *1 kohdan* mukaan moottorityökoneena pidettäisiin omalla käyttövoimallaan liikkuvaa, työkoneeksi suunniteltua ja rakennettua ajoneuvoa. Olennaista olisi, että se ei rakenteensa takia sovellu matkustajien tai tavaroiden kuljetukseen. Myöskään auton alustalle asennettua työkonetta pidettäisiin moottorityökoneena.

Pykälän *2 kohdan* mukaan moottorityökone olisi myös perävaunujen ja kuljetusalustojen siirtoon satamassa tai muulla terminaalialueella valmistettu vetotrukki, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 50 kilometriä tunnissa. Moottorityökoneeksi ei kuitenkaan luettaisi ajoneuvoa, jota on pidettävä kuorma-autona tai traktorina.

Pykälän *3 kohdan* mukaan moottorityökoneeksi luokiteltaisiin myös työmailla tehtäviin kuljetuksiin, kuten maa-aineksen lyhyisiin siirtoihin tarkoitettu, standardissa EN 474-6:2006 (Earth-moving machinery. Safety. Requirements for dumpers) määritelty dumpperi. Moottorityökoneeksi rekisteröityä dumpperia ei tarvitsisi siirtää esimerkiksi työmaalta toiselle perävaunussa, vaan sitä voisi kuormamattomana kuljettaa tiellä kuten muutakin moottorityökonetta.

24 §. Maastoajoneuvo. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 16 §:ää. Maastoajoneuvoksi määriteltäisiin *1 momentissa* moottorireki tai ilmatyynyalus. Maastoajoneuvo voisi olla myös muu henkilöiden tai tavaroiden kuljetukseen taikka muita ajoneuvoja vetämään valmistettu jäällä, lumessa tai vajottavassa maastossa taikka maahan tukeutuen kulkemaan valmistettu moottorikäyttöinen ajoneuvo. Maastoajoneuvoksi ei kuitenkaan katsottaisi ajoneuvoa, joka on tarkoitettu kuljetettavaksi moottorikelkkailureitin lisäksi myös muulla tiellä ja joka on EU-tyyppihyväksytty M-, N-, O-, L-, T-, C-, R- tai S-luokkaan tiellä käytettäväksi. Toisin sanoen rekisteröimättä jättäminen ei tekisi näistä EU-tyyppihyväksytyistä ajoneuvoista maastoajoneuvoja, vaan luokkana sovellettaisiin tyyppihyväksynnän luokkaa.

Pykälän *2 momentin* mukaan moottorireki olisi jalaksin tai teloin varustettu maastoajoneuvo. Moottorikelkka olisi telavetoinen moottorireki, jossa on kuljettajan lisäksi istumapaikkoja enintään kahdelle henkilölle ja jonka omamassa on enintään 500 kilogrammaa. Lainkohdan mukaan raskaita moottorikelkkoja olisivat sellaiset moottorireet, joiden omamassa on suurempi kuin moottorikelkan omamassa 500 kilogrammaa ja enintään 800 kilogrammaa ja, joissa on kuljettajan lisäksi tilaa enintään neljälle henkilölle. Muutoksella mahdollistettaisiin tiettyjen suurempien, nykyisin moottorireeksi katsottujen ajoneuvojen rekisteröiminen raskaaksi moottorikelkaksi. Omamassalla tarkoitettaisiin nykykäytäntöä vastaavasti ajoneuvon massaa mukaan lukien kuljettajan massalla, joka arvioidaan 75 kilogrammaksi. Momenttia täsmennettäisiin sillä, että moottorikelkassa on oltava kuljettajan lisäksi istumapaikkoja enintään kahdelle henkilölle, kun taas raskaassa moottorikelkkoja istumapaikkoja edellytetään olevan enintään neljälle henkilölle kuljettajan lisäksi.

25 §. O-luokan ajoneuvo (auton perävaunu). Pykälä sisältäisi viittauksen autojen ja niiden perävaunujen puiteasetukseen, jonka 4 artiklassa säädetään jatkossa luokituksesta O-luokan ajoneuvoiksi eli autojen perävaunuiksi.

26 §. Muut hinattavat ajoneuvot. Kyse on uudesta pykälästä. Pykälässä säädettäisiin luokituksesta muiksi hinattaviksi ajoneuvoiksi. Säännöksen mukaan muita hinattavia ajoneuvoja olisivat L-luokan ajoneuvojen perävaunut, polkupyörän perävaunut, maastoajoneuvon perävaunut ja moottorityökoneen perävaunut sekä muut kuin EU-tyyppihyväksytyt traktorilla hinattavat ajoneuvot.

27 §. Ajoneuvon luokan määräytyminen. Kyse on uudesta pykälästä. M-, N-, O-, L-, T-, C-, R- ja S-luokkien ajoneuvojen luokitus perustuu suoraan EU-asetuksiin. Kuitenkin on kansallisesti tarpeen määritellä ensi kertaa Suomessa käyttöön otettavan ja käytetyn eli jo käytössä olevan

ajoneuvon luokan määräytyminen. Uuteen ajoneuvoon, jota ei ole EU-tyyppihyväksytty tai joka muusta syystä otetaan Suomessa ensimmäistä kertaa käyttöön esimerkiksi maahantuonnin johdosta, sovellettaisiin EU-asetuksen luokitusta myös kansallisesti. Suomessa jo käytössä olevan ajoneuvon luokka säilyisi sen olemassa olevan luokan mukaisena.

28 §. Muut moottorittomat ajoneuvot. Pykälä vastaisi sisällöllisesti pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 19 §:n 1 momenttia. Pykälän 1 momentin mukaan polkupyörällä tarkoitettaisiin yhden tai useamman henkilön tai tavarankuljettamiseen valmistettua, vähintään kaksipyöräistä, polkimin tai käsikammin varustettua ja täysin tai pääosin lihasvoimalla käytettävää moottoritonta ajoneuvoa. Polkupyörän määritelmää täsmennettäisiin nykytilaan nähden lisäämällä vaatimus siitä, että polkupyörää käytettäisiin pääosin lihasvoimalla. Erilaisten kaksi-, kolmi- ja nelipyöräisten sähkökäyttöisten ajoneuvojen yleistyessä näihin ajoneuvoihin on joissain tapauksissa lisätty polkimia, jotta ajoneuvo täyttäisi polkupyörän vaatimukset. Ajoneuvoa ei kuitenkaan ole voitu tosiasiallisesti käyttää lihasvoimalla, joten polkimet ovat olleet ajoneuvon käytön kannalta tarpeettomia. Lisäksi polkupyöräksi katsottaisiin sellainen sähköavusteinen, enintään 250 watin tehoisilla sähkömoottoreilla varustettu ajoneuvo, jonka moottorit toimivat vain poljettaessa ja kytkeytyvät toiminnasta viimeistään nopeuden saavuttaessa 25 kilometriä tunnissa. Tätä kutsuttaisiin sähköavusteiseksi polkupyöräksi. Teknologianeutraalimman lopputuloksen saavuttamiseksi pykälässä sallittaisiin myös useamman kuin yhden moottorin asentaminen, kunhan niiden yhteenlaskettu jatkuva nimellisteho ei ylittäisi 250 wattia. Momentissa säädettäisiin, että sähkömoottorit voivat tästä huolimatta toimia polkematta nopeuden ollessa enintään kuusi kilometriä tunnissa. Tämä mahdollistaisi lähtöavustuksen. Polkupyörän määritelmä vastaisi standardia SFS EN 15194:2017.

Pykälän 2 momentin mukaan polkupyöränä pidettäisiin myös sellaista potkupyörää tai muuta vastaavaa moottoritonta ajoneuvoa, jolta koon tai käyttötarkoituksen vuoksi on tarpeellista edellyttää heijastin- ja valaisinvaatimusten sekä muiden polkupyörää koskevien keskeisten turvallisuusvaatimusten täyttymistä.

29 §. Eläimen vetämä ajoneuvo. Pykälä vastaisi sisällöllisesti voimassa olevan ajoneuvolain 19 §:n 2 momenttia. Rakenteellisista syistä eläimen vetämää ajoneuvoa koskeva säännös otettaisiin omaan pykäläänsä erilleen muista moottorittomista ajoneuvoista, sillä niihin sovelletaan tieliikennelain mukaan eri liikennesääntöjä. Pykälä sisältäisi yleisluonteisen säännöksen tieliikenteeseen tarkoitetuista eläimen vetämissä ajoneuvoista. Tällainen on muun muassa hevosajoneuvo. Eläimen vetäältä ajoneuvolta voitaisiin edellyttää erityisiä vaatimuksia, jos ajoneuvon koko ja käyttötarkoitus tarkoittavat, että ajoneuvoa käytetään muun ajoneuvoliikenteen seassa liikkumiseen.

30 §. Kevyt sähköajoneuvo. Pykälä vastaisi sisällöllisesti pääosin ajoneuvolain 19 a §:ää. Pykälän mukaan kevyeksi sähköajoneuvoksi katsottaisiin sellainen sähkömoottorilla varustettu ajoneuvo, jonka eteenpäin vievien moottoreiden suurin yhteenlaskettu jatkuva nimellisteho on enintään 1,00 kilowattia ja jonka nopeus on enintään 25 kilometriä tunnissa ja joka ei täyty muun kevyen ajoneuvon määritelmän vaatimuksia. Pykälässä täsmennettäisiin, että yhteenlaskettu jatkuva nimellisteho laskettaisiin niistä moottoreista, jotka vievät ajoneuvoa eteenpäin. Näin ollen esimerkiksi itsestään tasapainottuvien kevyiden sähköajoneuvojen moottoreiden suurimpaan yhteenlaskettuun jatkuvaan nimellistehoon ei laskettaisi mukaan niitä moottoreita, jotka tasapainottavat ajoneuvoa tuottaen voimaa taaksepäin. Kevyt sähköajoneuvo olisi tasapainottuva henkilökuljetin kuten Segway tai muu vastaava ajoneuvolain soveltamisalaan kuuluva liikkumisväline. Kevyeksi sähköajoneuvoksi katsottaisiin myös senioriajoneuvo tai sellainen perävaunu, jossa on nimellisteholtaan enintään 1,00 kilowatin sähkömoottori. Kevyelle sähköajoneuvolle sovellettaisiin yleisiä 12 §:n turvallisuusvaatimuksia ja erikseen 13 §:n nojalla val-

tioneuvoston asetuksella säädettyjä poikkeuksia näistä vaatimuksista. Määritelmässä ei rajattaisi renkaiden määrää, sillä käytännössä kevyessä sähköajoneuvossa voi olla yksi tai useampia renkaiden ja se voi olla varustettu myös satulalla tai ohjaustangolla, joiden ominaisuuksista säädetään 12 §:ssä.

31 §. Pelastusauto, poliisiajoneuvo, Tullin ajoneuvo ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvo. Pykälässä säädettäisiin pelastusauton, poliisiajoneuvon, Tullin ajoneuvon ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvon erityisvaatimuksista, sillä näiden ajoneuvojen käyttöön liittyy tieliikennelain mukaan erityisiä velvollisuuksia ja erityisiä oikeuksia. Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 20 §:ää.

Pykälän *1 momentin* mukaan pelastusauto olisi pelastustoimen käyttöön erityisesti valmistettu, kokonaismassaltaan yli 3,5 tonnia oleva M- tai N-luokan ajoneuvo. Pelastusauto olisi kokonaismassasta riippumatta myös muu M- tai N-luokan ajoneuvo, joka on kunnan tai kuntayhtymän pelastuslaitoksen tai valtion pelastushallinnon viranomaisen, Pelastusopiston tai lentoaseman pitäjän hallinnassa ja jota käytetään yksinomaan pelastustoimen tehtäviin. Pelastusauto olisi myös palokunnan omistuksessa oleva miehistöauto, jossa on kuljettajan lisäksi tilaa vähintään kahdeksalle henkilölle.

Pykälän *2 momenttiin* otettaisiin poliisiajoneuvon määritelmä. Poliisiajoneuvo olisi poliisin käyttöön erityisesti valmistettu ja varustettu ajoneuvo. Pykälää täsmennettäisiin nykytilaan näiden niin, että ajoneuvon olisi oltava viranomaisen ajoneuvo. Poliisiajoneuvon olisi siten oltava poliisin käytössä, hallinnassa tai omistuksessa, mikä estäisi sen, että yksityishenkilö voisi saada käyttöönsä, omistukseensa tai hallintaansa poliisiajoneuvon.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin vastaavasti Rajavartiolaitoksen ajoneuvosta ja pykälän *4 momentissa* Tullin ajoneuvosta.

Pykälän *5 momentti* sisältäisi sisäministeriölle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

Pykälän *6 momentti* sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

32 §. Ambulanssi ja ensihoitoajoneuvo. Säännös vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 21 §:ää. Pykälän *1 momentin* mukaan ambulanssi olisi autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa tarkoitettu ajoneuvo. Momentissa ei enää säädettäisi kansallisesti ambulanssin määritelmästä, sillä siitä säädetään EU-asetuksessa.

Pykälän *2 momentin* mukaan ensihoitoajoneuvo olisi terveydenhoitolaissa (1326/2010) tarkoitettujen ensihoitopalvelun ensihoitotehtäviin varustettu ajoneuvo.

Pykälän *3 momentti* sisältäisi sosiaali- ja terveysministeriölle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

Pykälän *4 momentti* sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

33 §. Hälytysajoneuvo. Pykälässä määriteltäisiin hälytysajoneuvo voimassa olevaa ajoneuvolakia vastaavasti. Hälytysajoneuvoja olisivat pelastusauto, poliisiajoneuvo, Rajavartiolaitoksen ajoneuvo, Tullin ajoneuvo, ambulanssi, ensihoitoajoneuvo, puolustusvoimien pelastusauto, puolustusvoimien sairausauto ja sotilaspoliisiajoneuvo. Hälytysajoneuvo olisi varustettu sinistä valoa näyttävällä vilkkuvalla varoitusvalaisimella ja hälytysajoneuvon äänimerkinantolaitteella.

Tieliikennelaissa muun muassa säädetään esteettömän kulun antamisesta hälytysääni- ja hälytysvalomerkkejä antavalle hälytysajoneuville.

34 §. Matkailuauto. Pykälä sisältäisi informatiivisen viittauksen autojen ja niiden perävaunujen puiteasetukseen, jossa säädetään matkailuauton määritelmästä. EU-asetuksen vuoksi määritelmästä ei enää säädettäisi kansallisesti.

35 §. Ruumisauto. Pykälä sisältäisi informatiivisen viittauksen autojen ja niiden perävaunujen puiteasetukseen, jossa säädetään ruumisauton määritelmästä. EU-asetuksen vuoksi määritelmästä ei enää säädettäisi kansallisesti.

36 §. Museoajoneuvo. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 24 §:ää. Pykälän *1 momentin* mukaan museoajoneuvo olisi ajoneuvo, jonka valmistusvuoden päättymisestä on kulunut vähintään 30 vuotta ja joka on säilytetty alkuperäisessä kunnossa tai entistetty tai konservoitu asianmukaisesti. Museoajoneuvon tulee lisäksi olla valtakunnallisen rekisteröidyn museoajoneuvojärjestön aikaisintaan kuusi kuukautta aikaisemmin antaman lausunnon perusteella museoajoneuvoksi hyväksymä. Säännöksessä tarkoitettuja museoajoneuvojärjestöjä ovat esimerkiksi Suomen Autobiili – Historiallinen Klubi ry, FHRA ry, Classic Data Finland Oy ja Autohistoriallinen Seura ry.

Pykälän *2 momentti* sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

37 §. Ajoneuvonkuljetusauto. Lakiin otettaisiin uusi pykälä ajoneuvonkuljetusautosta. Pykälä vastaisi sisällöllisesti Liikenne- ja viestintäviraston erikoiskuljetuksista ja erikoiskuljetusajoneuvoista annetun määräyksen (TRAFI/4592/03.04.03.00/2015) määritelmää. Määritelmä siirrettäisiin määräyksestä muiden ajoneuvoluokkien tapaan ajoneuvolakiin. Ajoneuvonkuljetusauto on N₃-luokan ajoneuvo, joka on rakennettu pyörillä tai telaketjuilla varustetun ajoneuvon kuljettamiseen. Lisäksi edellyttäisiin, että ajoneuvossa olisi oltava kiinteästi asennettu ajoneuvon kuljetukseen soveltuva kuljetusalusta ja siinä on ylityttävä vähintään yksi tiellä yleisesti sallittu mitta tai massa.

38 §. Erikoiskuljetusajoneuvo. Pykälä vastaisi sisällöltään pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 24 a §:ää, mutta poikkeuslupamenettelyn piiristä poistettaisiin lisää ajoneuvoja.

Pykälän *1 momentissa* määriteltäisiin erikoiskuljetusajoneuvo. Erikoiskuljetuksen määritelmä sisältyy tieliikennelain 2 §:n 23 kohtaan. Kuormaamattomana tiellä yleisesti sallitut mitat tai massat ylittävä ajoneuvo on erikoiskuljetusajoneuvo, joka on suunniteltu joko kuorman kuljettamiseen tai kuormaamattomana kuljetettavaksi. Kuormaamattomana kuljetettavia erikoiskuljetusajoneuvoja ovat esimerkiksi ajoneuvonosturi, erikoiskäyttöön rakennettu muu ajoneuvo tai autolla vedettävä O-luokan ajoneuvo, jonka tarkentava luokitus on hinattava laite. Lisäksi tiellä yleisesti sallitut mitat täyttävä ajoneuvo on erikoiskuljetusajoneuvo, jos ajoneuvo on hyväksytty käytettäväksi tiellä yleisesti sallittua suuremmalla massalla. Momentissa säädettäisiin lisäksi Liikenne- ja viestintäviraston valtuudesta myöntää erikoiskuljetusajoneuvon liikenteeseen hyväksymisen edellytyksenä oleva poikkeuslupa. Poikkeuslupan myöntäminen edellyttäisi, että poikkeus ei lisää turvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle aiheutuvaa riskiä vähäistä enempää eikä vääristä kilpailua.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin poikkeuksista, jotka koskevat 1 momentin mukaisen poikkeuslupan edellyttämistä. Poikkeuslupaa ei momentin 1 kohdan mukaan vaadittaisi moottoritökoneelta. Momentin 2 kohdan mukaan poikkeuslupaa ei vaadittaisi tyyppi hyväksytyltä ajoneuvolta, jolta ei vaadita tieliikennelain 159 §:n mukaista erikoiskuljetuslupaa. Poikkeuslupaa

ei myöskään momentin 3 kohdan mukaan vaadittaisi tyyppihyväksytyltä ajoneuvolta, jonka rekisteritiedoissa on kirjaus tieliikennelain 159 §:n mukaisesta erikoiskuljetusluvasta. Muutoksella vältettäisiin turhaa poikkeuslupahakemusten käsittelyä silloin, kun tarvittavat tiedot on kirjattu rekisteriin jo ajoneuvon liikenteeseen hyväksymisen yhteydessä. Poikkeuslupaa ei momentin 4 kohdan mukaan vaadittaisi myöskään moottoriyökoneilta, koska ne ovat rakenteeltaan yksinkertaisempia, eikä näiden poikkeuslupien myöntämisessä ole tarvetta käyttää erityistä tarveharkintaa. Vaatimus poikkeusluvasta ei koskisi myöskään ajoneuvoa, joka ei ole rekisteröintivelvollinen. Käytännössä tällaisia ajoneuvoja ovat lähinnä eräät traktorin perävaunut ja traktoriin kytkettävät hinattavat laitteet. Traktorin perävaunua voisi siten käyttää esimerkiksi suurten veneiden kuljetukseen ilman ajoneuvolle myönnettävää poikkeuslupaa. Vaatimukset ajoneuvon säännösten ja määräysten mukaisista merkinnöistä ja muista turvallisuusvarusteista koskisivat kuitenkin myös tällaisia ajoneuvoja. Momentin 5 kohdan mukaan poikkeuslupaa ei vaadittaisi ajoneuvonkuljetusautolta. Momentin 6 kohdan mukaan poikkeuslupaa ei vaadittaisi puoliperävaunun vetoon tarkoitettulta N₃-luokan ajoneuvolta, jonka paripyörin varustetulle akselille hyväksyttävä massa ei ylitä 15 tonnia ja jonka yksikköpyörillä varustetulle akselille hyväksyttävä massa ei ylitä tiellä yleisesti sallittua massaa. Momentin 7 kohdan mukaan poikkeuslupaa ei vaadittaisi muulta tavarankuljetukseen tarkoitettulta kuin välivaunuista tai vastaavista akselistomoduuleista moniosaiseksi kootulta O-luokan ajoneuvolta, joka ylittää tiellä yleisesti sallitun mitan ja joka ei ylitä tiellä yleisesti sallittua massaa.

Poikkeuslupamenettelyn piiristä poistettavaksi esitettävät pykälän 2 momentin 5–7 kohdassa tarkoitettujen ajoneuvot eivät käytännössä ole edellyttäneet Liikenne- ja viestintäviraston tarveharkintaa poikkeuslupan myöntämisessä, vaan poikkeusluvasta on myönnetty rutiniolosuhteissa hakemusten mukaisesti. Poikkeuslupamenettelyn sijaan vaatimustenmukaisuus voitaisiin varmistaa suoraan katsastus- tai yksittäishyväksyntätoimipaikoilla, joissa ajoneuvo tarkastetaan. Liikenne- ja viestintävirasto tekisi katsastajille ja yksittäishyväksyjille tarvittaessa tukimateriaaleja, joilla varmistetaan, että katsastuksessa ja yksittäishyväksynnässä otetaan huomioon kaikki olennaiset seikat.

Poikkeuslupia myönnetään vuosittain yhteensä noin 400. Ehdotettu muutos vähentäisi poikkeuslupien määrää vuosittain noin 150 kappaleella eli noin 40 prosenttia. Muutos tehostaisi Liikenne- ja viestintäviraston toimintaa vapauttamalla henkilöstöresursseja muuhun virkatyöhön. Poikkeuslupavaatimusten keventäminen helpottaisi myös kuljetusyritysten toimintaa ja keventäisi niiden hallinnollista taakkaa.

Pykälän 3 momentti sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

39 §. Huoltoauto. Pykälä vastaisi ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun asetuksen (1256/1992) 19 §:ää. Huoltoautosta on tarkoituksenmukaista säätää lailla muiden erikoiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen tapaan.

Pykälän 1 momentin mukaan huoltoauto olisi ajoneuvojen ja koneiden huoltoon sekä korjausmiehistön ja välineiden kuljetukseen tarkoitettu, tarvittavin työkaluin ja laittein varustettu N-luokan auto, jossa on tilaa enintään kahdelle henkilölle kuljettajan vieressä.

Pykälän 2 momentin mukaan huoltoauto voisi olla myös valtion, valtion liikelaitoksen, sähkö-, lämpö-, tele-, kaasu- tai vesilaitoksen tai kunnan omistama tien, kadun, radan ja ratakaluston tai sähkö-, lämpö-, tele-, kaasu- ja vesilaitosten verkon ja laitteiden tai Puolustusvoimien sotavaruksen huoltoon sekä korjausmiehistön ja välineiden kuljetukseen tarkoitettu, tarvittavin työkaluin ja laittein varustettu M₁-luokan auto, jossa on istuimet kuljettajan lisäksi enintään kahdeksalle henkilölle.

40 §. Muuttoajoneuvo. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 2 kohtaa. Muuttoajoneuvoa koskeva säännös nostettaisiin muiden erityiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen tapaan lakitasolle.

41 §. Ajoneuvojen luokitusta koskevat tarkemmat määräykset. Pykälä sisältää Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

3 luku Ajoneuvojen hyväksyntä

42 §. Hyväksyntäviranomaisen. Pykälän 1 momentissa määritettäisiin, että autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa, traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa ja Geneven sopimuksessa tarkoitettu hyväksyntäviranomaisen on Suomessa Liikenne- ja viestintävirasto. Laissa käytettäisiin voimassa olevasta ajoneuvolaista poiketen käsitettä hyväksyntäviranomaisen tyyppihyväksyntäviranomaisen sijaan, sillä kyseessä olevien EU-asetusten mukaan hyväksyntäviranomaisen on yleisempi käsite ja se kattaa Suomessa myös tyyppihyväksyntäviranomaisen toiminnot. Hyväksyntäviranomaiselle kuuluvat myös yksittäishyväksyntöihin liittyvät viranomaistehtävät.

Pykälän 2 momentin mukaisesti Liikenne- ja viestintävirasto toimisi myös hyväksyntäviranomaisena silloin, kun kyse on moottorityökoneen ja maastoajoneuvon sekä muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen säädösten soveltamisalaan kuuluvien järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden hyväksyntäviranomaisena.

43 §. Tyyppihyväksynnän myöntäminen. Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 35 §:ää, mutta siinä ei enää säädettäisi EU- tai EY-tyyppihyväksynnän myöntämisestä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin kansallisen tyyppihyväksynnän myöntämisestä. Kansallisen tyyppihyväksynnän myöntämisen ehtona olisi yhdenmukaisuus valmistusasiakirjojen kanssa ja asetettujen vaatimusten täyttäminen.

Pykälän 2 momentin mukaan tyyppihyväksynnästä annettaisiin tyyppihyväksyntätodistus. Tyyppihyväksyntä voisi myös olla ehdollinen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän myöntämisessä noudatettaisiin lähtökohtaisesti EU-tyyppihyväksyntää koskevaa menettelyä, josta säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa. Ehdotettavan lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä sovellettaisiin kuitenkin myös kansalliseen piensarjatyypin hyväksyntään siinä tapauksessa, että niissä niin säädettäisiin. Esimerkiksi hyväksytyä asiantuntijaa koskevaa sääntelyä noudatettaisiin myös kansallisessa piensarjatyypin hyväksynnässä.

Pykälän 4 momentissa olisi informatiivinen viittaus Geneven sopimukseen, jota sovelletaan E-tyyppihyväksynnän myöntämiseen.

44 §. Hyväksyntävelvollisuus. Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevan ajoneuvolain 32 §:n 1-3 momenttia. Pykälässä säädettäisiin tiettyjen ajoneuvojen hyväksyntävelvollisuudesta.

Pykälän 1 momentin mukaisesti tieliikennekäyttöön myytävän tai ensirekisteröitävän uuden M-, N-, O- ja T-luokan ajoneuvon sekä muun L-luokan ajoneuvon kuin L1e-A-alaluokan ajoneuvon on oltava EU- tai EY-tyyppihyväksytty taikka kansallisesti piensarjatyypin hyväksytty. Lisäksi momenttiin lisättäisiin maininta siitä, että M-, N- tai O-luokan ajoneuvot voivat olla myös yksittäishyväksyttyjä tai EU-yksittäishyväksyttyjä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin erikseen myytävien järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden tyyppihyväksynnästä. Pykälän mukaisesti tyyppihyväksyntä vaadittaisiin, jos kyseessä olisi 1 momentissa tarkoitettuun ajoneuvoluokkaan, C-luokan ajoneuvoon tai liikennetraktoriin kuuluva järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste ja jos tyyppihyväksyntää on edellytetty sen valmistusajankohtana.

Pykälän 3 momentin mukaan muulle kuin pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitettulle ajoneuvolle, järjestelmälle, komponentille, erilliselle tekniselle yksikölle, osalle tai varusteelle voitaisiin hakemuksesta myöntää kansallinen tyyppihyväksyntä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin nastaa koskevasta tyyppihyväksyntävelvollisuudesta. Tieliihennekäyttöön myytävän tai käyttöön otettavan auton tai sen perävaunun talvirenkaaseen tarkoitettun nastan olisi oltava kansallisesti tyyppihyväksyntä. Tästä poiketen tyyppihyväksyntävelvollisuutta ei kuitenkaan olisi, jos rengas-nasta-yhdistelmä olisi kansallisesti tyyppihyväksyntä. Momentti vastaisi voimassa olevan ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momenttia.

Pykälään 5 momentissa säädettäisiin, että liikenneturvallisuuden ja ympäristönsuojelun kannalta keskeisiltä ajoneuvon käyttöön liittyviltä komponenteilta, järjestelmiltä, erillisiltä teknisiltä yksiköiltä, osilta ja varusteilta edellytettäisiin myös tyyppihyväksyntää. Tällaisia hyväksyntäkohteita olisivat esimerkiksi moottoripyöräilijän ja moottorikelkkailijan suojakypärä, lasten turvaistuin, hitaan ajoneuvon kilpi ja varoituskolmio sekä ajoneuvoon kiinnitettävä ruskeankeltainen, sininen tai punainen vilkkuva varoitusvalaisin.

Lisäksi momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

45 §. Eräiden uusien ajoneuvojen vaatimustenmukaisuuden toteaminen rekisteröintikatsastuksessa. Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevan ajoneuvolain 32 §:n 4 momenttia. Pykälässä säädettäisiin siitä, miten Euroopan unionin säännösten soveltamisalan puitteissa sallittaisiin ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden osoittaminen ilman tyyppihyväksyntää rekisteröintikatsastuksessa. Näitä tapauksia olisivat pykälän 1 kohdan mukaan tieliikennekäyttöön yksittäiskappaleena valmistetut muut L-luokan ajoneuvot kuin L1e-A alaluokan ajoneuvot. Pykälän 2 kohdan mukaan vaatimustenmukaisuus voitaisiin todeta rekisteröintikatsastuksessa myös T- tai C-luokan ajoneuvoilta, joita ei ole EU-tyypihyväksyntä tai kansallisesti piensarjatyypihyväksyntä. Lisäksi pykälässä säädetty soveltuksi pykälän 3 kohdan mukaan toisessa ETA-valtiossa, Turkissa tai Ahvenanmaan maakunnassa kansallisesti piensarjatyypihyväksyntäihin M-, N-, O-, T- tai C-luokan ajoneuvoihin tai muihin L-luokan ajoneuvoihin kuin L1e-A-alaluokan ajoneuvoihin, joiden kansallisen piensarjatyypihyväksynnän Suomi on autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa tarkoitettulla tavalla tunnustanut. Sama koskisi pykälän 4 kohdan mukaan myös Suomessa kansallisesti piensarjatyypihyväksyntä M-, N-, O-, T- tai C-luokan ajoneuvoa tai muuta L-luokan ajoneuvoa kuin L1e-A-alaluokan ajoneuvoa. Edellä säädettyä sovellettaisiin pykälän 5 kohdan mukaisesti myös Turkissa yksittäishyväksyntään M-, N- ja O-luokan ajoneuvoon, jonka Suomi on autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa tarkoitettulla tavalla tunnustanut, pykälän 6 kohdan mukaan muualla kuin Suomessa EU-yksittäishyväksyntään M-, N- ja O-luokan ajoneuvoon sekä pykälän 7 kohdan mukaan monivaiheisen tyyppihyväksynnän viimeisessä vaiheessa valmistuneeseen muuhun kuin M-, N- tai O-luokan ajoneuvo. Pykälän 8 kohdan mukaan myös muun kuin rekisteröintivelvollisuudesta vapautetun moottorityökoneen ja maastoajoneuvon vaatimustenmukaisuus saataisiin todeta rekisteröintikatsastuksessa.

46 §. *Valmistajan vastuu hyväksyntäviranomaiselle.* Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevan ajoneuvolain 32 a §:ää. Pykälässä määriteltäisiin valmistajan vastuu hyväksyntäviranomaiselle tyyppihyväksyntämenettelystä ja tuotannon vaatimustenmukaisuudesta.

47 §. *Valmistajan edustajan nimeäminen.* Pykälä vastaisi sisällöllisesti voimassa olevan ajoneuvolain 32 b §:ää. Pykälän mukaan Suomen ulkopuolelle sijoittuneen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen valmistaja veloitettaisiin nimeämään Suomeen sijoittunut valmistajan edustaja.

48 §. *Hyväksynnän hakija.* Pykälä vastaisi sisällöllisesti voimassa olevan ajoneuvolain 33 §:ää. Säännöksen mukaan tyyppihyväksyntää hakisi ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen valmistaja tai valmistajan edustaja.

49 §. *Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen tyyppihyväksynnässä.* Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 36 §:ää.

Pykälän 1 momentissa lueteltaisiin tavat, joilla tyyppihyväksynnän edellyttämä vaatimustenmukaisuus voitaisiin osoittaa. Tällaisia olisivat hyväksynnän hakijan toimittama asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion hyväksyntäviranomaisen myöntämä tyyppihyväksyntätodistus ja nimetyt tutkimuslaitoksen suorittamat tarkastukset, mittaukset, testit ja laskelmat.

Pykälän 2 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

Pykälän 3 momentti sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

50 §. *Tyyppihyväksynnän myöntämisestä kieltäytyminen.* Pykälän mukaan hyväksyntäviranomainen voisi kieltäytyä myöntämästä tyyppihyväksyntää sellaisissa tapauksissa, joissa ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen tyyppi muodostaa vakavan riskin liikenneturvallisuudelle tai vahingoittaa vakavasti ympäristöä tai terveyttä. Tyyppihyväksynnän myöntämisestä kieltäytyminen olisi mahdollista näiden syiden vuoksi siitä huolimatta, että ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen tyyppi täyttäisi tyyppihyväksyntään liittyvät vaatimukset. Säännös liittyy siihen, että tekniikan kehittyessä nopeasti vaatimustenmukainen ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste voi olla vaarallinen, vaikka se täyttäisi tyyppihyväksyntään kuuluvat vaatimukset.

51 §. *Tyyppihyväksytyt ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen muutokset.* Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 38 §:ää. Ajoneuvoja sekä niiden järjestelmiä, komponentteja, erillisiä teknisiä yksiköitä, osia ja varusteita kehitetään jatkuvasti. Muutokset saattavat olla tuotteen turvallisuus- tai ympäristövaikutusten kannalta merkityksellisiä tai niillä voi olla vähäistä tai suurempaa vaikutusta. Suuremmat muutokset saattavat johtaa siihen, ettei enää ole kysymys samasta tuotteesta. Tyyppihyväksynnän haltija veloitettaisiin pykälän 1 momentissa ilmoittamaan hyväksyntäviranomaiselle tyyppihyväksytyt ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen muutoksista. Hyväksyntäviranomainen päättäisi, edellyttääkö muutos uusia mittauksia, testejä, laskelmia tai tarkastuksia ja onko kysymys alkuperäisen tyyppihyväksynnän laajenuksesta. Hyväksyntäviranomaisen olisi ilmoitettava tästä tyyppihyväksynnän haltijalle.

Pykälän 2 momentti sisältäisi valtioneuvostolle asetetun asetuksenantovaltuuden.

52 §. *Tyyppihyväksyntärekisteri.* Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 39 §:ää.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin tyyppihyväksyntärekisterin pitämisestä. Liikenne- ja viestintävirasto pitäisi erillistä rekisteriä myöntämistään tyyppihyväksynnöistä. Rekisteriin merkitäisiin tyyppihyväksyntätodistuksen tiedot ja todistukseen liitetyt testitulokset, esimerkiksi pakokaasupäästöjen ja melun mitatut arvot. Ajoneuvojen tyyppihyväksyntärekisteriä käytettäisiin sekä rekisteröinnissä että ajoneuvojen maahantuojien ennakoilmoittaessa tuomiaan ajoneuvoja rekisteriin. Tyyppihyväksynnöistä pidettävä rekisteri ei sisällä henkilötietoja. Viranomaisen pitämänä rekisterinä tyyppihyväksyntätiedot olisivat julkisia ja jokaisen saatavilla. Liiketalaisuuksia ei kuitenkaan saisi luovuttaa. Käytännössä Liikenne- ja viestintävirasto ottaisi itse hyväksymiensä tyyppien osalta kantaa siihen, mitkä tiedot ovat liiketalaisuuden piirissä. Jos tiedot on saatu esimerkiksi suomalaiselta ajoneuvonvalmistajan edustajalta, tämä voisi esittää käsityksensä siitä, mitkä tiedot ovat luottamuksellisia.

Pykälän 2 momentin 1 ja 2 kohdassa säädettäisiin, että liiketalaisuuksia sisältäviä välttämättömiä tietoja saa salassapitovelvollisuuden estämättä antaa katsastuksen suorittajalle katsastustehtäviä varten ja rekisteröinnin suorittajalle rekisteröintitehtäviä varten. Lisäksi tietoja voisi momentin 3 kohdan mukaan luovuttaa tuotannon vaatimustenmukaisuutta tuotteen valmistajan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla valvojan tutkimuslaitoksen käyttöön ja momentin 4 kohdan mukaan yksittäishyväksyntää varten ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden toteamista varten. Tietoja saisi luovuttaa momentin 5 kohdan mukaan myös teknisiin tienvarsitarkastuksiin liittyviä tehtäviä varten. Nämä julkisia hallintotehtäviä hoitavat yhteisöt tarvitsevat näitä tietoja tehtäviensä suorittamiseksi eivätkä ne saa luovuttaa niitä edelleen.

Salassapitovelvollisuus siirtyy rekisterin sisältämien tietojen käyttäjälle, koska rekisteröinnin, katsastuksen ja tienvarsitarkastusten suorittajien salassapitovelvollisuudesta säädetään muualla ja tuotannon vaatimustenmukaisuutta valvojan tutkimuslaitoksen tai hyväksytyin asiantuntijan salassapitovelvollisuudesta 65 §:ssä.

53 §. Tyyppihyväksynnän tunnustaminen. Pykälässä säädettäisiin Turkissa myönnettyjen EU-tyyppihyväksyntöjen tunnustamisesta Suomessa. Sääntely perustuu EU:n ja Turkin väliseen vastavuoroisuussopimukseen. Ehdotettu säännös vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 39 a §:ää.

Pykälän 1 momentin mukaan hyväksyntäviranomaisen olisi tunnustettava Turkissa autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen mukaisesti myönnetty EU-tyyppihyväksyntä.

Pykälän 2 momentin mukaan tunnustaminen koskisi myös Turkissa 1 momentissa mainittujen EU-asetusten mukaisesti myönnettyä kansallista piensarjatyypin hyväksyntää. Edellytyksenä olisi, että ei ole perusteltua syytä epäillä, että hyväksynnän myöntämisen perusteena olevat tekniset säännökset eivät vastaa vähintään Suomessa voimassa olevia kansallista piensarjatyypin hyväksyntää koskevia teknisiä vaatimuksia.

Pykälän 3 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

54 §. Tyyppihyväksynnässä myönnettävät poikkeukset. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 39 b §:ää ja ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun valtioneuvoston asetuksen 21 §:ää. Ehdotuksen mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi myöntää vähäisiä poikkeuksia kansallisessa tyyppihyväksynnässä ajoneuvoa koskevista tämän lain nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sisältyvistä vaatimuksista, jos ajoneuvon valmistussarjan pienuus taikka ajoneuvon käyttötarkoitus tai poikkeuksellinen rakenne sitä edellyttää. Edellytyksenä olisi lisäksi, että poikkeus ei vaaranna liikenneturvallisuutta eikä vääristä kilpailua. Ehdotetun säännöksen

vuoksi poikkeusten hyväksymiskäytäntöä ei ole tarkoitus muuttaa. EU-tyyppihyväksyntöjä koskevat poikkeukset perustuisivat ajoneuvojen tyyppihyväksyntöjä koskeviin EU-asetuksiin.

55 §. *Tyyppihyväksynnän voimassaolon päättyminen.* Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 46 b §:ää. Pykälässä säädettäisiin muun kuin autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen mukaisesti tyyppihyväksytyn ajoneuvon tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisestä. Pykälän *1 momentin* 4 kohdassa mainitusta hyväksyntäviranomaisen oikeudesta peruuttaa tyyppihyväksyntä säädettäisiin 62, 69 ja 148 §:ssä.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin tyyppihyväksynnän haltijan velvollisuudesta ilmoittaa viipymättä hyväksyntäviranomaiselle tyyppihyväksynnän voimassa olon päättymisestä, jos se aiheutuu uuden ajoneuvon rekisteröintiä, myyntiä tai käyttöönottoa koskevan säännöksen tai määräyksen voimaantulosta tai tyyppihyväksytyn ajoneuvon tuotannon pysyvistä lopettamisesta.

Pykälän *3 momentti* sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

56 §. *Kansallista piensarjatyypin hyväksyntää koskevat vaatimukset.*

Kansallisessa piensarjatyypin hyväksynnässä hyväksyttävien ajoneuvon olisi vastattava ympäristö- ja liikenneturvallisuusominaisuuksiltaan EU-tyyppihyväksyntää koskevia vaatimuksia. Pykälä sisältäisi myös Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

57 §. *Tyyppihyväksyntää koskevat tarkemmat säännökset.* Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 40 §:ää.

Pykälän *1 ja 2 momentti* sisältäisivät valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

Pykälän *3 momentti* sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

58 §. *Suomessa hyväksytyn tyypin vaatimustenvastaisuuden edellyttämät toimet.* Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 42 §:ää.

Laissa on säädettävä suojakeinoista siltä varalta, että ajoneuvot, järjestelmät, komponentit, erilliset tekniset yksiköt, osat tai varusteet eivät ole hyväksytyn tyypin vaatimusten mukaisia. Menettelyt tällaisessa tapauksessa ovat erilaiset, jos kyse on Suomessa tai muualla hyväksytystä tuotteesta. Tässä pykälässä säädettäisiin Suomessa hyväksytyistä tuotteista. Toimet, joihin hyväksyntäviranomaisen on ryhdyttävä havaittuaan tai saatuaan tiedon, että sen hyväksymät tuotteet ovat vaatimusten vastaisia luettelaisiin pykälän *1 momentissa*. Hyväksyntäviranomaisen on ryhdyttävä toimiin varmistaakseen, että valmistetut ajoneuvot, järjestelmät, komponentit, erilliset tekniset yksiköt, osat tai varusteet saadaan jälleen hyväksytyn tyypin vaatimusten mukaisiksi. Hyväksyntäviranomaiselle annettaisiin momentin *1 kohdassa* oikeus kieltää tilapäisesti tai pysyvästi vaatimustenvastaisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen valmistus, kaupan pitäminen, myynti ja muu luovuttaminen sekä käyttö. Hyväksyntäviranomainen voisi myös momentin *2 kohdan* mukaan vaatia sellaisten muutosten tekemistä ajoneuvon, järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön, osaan tai varusteeseen, että vaatimukset täyttyvät, ja vaatia tuloksen osoittamista. Hyväksyntäviranomainen voisi myös momentin *3 kohdan* mukaan velvoittaa talouden toimija julkisesti ilmoittamaan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen vaatimustenvastaisuudesta. Hyväksyntäviranomainen voisi kuluttajien turvallisuuden ta-

kaamiseksi myös itse antaa tällaisen ilmoituksen, jollei talouden toimija sitä tee. Ilmoitus julkaistaisiin tässä tapauksessa valmistajan, maahantuojan tai myyjän kustannuksella. Tällainen ilmoitus tulee voida antaa tietojen luovutusta koskevien salassapitosäännösten estämättä silloinkin, kun se sisältää liikesalaisuudeksi katsottavaa tietoa.

Myös siihen on varauduttava, ettei mikään edellä mainituista toimista johda tulokseen. Tällöin jäljellä oleva mahdollisuus olisi tyyppihyväksynnän peruuttaminen. Tästä säädettäisiin pykälän 2 momentissa.

59 §. *Uhkasakko ja teettämisuhka Suomessa hyväksytyyn tyyppin vaatimustenvastaisuuden edellyttämien toimien yhteydessä.* Pykälässä säädettäisiin siitä, että hyväksyntäviranomaisen voisi tehostaa antamaansa kieltoa sekä korjaus- tai ilmoituskehotusta uhkasakolla tai teettämisuhalla siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään. Hyväksyntäviranomaisen maksaisi teettämänsä toimenpiteen kustannukset. Ne saataisiin periä asianosaiselta ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä täytäntöönpanotoimin annetussa laissa (706/2007) säädetään.

60 §. *Suomessa hyväksytyyn tyyppin vaatimustenvastaisuuden edellyttämien toimien kulut.* Pykälässä säädettäisiin hyväksyntäviranomaisen oikeudesta velvoittaa valmistaja, maahantuoja tai myyjä korvaamaan kulut, jos hyväksyntäviranomaisen käyttää jotakin 58 §:ssä, autojen ja perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa tarkoitettua oikeutta. Tämä on perusteltavissa kuluttajien turvallisuuden takaamiseksi, jotta valmistaja, maahantuoja tai myyjä kantavat taloudelliset vastuun vaatimustenvastaisuudesta.

61 §. *Suomessa hyväksytyyn E-tyyppihyväksytyyn tyyppin vaatimustenvastaisuudesta ilmoittaminen.* Pykälä vastaisi osittain voimassa olevan ajoneuvolain 43 §:ää. Pykälästä poistettaisiin erilliset maininnat ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisista, sillä niitä koskeva sääntely sisältyy jatkossa autojen ja niiden perävaunujen puiteasetukseen. Pykälän mukaan E-tyyppihyväksyntään liittyvistä vaatimustenvastaisuuden edellyttämistä toimista on ilmoitettava asianomaista E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille. Tällaiseen ilmoitukseen voisi salassapitovelvollisuuden estämättä sisällyttää ilmoituksen tekemisen kannalta välttämättömiä tietoja, jotka koskevat Suomessa hyväksytyyn tyyppin vaatimustenvastaisuuden edellyttämiä toimia.

62 §. *Toisessa valtiossa hyväksytyyn E-tyyppihyväksytyyn tyyppin vaatimustenvastaisuus.* Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 44 §:ää. Pykälässä säädettäisiin menettelystä silloin, kun havaittaisiin ettei E-sääntöä soveltavassa valtiossa tyyppihyväksytty vaatimustenmukaisuustodistuksella tai hyväksyntämerkillä varustettu ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste ole hyväksytyyn tyyppin vaatimusten mukainen. Tässä tapauksessa hyväksyntäviranomaisen olisi pyydettävä tyyppihyväksynnän antanutta valtiota tarkastamaan, että valmistetut ajoneuvot järjestelmät, komponentit, erilliset tekniset yksiköt, osat tai varusteet ovat hyväksytyyn tyyppin vaatimusten mukaisia. Lähtökohtana on, että jokainen hyväksynnän myöntänyt valtio ryhtyy omien hyväksyntöjensä suhteen 58 §:ssä tarkoitettuihin toimiin. Maahantuonti- tai myyntikieltoa ei vielä tällä perusteella voitaisi asettaa, koska koko järjestelmä perustuu toisen valtion hyväksyntäviranomaisien antamien hyväksyntöjen tunnustamiseen. Tämä lievä asioihin puuttuminen ei kuitenkaan koskisi vakavan riskin aiheuttavia tuotteita, joiden käsittelystä säädettäisiin 136 §:ssä.

63 §. *Vaatimustenmukaisuuden valvonta tuotannossa.*

Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 45 §:ää. Tyypin hyväksyntään perustuvassa järjestelmässä keskeistä on, että luovuttaessaan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen sen valmistaja ja valmistajan edustaja ovat velvollisia huolehtimaan, että se on rakenteeltaan, varusteiltaan ja kunnoltaan hyväksytyyn tyyppiin tai CE-merkinnän edellytysten mukainen. Tästä säädetäisiin pykälän *1 momentissa*.

Pykälän *2 momentissa* säädetäisiin valmistajan ja valmistajan edustajan velvollisuudesta ilmoittaa viivytyksettä hyväksyntäviranomaiselle sellaisesta tyyppiin vaatimustenvastaisuutta koskevasta tiedosta, joka voi johtaa tyyppihyväksynnän peruuttamiseen.

Pykälän *3 momentin* mukaan hyväksyntäviranomaisen olisi ennen tyyppihyväksynnän myöntämistä varmistettava riittävästä menettelystä, jolla taataan tehokas vaatimustenmukaisuusvalvonta.

Pykälän *4 momentissa* säädetäisiin aikavälistä, jonka mukaan hyväksyntäviranomaisen tai C-luokan tutkimuslaitoksen olisi arvioitava alkuarviointien ja tuotteen vaatimustenmukaisuutta koskevien järjestelyjen toimivuutta sekä tuotteiden kirjallisten valvontasuunnitelmien kattavuutta. Lähtökohtana on, että aikaväli olisi 12 kuukautta, mutta erityisestä syystä arviointi voitaisiin suorittaa harvemmin, mutta kuitenkin vähintään 24 kuukauden välein. Erityinen syy voisi olla esimerkiksi se, että tiheämpi arviointiväli katsotaan tarpeettomaksi riskienarviointimenetelmien perusteella.

Pykälän *5 momentissa* olisi informatiivinen viittaus Geneven sopimukseen ja EU-asetuksiin, joissa säädettyä menettelyä sovellettaisiin E-tyypin hyväksyntöjen ja EU-tyypin hyväksyntöjen osalta tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnassa.

Pykälän *6 momentti* sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

64 §. Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehtävä sopimus.

Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 46 §:ää. Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehtävä sopimus koskisi kuitenkin jatkossa ainoastaan kansallista tyyppihyväksyntää ja E-tyypin hyväksyntää. Sopimus ei enää voisi koskea EU-tyypin hyväksyntää, sillä EU-asetukset eivät mahdollista tällaista sopimusta.

Pykälän *1 momentissa* säädetäisiin hyväksyntäviranomaisen mahdollisuudesta edellyttää, että kansallisen tyyppihyväksynnän hakija tekee tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevan sopimuksen nimetyn tutkimuslaitoksen kanssa ja E-tyypin hyväksynnän hakija 66 §:ssä tarkoitetun hyväksytyt asiantuntijan kanssa. Sopimus olisi tällöin liitettävä tyyppihyväksyntähakemuksesta koskeviin asiakirjoihin.

Pykälän *2 momentissa* annettaisiin tyyppihyväksynnän hakijalle 1 momentista poiketen mahdollisuus tehdä mainittu sopimus määräajaksi hyväksyntäviranomaisen kanssa, jos sellaista tutkimuslaitosta tai hyväksyttyä asiantuntijaa, joka voisi kohtuullisen ajan puitteissa ja kohtuullisin kustannuksin tehdä kyseiseen hyväksyntään liittyvää tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa, ei ole löydettävissä. Tällä pyrittäisiin kotimaisia tuotteita valmistavien yritysten kilpailukykyä ei kärsisi kohtuuttomista valvontakustannuksista.

Pykälän *3 momentin* mukaan sopimuksessa sovittaisiin valvonnan toteuttamisesta. Momentissa määrättäisiin tyyppihyväksynnän tai arvioinnin hakija vastaamaan valvonnan kustannuksista. Lisäksi momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin tyyppihyväksynnän haltijan velvollisuudesta ilmoittaa hyväksyntäviranomaiselle viipymättä tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevan sopimuksen muutoksista ja sopimuksen päättymisestä.

65 §. Vaatimustenmukaisuuden valvonnan suorittajan toimivalta. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 46 a §:ää. Pykälän 1 momentissa valtuutettaisiin hyväksyntäviranomainen milloin tahansa tarkastamaan hyväksymiensä tuotteiden tuotantoyksikössä sovellettavat vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät. Tällä mahdollistettaisiin hyväksyntäviranomaisen puuttuminen asiaan, jos se toteaa, että tyyppihyväksytyn tuotteen vaatimustenmukaisuudessa on ongelmia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin valvonnan suorittajan oikeuksista. Hyväksyntäviranomaisella, nimetyllä tutkimuslaitoksella ja hyväksytyllä asiantuntijalla olisi oikeus valvonnan suorittamiseksi päästä ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden valmistus-, varastointi-, myynti-, asennus-, korjaus- ja tarkastuspaikkoihin. Toiseksi hyväksyntäviranomaisella, tutkimuslaitoksella ja hyväksytyllä asiantuntijalla olisi oikeus ottaa näytteitä tuotannosta ja suorittaa määräväläin tämän lain nojalla sovellettavissa standardeissa tai E-säännöissä määrätyt testit tai laskelmat taikka muut vaatimustenmukaisuuden valvonnan suorittamiseksi tarpeelliset testit ja laskelmat. Tällaisia muita tarpeellisia testejä ja laskelmia voisivat olla esimerkiksi sellaisten vaatimusten valvontaan liittyvät testit ja laskelmat, joita koskevista testeistä ole erityisiä määräyksiä standardeissa ja E-säännöissä. Kolmanneksi hyväksyntäviranomaisella, tutkimuslaitoksella ja hyväksytyllä asiantuntijalla olisi oikeus saada tarvittaessa käyttöönsä kunkin hyväksytyn tyyppin tai CE-merkinnällä varustetun tuotteen laadun ja vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi tarvittava aineisto. Tämä on välttämätöntä muun muassa sen valvomiseksi, missä määrin tuotanto tuottaa virheellisiä tuotteita. Neljänneksi hyväksyntäviranomaisella, tutkimuslaitoksella ja hyväksytyllä asiantuntijalla olisi oikeus tarkastaa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät. Tämä on välttämätöntä valmistajan oman laadunvalvonnan tarkastamiseksi.

Pykälän 3 momentissa kiellettäisiin tarkastuksen ja valvonnan suorittaminen pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa, sillä tarkastusta ei suoriteta rikoksen selvittämiseksi eikä perusoikeuksien turvaamiseksi. Koska tutkimuslaitos ei tekisi päätöstä tuotannon vaatimustenmukaisuuden johdosta tarpeellisista toimista, ei ole tarpeen ottaa lakiin oikaisun vaatimista koskevaa säännöstä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin hallintolain 39 §:n noudattamisesta tarkastuksissa ja valvonnassa.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin hyväksynnän peruuttamisesta. Se olisi äärimmäinen vaihtoehto sopimusrikkomusten suhteen silloinkin, kun itse tuotteessa ei havaita vikaa, mutta valmistaja ei suostu laissa säädettyyn ja sopimuksessa sovittuun valvontaan. Peruuttaminen voisi olla rikkomuksesta riippuen määräaikainen tai pysyvä. Hyväksynnän peruuttamista tulee edeltää huomautus tai varoitus.

66 §. Hyväksytty asiantuntija. Pykälässä määriteltäisiin voimassa olevan ajoneuvolain 48 §:n tapaan hyväksytty asiantuntija. Pykälän 1 momentti sisältäisi hyväksytyn asiantuntijan määritelmän. Hyväksytty asiantuntija voitaisiin hyväksyä joko HA- tai HC-luokkaan. HA-luokan hyväksytyn asiantuntijan antamat selvitykset kelpaavat kansallisen tyyppihyväksyntään ja kansalliseen piensarjahyväksyntään. HC-luokan hyväksytyt asiantuntijat ovat käytännössä katsastusalan toimijoita. HC-luokan hyväksytyt asiantuntijat antavat pääsääntöisesti selvityksiä yksittäishyväksyntää varten ajoneuvojen vaatimustenmukaisuudesta. HC-luokan toimijat siis varmistavat yksittäisten ajoneuvojen vaatimustenmukaisuuden.

Pykälän 2 momentissa täsmennettäisiin, millaisia selvityksiä hyväksytty asiantuntija voi tehdä. Momentti perustuu Liikenne- ja viestintäviraston voimassa oleviin ohjeisiin, mutta ohjeen sisältö nostettaisiin nyt lakitasolle.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin hyväksytyn asiantuntijan hyväksymisen pätevyyttä koskevista vaatimuksista.

Pykälän 4 momentti koskisi hyväksyntäviranomaisen perustamaa arviointiryhmää. Arviointiryhmän tehtävänä olisi arvioida hyväksytyn asiantuntijan pätevyys toimia hakemuksen mukaisella pätevyysalueella.

Pykälän 5 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

Pykälän 6 momentti sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

67 §. *Hyväksytyn asiantuntijan velvollisuudet.* Pykälässä eriteltäisiin hyväksytyn asiantuntijan velvollisuudet. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 49 §:n 1 momenttia ja ajoneuvojen hyväksynnästä annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2002) 17 §:ää, mutta sitä täydennettäisiin ja täsmennettäisiin sääntelyllä, joka sisältyy tällä hetkellä Liikenne- ja viestintäviraston julkaisemiin ohjeisiin.

68 §. *Nimetyt tutkimuslaitoksen ja hyväksytyn asiantuntijan valvonta.*

Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 49 §:n 2 momenttia. Pykälässä ei kuitenkaan enää säädettäisi nimetyt tutkimuslaitoksen valvonnasta 3 momentin toimivaltuuksia lukuun ottamatta, sillä nimetyt tutkimuslaitoksen valvonnasta säädetään EU-asetuksissa. Kansallinen sääntely ei siten ole enää mahdollista.

Hyväksytyn asiantuntijan valvonta säädettäisiin pykälän 1 momentin mukaan hyväksyntäviranomaisen tehtäväksi. Hyväksyntäviranomaisen valvoisi hyväksytyn asiantuntijan toimintaa niiden tarkastusten, mittauksien, testien, laskelmien ja selvitysten osalta, joita hyväksytty asiantuntija on hyväksytty suorittamaan. Valvonnan tulee olla toisaalta säännönmukaista ja toisaalta ylläpitävää.

Pykälän 2 momentti sisältäisi informatiivisen viittauksen autojen ja niiden perävaunujen puiteasetukseen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetukseen ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetukseen. Näissä asetuksissa säädetään nimetyt tutkimuslaitoksen valvonnasta.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että valvonnan toimittamiseksi hyväksyntäviranomaisella ja sen käyttämällä asiantuntijalla tulee olla oikeus päästä tutkimuslaitoksen niihin tiloihin, joissa tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia suoritetaan. Momentti koskisi hyväksytyn asiantuntijan valvonnan lisäksi nimetyt tutkimuslaitoksen valvontaa, sillä EU-lainsäädännössä ei säädetä nimetyt tutkimuslaitoksen valvontaan liittyvistä toimivaltuuksista. Niistä on siten säädettävä kansallisesti. Oikeus ei koskisi pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviä tiloja. Hyväksyntäviranomaisen tulee myös saada käyttöönsä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tai muussa laissa tarkoitetun tietojen luovutusta koskevan salassapitovelvollisuuden estämättä valvonnan kannalta välttämätön aineisto, joka koskee tutkimuslaitoksen riippumattomuutta sekä henkilöstöä, järjestelmiä, laitteistoa ja välineitä samoin kuin tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia. Jotta valvonta olisi mahdollista, tämä aineisto on saatava käyttöön silloinkin, kun se sisältää liikesalaisuuden piiriin kuuluvaa tietoa. Jotta valvonnan kustannukset

kohdentuisivat ”hyötyjä maksaa” -periaatteen mukaisesti, säädettäisiin, että valvonta suoritetaan nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan kustannuksella.

69 §. *Nimetyt tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan pätevyysalueet.* Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvojen hyväksynnästä annetun valtioneuvoston asetuksen 18 §:ää. Pykälässä säädettäisiin hyväksyntäviranomaisen velvollisuudesta ilmoittaa E-sääntöjen mukaisia testejä tekevästä tutkimuslaitoksesta sekä julkaista nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan pätevyysalueet verkkosivuillaan.

70 §. *Yksittäishyväksynnän myöntäminen.* Pykälän 1 momentti vastaisi sisällöltään voimassa olevan ajoneuvolaain 50 b §:ää. Momentin mukaan yksittäishyväksyntä voitaisiin myöntää ainoastaan tieliikennekäyttöön myytävälle tai ensirekisteröitävälle uudelle M-, N- tai O-luokan ajoneuvolle eli autolle tai auton perävaunulle. Yksittäishyväksyntä perustuu osittain autojen ja niiden perävaunujen puiteasetukseen, jossa on muun muassa yksittäishyväksynnästä annettavaa todistusta koskevaa sääntelyä. Muiden ajoneuvoluokkien vastaavien ajoneuvojen hyväksymisen tieliikennekäyttöön tapahtuisi edelleenkin rekisteröintikatsastuksessa, sillä muissa EU-asetuksissa ei ole säännöksiä L-, T-, C-, R- tai S-luokan ajoneuvon yksittäishyväksynnästä. Yksittäishyväksyttävä ajoneuvo ei saa olla tyyppihyväksytty. Tyyppihyväksytty ajoneuvo voidaan kuitenkin esittää yksittäishyväksyttäväksi, jos sitä on ennen ensirekisteröintiä muutettu niin, että ajoneuvolle myönnetty tyyppihyväksyntä on lakannut olemasta voimassa. Edellä kuvattua mahdollisuutta ei ole tarkoitettu käytettäväksi kiertotieksi tilanteessa, jossa ajoneuvon tyyppihyväksyntä on lakannut olemasta voimassa jonkin käyttöönottoa koskevan vaatimuksen voimaantumisen vuoksi ja yksittäishyväksynnässä voitaisiin tässä soveltaa vaihtoehtoisia vaatimuksia, jotka ajoneuvo täyttäisi. Tällaisessa tilanteessa sovellettaisiin edelleen sarjan viimeisiä ajoneuvoja koskevaa 97 §:ää. Yksittäishyväksyttäväksi voitaisiin lisäksi esittää sellainen tyyppihyväksytty ajoneuvo, jolle on muussa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa myönnetty kansallinen piensarjatyypin hyväksyntä, jota ei ole Suomessa tunnustettu. Monivaiheisessa tyyppihyväksynnässä voitaisiin viimeisten vaiheiden tyyppihyväksyntä korvata yksittäishyväksynnällä. Käytännössä tätä voitaisiin soveltaa esimerkiksi, kun tyyppihyväksytyt kuorma-auton alusta varustetaan päällirakenteilla.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että yksittäishyväksynnässä tarkastetaan ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot. Lisäksi momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

Pykälän 3 momentin mukaan yksittäishyväksynnän myöntäjästä säädettäisiin ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetussa laissa (958/2013). Sen mukaan yksittäishyväksynnän myöntäjällä tarkoitetaan palveluntarjoajaa, jonka kanssa Liikenne- ja viestintävirasto on tehnyt yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevan sopimuksen.

71 §. *Poikkeukset yksittäishyväksyntävelvollisuudesta.* Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvojen hyväksynnästä annetun valtioneuvoston asetuksen 18 b §:ää.

Pykälän 1 momentti koskisi sitä, milloin sellaista tyyppi- tai yksittäishyväksyttyä ajoneuvoa, johon on tehty hyväksynnän jälkeen muutoksia, ei tarvitsisi 70 §:stä poiketen esittää yksittäishyväksyntään. Momentin mukaan yksittäishyväksyntään ei tarvitsisi esittää ajoneuvoa, jos muutokset ovat sellaisia, että niillä ei ole vaikutusta myönnetyn hyväksynnän voimassaoloon eikä ajoneuvosta rekisteriin merkittäviin tietoihin.

Pykälän 2 momenttiin sisältyisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitettu määräysantovaltuus.

72 §. *Yksittäishyväksyntää koskevat vaatimukset.* Pykälä vastaisi sisällöllisesti voimassa olevan ajoneuvolain 50 c §:ää. Yksittäishyväksyttävän ajoneuvon olisi ympäristö- ja liikenneturvallisuusominaisuuksiltaan vastattava EU-tyyppihyväksyntää tai kansallista piensarjatyypin hyväksyntää koskevia vaatimuksia. Lisäksi pykälä sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

73 §. *Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen yksittäishyväksynnässä.* Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 50 e §:ää. Pykälässä säädettäisiin yksittäishyväksyttävän ajoneuvon komponenttien, järjestelmien ja erillisten teknisten yksiköiden vaihtoehtoisista vaatimustenmukaisuuden osoittamistavoista.

Pykälän *1 momentissa* lueteltaisiin vaihtoehtoiset tavat, joilla voitaisiin osoittaa minkä tahansa järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen vaatimustenmukaisuus yksittäishyväksynnässä siltä osin kuin muutoksilla ei ilmeisesti tai todistettavasti ole ollut vaikutusta ajoneuvon vaatimustenmukaisuuteen. Säännöstä voitaisiin soveltaa myös tyyppihyväksytyyn ajoneuvoon, jota on ennen yksittäishyväksyntää muutettu.

Pykälän *2 momentti* sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

Pykälän *3 momentti* sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

74 §. *Yksittäishyväksyntätodistus.* Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 50 f §:ää. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin, että autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 45 artiklassa tarkoitetun yksittäishyväksyntätodistuksen antaa Suomessa yksittäishyväksynnän myöntäjä.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin todistuksen voimassaolosta. Yksittäishyväksynnästä myönnettävä todistus säädettäisiin olemaan voimassa kolme kuukautta. Todistuksen voimassaolo kuitenkin päättyisi, jos ajoneuvo ei enää täytä sen ensimmäisen käyttöönottoajankohdan teknisiä vaatimuksia. Yksittäishyväksynnän myöntäjä voisi tällöin tietäessään uusien käyttöönottoa koskevien vaatimusten voimaantulosta kirjata todistukselle poikkeavan voimassaoloajan. Todistuksen voimassaoloa voitaisiin jatkaa ilman uutta yksittäishyväksyntää, jos yksittäishyväksytty ajoneuvo edelleen täyttäisi sen ensimmäistä käyttöönottoajankohtaa koskevat vaatimukset.

4 luku Ajoneuvon rekisteröinti ja ennakoilmoitus

75 §. *Ajoneuvon rekisteritietojen ilmoittaminen.* Ehdotettu pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 64 §:ää.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon omistajan ja haltijan velvollisuudesta ilmoittaa ajoneuvon ensirekisteröintiin tarvittavat tiedot ja muutokset sekä ajoneuvon liikennekäytöstä poistamista, liikennekäyttöön ottamista ja lopullista poistamista koskevat tiedot rekisteriin. Kun ajoneuvo ensirekisteröidään, se katsottaisiin samalla otetuksi liikennekäyttöön. Lain 2 §:n 7 kohdan määritelmän mukaisesti ensirekisteröinnissä on kyse ajoneuvon omistajuutta, haltijuutta, käyttövastaavaa, liikennevakuutusta ja käyttötarkoitusta koskevista tiedoista.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin vakuutusyhtiön velvollisuudesta ilmoittaa liikennevakuutusta koskevista tiedoista.

Pykälän 3 momentin mukaan käyttövastaava olisi velvollinen tekemään käyttövastaavaa koskevan tiedon lisäämistä, vaihtamista ja poistoa koskevan rekisteri-ilmoituksen.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin jätteen kerääjän tai käsittelijän velvollisuudesta ilmoittaa ajoneuvon lopullisesta poistosta, jos siitä on annettu romutustodistus.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin rekisteri-ilmoituksen tekemisestä. Asiakkaat voisivat tehdä rekisteri-ilmoituksia rekisteröinnin suorittajan sähköisessä palvelussa. Sähköisten palvelukanavien lisäksi rekisteri-ilmoitus olisi mahdollista tehdä henkilökohtaisesti sopimusrekisteröijän toimipisteessä.

Pykälän 6 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

Pykälän 7 momentti sisältäisi puolustusministeriölle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

76 §. Ilmoitukset ETA-valtioille ja Ahvenanmaan maakunnalle. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun valtioneuvoston asetuksen 52 §:ää.

77 §. Poikkeukset rekisteröintivelvollisuudesta. Ehdotettu pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 64 a §:ää. Pykälään otettaisiin luettelo ajoneuvoista, joita ei tarvitsisi lainkaan rekisteröidä ja joita ei siten myöskään koskisi 75 §:ssä säädetty ilmoitusvelvollisuus.

78 §. Käyttövastaava. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että jos autolla ei ole omistajana tai haltijana liikenneasioiden rekisteriin merkittyä luonnollista henkilöä, sillä on oltava käyttövastaava. Liikenneasioiden rekisterin rekisterinpitäjä on Liikenne- ja viestintävirasto. Käyttövastaava tarvittaisiin näin ollen esimerkiksi yritysten omistamille autoille. Käyttövastaava on 83 §:n nojalla ilmoitettava liikenneasioiden rekisteriin ensirekisteröinnin yhteydessä.

Pykälän 2 momentin mukaan käyttövastaavaksi rekisteriin voidaan merkitä ainoastaan täysikäinen luonnollinen henkilö, joka asuu Suomessa. Käyttövastaavalla on oltava vähintään B-luokan ajo-oikeus. Hänen on oltava auton pääasiallinen kuljettaja tai, jos autolla ei ole pääasiallista kuljettajaa, käyttövastaavalla on oltava tiedot auton kuljettajasta.

79 §. Ennakoilmoitus. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 65 §:ää. Ehdotettuun pykälään otettaisiin ajoneuvon ennakoilmoitusta koskevat perussäännökset. Pykälän 1 momentin mukaan ennakoilmoituksessa ilmoitettaisiin uuden ajoneuvon tiedot Liikenne- ja viestintävirastolle ennen ajoneuvon ensimmäistä käyttöönottoa Suomessa ja siten myös ennen ensirekisteröintiä. Myös keskeneräinen ajoneuvo voitaisiin ennakoilmoittaa. Ennakoilmoitus voitaisiin tehdä vain tyyppihyväksytystä ajoneuvosta, jonka tekniset ja hyväksyntätiedot on jo tallennettu rekisteriin. Ajoneuvon tyyppihyväksyntä määriteltäisiin 2 §:ssä.

Pykälän 2 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

80 §. Ennakoilmoituksen tekijä. Ehdotettu pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan lain 65 a §:ää. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin ennakoilmoituksen tekijästä. Momentissa säädettäisiin täsmällisesti, kenellä on oikeus ennakoilmoituksen tekemiseen. Ennakoilmoituksen voisi tehdä ajoneuvon valmistaja tai valmistajan edustaja. Kuitenkin jos ajoneuvon on tuonut maahan muu kuin valmistaja tai valmistajan edustaja, ennakoilmoituksen voisi tehdä ajoneuvon maahantuojaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ennakkoilmoituksen tekijää koskevista edellytyksistä. Momentin 1 kohdan mukaan ennakkoilmoituksen tekijän tulisi olla Suomessa rekisteröity oikeushenkilö. Elinkeinovapauden ja syrjimättömyyden puitteissa oikeutta ei voida rajoittaa ajoneuvon valmistajaan ja valmistajan edustajaan. Ennakkoilmoitusoikeus on asianmukaisin ehdoin laajennettava koskemaan myös muita ajoneuvon maahantuojia kuin valmistajan edustajia. Momentin 2 kohdan mukaan ennakkoilmoituksen tekijän olisi myös oltava autoverolain 39 §:ssä tarkoitettu rekisteröity asiamies, jos yhteisö ennakkoilmoittaa autoveron alaisia ajoneuvoja, tai asiamies, joka on Tullin rekisteröity luottoasiakas, jos yhteisö ennakkoilmoittaa ETA-valtioiden ulkopuolelta maahan tuomiaan muita kuin autoveron alaisia ajoneuvoja. Verovelvolliseksi rekisteröitymistä ei kuitenkaan vaadittaisi, jos ennakkoilmoituksen tekijä tuo maahan sellaisia ajoneuvoja, esimerkiksi mopoja tai traktoreita, joista ei peritä autoveroa. Tällaisen ennakkoilmoittajan tulisi kuitenkin olla Tullin luottoasiakas, jos tuonti tapahtuu ETA-valtioiden ulkopuolelta. Ennakkoilmoituksen tekijän edellytettäisiin momentin 3 kohdan mukaan myös olevan vakavarainen ja asiantunteva. Momentin 4 kohdan mukaan ennakkoilmoituksen tekijän olisi saatava käyttöönsä ajoneuvon rakenteeseen ja varusteisiin liittyvät hyväksynnän ehtona olevat tekniset tiedot ja EU-tyyppihyväksytyn ajoneuvon vaatimustenmukaisuustodistuksen tai selvityksen muun ajoneuvon tyyppihyväksynnästä. Ennakkoilmoituksen tekijän olisi täytettävä kaikissa momentin kohdissa säädetyt vaatimukset.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että ennakkoilmoituksen tekijän tulee tehdä sopimus Liikenne- ja viestintäviraston kanssa tietojen toimittamisesta rajapinnan kautta tai muutoin sähköisesti.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että ennakkoilmoituksen tekemiseen aikovan olisi osoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle, että se täyttää 2 momentin 1-4 kohdassa säädetyt vaatimukset.

81 §. Ennakkoilmoitustodistus. Pykälä vastaisi ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 12 kohtaa ja 17 §:ää.

82 §. Ennakkoilmoituksen virheellisyys. Ehdotettu pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 65 b §:ää. Pykälässä säädettäisiin menettelyistä ja toimenpiteistä, jos ennakkoilmoituksissa olisi virheitä. Näillä toimenpiteillä ja menettelyillä on tarkoitus varmistaa rekisterin tietojen oikeellisuus.

Pykälän 1 momentin mukaisesti Liikenne- ja viestintävirasto voisi määrätä ennakkoilmoituksen tekijän ennakkoilmoittamat ajoneuvot rekisteröintikatsastettaviksi, jos ennakkoilmoittamisessa ei ole noudatettu sitä koskevia säännöksiä tai tietojen toimittamista koskevaa sopimusta taikka toiminnassa on muutoin ollut vähäistä suurempia virheitä. Säännöksen mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voisi samalla nykyiseen tapaan kieltää virheellisesti tehtyjen ennakkoilmoitusten käytön.

Pykälän 2 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voisi kieltää ennakkoilmoituksen tekijää määrääjäksi tekemästä ennakkoilmoituksia. Edellytyksenä olisi, että ennakkoilmoituksen tekijän ajoneuvoja olisi jo aikaisemmin määrätty 1 momentissa tarkoitettulla tavalla rekisteröintikatsastukseen tai ennakkoilmoituksessa olisi muutoin aikaisemmin ollut sellaisia virheitä, joista ennakkoilmoituksen tekijälle olisi annettu huomautus.

Pykälän 3 momentin mukaan ennakkoilmoituksen tekijä olisi velvollinen korjaamaan virheellisesti ennakkoilmoittamiensa ajoneuvojen tiedot siltä osin kuin virheet havaitaan ennen ensirekisteröintiä. Lisäksi momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

83 §. Ajoneuvon ensirekisteröinti. Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 66 §:ää. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin ensirekisteröinnin edellytyksistä. Ajoneuvon ensirekisteröinnin yleisenä edellytyksenä olisi, että ajoneuvo on hyväksytty rekisteröintikatsastuksessa, jollei ajoneuvoa ole 100 §:n mukaan vapautettu rekisteröintikatsastusvelvollisuudesta, ajoneuvo täyttää Suomessa sen ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai tätä myöhemmin voimassa olevat vaatimukset, ajoneuvosta ei ole annettu jätelaissa tarkoitettua romutustodistusta, ajoneuvoon kohdistuvan veron tai maksun suorittamisesta, ajoneuvon omistusoikeudesta ja haltijasta sekä säädetyn liikennevakuutuksen ottamisesta esitetään asianmukainen selvitys ja rekisteriin ilmoitetaan käyttövastaava, jos auton omistajaksi tai haltijaksi ei ilmoiteta luonnollista henkilöä. Vastaavat asianmukaiset selvitykset olisi esitettävä ajoneuvon uudelleenrekisteröinnin ja muutosrekisteröinnin yhteydessä.

Jos ajoneuvosta on annettu romutustodistus, ajoneuvoa ei saisi ensirekisteröidä Suomessa eikä siten myöskään ottaa täällä käyttöön liikenteessä. Romutustodistus on osoitus siitä, että ajoneuvo on luovutettu romutettavaksi. Kyse olisi lähinnä muussa ETA-valtiossa annetusta romutustodistuksesta, koska Suomessa aikaisemmin rekisteriin merkittyä ajoneuvoa ei voisi nykykäytännön mukaisesti ensirekisteröidä. Jos Suomessa aikaisemmin ensirekisteröidystä ajoneuvosta olisi annettu romutustodistus, ajoneuvoa ei voisi enää ottaa liikennekäyttöön.

Pykälän *2 momenttiin* sisältyisi informatiivinen viittaus 136 §:ään, jossa säädetään oikeudesta kieltäytyä rekisteröimästä ajoneuvoa, joka aiheuttaa vakavan riskin liikenneturvallisuudelle taikka haittaa ympäristölle tai terveydelle.

Pykälän *3 momentti* sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

84 §. Rekisteröintitodistus. Ehdotettu pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 66 a §:n *1 momenttia*. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin rekisteröintitodistuksesta ja varmenteesta. Liikenne- ja viestintävirasto antaisi pyynnöstä ajoneuvoa varten uuden rekisteröintitodistuksen ensirekisteröinnin, muutosrekisteröinnin, liikennekäytöstä poiston ja liikennekäyttöönoton yhteydessä. Rekisteröintitodistuksen I osaan (tekninen osa) merkittäisiin tiedot ajoneuvon omistajasta ja haltijasta sekä ajoneuvon tekniset tiedot. Rekisteröintitodistuksen II osa (ilmoitusosa) olisi tarkoitettu rekisteriin merkittyjen tietojen muutosta koskevan ilmoituksen tekemiseen.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin siitä, että kansainvälisessä liikenteessä rekisteröintitodistuksen I osa on pidettävä mukana ajoneuvossa ajon aikana. Kotimaisessa liikenteessä rekisteröintitodistuksen I osaa ei siis edellytettäisi mukana pidettävänä.

Pykälän *3 momentin* mukaan Liikenne- ja viestintävirasto vahvistaisi rekisteröintitodistuksen ja siihen merkittävien tietojen tekniset yksityiskohdat.

Pykälän *4 momentti* sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

85 §. Varmenne. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 66 a §:n *1 momenttia*. Liikenne- ja viestintäviraston olisi pykälän *1 momentin* mukaan pyynnöstä myönnettävä varmenne 80 §:ssä tarkoitetun ennakoilmoituksen tekijälle tai rekisteriin merkitylle ajoneuvon omistajalle.

Pykälän *2 momentti* sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

86 §. Rekisterikilvet ja rekisteritunnus. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 66 a §:n *3 momenttia*. Pykälän *1 momentin* mukaan ensirekisteröitävää ja tarvittaessa liikennekäyttöön

otettavaa ajoneuvoa varten annetaan rekisterikilvet, joissa on ajoneuvon rekisteritunnus. Rekisteritunnus säilyisi pääsääntöisesti muuttumattomana koko ajoneuvon elinkaaren ajan aina lopulliseen poistamiseen asti. Rekisteritunnus voitaisiin kuitenkin muuttaa rekisterikilpien anastustilanteiden yhteydessä. Tunnuksen vaihdolla estettäisiin erehtymisen mahdollisuus viranomaisvalvonnassa. Rekisteritunnus voisi vaihtua myös silloin, kun ajoneuvon omistaja hankkisi ajoneuvoonsa erityistunnuksen.

Pykälän 2 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto vahvistaisi rekisteröinnissä käytettävien lomakkeiden kaavan sekä rekisterikilpien mitat ja muut tekniset ominaisuudet.

Pykälän 3 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

87 §. Kansallisuustunnus. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin kansallisuustunnuksesta ja siitä, missä ajoneuvoissa se on oltava. Momentti vastaisi voimassa olevan ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun valtioneuvoston asetuksen 27 §:n 1 momenttia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, milloin ajoneuvoon voidaan pyynnöstä antaa sellaiset rekisterikilvet, joissa ei ole kansallisuustunnusta. Momentti vastaisi voimassa olevan ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun valtioneuvoston asetuksen 27 §:n 2 momenttia.

Pykälän 3 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

88 §. Luovutusilmoitus. Pykälän 1 momentti vastaisi voimassa olevan ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun valtioneuvoston asetuksen 14 §:ää.

Pykälän 2 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

89 §. Ajoneuvon siirtyminen uudelle omistajalle. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 66 a §:n 4 momenttia. Pykälässä säädettäisiin siitä, että ajoneuvon omistusoikeuden siirtymisen yhteydessä ajoneuvon edellinen omistaja olisi velvollinen luovuttamaan rekisterikilvet uudelle omistajalle. Edellinen omistaja olisi velvollinen luovuttamaan myös ajoneuvon varmenteen tai voimassa olevan rekisteröintitodistuksen. Vaihtoehtoisesti ajoneuvon omistusoikeuden siirtymässä uudelle omistajalle edellinen omistaja voisi tehdä luovutusilmoituksen. Luovutusilmoituksen tekemisellä lisättäisiin digitaalisten palveluiden käyttöä rekisteri-ilmoituksen tekemisessä. Ehdotuksen mukaan ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja voisi tehdä luovutusilmoituksen ilmoittamalla uuden omistajan nimen, osoitteen ja luovutuspäivämäärään. Tekemällä luovutusilmoituksen ajoneuvon edellinen omistaja voisi varmistua, että ajoneuvoon kohdistuvat verot ja liikennevakuutus päättyvät luovutuspäivään, koska uusi omistaja ei voisi muuttaa luovutusilmoituksen tietoja, kuten esimerkiksi luovutuspäivämäärää. Tehtyään luovutusilmoituksen myyjä ei voisi enää tehdä ajoneuvolle muita ilmoituksia. Ajoneuvon uusi omistaja rekisteröisi ajoneuvon omistusoikeuden itselleen hyväksymällä luovutusilmoituksen.

90 §. Ajoneuvon muutosrekisteröinti. Ehdotettu pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 66 b §:ää. Pykälässä säädettäisiin muutosrekisteröinnin edellytyksistä ja muutosrekisteröintiin liittyvistä valtuussäännöksistä. Muutosrekisteröinnillä tarkoitettaisiin 2 §:n 31 kohdan mukaan ajoneuvon omistajuutta, haltijuutta, käyttövastaavaa, liikennevakuutusta ja käyttötarkoitusta koskeissa tiedoissa tapahtuneiden muutosten merkitsemistä rekisteriin.

Ehdotetussa 1 momentissa säädettäisiin muutosrekisteröinnin edellytyksistä. Ajoneuvon rekisteritiedoissa tapahtuneita muutoksia ei tarvitsisi ilmoittaa rekisteriin, jos ajoneuvo olisi poistettu

liikennekäytöstä ulkomaille tapahtuvaa vientiä ja rekisteröintiä varten. Koska kyseisiä muutoksia ei ole edes tarkoitus tallentaa rekisteriin, säädettäisiin 2 momentissa siitä, ettei ajoneuvon rekisteritiedoissa tapahtuneita muutoksia voisi ilmoittaa merkittäväksi rekisteriin.

Pykälän 2 momentti sisältäisi lisäksi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

91 §. Ajoneuvon vientirekisteröinti. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun valtioneuvoston asetuksen 28 §:ää.

Pykälän 4 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

92 §. Liikennekäytöstä poisto. Ehdotettu pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 66 c §:ää. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin liikennekäytöstä poistoa koskevan ilmoituksen tekemisestä. Ilmoitus olisi tehtävä sinä päivänä, jona ajoneuvon käyttö liikenteessä lopetetaan. Ajoneuvo merkittäisiin liikennekäytöstä poistetuksi ilmoituksen tekopäivästä alkaen. Erityisestä syystä alkamispäiväksi voitaisiin kuitenkin merkitä ilmoituksen tekopäivää aikaisempi päivä. Erityinen syy voisi olla esimerkiksi poliisin laatima kolariraportti, josta luotettavasti ilmenee, että ajoneuvoa ei ole tosiasiallisesti voinut käyttää liikenteessä tietyn päivän jälkeen.

Pykälän 2 momentin mukaan liikennekäytöstä poistettu ajoneuvo olisi käyttökiellossa. Tämä tarkoittaisi sitä, että ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä. Poikkeuksena pääsääntöön ajoneuvo saisi kuitenkin käyttää tiellä ja muualla sen vuorokauden loppuun, jona liikennekäytöstä poistoa koskeva kausi alkaa.

Pykälän 3 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

93 §. Liikennekäyttöönoton edellytykset. Ehdotettu pykälä vastaa voimassa olevan ajoneuvolain 66 d §:ää. Ajoneuvoa ei jatkossakaan tarvitsisi pääsääntöisesti esittää rekisteröintikatsastukseen. Tältä osin viitattaisiin 101 §:ään, jossa säädettäisiin rekisteröintikatsastuksesta liikennekäyttöön otettavalle ajoneuvolle. Ajoneuvo katsottaisiin otetuksi liikennekäyttöön sinä päivänä, jona liikennekäyttöä koskeva ilmoitus tehtäisiin rekisteröinnin suorittajalle.

Liikennekäyttöä koskevan ilmoituksen tekemisen yhteydessä tarkastettaisiin, että ajoneuvo on rekisteröintikatsastettu, jos sitä 101 §:n mukaan edellytettäisiin. Jotta muilla kuin rekisteröintikatsastukseen veloitetuilla ajoneuvolla saisi heti liikennekäyttöön oton jälkeen ajaa liikenteessä, ajoneuvon määräaikaikatsastuksen tulisi olla voimassa. Määräaikaikatsastuksen puuttuminen ei kuitenkaan olisi jatkossakaan este liikennekäyttöön ottoa koskevan rekisteri-ilmoituksen tekemiselle. Tarkoituksena on, että rekisteröintitodistukseen tulisi maininta, jos määräaikaikatsastusta ei ole suoritettu.

94 §. Romutettu tai muutoin tuhoutunut ajoneuvo. Ehdotettu pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 66 e §:ää. Ehdotettujen säännösten keskeisenä tarkoituksena on, että Suomessa rekisteriin saatettu ajoneuvo poistetaan rekisteristä vain, jos ajoneuvoa ei enää myöhemmin voida ottaa liikennekäyttöön Suomessa. Ehdotetun 2 §:n 26 kohdan mukaan lopullisella poistolla tarkoitetaan ensirekisteröidyn ajoneuvon lopullista poistamista liikennekäytöstä Suomessa.

Pykälän 1 momentin mukaan ajoneuvosta tehtäisiin lopullista poistoa koskeva merkintä rekisteriin vain, jos ajoneuvosta olisi annettu jätelain 59 §:ssä tarkoitettu romutustodistus. Myös muussa ETA-valtiossa annettu vastaavanlainen romutustodistus hyväksyttäisiin lopullisen poiston perusteeksi.

Pykälän 2 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

95 §. *Ajoneuvon väliaikainen käyttö liikenteessä.* Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 66 f §:ää. Ajoneuvolain säännösten mukaan ajoneuvon tulisi olla ensirekisteröity ja otettu liikennekäyttöön, kun ajoneuvoa käytetään liikenteessä. Pykälään otettaisiin keskeiset säännökset Suomessa ensirekisteröimättömän, liikennekäytöstä poistetun, ajokiellossa olevan tai ajokieltoon määrätyn ajoneuvon väliaikaisesta käytöstä liikenteessä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin koenumerotodistuksesta, joka oikeuttaisi ajoneuvon käytön koenumerotodistuksen tiellä ja muualla, vaikka ajoneuvoa ei olisi ensirekisteröity tai ajoneuvo olisi poistettu liikennekäytöstä. Koenumerotodistus voitaisiin nykyiseen tapaan antaa ajoneuvoja valmistavalle, myyvälle, varustavalle tai korjaavalle taikka kuljetustoimintaa harjoittavalle tai ajoneuvoihin kohdistuvaa tutkimustoimintaa suorittavalle liikkeelle, laitokselle tai muulle yhteisölle. Lupa myönnettäisiin enintään vuodeksi kerrallaan. Liikenne- ja viestintävirasto voisi peruuttaa koenumerotodistuksen. Todistus voitaisiin ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun valtioneuvoston asetuksen säännösten ja luvassa asetettujen ehtojen rikkomisen vuoksi peruuttaa myös, jos todistusta on käytetty ajoneuvolain tai tieliikennelain taikka niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten taikka ajoneuvon verotusta koskevien säännösten vastaisesti. Liikenne- ja viestintävirasto voisi peruuttaa muutkin koenumerotodistuksen haltijan koenumerotodistukset, jos mainittujen säännösten, määräysten tai ehtojen vastainen toiminta olisi ollut toistuvaa tai muutoin vakavaa. Kaikkien todistusten peruuttamismahdollisuus on tarpeen vakavissa väärinkäytöstilanteissa. Yhden todistuksen peruuttaminen ei ole riittävä seuraamus esimerkiksi yritykselle, jolla on käytössään useita muita koenumerotodistuksia.

Pykälän 2 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto ja Tulli voisivat antaa Suomessa ensirekisteröimätöntä, liikennekäytöstä poistettua, käyttökiellossa olevaa tai ajokieltoon määrättyä ajoneuvoa varten siirtoluvan ja siihen liittyvät siirtomerkit ajoneuvon käyttämiseksi rajoitusti tiellä ja muualla.

Pykälän 3 momentissa veloitettaisiin pitämään koenumerotodistus ja siirtolupa ajoneuvossa mukana ajon aikana.

Pykälän 3 ja 4 momentti sisältäisivät valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

96 §. *Lopullisesti liikennekäytöstä poistettu ajoneuvo.* Ehdotettu pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 68 §:ää. Pykälän mukaan 94 §:n nojalla lopullisesti poistettua ajoneuvoa ei saisi enää ottaa uudestaan liikennekäyttöön. Ajoneuvon elinkaari päättyisi lopullista poistoa koskevan merkinnän tekemiseen rekisteriin. Ajoneuvoa ei myöskään saa ottaa uudelleen liikennekäyttöön, jos autoverosta päättävä viranomainen on asettanut rekisteröintikiellon autoverodun ehdoksi ja asianomainen on saanut tämän edun hyväkseen.

97 §. *Sarjan viimeiset ajoneuvot.* Pykälä vastaisi sisällöltään pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 69 §:ää. Ajoneuvojen toimitusketju tehtaalta asiakkaalle on pitkä. Ajoneuvot toimitetaan ensin tukkumyyjien tai maahantuojien varastoihin ja sieltä vähittäismyyjille. Osa ajoneuvoista valmistetaan ja toimitetaan tilauksen perusteella, mutta pääosa toimitetaan mainitun ketjun kautta. Eri välivarastointivaiheissa ja ennen kaikkea lopullisen asiakkaan ilmestymistä odottaessa aikaa saattaa kulua useita kuukausia.

Kun lainsäädännössä asetetaan ajoneuvoille, niiden järjestelmille, komponenteille, erillisille teknisille yksiköille, osille ja varusteille uusia vaatimuksia, annetaan sekä toimitusketjun että uusien vaatimusten teknisen toteuttamisen vaatiman ajan vuoksi kohtuullinen siirtymäkausi en-

nen kaikkea siihen ajankohtaan, josta alkaen kaikkien uusien tuotteiden tulee täyttää uudet vaatimukset. Käytäntö on kuitenkin osoittanut, että odotettaessa etenkin kalliiden uudistusten voimaantuloa ajoneuvojen valmistajat, maahantuojat ja kauppiat pyrkivät kaupallisista ja kilpailusivistä tuomaan maahan ja myymään siirtymäkauden loppuun saakka edellisen sukupolven vaatimustason mukaisia ajoneuvoja. Tällöin on usein käynyt niin, että taantumasta, työttömyyden lisääntymisestä tai vastaavasta ulkopuolisesta syystä maassa olevaa varastoa ei saada myytyä ja merkityksi rekisteriin ennen uuden vaatimustason voimaantuloa.

Sarjan viimeisiä ajoneuvoja koskevista poikkeusmenettelyistä säädetään ehdotettavan lain lisäksi autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa. Näiden EU-asetusten soveltamisalaan kuuluvien ajoneuvoluokkien osalta sääntelyä ei otettaisi tähän pykälään muilta osin kuin M-, N- ja O-luokkien ajoneuvoja koskevan kappalemäärärajan osalta, joka jäsenvaltion on autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 49 artiklan mukaan valittava kansallisesti.

Pykälän 1 ja 2 momentissa säädettäisiin moottorityökoneita ja maastoajoneuvoja koskevasta poikkeusmenettelystä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin menettelyä koskevista aikarajoista ja pykälän 2 momentissa kappalemäärärajusta. Moottorityökoneita ja maastoajoneuvoja koskisi sama kappalemääräraja kuin T-luokkien ajoneuvoja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen mukaisesti.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin moottorityökoneelle ja maastoajoneuville myönnettävää poikkeusta koskevista ehdoista. Momentin 1 kohta edellyttäisi, että ajoneuvo on ollut ETA-valtion alueella tyyppihyväksynnän voimassaolon loppuessa. Momentin 2 kohdassa säädettäisiin, että ajoneuvon ei tulisi olla rekisteröity tai käyttöön otettu ennen sellaisen vaatimuksen voimaantuloa, jota ajoneuvo ei täytä. Poikkeuksen edellytyksenä olisi, että molemmissa kohdissa säädetyt ehdot täyttyvät.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin M-, N-, ja O-luokan ajoneuvoja koskevan poikkeusmenettelyn kappalemäärärajusta.

Pykälän 5 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

Pykälän 6 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto merkitsisi liikenneasioiden rekisteriin tiedon ajoneuville myönnetystä poikkeuksesta.

98 §. Rekisteritietojen muutoskielto. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 69 a §:ää. Pykälässä säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston oikeudesta merkitä rekisteriin määräaikaikainen muutoskielto. Mainittu merkintä estäisi rekisteritietojen muuttamisen. Tällainen merkintä muutoskiellosta voitaisiin tehdä vain, jos virasto saisi tiedon ajoneuvon omistusoikeutta koskevasta ilmeisestä epäselvyydestä. Useissa tapauksissa tulisi olla kyse ajoneuvon omistusoikeuteen liittyvästä rikosepäilystä taikka omistusoikeutta koskevasta vakavasta riidasta tai muusta epäselvyydestä. Merkintä voitaisiin tehdä myös, jos ajoneuvon identiteetti olisi ilmeisen epäselvää. Pääsääntöisesti käytännössä edellytettäisiin tehtyä rikosilmoitusta tai omistusoikeutta koskevan kanteen nostamista tuomioistuimessa.

99 §. Virheelliset asiakirjat. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun valtioneuvoston asetuksen 54 §:ää.

5 luku Ajoneuvon katsastus

100 §. Rekisteröintikatsastusvelvollisuus. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 60 §:n 1 momenttia. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin siitä, että moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon on ennen ensirekisteröintiä oltava hyväksytty rekisteröintikatsastuksessa.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin rekisteröintikatsastusvelvollisuutta koskevista poikkeuksista. Sen mukaan rekisteröintikatsastusta koskeva vaatimus ei koskisi ennakoilmoitettua ja valmiina ajoneuvona tyyppihyväksyttyä ajoneuvoa, jonka tyyppihyväksyntä on ensirekisteröintiajankohtana voimassa ja jonka rakennetta tai varusteita ei ole tyyppihyväksynnässä tarkastetuilta osin muutettu. Tällaisia ovat valtaosa rekisteriin uutena merkittävistä henkilöautoista. Poikkeuksina mainittaisiin myös Suomessa yksittäishyväksytty ja Suomessa yksittäishyväksytty ajoneuvo, koska autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen soveltamisalaan kuuluvien ajoneuvojen osalta uuden ajoneuvon vaatimustenmukaisuus todettaisiin rekisteröintikatsastuksen sijasta EU-yksittäishyväksynnässä eikä tällaista valmiina ajoneuvona yksittäishyväksyttyä ajoneuvoa siten tarvitsisi rekisteröintikatsastaa. Toisessa valtiossa kansallisesti piensarjatyypihyväksyttyä ajoneuvoa, jonka hyväksynnän Suomi on tunnustanut, pidettäisiin 1 momentin tarkoitamana tyyppihyväksyttynä ajoneuvona eikä sellaista uutta ajoneuvoa siten tarvitsisi rekisteröintikatsastaa, jos se olisi valmiina ajoneuvona ennakoilmoitettu.

Pykälän *3 momentin* mukaan 2 momentissa tarkoitettu ajoneuvo olisi kuitenkin esitettävä rekisteröintikatsastukseen, jos se on tyyppihyväksynnän jälkeen varusteltu kouluajoneuvoksi tai muuhun erityistarkoitukseen. Rekisteröintikatsastus olisi tarpeen sen vuoksi, että ajoneuvosta voitaisiin merkitä rekisteriin tarvittavat tiedot. Muuhun erityistarkoitukseen varusteleminen voisi olla esimerkiksi ajoneuvon varustelemista liikkumisesteisen hallintalaitteilla. Sen sijaan ajoneuvon rakenteen muuttamista siten, että se vaikuttaa ajoneuvon hyväksyntään, ei katsottaisi varustelemiseksi.

Pykälän *4 ja 5 momenttiin* sisältyisi valtioneuvostolle osoitettu asetuksenantovaltuus.

101 §. Ajoneuvon ottaminen uudelleen liikennekäyttöön. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 60 §:n 2 ja 3 momenttia. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin tilanteista, jolloin liikennekäytöstä poistettu ajoneuvo olisi vietävä rekisteröintikatsastukseen. Ehdotetuissa tilanteissa katsotaan olevan perusteltua tarkastaa ajoneuvon kunto ja yksilöntiedot sekä muut rekisteriin merkittävät tiedot.

Pykälän *2 momentilla* täsmennettäisiin 1 momentin tarkoitusta siitä, mitkä ehdot rekisteröintikatsastuksen on täytettävä, jotta sitä pidetään soveltuvana ajoneuvon ottamiseksi uudelleen liikennekäyttöön. Tarkoituksena on muun muassa varmistaa edelleen, että ajoneuvo on esitetty rekisteröintikatsastukseen rakenteeltaan samanlaisena kuin ajoneuvo otetaan uudelleen liikennekäyttöön ja että ajoneuvon identiteetti on tarpeellisella tavalla varmistettu.

102 §. Rekisteröintikatsastuksen sisältö. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 60 §:n 4 ja 6 momenttia. Pykälän *1 momentissa* olisi säännös rekisteröintikatsastuksen keskeisestä sisällöstä.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin siitä, että rekisteröintikatsastuksen yhteydessä tarkastettaisiin käytetyn ajoneuvon kunto. Kuntoa ei kuitenkaan tarvitse tarkastaa, jos ajoneuvoa ei tarvitse määräaikaikatsastaa. Lisäksi käytetylle ajoneuvolle ei tarvitsisi tehdä kunnan tarkastusta rekisteröintikatsastuksessa, jos ajoneuvolle olisi toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenenmaan maakunnassa tehty Suomen laskentatavan mukaisesti voimassa oleva määräaikaikatsastus, joka vastaa EU:ssa määräaikaikatsastusta koskevien säännösten vaatimuksia.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, että ajoneuvon kunto on tarkastettava aina rekisteröintikatsastusta vastaavaksi laajennetun valvontakatsastuksen yhteydessä. Säännös olisi uusi. Nykyinen rekisteröintikatsastusta koskeva pykälä ei mahdollista ajoneuvon kunnan tarkastamista kaikissa tilanteissa, vaan ajoneuvon omistajalla on mahdollisuus kieltäytyä monissa tapauksissa. Lisäyksellä poistettaisiin mahdollisuus kieltäytyä rekisteröintikatsastuksesta näissä tilanteissa.

103 §. *Rekisteröintikatsastustodistus.* Pykälän 1 momentti vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 60 §:n 4 momenttia.

Pykälän 2 momentti vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 60 §:n 5 momenttia. Momentissa säädettäisiin ensimmäistä kertaa käyttöönotettavan ajoneuvon rekisteröintikatsastuksen voimassaoloajaksi kolme kuukautta. Ensimmäistä kertaa käyttöönotettavan ajoneuvon rekisteröintikatsastuksen voimassaolo kuitenkin päättyisi, jos ajoneuvon tyyppihyväksynnän tai yksittäishyväksynnän voimassaolo päättyisi taikka ajoneuvo ei enää täyttäisi sen ensimmäisen käyttöönottoajankohdan teknisiä vaatimuksia. Rekisteröintikatsastuksen voimassaoloa voitaisiin tarvittaessa jatkaa tyyppihyväksytylle ajoneuvolle 97 §:n mukaisesti myönnettävällä poikkeusluvalla. Yksittäishyväksynnän voimassaolon päättymisellä tarkoitettaisiin ensimmäistä kertaa käyttöönotettavalle ajoneuvolle toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa myönnetyn yksittäishyväksynnän voimassaolon päättymistä. Suomessa valmiina ajoneuvona yksittäishyväksytyllä uudella ajoneuvolla ei olisi rekisteröintikatsastusvelvollisuutta. Rekisteröintikatsastuksen suorittaja kirjaisi katsastuksesta annettavalle todistukselle tiedossaan olevan kolmesta kuukaudesta poikkeavan voimassaoloajan. Käytetylle ajoneuvolle suoritettua rekisteröintikatsastuksen voimassaoloaika ei enää rajattaisi muuten kuin 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, koska ajoneuvon vaatimustenmukaisuutta verrataan sen ensimmäisen käyttöönottoajankohdan vaatimuksiin.

Pykälän 3 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

104 §. *Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen rekisteröintikatsastuksessa.* Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 60 a §:ää. Pykälässä säädettäisiin siitä, miten vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa rekisteröintikatsastuksessa. Pykälän 1 momentissa viitattaisiin vaatimusten osoittamisen osalta 73 §:ään, missä säädettäisiin vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta yksittäishyväksynnässä. Vaatimustenmukaisuuden voisi kaikkien teknisten vaatimusten osalta osoittaa 73 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla tavoilla.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että ajoneuvolle myönnetty voimassa oleva EU- tai EY-tyyppihyväksyntä, EU-yksittäishyväksyntä tai Suomessa myönnetty yksittäishyväksyntä katsotaan osoitukseksi vaatimustenmukaisuudesta. Myös Suomessa ajoneuvolle myönnetty tai tunnustettu voimassa oleva kansallinen piensarjatyypin hyväksyntä tai Suomessa myönnetty kansallinen tyyppihyväksyntä katsotaan osoitukseksi vaatimustenmukaisuudesta siltä osin kuin ajoneuvoa ei ole hyväksynnässä tarkastetuilta osiltaan muutettu.

Pykälän 3 momentissa veloitettaisiin vaatimustenmukaisuutta arvioitaessa ottamaan huomioon toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan ajoneuvolle myöntämän yksittäishyväksynnän perusteista myöntämä yksittäishyväksyntätodistus tai muu viranomaisen myöntämä todistus, josta ilmenevät ajoneuvolle sen liikenteeseen hyväksymiseksi tehdyt tarkastukset ja jonka perusteella ajoneuvon vaatimustenmukaisuus on mahdollista todeta.

Pykälän 4 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

Pykälän 5 ja 6 momentti sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

105 §. Ajoneuvon hyväksyminen tai hylkääminen rekisteröintikatsastuksessa. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 60 b §:ää. Rekisteröintikatsastuksella tarkoitetaan yksittäishyväksynnän kaltaista ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden toteamista tai pelkkää hyväksytyyn ajoneuvon identifiointia ja ajoneuvon tietojen viemistä rekisteriin. Pykälän 1 momentissa veloitettaisiin, että jos ajoneuvon osoitetaan 104 §:ssä tarkoitetulla tavalla täyttävän sitä koskevat vaatimukset, se on teknisten vaatimusten osalta hyväksyttävä rekisteröintikatsastuksessa. Muussa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröity ja käytettynä maahantuotu ajoneuvo hyväksyttäisiin vaatimustenmukaisuuden osalta rekisteröintikatsastuksessa myös, jos ajoneuvon osoitettaisiin täyttävän sellaiset aiemmassa rekisteröintimaassa sovellettavat tekniset vaatimukset, jotka vastaavat vähintään Suomessa vaadittavia teknisiä vaatimuksia.

Ajoneuvon kunnan tarkastuksen osalta viitattaisiin 2 momentissa määräaikaikatsastusta koskevaan 114 §:ään.

Pykälän 3 momentissa määrättäisiin hylättäväksi ajoneuvo, jota ei rekisteröintikatsastuksessa hyväksytä. Lisäksi momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

106 §. Muutoksastusvelvollisuus.

Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 61 §:n 1 momenttia ja ajoneuvojen hyväksynnästä annetun valtioneuvoston asetuksen 25 §:ää.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, milloin moottorikäyttöinen ajoneuvo ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävä ajoneuvo olisi ennen sen käyttöä liikenteessä esitettävä muutoksastukseen. Momentin 1 kohdan mukaan muutoksastusvelvollisuus koskisi tilannetta, jossa ajoneuvon rakennetta tai käyttötarkoitusta on muutettu siten, että muutoksella on vähäistä suurempi vaikutus ajoneuvon turvallisuuteen tai päästöihin. Tämä tarkoittaa muun muassa pakettiauton muuttamista matkailuautoksi. Muutoksastusta edellyttää myös järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien tai varusteiden liittäminen ajoneuvoon tai poistaminen siitä, jos muutos muuttaa merkittävästi ajoneuvon ominaisuuksia tai käyttötarkoitusta. Muutoksastusvelvollisuus ei kuitenkaan koskisi esimerkiksi pieniä rengaskoon muutoksia ja valaisinmuutoksia.

Momentin 2 kohdan mukaan muutoksastusvelvollisuus koskisi tilannetta, jossa ajoneuvon rakennetta tai käyttötarkoitusta on muutettu ja sillä on olennaista vaikutusta rekisteriin merkittyihin tai rekisteriin merkittäviksi edellytettyihin tietoihin.

Momentin 3 kohdan mukaan ajoneuvo olisi esitettävä muutoksastukseen myös, jos sen rakennetta ja käyttötarkoitusta on muutettu siten, että siihen kohdistuvan veron tai maksun edellytykset muuttuvat. Tämä vaatimus tarkoittaa kaikkia verotuksen muutoksia, olipa kysymys verovapaudesta, veronalennuksesta tai veron maksuvelvollisuudesta. Veroon tai maksuun liittyvä muutos voisi koskea esimerkiksi autoveroa, ajoneuvoveroa tai liikennevakuutusta.

Momentin 4 kohdan mukaan muutoksastus olisi tarpeen lisäksi, kun ajoneuvoa on muutettu siten, että sen luokitus muuttuu.

Momentin 5 kohdan mukaan muutoksastusvelvollisuus koskisi myös tilannetta, jossa vuonna 1960 tai myöhemmin käyttöön otetun ajoneuvon osista 25 prosenttia tai enemmän on vaihdettu ensirekisteröinnin jälkeen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin poikkeuksista 1 momentissa säädettyyn muutokatsastusvelvollisuuteen. Momentin 1 kohdan mukaan muutokatsastusvelvollisuus ei koskisi ajoneuvoa, joka on 77 §:n nojalla vapautettu rekisteröintivelvollisuudesta ja jota ei ole merkitty rekisteriin. Koska ajoneuvon ensimmäiseen käyttöönottoon ei liity vaatimusta minkään ulkopuolisen tahon hyväksynnästä, ei ole syytä vaatia tällaista menettelyä myöskään ajoneuvon muutosten yhteydessä. Muutetun ajoneuvon on 7 §:ssä säädetyn mukaisesti täytettävä ne tekniset vaatimukset, jotka olivat voimassa ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai tätä myöhemmin. Jos ajoneuvoa muutetaan niin paljon, että sen alkuperäisistä osista on vaihdettu yli 50 %, ajoneuvon on 8 §:ssä säädetyn mukaisesti täytettävä uutta, luokitukseltaan vastaavaa ajoneuvoa koskevat tekniset vaatimukset.

Momentin 2 kohdan mukaan muutokatsastusvelvollisuus ei koskisi ajoneuvoa, jolle suorite- tussa rekisteröintikatsastuksessa on tehty 1 momentissa tarkoitetut tarkastukset.

Momentin 3 kohdan mukaan muutokatsastusvelvollisuus ei koskisi umpinaisella ohjaamalla varustetun traktorin varustamista lapsen kuljettamiseen tarkoitetulla istuimella.

Momentin 4 kohdan mukaan muutokatsastusvelvollisuus ei myöskään koskisi 1 momentissa tarkoitettuja muutoksia, jotka ovat tilapäisiä tai toistuvia ja joiden tekemiseen liittyvät ehdot on merkitty rekisteriin. Tällainen muutos voisi esimerkiksi olla traktorin varustaminen moottori- työkoneeksi ja näin varustetun moottorityökoneen muuttaminen takaisin traktoriksi. Vastaava koskisi myös mönkijän muuttamista moottorikelkaksi ja takaisin. Rekisterimerkin- nät tehdään lähtökohtaisesti niin, että niiden perusteella määräytyvät verot ja maksut ovat suurimmat. Re- kisterimerkin- nät tehdään joko ensimmäisen käyttöönoton yhteydessä, muutokatsastuksessa tai rekisteröintikatsastuksessa.

Momentin 5 kohdan mukaan muutokatsastusvelvollisuus ei koskisi ajoneuvon kulutusosien vaihtamista, jos pykälän 1 momentin 5 kohdassa mainittu prosenttiluku on ylitetty.

Pykälän 3 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

Pykälän 4 momentti sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuu- den.

107 §. Vaatimuksenmukaisuuden osoittaminen muutokatsastuksessa. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 61 a §:ää. Pykälällä säädettäisiin vaatimuksenmukaisuuden osoittamista- voista muutokatsastuksessa. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että rekisteröintikatsastuksen osoittamistavat koskevat myös muutokatsastusta.

Pykälän 2 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

Pykälän 3 ja 4 momentti sisältäisivät Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenanto- valtuuden.

108 §. Kytkekatsastusvelvollisuus. Ehdotettu pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 62 §:ää. Kytkekatsastusvaatimuksen osalta sovellettaisiin pykälän 1 momentin mukaan peri- aatetta, jonka mukaan ristiinkytettäviä M- ja N-luokan ajoneuvoja ja niihin tai niiden perävau- nuun kytkettävää O-luokan ajoneuvoja ei tarvitse lähtökohtaisesti erikseen esittää kytkekats- astukseen. M- ja N-luokan ajoneuvo ja siihen tai sen perävauunuun kytkettävä O-luokan ajo- neuvo on kuitenkin esitettävä kytkekatsastukseen ennen yhdistelmän käyttöönottoa silloin, jos kyse on erikoiskuljetukseen hyväksytystä ajoneuvoyhdistelmästä tai jos ajoneuvojen me-

kaaniset kytkentälaitteet, jarrujen toimintaa ohjaavien sähköjohtojen kytkentä tai paineilmajarrujohtojen liittimien mitoitus tai sijoitus poikkeavat yleisesti M-, N- ja O-luokan ajoneuvoissa käytettävistä. Kytkentäkatsastusta vaadittaisiin siis erikoiskuljetukseen käytettäviltä ajoneuvoyhdistelmiltä siinäkin tapauksessa, että niiden kytkentälaitteet ovat standardien mukaisia.

Pykälän 2 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden ja Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

109 §. Määräaikaiskatsastusvelvollisuus. Pykälä vastaisi 20.5.2020 voimaan tulevan ajoneuvojen liikennekelpoisuuden valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (/) 2 §:ää. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, mitkä ajoneuvot on esitettävä määräaikaiskatsastukseen.

Pykälän 2 momentin mukaan määräaikaisvelvollisuus ei kuitenkaan koskisi hinattavaa laitetta.

Pykälän 3 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

110 §. Määräaikaiskatsastamattoman ajoneuvon käyttökielto. Pykälä vastaisi voimassa olevan lain 51 §:ää. Pykälässä säädettäisiin ajoneuvon käyttökielloista silloin, kun ajoneuvoa ja siihen tai sen perävaunuun kytkettyä perävaunua ei ole hyväksytty määräaikaiskatsastuksessa. Eriytystä määräämistoimenpidettä ei tarvittaisi, minkä vuoksi puhuttaisiin käyttökiellosta. Ajoneuvon käyttö liikenteessä olisi siis kielletty, jos ajoneuvoa ei olisi lainkaan esitetty katsastukseen säädettynä aikana. Samoin ajoneuvon käyttö olisi kielletty, jos se olisi säädettynä aikana hylätty katsastuksessa tai katsastus olisi keskeytetty. Ajoneuvolain 10 §:ssä nimittäin säädettäisiin lisäksi, että ajoneuvon käyttö liikenteessä on kielletty, ellei sitä ole katsastettu.

Lisäksi pykälä sisältäisi valtioneuvostolle osoitettuja asetuksenantovaltuuksia.

111 §. Määräaikaiskatsastuksen sisältö. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 53 §:ää. Ajoneuvo on esitettävä määräaikaiskatsastukseen ajoneuvon liikennekelpoisuuden tarkastamiseksi. Katsastuksessa tarkastettaisiin pykälän 1 momentin mukaan nykyiseen tapaan ajoneuvon kunto ja rekisteriin merkityt tiedot. Rekisteriin merkityistä tiedoista olisi teknisten tietojen lisäksi tarkastettava myös muut tiedot, kuten käyttövastaavatiето, joka täytyy olla merkittynä silloin, ajoneuvon omistaja tai haltija on muu kuin luonnollinen henkilö. Pykälän 2 momentti sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

112 §. Määräaikais-, muutos- ja kytkentäkatsastuksessa havaittujen vikojen ja puutteellisuuksien luokitus. Pykälä vastaisi pääosin sisällöltään voimassa olevan ajoneuvolain 53 a §:ää. Pykälässä säädettäisiin nykyiseen tapaan määräaikaiskatsastuksessa havaittujen vikojen ja puutteellisuuksien luokitusta koskevista perussäännöksistä. Pykälässä viitattaisiin kuitenkin jatkossa samaan ryhmään kuuluvien vähäisten tai vakavien vikojen tai puutteellisuuksien sijasta yleisesti vikoihin ja puutteellisuuksiin, sillä yhteisvaikutusten perusteella tehtävää arviointia tulisi pystyä tekemään myös eri ryhmään kuuluvien vähäisten tai vakavien vikojen tai puutteellisuuksien välillä. Vikojen ja puutteellisuuksien luokitukselta säädettäisiin pykälän 1 ja 2 momentissa.

Pykälän 3 momentti sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden.

113 §. Edellytykset määräaikais-, muutos- ja kytkentäkatsastuksen suorittamiselle. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 52 §:ää. Jos ajoneuvo olisi käyttökiellossa sen vuoksi, että ajoneuvoon kohdistuva vero tai maksu on maksamatta tai liikennevakuutuslain (460/2016) mukainen vakuuttamisvelvollisuus on laiminlyöty taikka jos liikennevakuuttamisvelvollisuuden alaisen ajoneuvon liikennevakuutusmaksu on maksamatta, ei ajoneuvon määräaikais-, muutos-

eikä kytKentäkatsastusta eikä *1 momentin* mukaan jälkitarkastusta saa suorittaa loppuun. Tällä ei kuitenkaan rajoiteta katsastuksen aloittamista ja käytännössä katsastus saataisiin siis suorittaa, vaikka vero tai liikennevakuutusmaksu on maksamatta tekemättä kuitenkaan katsastuksen hyväksymisestä merkintää rekisteriotteeseen. Näin taattaisiin mahdollisuus sujuvasti hoitaa maksamaton maksu ilman, että katsastus kohtuuttomasti viivästyy, kun itse tekniset toimenpiteet on jo voitu suorittaa. Ajoneuvon kohdistuvien verojen ja maksujen laiminlyönnistä johtuva käyttökielto ja liikennevakuutusmaksun laiminlyönti olisivat esteitä katsastusprosessin loppuun saattamiselle. Verojen ja maksujen tarkastaminen katsastuksen yhteydessä koskee nykyisin ajoneuvoverolaissa (1281/2003) tarkoitettua ajoneuvoveroa. Liikennevakuutuksesta säädetään liikennevakuutuslaissa (460/2016) ja sen nojalla annetuissa säännöksissä.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin, että määräaikais-, muutos- ja kytKentäkatsastuksessa katsastuksen suorittajan olisi tarkastettava, ettei rekisterissä ole merkintää katsastettavan ajoneuvon vakuutusmaksujen laiminlyönnistä. Vakuutusmaksut katsottaisiin kuitenkin merkinnästä huolimatta maksetuiksi, jos ajoneuvon omistaja tai haltija esittää tositteen tai muun luotettavan selvityksen maksujen maksamisesta.

Pykälän *3 momentissa* todettaisiin, että veron laiminlyönteä saneerausmenettelyn ja velkajärjestelyn vaikutuksesta käyttökieltoon ja ajoneuvon kohdistuvien verojen ja maksujen laiminlyönnistä johtuvasta käyttökiellosta säädettäisiin erikseen.

114 §. *Ajoneuvon hyväksyminen tai hylkääminen määräaikaiskatsastuksessa.* Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 54 §:ää. Pykälässä säädettäisiin ajoneuvon hyväksymisestä ja hylkäämisestä määräaikaiskatsastuksessa. Ajoneuvo olisi hyväksyttävä, jos siinä ei ole 113 §:ssä tarkoitettua vakavaa vikaa tai puutteellisuutta, vaarallista vikaa tai puutteellisuutta taikka muita vikoja tai puutteellisuuksia, jotka edellyttävät muutoskatsastusta. Ajoneuvo on myös hyväksyttävä, jos siinä todetusta viasta tai puutteellisuudesta aiheutuu vain vähäistä vaaraa tai haittaa liikenneturvallisuudelle ja vika tai puutteellisuus on korjattavissa yksinkertaisella säätötoimenpiteellä. Jos ajoneuvo ei ole hyväksyttävissä katsastuksessa, se olisi hylättävä.

115 §. *Määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytKentäkatsastuksen keskeyttäminen.* Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 55 §:ää. Määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytKentäkatsastuksen suorittaminen loppuun asti edellyttäisi, että ajoneuvo voidaan luotettavasti tunnistaa ja yksilöidä. Jos ajoneuvoa ei voida yksilöidä, katsastus olisi keskeytettävä. Ajoneuvon tunnistaminen tapahtuu lähinnä rekisterikilven sekä ajoneuvon valmistusnumeron ja valmistajan kilven avulla. Jos näissä havaitaan epäselvyyksiä, tarkastetaan muita yksilöintitietoja kuten moottorin numero. Määräaikaiskatsastusta voitaisiin myöhemmin jatkaa, jos esitetään lisää selvitystä ajoneuvon luotettavaksi yksilöimiseksi.

Lisäksi pykälä sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

116 §. *Ajokieltoon määrääminen määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytKentäkatsastuksessa.* Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 56 §:ää.

Pykälän *3 momentti* sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

117 §. *Määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytKentäkatsastuksessa havaittujen vikojen ja puutteellisuuksien korjaaminen.* Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 57 §:ää. Pykälän *1 momentin* mukaan määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytKentäkatsastuksessa hylätyn ajoneuvon, jota ei ole määrätty ajokieltoon, hylkäyksen perusteena olevat viat ja puutteellisuudet

olisi korjattava mahdollisimman pian. Katsastuksessa todetut vähäisetkin viat ja puutteellisuudet olisi kuitenkin määrättävä korjattavaksi kohtuullisen ajan kuluessa. Näillä tarkoitettaisiin niitä vikoja ja puutteellisuuksia, jotka eivät aiheuta ajoneuvon hylkäämistä katsastuksessa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että jos hylkäyksen perusteena olevia vikoja ja puutteellisuuksia ei ole korjattu ja ajoneuvoa ei ole hyväksytty katsastuksessa valtioneuvoston asetuksella säädettyä aikana, ajoneuvoa ei saisi käyttää liikenteessä. Lisäksi momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

118 §. Katsastustodistus. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 58 §:ää. Määräaikaikatsastuksesta annettaisiin 1 momentin mukaan aina todistus. Momentissa säädettäisiin todistusta koskevista perusvaatimuksista. Lisäksi momentti sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun määräyksenantovaltuuden. Katsastustodistuksen tiedot ovat saatavissa sähköisesti, joten paperisen todistuksen mukana pitämistä ei edellytetä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ulkomailla tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröidyn tai käyttöön otetun ajoneuvon katsastuksen tunnustamisesta. Jatkossakin osoituksena voimassa olevasta katsastuksesta hyväksyttäisiin katsastustodistus. Osoituksena voimassa olevasta katsastuksesta hyväksyttäisiin myös katsastusdirektiivissä tarkoitettu todiste, esimerkiksi ajoneuvon rekisterikilpeen kiinnitettävä tarra.

119 §. Katsastuksen suorittaja. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 59 §:n 1 momenttia. Katsastuksen suorittajasta säädetään ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetussa laissa (957/2013). Pykälään otettaisiin selvyuden vuoksi viittaus tähän lakiin.

120 §. Jälkitarkastus. Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 59 §:n 2 momenttia. Nykyisestä poiketen pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, että katsastuksessa hylätty ajoneuvo voitaisiin hyväksyä jälkitarkastuksessa. Jälkitarkastus olisi tällöin suoritettava kuukauden kuluessa. Yhden kuukauden määräaika alkaisi ensimmäisestä ajoneuvon ensimmäisestä hylkäyksestä. Jos tämän määräajan kuluessa ajoneuvoa ei hyväksyttäisi jälkitarkastuksessa, ajoneuvo olisi katsastettava uudelleen.

Lisäksi momentissa säädettäisiin voimassa olevaan tapaan jälkitarkastuksen suorittamispaikasta. Ajoneuvon saisi jälkitarkastaa missä tahansa katsastustoimipaikassa, joka on toimivaltainen katsastamaan kyseessä olevan kaltaisen ajoneuvon. Tällä tarjottaisiin asiakkaalle joustavuutta sekä osaltaan ylläpidettäisiin katsastusalan kilpailua ja vähennettäisiin korjauksia suorittavan katsastustoimipaikan mahdollisia pyrkimyksiä hylätä ajoneuvoja katsastuksessa tarpeetomasti. Rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastuksen jälkeen jälkitarkastus olisi kuitenkin suoritettava samassa katsastustoimipaikassa, joka on hylännyt ajoneuvon katsastuksessa.

Pykälän 2 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

6 luku Tekninen tienvarsitarkastus

121 §. Teknisen tienvarsitarkastuksen sisältö. Ehdotettu pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevan ajoneuvolain 70 §:ää. Teknisessä tienvarsitarkastuksessa tarkastettaisiin nykyiseen tapaan, siinä laajuudessa kuin tarkastuksen suorittaja katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi, ajoneuvon kunto siltä osin kuin se vaikuttaa liikenneturvallisuuteen ja ympäristöön. Lisäksi tarkastettaisiin liikenneasioiden rekisteriin merkityt tiedot. Lisäksi pykälä sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

122 §. *Ajoneuvon pysäyttäminen ja tarkastajan oikeudet.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan ajoneuvolain 71 §:n mukaisesti tienvarsitarkastuksia suorittavien toimivaltuuksista. Voimassa olevan ajoneuvolain 74 §:ssä säädetään, että teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaminen kuuluu poliisille, Tullille ja Rajavartiolaitokselle. Säännökset eivät nykyiseen tapaan rajoittaisi tarkastuksia suorittavien muihin säännöksiin perustuvaa toimivaltaa. Säännös ei jatkossakaan oikeuttaisi tarkastamaan ajoneuvoa muussa tarkoituksessa kuin teknisen tienvarsitarkastuksen suorittamiseksi.

Pykälän *1 momentti* sisältäisi yleisen velvoitteen siitä, että ajoneuvon kuljettaja on velvollinen sallimaan teknisen tienvarsitarkastuksen suorittamisen.

Pykälän *2 momentissa* lueteltaisiin yksityiskohtaisesti tarkastuksia suorittavien oikeudet ja tarkastukseen joutuvien velvollisuudet. Kaikkien toimenpiteiden tarkoituksena tulisi olla teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaminen.

Momentin *1 kohdassa* säädettäisiin asiakirjojen esittämisvelvollisuudesta. Ajoneuvon kuljettaja olisi velvollinen näyttämään vaadittaessa ajoneuvon rekisteröinnistä annetun todistuksen, katsastustodistuksen tai muun vaatimustenmukaisuuden osoittavan asiakirjan siinä tapauksessa, jos hän on velvollinen pitämään tällaista todistusta tai muuta asiakirjaa mukanaan.

Momentin *2 kohdassa* säädettäisiin, että poliisimiehellä, tullimiehellä, rajavartiomiehellä ja näitä teknisenä asiantuntijana avustavalla katsastuksia suorittavalla henkilöllä olisi oikeus päästä ajoneuvon sisälle ja tarvittaessa kuljettaa ajoneuvoa. Teknistä tienvarsitarkastusta on mahdotonta suorittaa kunnolla, jos tarkastaja ei pääse ajoneuvon sisälle. Ajoneuvon kuljettaminen saattaa olla tarpeellista erityisesti tarkastettaessa ajoneuvon ohjattavuutta ja jarrujen toimivuutta.

Kun tekniset tienvarsitarkastukset suorittaa viranomainen eli ehdotetun lain 125 §:n mukaan poliisi, Tulli tai Rajavartiolaitos, voidaan hyvän hallinnon vaatimusten katsoa toteutuvan riittävästi viranomaisen apuna teknisenä asiantuntijana toimivan katsastusmiehen osalta. Kun vastuu teknisistä tienvarsitarkastuksista on viranomaisella, ei katsastusmies tee ajoneuvon pysäyttämistä, hyväksymistä eikä valvontakatsastukseen tai ajokieltoon määräämistä koskevaa päätöstä.

Pykälän *3 momentti* sisältäisi informatiivisen viittauksen tieliikennelakiin.

123 §. *Teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaminen.* Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevan ajoneuvolain 72 §:ää.

Pykälään otettaisiin säännökset siitä, miten tekniset tienvarsitarkastukset olisi suoritettava. Pykälän *1 momentin* mukaan tekninen tienvarsitarkastus voitaisiin suorittaa tiellä tai muussa sellaisessa paikassa, missä ajoneuvon on täytettävä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaiset vaatimukset. Teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaja voisi pääsäännöstä poiketen myös ilmoittaa tarkastuksesta etukäteen, jos ilmoittamisella pyrittäisiin vaikuttamaan ajoneuvon omistajaan ja kuljettajaan. Poliisi voisi esimerkiksi ilmoittaa, kuten on tehnytkin, että liikennevalvonnassa tarkastetaan jonkin ajanjakson aikana erityisesti ajoneuvon renkaiden kuntoa. Yleensä poliisin pelkkä ilmoitus saa jo aikaan liikenneturvallisuuden kannalta positiivisen vaikutuksen. Kansalaiset kiinnittävät entistä enemmän huomiota ajoneuvonsa renkaiden kuntoon. Ehdotetulla säännöksellä pyritään siihen, että yksittäinen henkilö ei tiedä, milloin hänen ajoneuvonsa joutuu tekniseen tienvarsitarkastukseen. Katsastus on sen sijaan tarkastus, jonka ajankohdan henkilö tietää ennakolta.

Tarkoituksena on, että katsastuksen suorittaja osallistuu osaan teknisistä tienvarsitarkastuksista asiantuntijana ja että tarkastuksissa on ainakin osittain mukana erikoislaitteita, kuten siirrettävä jarrudynamometri ja pakokaasupäästöjen mittauslaite. Jotta välttyttäisiin teknisten laitteiden siirtämiseltä tielle, ajoneuvo voitaisiin ohjata teknisen tienvarsitarkastusten suorittamiseksi lähellä sijaitsevaan katsastustoimipaikkaan, jossa laitteet ja asiantuntijat olisivat valmiina paikalla. Tällainen menettely olisi myös liikenneturvallisuuden kannalta perusteltua. Edellytyksenä katsastustoimipaikkaan ohjaamiselle olisi, että Liikenne- ja viestintävirasto olisi tehnyt kyseisen toimipaikan kanssa 125 §:n 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen.

Pykälän 2 momenttiin otettaisiin tasapuolisuutta ja kohtuuttoman haitan välttämistä koskeva säännös.

Pykälän 3 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

124 §. Raportti teknisestä tienvarsitarkastuksesta. Ehdotettu pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 73 §:ää. Teknisestä tienvarsitarkastuksesta annettaisiin nykyiseen tapaan ajoneuvon kuljettajalle raportti, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa niin edellytetään. Pykälä sisältäisi lisäksi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

125 §. Teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaja. Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevan ajoneuvolain 74 §:ää. Teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaja olisivat 1 momentin mukaan poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos, mutta päävastuu ajoneuvon teknisen kunnon valvonnasta liikenteessä kuuluisi jatkossakin poliisille. Tulli ja Rajavartiolaitos suorittaisivat tarkastuksia jatkossakin niillä toimialueilla, joilla ne muutoinkin toimivat. Poliisin toimialueena olisi koko maa Ahvenenmaata lukuun ottamatta.

Uuden tieliikennelain (182/2018) 182 §:n mukaan poliisimies, tullimies ja rajavartiomies on oikeutettu pysäyttämään ja tarkastamaan ajoneuvo. Liikenteen ja ajoneuvon teknisen kunnon valvonta liikenteessä voi kuulua ja on siis kuulunut myös vanhan tieliikennelain (267/1981) 97 §:n mukaisesti Tullille ja Rajavartiolaitokselle. Käytännössä Tulli ja Rajavartiolaitos ovat suorittaneet ajoneuvojen teknisen kunnon valvontaa rajoilla, lähinnä itärajalta, joka on samalla EU:n itäraja. Rajalla suoritettava ajoneuvon teknisen kunnon valvonta on ollut perusteltua, koska tällöin on mahdollista estää säännösten vastaisen ajoneuvon saapuminen Suomeen. Käytännössä Tulli on valvonut raskaiden ajoneuvojen kuntoa ja Rajavartiolaitos kevyiden ajoneuvojen ja linja-autojen kuntoa.

Ajoneuvojen katsastusluvan haltijat ovat osallistuneet ajoneuvojen teknisiin tarkastuksiin tiellä poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen mukana. Katsastuksen suorittajat ovat osallistuneet tarkastuksiin tehtyään asiasta sopimuksen Liikenne- ja viestintäviraston kanssa.

Pykälän 2 momenttiin otettaisiin säännös, jonka mukaan Liikenne- ja viestintävirastolla olisi velvollisuus järjestää teknisiin tienvarsitarkastuksiin poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen avuksi ajoneuvotekninen asiantuntemus. Tämä tapahtuisi siten, että virasto sopisi katsastustoimipaikkojen kanssa niiden osallistumisesta tarkastukseen. Katsastuksen suorittamiseen oikeutettujen henkilöiden osallistuminen teknisiin tienvarsitarkastuksiin on perusteltua, koska heillä on vaaditun perus- ja lisäkoulutuksen vuoksi jo valmiina teknisissä tienvarsitarkastuksissa tarvittava ammattitaito.

Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto sopisi poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen kanssa katsastustoimipaikkojen osallistumisesta tarkastuksiin. Tässä sopimuksessa sovittaisiin muun ohessa

siitä, missä määrin järjestettäisiin sellaisia teknisiä tienvarsitarkastuksia, joissa katsastuksia suorittavien henkilöiden on perusteltua olla mukana. Heidän ei suinkaan ole tarpeellista olla mukana kaikissa tarkastuksissa, koska poliisilla, Tullilla ja Rajavartiolaitoksella on myös itsellään ajoneuvojen teknistä asiantuntemusta. Kaikkia tienvarsitarkastuksia ei myöskään ole tarkoituksemukaista järjestää sellaisiksi, että katsastuksen suorittajan mukanaolo tarkastuksessa olisi tarpeellista.

Pykälän 3 momenttiin otettaisiin säännös, jonka mukaan tekniseen tienvarsitarkastukseen osallistuvalla katsastuksia suorittavalla henkilöllä tulisi olla mukanaan katsastustoimipaikan antama todistus oikeudesta osallistua tekniseen tienvarsitarkastukseen. Todistus olisi pyydettyä esitettävä tarkastettavan ajoneuvon kuljettajalle. Vaikka tarkastuksessa olisivat aina mukana poliisi, Tulli tai Rajavartiolaitos, on perusteltua, että katsastuksen suorittajan oikeus osallistua tarkastukseen olisi osoitettavissa kirjallisesti etenkin, kun hänelle 122 §:ssä ehdotetaan eräitä toimivaltuuksia, kuten oikeus kuljettaa tarkastettavaa ajoneuvoa.

Pykälän 4 momentti sisältäisi informatiivisen viittauksen ajoneuvojen katsastustoiminnasta annettuun lakiin, jossa säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston oikeudesta osallistua tekniseen tienvarsitarkastukseen.

126 §. *Suomessa rekisteröidyn ajoneuvon ulkomailla suoritetussa teknisessä tienvarsitarkastuksessa todetut puutteellisuudet.* Ehdotettu pykälä vastaa voimassa olevan ajoneuvolain 75 §:ää.

Unionissa liikennöivien hyötyajoneuvojen liikennekelpoisuutta koskevista teknisistä tienvarsitarkastuksista ja direktiivin 2000/30/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/47/EU (jäljempänä *tienvarsitarkastusdirektiivi*) 18 artiklassa säädetään jäsenvaltioiden välisestä yhteistyöstä. Sen 1 kohdassa säädetään, että jos muualla kuin tarkastusjäsenvaltiossa rekisteröidyssä ajoneuvossa havaitaan vakavia tai vaarallisia puutteita taikka ajoneuvon käytön rajoittamiseen tai sen käyttökieltoon johtavia puutteita, yhteyspiste on ilmoitettava tarkastuksen tulokset ajoneuvon rekisteröintijäsenvaltion yhteyspisteelle. Ehdotetun pykälän 1 momentin mukaan poliisi voisi tällaisen ilmoituksen tullessa määrätä ajoneuvon valvontakatsastukseen. Uhkana olisi, että ajoneuvo joutuisi käyttökieltoon, jollei sitä olisi poliisin määräämänä aikana esitetty valvontakatsastukseen. Poliisin harkittavaksi jäisi, olisiko katsastukseen määrääminen perusteltua. Jos ajoneuvo on ulkomaisen ilmoituksen saapumisen jälkeen hyväksytty määräaikaikatsastuksessa, ei yleensä olisi perusteita määrätä ajoneuvoa valvontakatsastukseen. Ajoneuvon kunnosta voitaisiin esittää myös muunlaista näyttöä, joka osoittaisi, että valvontakatsastukseen määrääminen ei olisi perusteltua. Momentti sisältäisi lisäksi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

Pykälän 2 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voisi luovuttaa 1 momentissa tarkoitettua ulkomailta tulleet ilmoitukset poliisille salassapitovelvollisuuden estämättä. Tietojen luovutuksen olisi oltava välttämätöntä luovutuksen saajalle laissa taikka Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjen tehtävien tai velvoitteiden hoitamiseksi.

127 §. *Tietojen vaihto ja muu yhteistyö muiden valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan viranomaisten kanssa.* Ehdotettu pykälä vastaa voimassa olevan ajoneuvolain 76 §:ää.

Tienvarsitarkastusdirektiivin 18 artiklan 1 kohdassa säädetään velvollisuudesta ilmoittaa muualla kuin tarkastusjäsenvaltiossa rekisteröidyssä ajoneuvossa havaituista vakavista tai vaarallisista puutteista taikka ajoneuvon käytön rajoittamiseen tai sen käyttökieltoon johtavista puutteista ajoneuvon rekisteröintijäsenvaltion yhteyspisteelle. Tästä säädettäisiin pykälän 1 momentissa.

Liikenne- ja viestintävirasto ilmoittaisi *2 momentin* mukaan ulkomailla rekisteröidyissä tai käyttöön otetuissa ajoneuvoissa Suomessa havaituista vakavista puutteista sen valtion tai Ahvenanmaan maakunnan yhteyspisteelle, jossa ajoneuvo on rekisteröity tai otettu käyttöön. Samalla Liikenne- ja viestintävirasto voisi pyytää tätä valtiota ryhtymään toimenpiteisiin hyötyajoneuvon omistajaa kohtaan.

Pykälän *3 momenttiin* otettaisiin *2 momentissa* tarkoitettujen tietojen luovuttamiseen oikeuttava säännös. Kyse saattaisi olla tiedoista, jotka olisi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tai muussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden vuoksi pidettävä salassa, joten tietojen luovuttamisoikeudesta olisi perusteltua säätää tässä laissa. Tietojen luovutuksen olisi oltava välttämätöntä luovutuksen saajalle laissa taikka Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjen tehtävien tai velvoitteiden hoitamiseksi.

Pykälän *4 momentti* sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

128 §. *Kansainvälinen raportointi teknisistä tienvarsitarkastuksista.* Ehdotettu pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 77 §:ää.

Pykälä sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

7 luku Markkinavalvonta

129 §. *Markkinavalvontaviranomainen.* Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin, että Liikenne- ja viestintävirasto toimii Suomessa autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa, traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa tarkoitettuna markkinavalvontaviranomaisena.

Pykälän *2 momentin* mukaan Liikenne- ja viestintävirasto toimisi myös kansallisen sääntelyn ja Geneven sopimuksen soveltamisalan piirissä olevien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden markkinavalvontaviranomaisena. Kansallisesti säänneltyjä ajoneuvoja ovat esimerkiksi polkupyörät, moottorityökoneet ja maastoajoneuvot.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin siitä, että ETA-alueen ulkopuolelta Suomeen tapahtuvan tuonnin valvonnasta vastaa Tulli. Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 8 artiklan 14 kohdassa edellytetään, että tällöin kyseisten viranomaisten on tehtävä tuloksellista ja tehokasta yhteistyötä ja jaettava asemiansa ja tehtäviensä kannalta merkityksellisiä tietoja

Pykälän *4 momentin* mukaan Liikenne- ja viestintävirasto olisi myös renkaiden merkitsemisestä polttoainetaloudellisuuden ja muiden keskeisten ominaisuuksien osalta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1222/2009 12 artiklassa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen.

Pykälän *5 momentin* mukaan Liikenne- ja viestintävirasto olisi lisäksi markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1020 tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen. Liikenne- ja viestintäviraston toimivalta koskisi ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden markkinavalvontaa.

130 §. Tietojensaantioikeus. Pykälä vastaisi osittain voimassa olevan ajoneuvolain 82 §:ää. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin markkinavalvontaviranomaisen oikeudesta saada salassapitovelvollisuuden estämättä asiakirjoja, teknisiä eritelmiä ja tietoja talouden toimijalta. Edellytyksenä olisi, että ne olisivat välttämättömiä markkinavalvonnan kannalta.

Momentin *1 kohdan* mukaan tietojensaantioikeus koskisi ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen ominaisuuksia, teknisiä yksityiskohtia ja vaatimustenmukaisuutta koskevia tietoja. Lainkohta vastaisi osittain voimassa olevaa sääntelyä, mutta tietojensaantioikeus laajennettaisiin koskemaan myös vaatimustenmukaisuutta ja teknisiä näkökohtia koskevia asiakirjoja, teknisiä eritelmiä ja tietoja. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan a alakohta, joka koskee markkinavalvontaviranomaisten toimivaltaa.

Momentin *2 kohdan* mukaan tietojensaantioikeus koskisi nykyiseen tapaan ajoneuville, järjestelmälle, komponentille, osalle ja varusteelle myönnettyä hyväksyntää koskevia tietoja.

Momentin *3–5 kohdassa* tietojensaantioikeus ulotettaisiin toimitusketjua, jakeluverkon yksityiskohtia, markkinoilla olevien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden määriä sekä muita tuotemalleja koskeviin tietoihin, joilla on samat tekniset ominaisuudet kuin tutkimuksen kohteena olevalla ajoneuvolla, järjestelmällä, komponentilla, erillisellä teknisellä yksiköllä, osalla tai varusteella. Lainkohdat olisivat uusia. Niillä pantaisiin täytäntöön markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan b alakohta, joka koskee markkinavalvontaviranomaisten toimivaltaa.

Momentin *6 kohdan* mukaan tietojensaantioikeus koskisi tarkastuksen kohteeseen liittyvien verkkosivustojen omistajien varmentamisen kannalta välttämättömiä tietoja. Lainkohta olisi uusi. Sillä pantaisiin täytäntöön markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan c alakohta, joka koskee markkinavalvontaviranomaisten toimivaltaa.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin markkinavalvontaviranomaisen oikeudesta saada pääsy 1 momentissa tarkoitettujen asiakirjojen, teknisten eritelmien ja tietojen saamiseksi niihin ohjelmistoihin, paikkoihin ja välineisiin, jonne ne on tallennettu. Edellytyksenä olisi, että markkinavalvontaviranomainen tarvitsisi tietoja ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen vaatimustenmukaisuuden arvioimiseksi. Markkinavalvontaviranomaisella olisi myös oikeus ottaa tai saada näistä jäljennökset. Momentti olisi uusi. Sillä pantaisiin täytäntöön markkinavalvonta-asetuksen 14 artiklan 4 kohdan a alakohta, joka koskee markkinavalvontaviranomaisten toimivaltaa.

131 §. Oikeus tehdä tarkastuksia. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 82 §:ää. Markkinavalvontaviranomaisella ja markkinavalvontaviranomaisen tehtävään valtuuttamalla asiantuntijalla olisi oikeus tarkastuksen suorittamiseksi päästä ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittavan valmistus-, varasto- ja myyntipaikkaan. Tarkastuksissa olisi noudatettava hallintolain 39 §:ssä säädettyä.

132 §. Oikeus ottaa näytteitä tutkittavaksi. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 82 §:ää. Markkinavalvontaviranomaisella olisi pykälän *1 momentin* mukaan markkinavalvonnan tai siihen liittyvän tarkastuksen suorittamiseksi oikeus ottaa tutkimusta varten näytteitä.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin, että markkinavalvontaa varten otettu näyte on palautettava tutkimuksen jälkeen. Jos näyte joudutaan tutkimuksessa turmelemaan, markkinavalvontaviran-

omainen korvaa näytteen sen käyvän hinnan mukaan. Jos kuitenkin ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste havaitaan tutkimuksessa merkittävästi vaatimustenvastaiseksi tai vakavan riskin aiheuttavaksi, näytettä ei korvata. Kustannus- ja korvausvastuun oikeudenmukaisella jaolla pyritään toisaalta torjumaan tarpeettomien tarkastusten ja tutkimusten teettäminen ja toisaalta vyöryttämään aiheellisten tutkimusten kustannukset säännöksiä rikkovien toiminnanharjoittajien maksettaviksi.

133 §. Väliaikainen kieltö. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 82 §:ää. Markkinavalvontaviranomaisella olisi tutkimuksen ajaksi oikeus kieltää epäilyksenalaisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen maahantuonti, valmistus ja luovuttaminen. Tutkimus olisi toimitettava kiireellisesti.

134 §. Ulkopuolisen asiantuntijan käyttö. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan ajoneuvolain 82 §:ää vastaavasti ulkopuolisen asiantuntijan käytöstä markkinavalvonnan toteuttamisessa. Markkinavalvontaviranomainen voisi valtuuttaa ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden vaatimustenmukaisuuden valvontaan ulkopuolisen asiantuntijan. Asiantuntijan olisi oltava kyseessä olevaan valvontatehtävään pätevä ja asiantunteva. Koska asiantuntija ei tekisi päätöstä tuotannon vaatimustenvastaisuuden johdosta tarpeellisista toimista, ei ole tarpeen ottaa lakiin oikaisun vaatimista koskevaa säännöstä.

135 §. Poliisin virka-apu. Pykälässä ehdotetaan säädettävän poliisille toimivaltuudet virka-avun antamiseen nykytilaa vastaavasti. Pykälässä säädettäisiin poliisille velvollisuus antaa markkinavalvontaviranomaiselle virka-apua tämän luvun säännösten täytäntöön panemiseksi. Poliisin antamasta virka-avusta säädetään poliisilaisissa (872/2011).

136 §. Ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen vaatimustenvastaisuuden tai vakavan riskin edellyttämät toimet. Ehdotettu pykälä vastaa osittain voimassa olevan ajoneuvolain 81 §:ää. Pykälässä säädettäisiin jatkossa vaaran sijasta vakavasta riskistä, jotta se olisi terminologisesti yhteneväinen EU-säädösten kanssa. Muutoksella ei olisi vaikutusta nykyiseen oikeustilaan.

Laissa säädettäisiin tarvittavista suojakeinoista siltä varalta, että ajoneuvot, järjestelmät, komponentit, erilliset tekniset yksiköt, osat tai varusteet eivät ole kansallisen tyyppihyväksynnän vaatimusten mukaisia taikka kansallisesti piensarjatyypihyväksytyt tai yksittäishyväksytyt ajoneuvo ei ole vaatimusten mukainen. Menettelyt tällaisessa tapauksessa ovat erilaiset, kun kyse on Suomessa tai muualla hyväksytystä tuotteesta. Tässä pykälässä säädettäisiin Suomessa hyväksytyistä tuotteista.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin, että markkinavalvontaviranomaisen on arvioitava, onko muu kuin autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen soveltamisalaa kuuluva ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste vaatimusten vastainen taikka aiheuttaako se vakavan riskin liikenne- tai työturvallisuudelle, ympäristölle tai terveydelle.

Toimet, joihin markkinavalvontaviranomaisen on ryhdyttävä havaittuaan tai saatuaan tiedon, että sen hyväksymät tuotteet ovat vaatimusten vastaisia tai vakavan riskin aiheuttavia, luettelaisiin pykälän *2 momentissa*. Markkinavalvontaviranomaisen on ryhdyttävä toimiin varmistaakseen, että valmistetut ajoneuvot, järjestelmät, komponentit, erilliset tekniset yksiköt, osat tai varusteet saadaan jälleen hyväksytyyn tyyppiin vaatimusten mukaisiksi tai niistä aiheutuva vakava riski saadaan poistettua.

Markkinavalvontaviranomaiselle annettaisiin momentin *1 kohdan* mukaan oikeus kieltää tilapäisesti tai pysyvästi vaatimustenvastaisen tai riskin aiheuttavan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen valmistus, kaupan pitäminen, ensirekisteröinti, myynti ja muu luovuttaminen sekä käyttö. Markkinavalvontaviranomainen voisi myös momentin *2 kohdan* mukaan vaatia sellaisten muutosten tekemistä ajoneuvoon, järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön, osaan tai varusteeseen, että vaatimukset täyttyvät tai vakava riski poistuu, ja vaatia tuloksen osoittamista.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin toimenpiteistä, joihin markkinavalvontaviranomainen voisi ryhtyä siinä tapauksessa, että *2 momentissa* tarkoitetut määräykset ja kiellot eivät olisi riittäviä. Momentin *1 kohdassa* säädettäisiin toimivallasta velvoittaa talouden toimija poistamaan verkkorajapinnaltaan sellainen sisältö, jossa viitataan vaatimustenvastaiseen ajoneuvoon, järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön, osaan tai varusteeseen. Jos talouden toimija ei noudattaisi tätä, markkinavalvontaviranomainen voisi vaatia tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajaa rajoittamaan pääsyä verkkopintaan. Markkinavalvontaviranomainen voisi myös pyytää asiaankuuluvaa kolmatta osapuolta toteuttamaan tällaisen toimenpiteen. Lainkohta olisi uusi. Sillä pantaisiin täytäntöön markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020 14 artiklan 4 kohdan k alakohta, joka koskee markkinavalvontaviranomaisten toimivaltaa.

Momentin *2 kohdassa* säädettäisiin markkinavalvontaviranomaisen toimivallasta velvoittaa talouden toimija julkisesti ilmoittamaan ajoneuvoon, järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön, osaan tai varusteeseen vaatimustenvastaisuudesta tai siihen liittyvästä vakavasta riskistä. Säännös olisi merkityksellinen erityisesti sellaisissa tapauksissa, joissa tuotteita on jo paljon käytössä ja markkinoilla ja niistä on aiheutunut onnettomuuksia. Ilmoituksen olisi oltava selkeä ja loppukäyttäjille tarkoitettu. Markkinavalvontaviranomainen voisi kuluttajien turvallisuuden takaamiseksi myös itse antaa tällaisen ilmoituksen, jollei talouden toimija sitä tee. Ilmoitus julkaistaisiin tässä tapauksessa talouden toimijan kustannuksella.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin hävittämismääräyksestä. Hävittämismääräys olisi ankara toimenpide ja tulisi kysymykseen harvoin. Määräyksessä tavoitteena olisi estää vaatimustenvastaisen ja riskin aiheuttavan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen jakelu markkinoille. Erilaisia vaatimustenvastaisuutta koskevia tilanteita silmällä pitäen säännös mahdollistaisi markkinaviranomaiselle mahdollisuuden harkita kohtuullistamista käyttäjien turvallisuutta kuitenkin vaarantamatta. Hävittämismääräyksen asemesta markkinavalvontaviranomainen voisi myös määrätä, miten tuotteen suhteen on muutoin menettävä.

137 §. *Velvollisuus ilmoittaa vakavasta riskistä.* Pykälän *1 momentissa* veloitettaisiin talouden toimija viivytyksettä ilmoittamaan markkinavalvontaviranomaiselle sellaisesta vakavaa riskiä koskevasta tiedosta, joka voi johtaa 136 §:n 2–4 momentin mukaiseen toimintaan.

Pykälän *2 momentti* vastaisi muutoin voimassa olevan ajoneuvolain 86 a §:ää, mutta sen soveltamisala laajenisi myös muihin kuin tyyppihyväksytyihin ajoneuvoihin. Momentissa säädettäisiin jatkossa talouden toimijan velvollisuudesta ilmoittaa havaitsemistaan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen liikenneturvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle aiheutuvasta vakavasta riskistä markkinavalvontaviranomaiselle. Lisäksi momentissa edellytettäisiin, että talouden toimija ehdottaa korjaavia toimenpiteitä, joilla se poistaisi edellä tarkoitetun riskin. Talouden toimijan olisi viipymättä ryhdyttävä näihin toi-

menpiteisiin. Momentti koskisi sekä tyyppihyväksytyjä että muita kuin tyyppihyväksytyjä ajoneuvoja. Säännös voisi siis tulla sovellettavaksi myös kevyisiin sähköajoneuvoihin, polkupyöriin ja maastoajoneuvoihin. Soveltamisala laajenisi siten nykytilaan nähden, mikä on perusteltua sen vuoksi, että talouden toimijat eivät aina ilmoita Liikenne- ja viestintävirastolle aloittamistaan takaisinkutsukampanjoista. Säännös koskee ainoastaan vakavan riskin aiheuttavia ajoneuvoja, joten tiukennus ei ole talouden toimijoiden kannalta ylimitoitettu.

138 §. Ajoneuvon renkaiden markkinavalvonta. Pykälässä säädettäisiin 136 §:ssä tarkoitettujen määräysten ja kieltojen soveltamisesta ajoneuvojen renkaiden markkinavalvontaan. Nämä määräykset ja kiellot voisivat tulla sovellettaviksi, jos ajoneuvon renkaita ei ole merkitty tai kuluttajille annettu tietoja noudattaen renkaiden merkitsemisestä polttoainetaloudellisuuden ja muiden keskeisten ominaisuuksien osalta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1222/2009 säädettyjä vaatimuksia.

139 §. Uhkasakko ja teettämisuhka vaatimustenvastaisuuden tai vakavan riskin edellyttämien toimien yhteydessä. Kun edellä 136 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa talouden toimija saattaa olla haluton yhteistyöhön, otettaisiin lakiin säännös siitä, että markkinavalvontaviranomainen voisi tehostaa antamaansa kieltoa sekä korjaus- tai ilmoituskehotusta uhkasakolla tai teettämisuhalla siten kuin uhkasakkolaissa säädetään. Markkinavalvontaviranomainen maksaisi teettämisen suoritetun toimenpiteen kustannukset. Ne saataisiin periä asianosaiselta ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 81 §:n 4 momenttia. Säännös koskisi sekä kansallisten että EU-säädösten soveltamisalan piiriin kuuluvien ajoneuvojen markkinavalvontaa.

140 §. Testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kulut. Pykälässä säädettäisiin markkinavalvontaviranomaisen oikeudesta velvoittaa talouden toimija korvaamaan testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kulut käyttäessään 136 §:ssä, autojen ja perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa tarkoitettua oikeutta. Tämä on perusteltavissa kuluttajien turvallisuuden takaamiseksi, jotta talouden toimija kantaa taloudellisen vastuun markkinavalvontaviranomaisen toiminnasta esimerkiksi ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen sekä yksittäishyväksytyyn ajoneuvon tilanteessa, jossa on kyse vaatimustenvastaisuudesta tai vakavasta riskistä.

141 §. Ajoneuvon korjausvelvoite ja takaisinkutsu. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 86 §:ää. Pykälää kuitenkin sovellettaisiin ainoastaan muihin kuin autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen soveltamisalaan kuuluviin ajoneuvoihin.

142 §. Ajoneuvon vetäminen pois markkinoilta. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 86 a §:ää. Pykälää kuitenkin sovellettaisiin ainoastaan muihin kuin autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen soveltamisalaan kuuluviin ajoneuvoihin.

8 luku Järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden asennus ja korjaus

143 §. Asennuksen ja korjauksen valvontaviranomainen. Ehdotettu pykälä vastaa voimassa olevan ajoneuvolain 88 §:ää. Pykälässä nimettäisiin nykyiseen tapaan Liikenne- ja viestintävirasto 144 §:ssä tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden asennuksen ja korjauksen valvontaviranomaiseksi.

144 §. Asennus- ja korjauslupa. Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 87 §:ää.

Pykälän *1 momenttiin* ehdotetaan otettavaksi luettelo niistä järjestelmistä, komponenteista, erillisistä teknisistä yksiköistä, osista ja varusteista, joiden asennus ja korjaus edellyttävät erityistä teknistä asiantuntemusta taikka erityisiä tiloja, laitteita, työkaluja tai mittavälineitä. Tällaisia olisivat taksamittari, mekaaninen, digitaalinen ja älykäs ajopiirturi, raskaan ajoneuvokaluston paineilma- ja sähköjarrujärjestelmät sekä nopeudenrajoitin.

Luettelossa mainitut lupavaatimukset ajopiirturin ja nopeudenrajoittimen asentamiseen ja korjaamiseen pohjautuvat näitä laitteita koskeviin EU-säädöksiin, joissa edellytetään jäsenvaltion luovan asennus- ja korjaustöitä koskevan hyväksyntä- ja valvontajärjestelmän. Taksamittaria koskeva lupa perustuu kuluttajansuojelun tarpeeseen. Raskaiden ajoneuvojen jarrujärjestelmien korjauslupavaatimus perustuu järjestelmien monimutkaisuuteen ja toisaalta suureen merkitykseen turvallisuuden kannalta.

Autokorjaamo tai muu tarkastuspaikka saa katsastusasetuksen mukaan suorittaa raskaan ajoneuvokaluston jarrujärjestelmien ja nopeudenrajoittimen tarkastuksen. Pykälän *2 momenttiin* otettaisiin viittaus siihen, että luvanhaltijan suorittamista tarkastustehtävistä säädetään erikseen.

Lupamenettelystä voitaisiin pykälän *3 momentin* mukaan poiketa suoritettaessa sellaisia *1 momentissa* tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden vähäisiä asennus- ja korjaustöitä, joilla ei ole vaikutusta niiden toiminnan tarkkuuteen ja turvallisuuteen. Lisäksi momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

145 §. Asennus- ja korjausluvan myöntämisen edellytykset. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 89 §:ää. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin nykyiseen tapaan niistä yleisistä vaatimuksista,

jotka asennus- ja korjausluvan hakijan tulee täyttää. Tällaisia olisivat vaadittavat ilmoitukset yritys- ja yhteisötietojärjestelmään, asianmukaiset asennus- ja korjaustoiminnassa tarvittavat työtilat, riittävän ammattitaitoinen henkilöstö ja toiminnan harjoittamiseen vaadittava laitteisto.

Pykälän *2 momentin* mukaisesti korjaustyöt voitaisiin jakaa luokkiin vaativuutensa perusteella ja asettaa eri luokille erilaiset vaatimukset. Asentajan ja korjaajan olisi tallennettava tiedot suorittamistaan asennus- ja korjaustöistä.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin siitä, että taksamittarin asennukseen ja korjaukseen ei saa myöntää lupaa hakijalle, jonka toiminnasta omistussuhteen kautta tai muutoin vastaa taksiautoilija tai taksiautoilijoiden järjestö.

Pykälän *4 momentissa* säädetään siitä, että lupaa digitaalisen ja älykkään ajopiirturin asennukseen ja korjaukseen ei saa myöntää, jos hakija harjoittaa kuljetuksia, joihin sovelletaan tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 165/2014.

Pykälän *5 momentti* sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

146 §. Asennus- ja korjaustöiden rajoitukset. Ehdotettu pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 90 §:ää.

Pykälän *1 momenttiin* otettaisiin kielto ajoneuvon omistajalle ja haltijalle suorittaa omistamiensa tai hallitsemiensa ajoneuvojen taksamittarien, ajopiirtureiden ja nopeudenrajoittimien asennus-, säätö- ja korjaustöitä. Kun tässä tarkoitettu intressiristiriita tulee lähinnä kysymykseen tieliikenteen harjoittajan tai ajoneuvoa kuljetustehtävään käyttävän yrityksen kohdalla, otettaisiin pykälän *2 momenttiin* poikkeus siten, että sanottuja töitä saisi kuitenkin tehdä ajoneuvo-kauppaa harjoittava yritys tai ajoneuvojen maahantuoja myytävälle tai asiakkaan käyttöön varustettaville ajoneuvoille silloinkin, kun yritys tai maahantuoja on vielä ajoneuvon omistaja. Korjaustyön rajoitusta ei myöskään sovellettaisi linja- ja kuorma-autoliikenteen harjoittajien suorittamiin ajopiirturin asennuksiin eikä niihin liittyviin sinetöinteihin. Liikenteenharjoittajat eivät kuitenkaan saisi korjata itse ajopiirturia.

147 §. Asennus- ja korjaustöiden valvonta. Ehdotettu pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 91 §:ää. Jotta asennus- ja korjaustoiminnan valvonta olisi mahdollista, säädettäisiin *1 momentissa* valvontaviranomaiselle, poliisille ja valvontaviranomaisen tehtävään valtuuttamalle asiantuntijalle oikeus päästä 144 §:ssä tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten tekniikkayksiköiden asennusta tai korjausta harjoittavan asennus- ja korjauspaikkaan. Valvontaviranomainen voisi käyttää asiantuntijana katsastustoimipaikkaa, kuten nykyisessä laissa säädetään, tai muuta asiantuntijaa, etenkin silloin, kun katsastustoimipaikan käyttämisestä voi syntyä eturistiriita.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin, että valvontaviranomaisen tehtävään valtuuttaman asiantuntijan on oltava valvontatehtävään pätevä ja asiantunteva. Lisäksi momenttiin sisältyisi valtioneuvostolle osoitettu asetuksenantovaltuus.

Niissä tapauksissa, joissa tarkastuksen suorittaa muu kuin valvontaviranomainen itse, asetettaisiin tarkastuksen suorittajalle *3 momentissa* velvoite ilmoittaa viipymättä suoritetusta tarkastuksesta ja siinä havaituista puutteista ja laiminlyönneistä valvontaviranomaiselle. Tällainen ilmoitus tulee voida tehdä salassapitovelvollisuuden estämättä silloinkin, kun ilmoitus mahdollisesti sisältää liikesalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja. Tietojen luovutuksen olisi kuitenkin oltava välttämätöntä valvontaviranomaiselle laissa säädettyjen tehtävien tai velvoitteiden hoitamiseksi.

148 §. Toimenpiteet toiminnassa havaittujen puutteiden puolesta. Pykälä vastaisi osittain voimassa olevan ajoneuvolain 92 §:ää.

Pykälän *1 momentin* mukaan valvontaviranomaisen olisi annettava asennus- ja korjausluvan haltijalla varoitus, jos asennus- tai korjausluvan haltija ei enää täytä luvan saamisen edellytyksiä. Nykytilasta poiketen *1 momentti* velvoittaisi valvontaviranomaisen antamaan varoituksen kyseessä olevassa tilanteessa. Velvoite antaa varoitus tehostaisi asennus- ja korjausluvan haltijoiden valvontaa. Jos varoituksen antamisen peruste kuitenkin on sellainen, että se voidaan korjata, valvontaviranomaisen olisi ennen varoituksen antamista annettava asennus- ja korjausluvan haltijalle mahdollisuus kohtuullisessa määräajassa korjata puute tai laiminlyönti. Mahdollisuus korjaamiseen voitaisiin antaa esimerkiksi silloin, kun asennus- ja korjausluvan haltija oma-aloitteisesti ilmoittaa valvontaviranomaiselle puutteesta ja toimenpiteistään sen korjaamiseksi. Tällaisia puutteita olisivat esimerkiksi asennus- ja korjaustyöstä vastuullisen henkilön puuttuminen sekä asennus- ja korjaustyössä käytettävien laitteiden ja varusteiden muut kuin olennaiset puutteet.

Pykälän uuden *2 momentin* mukaan valvontaviranomainen voisi antaa asennus- ja korjausluvan haltijalle varoituksen myös silloin, jos on perusteltua syytä epäillä, että asennus- ja korjaustyötä ei ole suoritettu asianmukaisesti.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin asennus- ja korjausluvan peruuttamisesta, jos 1 tai 2 momentin nojalla annettu varoitus ei ole johtanut luvan saamisen edellytyksissä tai asennus- ja korjaustöiden suorittamisessa todettujen puutteiden tai laiminlyöntien korjaamiseen. Valvontaviranomainen voisi peruuttaa asennus- ja korjausluvan, jos asennus- ja korjausluvan haltija annetusta varoituksesta huolimatta ei enää täytä luvan saamisen edellytyksiä tai suorita asennus- ja korjaustyötä asianmukaisesti. Asennus- ja korjausluvan peruuttaminen olisi lähtökohtaisesti määräaikainen ja se määrättäisiin toiminnassa esiintyneiden puutteiden, rikkomusten tai laiminlyöntien vakavuuteen suhteutetuksi määräajaksi.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin asennus- ja korjausluvan peruuttamisesta kokonaan. Asennus- ja korjauslupa voitaisiin peruuttaa kokonaan, jos luvan saamisen edellytyksiä koskevaa puutetta ei ole korjattu 3 momentin mukaisessa määräajassa tai jos asennus- ja korjaustöiden suorittamisessa esiintynyt puute, rikkomus tai laiminlyönti on vakava tai olennainen eikä lievempää seuraamusta voida pitää riittävänä. Tällöin otettaisiin huomioon ainakin puutteiden, rikkomusten tai laiminlyöntien toistuvuus ja määrä sekä mahdollinen tahallisuus.

149 §. Väliaikaiset toimenpiteet asennus- ja korjaustoiminnan puutteiden johdosta. Pykälällä mahdollistettaisiin asennus- ja korjaustoiminnan väliaikainen kieltäminen. Lisäys on tarpeen, sillä nykyinen laki ei mahdollista toiminnan keskeyttämistä, vaikka toiminnassa olisi havaittu puutteita, rikkomuksia tai laiminlyöntejä, jotka ovat vakavia tai olennaisia ja jotka voisivat johtaa luvan peruuttamiseen kokonaan. Pykälän mukaisesti valvontaviranomainen voisi väliaikaisesti kieltää asennus- ja korjaustoiminnan harjoittamisen silloin, kun olisi ilmeistä, että asennus- ja korjausluvan haltijan toiminnassa on sellaisia vakavia tai olennaisia puutteita, rikkomuksia tai laiminlyöntejä, jotka voisivat 148 §:n nojalla johtaa luvan peruuttamiseen kokonaan. Väliaikainen kieltäminen olisi voimassa siihen saakka, kun asennus- ja korjausluvan peruuttamista koskeva asia on lopullisesti ratkaistu. Asia on kuitenkin ratkaistava ilman aiheutonta viivytystä.

9 luku Seuraamukset

150 §. Ajokieltoon määrääminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan ajoneuvolain 84 §:n mukaisesti ajokieltoon määräämisestä.

Ajokieltoon voitaisiin pykälän 1 momentin mukaan määrätä tai estää ajoneuvon käyttämisen liikenteessä tai muualla, jos teknisessä tienvarsitarkastuksessa tai muutoin todetaan, ettei ajoneuvo rakenteeltaan, varusteiltaan tai kunnoltaan täytä säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia. Ajokieltoon voitaisiin määrätä myös, jos ajoneuvo on käyttökiellossa taikka jos ajoneuvoa on käytetty rekisteröintiä tai rekisteröimättömän ajoneuvon väliaikaista tai tilapäistä käyttöä liikenteessä koskevien säännösten tai määräysten vastaisesti.

Valtuus ajoneuvon käytön estämiseen ja ajokiellon määräämiseen annettaisiin poliisimiehen lisäksi tullimiehelle ja rajavartiomiehelle. Euroopan unionin sisämarkkinaperiaatteen mukaisesti Suomesta ja muista ETA-maista tuleville ajoneuvoille tässä tarkoitettua valvontaa suoritettaisiin pääasiassa maan rajojen sisällä poliisin toimesta. Kun Suomessa on lisäksi 1300 kilometrin pituinen raja Venäjän kanssa, joka samalla on Euroopan unionin ulkoraja, olisi tarkastusvaltuus ja valtuus estää ajoneuvon käyttö annettava myös tulli- ja rajavartiomiehelle. Käytön estämisen pakkokeinot olisivat rekisterikilpien, koenumerotodistuksen, siirtoluvan ja rekisteriotteen pois ottaminen. Tarvittaessa viranomainen voisi käyttää muitakin keinoja. Jos poliisimies, tullimies tai rajavartiomies estää ajoneuvon käytön, se voisi kuitenkin antaa kirjallisen luvan, jotta ajoneuvon voitaisiin kuljettaa sopivaan määräpaikkaan, korjattavaksi ja katsastettavaksi.

Pykälän 2 momentin mukaisesti viranomaisoikeudet olisivat 1 momenttia laajemmat ja koskisivat myös tapauksia, joissa ajoneuvon rakennetta on muutettu 7 §:n tai sen nojalla annettujen määräysten vastaisesti.

Pykälän 3 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

151 §. *Valvontakatsastukseen määrääminen.* Ehdotettu pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 85 §:ää.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, milloin ajoneuvo määrättäisiin perusteellisempaa tarkastusta varten katsastettavaksi kiinteässä katsastustoimipaikassa. Jos poliisimies, tullimies tai rajavartiomies katsoo, että ajoneuvossa havaitut viat tai puutteet voivat aiheuttaa sellaisen ympäristöhaitan tai turvallisuusriskin, että ajoneuvon tiellä suoritettavaa tarkastusta perusteellisempi tarkastus on aiheellista suorittaa, hän voi määrätä ajoneuvon katsastettavaksi. Tällaista perusteellisempaa tarkastusta kutsuttaisiin valvontakatsastukseksi.

Tiellä suoritettavassa tarkastuksessa ei yleensä ole käytettävissä samantasoisia mittalaitteita kuin kiinteillä katsastuspaikoilla. Tarkastuksessa saattaa syntyä epäily siitä, ettei ajoneuvo ei ole liikenneturvallisessa kunnossa, muttei tästä voida tienvarsitarkastuksessa saada varmuutta. Tällainen tilanne voi syntyä esimerkiksi tutkittaessa raskaan ajoneuvoyhdistelmän jarruja tai pakokaasupäästöjä. Liikenne- ja viestintävirasto korvaisi vain ne valvontakatsastukset, joissa on todettu, että ajoneuvossa ei ole vikaa tai puutteellisuutta. Näin ollen ajoneuvon valvontakatsastukseen toimittanut joutuisi itse maksamaan suoritettujen katsastusten, koska ei ole perusteltua, että viranomaisen korvaa sellaisenkin ajoneuvon tarkastuksen, joka ei ole säännösten mukaisessa kunnossa. Poliisimies, tullimies tai rajavartiomies harkitsisi, mikä olisi sopiva määräaika valvontakatsastukselle ja antaisi myös sitä koskevaan määräyksen. Ajoneuvo olisi määräajasta alkaen käyttökiellossa valvontakatsastuksessa hyväksymiseen saakka.

Poliisimies, tullimies ja rajavartiomies voisivat ajoneuvon saamien vaurioiden tai muun erityisen syyn vuoksi määrätä, että pykälässä tarkoitettu ajoneuvon valvontakatsastus olisi laajennettava rekisteröintikatsastuksen kaltaiseksi katsastukseksi. Peruste tällaiseen katsastukseen määräämiseen voisi pykälässä mainittujen vaurioiden lisäksi olla jonkinlainen epäselvyys ajoneuvon identiteetissä. Selvyyden vuoksi momentin loppuun otettaisiin säännös siitä, että valtuus määrätä valvontakatsastukseen koskee myös Ahvenanmaan maakunnassa tai ulkomailla rekisteröityä tai käyttöön otettua ajoneuvoa.

Pykälän 2 momentti sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

152 §. *Hyväksytylle asiantuntijalle annettava huomautus ja varoitus.* Pykälässä säädettäisiin hyväksytyyn asiantuntijan valvontaan liittyvistä seuraamuksista. Jos hyväksytty asiantuntija ei täytä säädettyjä vaatimuksia ja se toimii jatkuvasti tässä luvussa tarkoitettussa toiminnassa säännösten vastaisesti, hyväksyntäviranomaisen voisi antaa sille huomautuksen tai varoituksen. Tästä säädettäisiin pykälän 1 momentissa.

Pykälän 2 momentin mukaan hyväksyntäviranomaisen voisi tehostaa huomautusta tai varoitusta uhkasakolla uhkasakkolain mukaisesti.

153 §. *Hyväksytylle asiantuntijalle myönnetyn hyväksynnän peruuttaminen.* Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevan ajoneuvolain 50 §:ää. Pykälässä säädettäisiin hyväksyntäviranomaisen mahdollisuudesta peruuttaa hyväksytylle asiantuntijalle myönnetty hyväksyntä, jos tälle annettu huomautus tai varoitus ei johda toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen. Pe-

ruuttaminen olisi lähtökohtaisesti määräaikainen, mutta hyväksyntä voitaisiin peruuttaa kokonaan, jos hyväksytyt asiantuntijan toiminnassa on ilmennyt olennaisia puutteita tai laiminlyöntejä.

154 §. Talouden toimijalle määrättävä seuraamusmaksu. Pykälässä säädettäisiin markkinavallannon seuraamusmaksusta, joka voitaisiin määrätä 2 §:n 46 kohdassa tarkoitetulle talouden toimijalle eli valmistajalle, valmistajan edustajalle, maahantuojalle tai jakelijalle. Seuraamusmaksu perustuisi autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 84 artiklaan, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen 76 artiklaan ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 72 artiklaan, joissa asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus säätää talouden toimijoille määrättävistä seuraamuksista, jotka rikkovat mainittuja EU-asetuksia tai niiden nojalla annettuja delegeoituja säädöksiä tai täytäntöönpanosäädöksiä. Säädetyistä seuraamuksista on ilmoitettava komissiolle viimeistään 1.9.2020 ja ne ilmoitetaan viipymättä, kun lakia koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle.

Esityksen mukaan seuraamusmaksuun sisällytettäisiin kaikki muut EU-asetuksissa mainitut teonkuvaukset paitsi ne, jotka koskevat väärentämistä. Asiakirjojen ja muiden todistuskappaleiden väärentäminen on jo säädetty rangaistavaksi rikoslain 33 luvun 1-3 §:ssä. Luvun 6 §:n mukaan todistuskappaleena pidetään muun muassa asiakirjaa, merkkiä, leimaa, rekisterikilpeä, tekniistä tallennetta ja automaattiseen tietojenkäsittelyyn soveltuvaa tallennetta joten käsite kattaa myös ajoneuvojen hyväksyntään liittyvät merkinnät ja testitulokset. Tältä osin uusien EU-asetusten seuraamuksia koskeva vaatimus sisältyy jo rikoslakiin.

Pykälään koottaisiin yksilöity luettelo teonkuvauksista, joiden perusteella talouden toimija voitaisiin määrätä maksamaan seuraamusmaksu. Seuraamusmaksun määräämisen edellytyksenä olisi pykälän 1 momentin johdantokappaleen mukaisesti tekijän tahallisuus tai huolimattomuus.

Pykälän 1 kohta koskisi väärin tietojen antamista hyväksyntämenettelyjen tai korjaavien tai rajoittavien toimenpiteiden yhteydessä.

Pykälän 2 kohta koskisi korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittaviin tietoihin pääsyä koskevan velvoitteen laiminlyöntiä. Näihin tietoihin pääsyä koskeva velvoite sisältyy autojen ja niiden perävaunujen puiteasetukseen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetukseen ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetukseen.

Pykälän 3 kohta koskisi alakohdissa mainituissa EU-asetuksissa säädetyt päästörajoitusjärjestelmän toimintaa rajoittavan laitteen käyttöä koskevan kiellon tai päästörajoitusjärjestelmän muuttamista tyyppihyvaksynnän vaatimusten vastaiseksi koskevan kiellon rikkomista.

Pykälän 4 kohta koskisi ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen muuttamista sellaiseksi, ettei se enää täytä sille suunnitellun tarkoituksen mukaisia vaatimuksia tai kohtuudella ennakoitavissa olevia käyttöolosuhteiden mukaisia vaatimuksia. Tällä tarkoitettaisiin sitä, että seuraamusmaksu voitaisiin määrätä, jos selvästi tieliikenteessä käytettävä ajoneuvo muutettaisiin tieliikennekäyttöön sopimattomiksi eli vaatimustenvastaisiksi. Tätä voisi olla esimerkiksi ajoneuvon lastutus, jossa ajoneuvon moottorinohjainyksikkö viritetään siten, että ajoneuvon suorituskyky kasvaa, jolloin myös päästöt kasvavat merkittävästi. Ajoneuvo ei silloin vastaa sille suunnitellun tarkoituksen mukaisia vaatimuksia.

Pykälän 5 kohta koskisi valmistuksen, maahantuonnin, kaupan pitämisen, myynnin tai muun luovuttamisen kieltoa, josta säädetään 6 §:n 1 ja 2 momentissa. Mainituissa lainkohdissa säädetään kiellosta valmistaa, maahantuoda, pitää kaupan, myydä tai muuten luovuttaa säännösten ja

määräysten ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia, erillistä teknistä yksikköä, osaa ja varustetta.

Pykälän *6 kohta* koskisi tilannetta, jossa kieltäydytään antamasta Liikenne- ja viestintävirastolle sen edellyttämiä 165 §:ssä tarkoitettuja ajoneuvon katsastuksessa tai teknisessä tienvarsitarkastuksessa tarvittavia ajoneuvon valmistajan erityisohjeita tai katsastuksessa tarvittavia ajoneuvon teknisiä tietoja.

Pykälän *7 kohta* koskisi tilannetta, jossa haitataan tai estetään ottamasta tutkimusta varten näytteitä tai saamasta tarpeellista ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen ominaisuuksia taikka hyväksymistä koskevaa asiakirjaa tai tietoa. Markkina- ja valvontaviranomaisen tai sen valtuuttaman asiantuntijan on valvonnan suorittamiseksi otettava näytteitä tai hankittava valvottavia kohteita koskevia asiakirjoja tai tietoja. Tämän vuoksi on tärkeää, että valmistaja, valmistajan edustaja, maahantuoja ja jakelija tekevät yhteistyötä markkina- ja valvontaviranomaisen ja sen valtuuttaman asiantuntijan kanssa, jotta valvonta voisi sujua tehokkaasti.

Pykälän *8 kohta* koskisi osien ja varusteiden markkinoille saattamista koskevan luvan laiminlyöntiä. Luvasta säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa.

Pykälän *9 kohta* käsittäisi sellaisen tiedon ilmoittamatta jättämisen, joka voi johtaa ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen takaisin kutsun järjestämiseen, EU-tyyppihyväksynnän epäämiseen tai peruuttamiseen taikka tyyppihyväksynnän peruuttamiseen.

Pykälän *10 kohta* koskisi erilaisten ilmoitusvelvollisuuksien laiminlyöntejä. Ne koskisivat 63 §:ssä tarkoitettuun tyyppiin vaatimustenvastaisuutta koskevaa tietoa, 64 §:ssä tarkoitettua tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevaan sopimukseen tehtyjä muutoksia ja sopimuksen päättymistä koskevaa tietoa ja 137 §:ssä tarkoitettua tietoa vakavasta riskistä, joka voi johtaa vaatimustenvastaisuuden tai vakavan riskin edellyttämiin toimiin, joista säädetään 137 §:ssä.

Pykälän *11 kohta* koskisi tilannetta, jossa velvollisuus ilmoittaa hyväksyntäviranomaiselle tai markkina- ja valvontaviranomaiselle tiedot vaatimustenvastaisuudesta tai vakavasta riskistä laiminlyönteihin. Velvollisuudesta säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa.

Momentin *12 kohta* koskisi tilannetta, jossa velvollisuus ryhtyä viipymättä kaikkiin tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin vakavan riskin ajoneuvoihin järjestelmiin, komponentteihin, erillisiin teknisiin yksiköihin, osiin tai varusteisiin kohdistuvan riskin poistamiseksi kohtuullisessa ajassa on laiminlyöty.

Momentin *13 kohta* koskisi tilannetta, jossa laiminlyödään velvollisuus toimittaa saataville kunkin hyväksytyyn tyyppiin tai CE-merkinnällä varustetun tuotteen laadun ja vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi tarvittava aineisto.

Momentin *14 kohta* koskisi tilannetta, jossa oikeudelliselta merkitykseltään väärä tieto olisi annettu nimetyille tutkimuslaitokselle, hyväksytyille asiantuntijalle tai yksittäishyväksynnän myöntäjälle hyväksyntämenettelyä tai markkinoilta poisvetämiseen johtavaa menettelyä varten suoritettavassa tarkastuksessa, mittauksessa tai testissä taikka tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa varten suoritettavassa testissä tai arvioinnissa.

Momentin *15 kohta* koskisi rekisteröinti-, myynti- tai käyttöönottokiellon laiminlyöntiä.

Momentin *16 kohta* koskisi 166 §:ssä tarkoitetun selosteen antamisen laiminlyöntiä.

155 §. *Nimetylle tutkimuslaitokselle määrättävä seuraamusmaksu.* Pykälässä säädettäisiin nimetylle tutkimuslaitokselle määrättävästä seuraamusmaksusta. Seuraamusmaksu vastaisi luonteeltaan talouden toimijalle määrättävää seuraamusmaksua. Edellytyksenä olisi nimetyn tutkimuslaitoksen tahallisuus tai huolimattomuus. Pykälän *1 kohdan* mukaan seuraamusmaksu voitaisiin määrätä hyväksyntämenettelyjen tai korjaavien tai rajoittavien toimenpiteiden yhteydessä annettujen väärin tietojen seurauksena. Pykälän *2 kohta* käsittäisi sellaisen tiedon antamisvelvollisuuden laiminlyönnin, joka voi johtaa ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen markkinoilta poisvetämiseen taikka tyyppihyväksynnän epäämiseen tai peruuttamiseen. Tiedonantovelvollisuudesta säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa. Pykälän *3 kohta* koskisi tilannetta, jossa tutkimuslaitos ei täytä nimeämistään koskevia vaatimuksia, joista säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa. Momentin *4 kohta* koskisi laiminlyöntiä toimittaa tutkimuslaitoksen valvontaa varten tarvittavaa aineistoa saataville.

156 §. *Hyväksytylle asiantuntijalle määrättävä seuraamusmaksu.* Pykälä koskisi hyväksytylle asiantuntijalle määrättävää seuraamusmaksua. Seuraamusmaksu vastaisi luonteeltaan talouden toimijalle määrättävää seuraamusmaksua. Edellytyksenä olisi hyväksytyt asiantuntijan tahallisuus tai huolimattomuus. Pykälän *1 kohdan* mukaan seuraamusmaksu voitaisiin määrätä, jos hyväksytty asiantuntija antaa vääriä tietoja hyväksyntä- tai katsastusmenettelyjen yhteydessä. Pykälän *2 kohta* käsittäisi sellaisen tiedon antamisvelvollisuuden laiminlyönnin, joka voi johtaa ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen markkinoilta poisvetämiseen taikka tyyppihyväksynnän epäämiseen tai peruuttamiseen. Tiedonantovelvollisuudesta säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa. Pykälän *3 kohta* koskisi tilannetta, jossa hyväksytty asiantuntija ei täytä hyväksymistään koskevia ehtoja ja vaatimuksia.

157 §. *Seuraamusmaksun määrääminen ja suuruus.* Ehdotetussa pykälässä säädettäisiin seuraamusmaksun määräämisestä ja suuruudesta.

Pykälän *1 momentin* mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voisi määrätä enintään 30 000 euron seuraamusmaksun. Seuraamusmaksu voisi kuitenkin olla suuruudeltaan enintään yksi prosenttia talouden toimijan, tutkimuslaitoksen tai hyväksytyt asiantuntijan edellisen vuoden tilikauden liikevaihdosta. Kiinteään enimmäissummaan yhdistetty liikevaihtokatto varmistaisi sen, että seuraamusmaksun suuruus ei muodostuisi kohtuuttomaksi pienten yritysten kannalta. Seuraamusmaksu määrättäisiin maksettavaksi valtiolle.

Pykälän *2 momentin* mukaan seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa olisi otettava huomioon menettelyn laatu, vahingollisuus ja toistuvuus sekä tekijän taloudellinen asema. Maksun suuruus perustuisi kokonaisarviointiin. Kaikki asiaan vaikuttavat olosuhteet huomioitaisiin. Maksu voitaisiin jättää määräämättä ja antaa sen sijasta huomautus tai määrätä maksu maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos menettelyä voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista menettelyn laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Euroopan ihmisoikeussopimuksen 7. lisäpöytäkirjan 4 artiklan mukaan ketään ei saa saman valtion tuomiovallan nojalla tutkia uudelleen tai rangaista oikeudenkäynnissä rikoksesta, josta hänet on jo lopullisesti vapautettu tai tuomittu syylliseksi kyseisen valtion lakien ja oikeudenkäyntimenettelyn mukaisesti. Tämä niin sanottu *ne bis in idem* -kielto sisältyy myös kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 14 artiklan 7 kohtaan ja EU:n perusoikeuskirjan 50 artiklaan. Kiellon katsotaan sisältyvän myös Suomen perustuslain yksilön oikeusturvaa koskevan 21 §:n 2 momentin säännökseen oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin takeista, jotka on lailla turvattava. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytännössä kiellon soveltamisala ei rajoitu vain varsinaisiin rikosoikeudellista rangaistusta koskeviin tuomioihin, vaan se ulottuu myös erilaisiin rangaistusluonteisiin hallinnollisiin seuraamuksiin.

Tämän vuoksi pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että seuraamusmaksua ei saisi määrätä luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, jota epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa tai jolle on samasta teosta annettu lainvoimainen tuomio. Sille, jolle on määrätty seuraamusmaksu, ei saisi samasta teosta tuomita tuomioistuimessa rangaistusta.

Lainsäädännössä ei ole yleistä vanhentumissäännöstä rikkomuksille, joista voidaan määrätä seuraamusmaksu. Pykälän 4 momentin mukaan seuraamusmaksua ei saisi määrätä, jos teosta on kulunut yli viisi vuotta. Maksun täytäntöönpanosta säädettäisiin sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Seuraamusmaksun täytäntöönpanosta vastaisi siten Oikeusrekisterikeskus. Ehdotuksessa esitetään tämän johdosta mainitun lain muuttamista.

Sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa ei säädetä saatavien vanhentumisesta. Tämän vuoksi pykälän 4 momentissa säädettäisiin myös siitä, että seuraamusmaksu vanhenee viiden vuoden kuluttua seuraamusmaksun ratkaisupäivästä. Säännös vastaisi rikoslaisissa säädettyä sakon vanhentumissäännöstä. Seuraamusmaksusta ei perittäisi korkoa.

158 §. Ajoneuvorikkomus. Pykälä sisältäisi ajoneuvorikkomusta koskevan sääntelyn. Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan ajoneuvolain 96 §:ää, mutta talouden toimijoiden rikkomuksia koskevat teonkuvaukset siirrettäisiin markkinavalvonnan seuraamusmaksun piiriin. Ajoneuvorikkomuksesta tuomittaisiin sakkorangaistus. Rangaistuksen tuomitsemisen edellytyksenä olisi nykyiseen tapaan tekijän tahallisuus tai huolimattomuus.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan sakkorangaistus tuomittaisiin tilanteessa, jossa laiminlyödään 4 tai 117 §:ssä säädetty korjausvelvoite. Ajoneuvolain 4 §:ssä säädettäisiin siitä, että jos ajoneuvon rakenteessa tai varusteissa havaitaan puutteellisuus tai vika, ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä ennen kuin puutteellisuus ja vika on korjattu. Pykälä sisältää kuitenkin poikkeuksia. Ajoneuvolain 117 §:ssä puolestaan säädettäisiin ajoneuvon, joka on hylätty määräaikaiskatsastuksessa muttei määrätty ajokieltoon, vikojen ja puutteellisuuksien korjaamisesta.

Momentin 2 kohdan mukaan sakkorangaistus tuomittaisiin tilanteessa, jossa ajoneuvon käyttökieltoa tai ajokieltoa rikotaan.

Momentin 3 kohdan mukaan sakkorangaistus tuomittaisiin, jos 11 §:n 2 momentissa säädetty velvollisuus pitää ajoneuvo liikennekelpoisena laiminlyödään. Ajoneuvolain 11 §:n 2 momentissa säädettäisiin siitä, että ajoneuvoa kuljettaessa sen omistajan tai haltijan työntekijä, työnantajan on huolehdittava siitä, että ajoneuvo on liikennekelpoinen, kun se luovutetaan työntekijän kuljetettavaksi, ja että ajoneuvo tarkastetaan ja huolletaan riittävän usein sen pitämiseksi liikennekelpoisessa kunnossa. Kuljettajan on lisäksi viipymättä ilmoitettava työnantajalle ajoneuvon kunnossa havaitsemistaan puutteista, joita hän ei voi itse korjata.

Momentin 4 kohdan mukaan sakkorangaistus tuomittaisiin sille, joka laiminlyö 106 tai 108 §:ssä säädetyn katsastuttamisvelvollisuuden. Lain 106 §:ssä säädettäisiin muutoskatsastuksesta ja 108 §:ssä säädettäisiin kytkentäkatsastuksesta.

Momentin 5 kohdan mukaan sakkorangaistus tuomittaisiin sille, joka rikkoo 86 §:ssä säädettyä vaatimusta rekisteritunnuksen ja –kilpien käytöstä, kiinnittämisestä tai kunnossapidosta.

Momentin 6 kohdan mukaan sakkorangaistus tuomittaisiin sille, joka rikkoo 87 §:ssä ja sen nojalla säädettyä vaatimusta kansallisuustunnuksen käytöstä, kiinnittämisestä tai kunnossapidosta.

Momentin 7 kohdan mukaan sakkorangaistus tuomittaisiin sille, joka rikkoo 95 §:ssä tai sen nojalla säädettyä vaatimusta koenumerotodistuksen, siirtoluvan tai siirtomerkkien käytöstä, kiinnittämisestä tai kunnossapidosta.

Momentin 8 kohdan mukaan sakkorangaistus tuomittaisiin tilanteessa, jossa rikotaan 122 §:ssä säädettyä velvollisuutta sallia teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaminen.

Momentin 9 kohdan mukaan sakkorangaistus tuomittaisiin sille, joka rikkoo 122 §:ssä säädettyä velvollisuutta esittää 122 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu todistus tai asiakirja 122 §:ssä tarkoitettulle henkilölle. Lain 122 §:ssä säädettäisiin kuljettajalle velvollisuus sallia teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaminen. Lain 122 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan kuljettajan olisi esitettävä poliisimiehelle, tullimiehelle ja rajavartiomiehelle sekä tekniseen tienvarsitarkastukseen asiantuntijana osallistuvalla katsastuksella suorittavalle henkilölle katsastustodistus tai muu vaatimustenmukaisuuden osoittava asiakirja. Säännös vastaisi sisällöllisesti voimassa olevan ajoneuvolain teonkuvausta, mutta sanamuotoa täsmennettäisiin.

Momentin 10 kohdan mukaan sakkorangaistus tuomittaisiin sille, joka kieltäytyy päästämästä 128 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua henkilöä ajoneuvoon sisälle taikka estää 122 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua henkilöä kuljettamasta ajoneuvoa. Lain 122 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädettäisiin poliisimiehen, tullimiehen ja rajavartiomiehen sekä tekniseen tienvarsitarkastukseen asiantuntijana osallistuvan katsastusta suorittavan henkilön oikeudesta päästä ajoneuvoon sisälle ja kuljettaa ajoneuvoa. Säännös vastaisi sisällöllisesti voimassa olevan ajoneuvolain teonkuvausta, mutta sanamuotoa täsmennettäisiin.

Momentin 11 kohdan mukaan sakkorangaistus tuomittaisiin sille, joka kieltäytyy päästämästä 131 §:ssä tarkoitettua viranomaista tai henkilöä ajoneuvojen, osien tai erillisten teknisten yksiköiden maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittavan valmistus-, varasto- tai myyntipaikkaan. Ajoneuvolakiehdotuksen 131 §:ssä tarkoitettu viranomais tai henkilö on markkinavalvontaviranomainen, poliisi tai markkinavalvontaviranomaisen tehtävään valtuuttama asiantuntija.

Momentin 12 kohdan mukaan sakkorangaistus voitaisiin tuomita tilanteessa, jossa 144 §:ssä tarkoitettuja asennus- ja korjaustöitä suoritetaan ilman asianmukaista lupaa tai vastoin 146 §:ssä säädettyä rajoitusta. Lain 144 §:ssä määriteltäisiin, millaiset asennus- ja korjaustyöt ovat luvanvaraisia. Lain 146 §:ssä säädettäisiin siitä, millaisia asennus- ja korjaustöitä ei ole luvallista tehdä.

Momentin 13 kohdan mukaan sakkorangaistus tuomittaisiin sille, joka rikkoo 31 §:n 5 momentissa säädettyä poliisiajoneuvon tai Rajavartiolaitoksen ajoneuvon tunnusväriytyksen tai -merkkien käyttöä koskevaa kieltoa. Ajoneuvolain 31 §:n 5 momentissa säädettäisiin, että tarkoitettun

mukaista poliisijoneuvon tai Rajavartiolaitoksen ajoneuvon tunnusväritystä ja -merkkejä ei saa käyttää muissa ajoneuvoissa.

Momentin *14 kohdan* mukaan EU-lainsäädännössä säädetyn ajoneuvon päästönrajoitusjärjestelmän lisäaineen käyttöä koskevan velvoitteen laiminlyöminen tahallaan tai huolimattomuudesta täyttäisi ajoneuvorikkomuksen tunnusmerkistön, jos ajoneuvoa käytetään liikenteessä. Lainkohdassa tarkoitettu lisäaine voi olla esimerkiksi AdBlue-liuos, jota käytetään SCR-tekniikalla varustetuissa dieselajoneuvoissa. AdBlue-liuksen tarkoituksena on vähentää dieselajoneuvojen typen oksidipäästöjä, jotka ovat ympäristölle haitallisia.

Momentin *15 kohdan* mukaan sille, joka laiminlyö tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 165/2014 23 artiklan mukaisen velvollisuuden tarkastaa ajopiirturi säännöllisin väliajoin. Lainkohta olisi uusi. Teonkuvaus olisi tarpeen asetuksessa säädettyjen velvoitteiden täyttämiseksi.

Pykälän 2–6 momentissa säädettäisiin liikennevirhemaksusta voimassa olevan ajoneuvolain tapaan. Pykälän *2 momentin* mukaan liikennevirhemaksu voitaisiin määrätä tilanteessa, jossa kuljettaja ei pidä moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessaan mukana rekisteröintitodistuksen I osaa. Momentin mukainen liikennevirhemaksu muutettiin ajoneuvolakiin uuden tieliikennelain yhteydessä (laki 730/2018). Ajoneuvolain 84 §:n 2 momentissa säädettäisiin siitä, että käytettäessä ajoneuvoa kansainvälisessä liikenteessä on rekisteröintitodistuksen I osa pidettävä mukana ajoneuvossa ajon aikana.

Pykälän *3 momentin* mukaan ajoneuvon omistajalle, kuljettajalle tai haltijalle voidaan määrätä 70 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä säädetään moottorikäyttöisen ajoneuvon tai hinattavan ajoneuvon rakennetta, varusteita tai kuntoa koskevassa 3 §:ssä, 7 §:n 1 momentissa tai 11 §:n 1 momentissa. Saman teonkuvauksen mukainen liikennevirhemaksu voitaisiin määrätä myös mopoilijalle, mopon omistajalle tai pysyvälle haltijalle. Momentin mukainen liikennevirhemaksu tuotiin voimassa olevaan ajoneuvolakiin tieliikennelain yhteydessä (laki 730/2018). Ajoneuvolain 3 §:ssä säädettäisiin ajoneuvojen ja ajoneuvoyhdistelmien yleisistä turvallisuusvaatimuksista. 7 §:n 1 momentissa puolestaan säädettäisiin siitä, että ellei muualla laissa toisin säädetä liikenteessä käytettävää ajoneuvoa ei saa korjata, muuttaa, antaa muuttua tai varustaa lisälaitteella siten, ettei ajoneuvo enää täytä vaatimuksia, jotka Suomessa olivat voimassa ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai tätä myöhemmin. Ajoneuvolain 11 §:n 1 momentissa säädettäisiin siitä, että ajoneuvon omistaja tai hänen sijastaan rekisteriin ilmoitettu haltija sekä ajoneuvon kuljettaja ovat vastuussa siitä, että liikenteeseen käytettävä ajoneuvo on liikennekelpoinen ja, jos sitä edellytetään, rekisteröity ja asianmukaisesti katsastettu.

Pykälän *4 momentin* mukaan kuljettajalle voitaisiin määrätä 70 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta käyttää tai kuljettaa rekisteröimätöntä tai liikennekäytöstä poistettua ajoneuvoa 10 §:n 1 momentin vastaisesti. Momentin mukainen liikennevirhemaksu muutettiin ajoneuvolakiin uuden tieliikennelain yhteydessä. Ajoneuvolain 10 §:n 1 momentissa säädetään ajoneuvon käyttökiellosta silloin, kun moottorikäyttöistä ajoneuvoa ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävää perävaunua ei ole asianmukaisesti ensirekisteröity, muutosrekisteröity ja rekisteröity. Pykälän mukaisesti käyttökielto koskee myös ajoneuvoa, joka on poistettu liikenteestä.

Pykälän 5 momentin mukaan liikennevirhemaksu voitaisiin määrätä sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta jättää tekemättä 75 §:n 1 momentissa tarkoitetun muuta kuin ajoneuvon liikennekäyttöä koskevan rekisteri-ilmoituksen. Momentin mukainen liikennevirhemaksu muutettiin ajoneuvolakiin uuden tieliikennelain yhteydessä (laki 730/2018).

Pykälän 6 momentti sisältäisi viittauksen tieliikennelakiin, jota sovellettaisiin liikennevirhemaksun määräämiseen, tiedoksiantoon ja täytäntöönpanoon.

Pykälän 7 momentin mukaan ajoneuvorikkomuksesta jätettäisiin ilmoitus tekemättä, esitutkinta toimittamatta, syyte nostamatta ja rangaistus määräämättä, jos samasta teosta voidaan määrätä ajoneuvoverolain (1281/2003) 47 a §:ssä tarkoitettu lisävero. Viranomaisen on tällöin ilmoitettava ajoneuvon käytöstä Liikenne- ja viestintävirastolle. Momentin sääntely vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 96 §:n sääntelyä. Tarkoituksena on, ettei samasta teosta voitaisi määrätä kahta erillistä rangaistusta.

159 §. Viittaukset rikoslakiin. Ehdotettu pykälä vastaa voimassa olevan ajoneuvolain 96 §:ää. Pykälään otettaisiin vakiintuneen suosituksen mukaisesti viittaukset niihin rikoslain kohtiin, joissa säädetään lain soveltamisaluetta koskevista rangaistuksista. Näitä olisivat rangaistus liikenneturvallisuuden vaarantamisesta ja rangaistus väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle.

10 luku Erinäiset säännökset

160 §. Valvonta. Pykälässä säädettäisiin ajoneuvolakia valvovista viranomaisista. Lain noudattamista valvoisivat poliisi, Rajavartiolaitos ja Tulli. Rajavartiolaitoksen valvontatoimivalta rajoittuisi rajavartiolaitain (578/2005) 20 §:ssä säädettyyn toimialueeseen. Tulli valvoisi ajoneuvojen kuntoisuutta ja liikennekelpoisuutta omalla toimialallaan.

161 §. CE-merkinnällä varustetut tuotteet. Pykälään koottaisiin informatiiviset viittaukset ajoneuvojen CE-merkintöjä koskevasta sääntelystä. Säännös vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 5 lukuun sisältyviä CE-merkintää koskevia viittauksia. Muu CE-merkintää ja sen valvontaa koskeva sääntely sisältyisi jatkossa eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettuun lakiin (1137/2016). Sääntelyyn ei kuitenkaan tulisi sisällöllisiä muutoksia tämän johdosta, sillä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain säännökset vastaavat voimassa olevaa ajoneuvolakia.

Pykälän 1 momentin mukaan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen olisi oltava varustettu CE-merkinnällä, jos EU-lainsäädäntö sitä edellyttää.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Liikenne- ja viestintävirasto toimivaltaiseksi viranomaiseksi 1 momentissa tarkoitettuihin CE-merkinnällä varustettuihin tuotteisiin liittyvissä asioissa.

Pykälän 3 momentin mukaan CE-merkintärikkomuksesta säädettäisiin CE-merkintärikkomuksesta annetussa laissa (187/2010).

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) soveltamisesta vaaraa aiheuttavaan polkupyörään, kevyeen sähköajoneuvon sekä muuhun kuin tyyppihyväksytyyn järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön, osaan ja varusteeseen.

162 §. *Auton ja sen perävaunun hyväksynnässä sovellettavat mittojen ja massojen raja-arvot.* Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun valtioneuvoston asetuksen 13 d §:ää.

163 §. *Sotilasajoneuvoja koskevat poikkeukset.*

Pykälässä säädettäisiin siitä, millä edellytyksillä ajoneuvolaista ja sen nojalla annetuista säännöksistä ja määräyksistä voidaan poiketa sotilasajoneuvojen osalta. Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 1 §:n 5 momenttia. Pykälä sisältäisi puolustusministeriölle osoitetun asetuksenantovaltuuden sekä Pääesikunnalle osoitetun määräyksenantovaltuuden. Erityisesti sotilastarkoituksiin käytettäviä ajoneuvoja ovat muun muassa panssaroidut ja tela-ajoneuvot sekä muut ajoneuvot, joista puolustusvoimilla on erityisosaamista. Pääosa puolustusvoimien käytössä olevista ajoneuvoista on rakenteeltaan tavanomaisia ja niihin sovellettaisiin edelleen ajoneuvolakia sekä sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä mukaan lukien liikenteeseen hyväksymisen edellytykset.

164 §. *Puolustusvoimien kansainvälinen yhteistyö.* Pykälässä säädettäisiin Puolustusvoimien kansainväliseen toimintaan liittyvien ajoneuvojen hyväksymisestä. Pykälä olisi uusi. Voimassa olevassa lainsäädännössä ei ole säännöksiä siitä, mikä taho vastaa Suomen alueelle tulevien sotilasajoneuvojen teknisistä vaatimuksista. Pykälällä ei olisi vaikutusta aluevalvontalain nojalla annettavaan lupaan. Pykälä olisi tarpeen Suomen alueelle tulevien sotilasajoneuvojen oikeudellisen aseman selkeyttämiseksi. Voimassa olevan lainsäädännön perusteella ei ole selvää, mitkä tekniset vaatimukset koskevat näitä ajoneuvoja ja missä menettelyssä ne hyväksytään.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin tilanteista, joissa pääesikunnan olisi annettava hyväksyntänsä Suomen alueelle tulevista sotilasajoneuvoista. Sotilasajoneuvoja saattaisi tulla Suomen alueelle Puolustusvoimien kansainväliseen avunantamiseen tai pyytämiseen liittyen taikka Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen nojalla, esimerkiksi harjoitustoimintaan liittyen. Kyse olisi Suomea jo tällä hetkellä sitovista kansainvälisistä velvoitteista. Säännöksen tarkoituksena ei ole luoda Suomelle uusia kansainvälisiä sitoumuksia.

Pykälän 2 momentissa asetettaisiin vaatimuksia vieraan valtion ajoneuvoille. Ensinnäkin ajoneuvon tulisi olla vieraan valtion viranomaisen hyväksymä, eli ajoneuvo täyttää kyseisen valtion ajoneuvolle asettamat vaatimukset.

Toiseksi ajoneuvon olisi vastatta käyttötarkoituskeltaan Puolustusvoimien vastaavaan käyttötarkoitukseen hyväksymää ajoneuvoa käyttötarkoituksestaan, massaltaan ja mitoiltaan. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että miehistön kuljettamiseen käytettävän ajoneuvon olisi oltava myös vieraassa valtiossa miehistön kuljetukseen käytettävä ajoneuvo, eikä se saisi massaltaan ja mitoiltaan poiketa merkittävästi Puolustusvoimien käyttämästä miehistön kuljetukseen käytettävästä ajoneuvosta.

165 §. *Ajoneuvon valmistajan ohjeet ja katsastuksessa tarvittavat ajoneuvon tekniset tiedot.* Pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 93 §:ää. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin valmistajien, valmistajan edustajien ja maahantuojien velvollisuuksista toimittaa ajoneuvoista niiden teknisiä ominaisuuksia ja mahdollisesti tavallisesta poikkeavia tarkastusmenetelmiä koskevat, määräaika- ja tienvarsitarkastusten kannalta olennaiset tiedot Liikenne- ja viestintäviraston ja sitä kautta katsastustoimipaikkojen sekä tienvarsitarkastuksia suorittavien tahojen käyttöön.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin katsastusdirektiivin vaatimusten mukaisesti ajoneuvojen teknisiä ominaisuuksia koskevien tietojen toimittamisesta katsastuksen tarpeisiin. Tietojen toi-

mittamisessa olisi noudatettava katsastusdirektiivin nojalla annettua Euroopan komission toimeenpanosäännöstä. Momenttiin sisältyisi lisäksi valtioneuvostolle osoitettu asetuksenantovaltuus.

166 §. Seloste. Ehdotettu pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 93 c §:ää, mutta se laajennettaisiin koskemaan myös kokonaista ajoneuvoa, komponenttia, osaa ja varustetta. Pykälän *1 momentin* mukaan, jos muun kuin tyyppihyväksytyyn ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen käyttötapa tai asennus vaikuttaa olennaisesti liikenneturvallisuuteen tai ympäristöön eikä käyttötapa tai asennus ole ilman ohjetta ilmeistä, luovuttajan on annettava ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen mukana uutena myytäessä tai muuten uutena luovutettaessa suomen- ja ruotsinkielinen seloste ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen oikeasta käytöstä tai asennuksesta, ajoneuvon asennettavaksi tarkoitetun järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen asentamisesta ajoneuvoon ja muista tarpeellisiksi katsottavista seikoista.

Pykälän *2 momentti* sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

167 §. Tietojen merkitseminen ja ilmoittaminen rekisteriin. Ehdotettu pykälä vastaisi voimassa olevan ajoneuvolain 94 §:ää. Pykälä sisältäisi valtioneuvostolle osoitetun asetuksenantovaltuuden.

168 §. Ajoneuvon katsastuksiin ja teknisiin tienvarsitarkastuksiin liittyvä yhteyspiste. Ehdotettu pykälä vastaa voimassa olevan ajoneuvolain 95 a §:ää. Pykälän mukaan Liikenne- ja viestintävirasto toimisi yhteyspisteenä hoitaen Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitettua komission ja muiden jäsenvaltioiden välistä tietojenvaihtoa ajoneuvojen katsastuksiin ja teknisiin tienvarsitarkastuksiin liittyvissä asioissa.

169 §. Tyyppihyväksynnän ja markkinavalvonnan toimivuuden arviointi. Pykälä olisi uusi. Sillä pantaisiin täytäntöön autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 6 artiklan 8 ja 9 kohdassa jäsenvaltioille asetetut velvoitteet arvioida tyyppihyväksyntätoiminnan ja markkinavalvontatoiminnan toimivuutta.

170 §. Muutoksenhaku. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin, että tämän lain nojalla voitaisiin vaatia oikaisua hallintolain säännösten mukaisesti. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Pykälän *2 momentti* sisältäisi säännöksen muutoksenhausta katsastustoimipaikan päätökseen. Momentin mukaan katsastustoimipaikan tekemään päätökseen vaadittaisiin oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta hallintolain mukaisesti. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen haettaisiin muutosta samalla tavalla kuin *1 momentissa*.

Pykälän *3 momentti* sisältäisi säännöksen, joka koskisi muutoksenhakua hallinto-oikeuden päätökseen.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin, että tämän lain nojalla tehtyä muuta kuin 154–156 §:ssä tarkoitettua seuraamusmaksun määräämistä koskevaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

171 §. Voimaantulo. Pykälän mukaan laki olisi tarkoitettu tulemaan voimaan vuonna 20 . Ehdotetulla lailla kumottaisiin voimassa oleva ajoneuvolaki. Jos muualla lainsäädännössä viitataan ajoneuvolakiin, uuden lain voimaan tultua sovellettaisiin sen asemesta uuden lain säännöksiä.

172 §. Siirtymäsäännökset. Pykälän *1 momentissa* olisi EY-tyyppihyväksyntöjen hyväksyntämenettelyjä koskeva siirtymäsäännös. Sen mukaan EY-tyyppihyväksyntöjen tyyppihyväksyntämenettelyihin, joita ovat esimerkiksi EY-tyyppihyväksyntöjen tarkistukset ja laajennukset sekä tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonta, sovelletaan kumottua lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Edellytyksenä on, että kyse on viimeistään 31.8.2020 myönnetystä EY-tyyppihyväksynnästä.

Lisäksi momentissa säädettäisiin, että kumotun lain nojalla myönnettyjä tyyppihyväksyntöjä eikä niiden nojalla annettuja vaatimustenmukaisuustodistuksia mitätöitäisi uuden lain tultua voimaan. Tyyppihyväksyntöjen ja vaatimustenmukaisuustodistusten voimassaolo jatkuisi siten kumotussa laissa säädetyn mukaisesti.

Pykälän *2 momentin* mukaan tämän lain voimaantullessa vireillä olevat asiat käsiteltäisiin ja ratkaistaisiin kumotun lain nojalla.

Pykälän *3 momentin* mukaan kumotun nojalla annettuja asetuksia ja määräyksiä noudatettaisiin siihen saakka, kunnes ne erikseen kumotaan uusilla asetuksilla ja määräyksillä.

Laki ajokorttilain 58 §:n muuttamisesta

Ajokorttilain 58 § muutettaisiin vastaamaan esitettävää lakia.

Laki ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa annetun lain 1 § muutettaisiin vastaamaan esitettävää lakia.

Laki ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain 3 ja 41 §:n muuttamisesta

Ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain 3 ja 41 § muutettaisiin vastaamaan esitettävää lakia. Lain 3 §:ään tehtäisiin lisäksi kohtien numerointiin liittyviä teknisiä korjauksia.

Laki ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain 2 § muutettaisiin vastaamaan esitettävää lakia.

Laki ajoneuvoverolain muuttamisesta

Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi ajoneuvoverolain 4 §:n 2 momenttiin sisältyvää auton alustalle rakennetun työkoneen määritelmää. Auton alustalle rakennetun työkoneen määritelmästä säädetään tällä hetkellä ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetussa asetuksessa (1256/1992). Asetuksen 20 §:n mukaan auton alustalle rakennettu työkone on N₂- tai N₃-luokan ajoneuvo, joka on varustettu erityisillä välineillä työn tekoa varten ja jota ei ole tarkoitettu muun tavaran kuin työssä tarpeellisten työvälineiden ja tarvikkeiden kuljettamiseen. Auton alustalle rakennettu työkone on ajoneuvoverolain mukaan vapautettu ajoneuvoverosta ja polttoainemaksulain mukaan ajoneuvossa voidaan laissa säädetyissä tilanteissa käyttää bensiiniä tai dieselöljyä lievemmin verotettua polttoainetta ilman polttoainemaksuvelvollisuutta. Koska ajoneuvon määritelmällä on merkitystä pelkästään verokohteluun, ehdotetaan asetuksessa olevan määritelmän siirtämistä ajoneuvoverolakiin.

Samassa yhteydessä ajoneuvon määritelmää tarkennettaisiin vastaamaan nykyistä verokohtelua. Ajoneuvon on katsottu olevan verosta ja polttoainemaksusta vapaa, jos kyseinen ajoneuvo suorittaa sen työn, jota varten se on varusteltu. Ajoneuvot, joihin on esimerkiksi rakennettu vain versta tai muu työtila, eivät ole täyttäneet verovapauden edellytyksiä. Myös ajoneuvon kuljetuskapasiteettia on rajoitettu, jotta kyseisenlainen ajoneuvo ei kilpailisi varsinaisen kuljetustoiminnan kanssa. Tästä johtuen kyseisenlaisella ajoneuvolla ei voisi kuljettaa muuta kuin materiaalia ja työvälineitä jotka liittyvät välittömästi kyseisen työn tekemiseen. Koska varustelut ja käyttötarkoitukset ovat moninaiset, kuljetuskapasiteettia ei kuitenkaan voi täydellisesti määrittellä, joten veroviranomainen joutuu yksittäistapauksissa käyttämään harkintavaltaa ajoneuvon määritelmään liittyen. Koska veroedut on tarkoitettu ajoneuville, jota ei pääasiassa käytetä henkilönkuljetukseen, on myös henkilönkuljetuskapasiteetti rajoitettu kuljettajan lisäksi kahteen henkilöön.

Auton alustalle rakennetun työkoneen määritelmän täyttymisen edellytyksenä olisi, että siihen ei kytketä muuta kuin poltto- ja voiteluaineiden sekä työhön liittyvien varusteiden ja tarvikkeiden kuljetukseen käytettävää hinattavaa ajoneuvoa. Säännöstä tulkittaisiin niin, että perävaunussa voisi kuljettaa pieniä määriä työssä tarvittavia materiaaleja, esimerkiksi hiekkapuhalluksessa tarvittavaa hiekkaa tai pesussa tarvittavaa pesuainetta, mutta varsinaiseen tavarankuljetukseen tällaista ajoneuvoyhdistelmää ei saisi käyttää. Tavarankuljetukseen käytettävän perävaunun kytkeminen auton alustalle rakennettuun työkoneeseen olisi kielletty, koska vetoautoa ei veroteta, kuten tavarankuljetukseen käytettävää ajoneuvoa.

Ajoneuvoverolain 4 a, 5, 6 ja 12 § muutettaisiin vastaamaan esitettävää lakia. Lain 12 §:n 1 momentin 12 kohdassa oleva säädösnumeroviittaus muutettaisiin vastaamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Laki alkoholikolain 3 §:n muuttamisesta

Alkoholikolain 3 § muutettaisiin vastaamaan esitettävää lakia.

Laki autoverolain muuttamisesta

Autoverolain 21, 34 d ja 34 e § muutettaisiin vastaamaan esitettävää lakia. Lain 21 §:n viittaus ajoneuvolakiin muutettaisiin viittaukseksi autojen ja niiden perävaunujen puiteasetukseen, jossa säädetään jatkossa matkailuautojen teknisistä vaatimuksista.

Laki henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain 4 § muutettaisiin vastaamaan esitettävää lakia.

Laki kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 5 § muutettaisiin vastaamaan esitettävää lakia.

Laki liikenteen palveluista annetun lain 42 ja 44 §:n muuttamisesta

Liikenteen palveluista annetun lain 42 ja 44 § muutettaisiin vastaamaan esitettävää lakia.

Laki liikennevakuutuslain 2 ja 30 §:n muuttamisesta

Liikennevakuutuslain 2 ja 30 § muutettaisiin vastaamaan esitettävää lakia.

Laki maastoliikennelain 3 ja 13 §:n muuttamisesta

Maastoliikennelain 3 ja 13 § muutettaisiin vastaamaan esitettävää lakia.

Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Sakon täytäntöönpanosta annetun lain soveltamisalaa koskevan 1 §:n 2 momenttiin lisättäisiin ajoneuvolain 158–160 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu. Seuraamusmaksut pantaisiin täytäntöön sakon täytäntöönpanosta annetun lain mukaisesti.

Laki tieliikennelain muuttamisesta

Tieliikennelain 2 §:n 1 momentin 21 kohta, 55 §:n 3 momentti ja 175 § muutettaisiin vastaamaan esitettävää lakia.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

Esitykseen sisältyy runsaasti valtioneuvostolle ja ministeriöille osoitettuja asetuksenantovaltuuksia sekä Liikenne- ja viestintävirastolle osoitettuja määräyksenantovaltuuksia. Valtuuksista lähes kaikki sisältyvät jo voimassa olevaan ajoneuvolakiin. Kokonaan uusia valtioneuvoston asetuksenantovaltuuksia sisältyisi ajoneuvolain 9 ja 120 §:ään. Ne koskisivat yksilöllisesti valmistettua ajoneuvoa ja jälkitarkastuksen tarkempaa sisältöä. Uusia Liikenne- ja viestintäviraston määräyksenantovaltuuksia sisältyisi ajoneuvolain 66, 71, 106 ja 113 §:ään. Ne koskisivat yksittäishyväksyntään liittyviä muutoksia, hyväksytyt asiantuntijan pätevyyden arvioinnissa noudatettavien standardien soveltamista, muutoskatsastusta sekä määräaika-, muutos- ja kyt-kentäkatsastuksessa havaittujen vikojen ja puutteellisuuksien luokitusta.

Valtioneuvoston asetukset

8 §. *Kanta-ajoneuvo, korjattu ajoneuvo ja rakennettu ajoneuvo.* Pykälän 3 momentti sisältäisi valtuuden säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella ajoneuvon osien ja osakokonaisuuksien osuudesta ajoneuvosta ja näiden osuuksien määrittämiseksi edellytettävistä selvityksistä ja valmistenumeron antamisesta sekä siitä, milloin rakennettu tai korjattu ajoneuvo katsotaan rakennetuksi ja muutetuksi taikka korjatuksi ja muutetuksi ajoneuvoksi. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin myös rakennettuun ja korjattuun ajoneuvoon liittyvien tietojen merkitsemisestä rekisteröintitodistukseen ja rekisteriin. Asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista, ja se ainoastaan tarkentaisi lakitasoista sääntelyä.

9 §. *Yksilöllisesti valmistettu ajoneuvo.* Pykälän 2 momentti sisältäisi valtuuden säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella ajoneuvon osien ja osakokonaisuuksien osuudesta ajoneuvosta sekä valmistenumeron antamisesta. Asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista.

13 §. *Poikkeukset ajoneuvon rakennetta, hallintalaitteita ja varusteita koskevista vaatimuksista.* Pykälän 1 momentti sisältäisi valtuuden säätää valtioneuvoston asetuksella poikkeuksia 12 §:n 1 momentissa säädetyistä vaatimuksista. Valtioneuvoston asetuksella määriteltäisiin poikkeukset, joilla käyttötarkoituksesta, liikenneturvallisuuden vaatimuksista tai ajoneuvoa koskevien vaatimusten teknisestä toteutettavuudesta johtuen voidaan tai tulisi poiketa 12 §:n 1 momentissa säädetyistä pakollisia osia ja ominaisuuksia koskevista vaatimuksista. Ottaen huomioon kyseiset seikat säädettävien poikkeusten olisi oltava tarpeellisia. Osalle ajoneuvoja, kuten ilmatyynyaluksille, vaatimukset eivät ole lainkaan tarkoituksenmukaisia. Valtioneuvoston asetuksen tasolla säädettäisiin kuitenkin myös niistä reunaehdoista, joiden puitteissa kansallista liikuma-

varaa ajoneuvojen teknisen vaatimustason osalta tulisi käyttää. Säädetävät poikkeukset vastaisivat pitkälti nykyisin voimassaolevia yksittäisinä kappaleina maahan tuoduille tai valmistetuille ajoneuvoille annettuja helpotuksia. Poikkeuksia voitaisiin tarvittaessa laajentaa kansainväliset vaatimukset ja erityisesti omaisuuden suoja ja vapaa liikkuvuus huomioiden, jos poikkeusten laajentaminen katsottaisiin tarkoituksenmukaiseksi ja jos poikkeusten vaikutukset voitaisiin rajata turvallisuuden ja terveyden kannalta vähäisiksi. Valtuussäännös olisi tarkkarajainen ja sisältäisi asetuksenantovallan käyttämistä rajaavia ja ohjaavia mainintoja.

16 §. Energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset. Pykälän 1 momentissa annettaisiin valtuudet säätää valtioneuvoston asetuksella ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista koskevista liikennekäyttöön hyväksymisen edellytyksenä olevista osista ja ominaisuuksista sekä muista vastaavista hyväksynnän kohteista. Valtuus koskisi muita ajoneuvoja kuin moottorityökoneita. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin myös tällaisten ajoneuvojen hyväksynnässä sovellettavista melun ja päästöjen raja-arvoista. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista.

44 §. Hyväksyntävelvollisuus. Pykälän 3 momentissa annettaisiin valtuus säätää valtioneuvoston asetuksella liikenneturvallisuuden ja ympäristönsuojelun kannalta keskeisten, ajoneuvon käyttöön liittyvien järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden hyväksyntävaatimuksesta tarkemmin. Tällaisia hyväksyntäkohteita olisivat esimerkiksi nasta ja nastarengas, moottoripyöräilijän ja moottorikelkkailijan suojakypärä, lasten turvaistuin, hitaan ajoneuvon kilpi ja varoituskolmio sekä ajoneuvoon kiinnitettävä ruskeankeltainen, sininen tai punainen vilkkuva varoitusvalaisin. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi ainoastaan tarkentavaa sääntelyä.

49 §. Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen tyyppihyväksynnässä. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin valtuudesta säätää valtioneuvoston asetuksella muiden vaatimusten kuin EU-asetusten mukaisesti täyttää vastaavuutta edellyttävien vaatimusten vaatimustenmukaisuuden osoittamistavoista kansallisessa piensarjatyypihyväksynnässä, vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista kansallisessa piensarjatyypihyväksynnässä ja siitä, milloin hyväksytyt asiantuntijan selvitystä voidaan käyttää vaatimustenmukaisuuden osoituksena. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi ainoastaan tarkentavaa sääntelyä.

51 §. Tyyppihyväksytyt ajoneuvon, järjestelmän, komponentin ja erillisen teknisen yksikön muutokset. Pykälän 2 momentissa valtuutettaisiin säätämään valtioneuvoston asetuksella tarkemmin myönnetyn tyyppihyväksynnän muuttamista koskevasta menettelystä. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi ainoastaan tarkentavaa sääntelyä.

53 §. Tyyppihyväksynnän tunnustaminen. Pykälän 3 momenttiin sisältyisi valtuus säätää tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella menettelyistä, määräajoista ja oikeudesta saada teknisiä tietoja hyväksyntäasiakirjoista, jotka koskevat tunnustamisen myöntämistä Turkin myöntämälle kansalliselle piensarjatyypihyväksynnälle, tunnustamisen hakemista Turkilta Suomessa myönnetylle kansalliselle piensarjatyypihyväksynnälle tai Suomessa kansallisesti piensarjatyypihyväksytyt ajoneuvon myyntiä, rekisteröintiä tai käyttöönottoa Turkissa. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista.

55 §. *Tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisen.* Pykälän 3 momenttiin sisältyisi valtuus säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisestä. Valtuus koskisi momenttia tarkentavaa sääntelyä.

57 §. *Tyyppihyväksyntää koskevat tarkemmat säännökset.* Pykälän 1 momentissa valtuutettaisiin valtioneuvoston asetuksella säätämään tarvittaessa tarkemmin tyyppihyväksynnän yksityiskohdista eli mitkä ajoneuvot luetaan samaan tyyppiin kuuluviksi sekä tyyppihyväksyntää koskevien tietojen ilmoittamisesta ja tallentamisesta tyyppihyväksyntöjä koskevaan rekisteriin. Valtioneuvoston asetuksella valtuutettaisiin myös säätämään piensarjatyypin tyyppihyväksynnällä hyväksyttävien ajoneuvojen suurimmasta vuosittaisesta rekisteriin merkittävästä määrästä.

Pykälän 2 momentissa valtuutettaisiin säätämään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella tyyppihyväksyntämenettelystä, tyyppihyväksyntäodistuksen antamisesta ja käytettävästä lomakkeesta sekä myönnetyn, muutetun, perutun ja evätyn E-tyypin tyyppihyväksynnän ilmoittamisesta kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi tarkentavaa sääntelyä.

64 §. *Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehtävä sopimus.* Pykälän 3 momentissa valtuutettaisiin säätämään valtioneuvoston asetuksella tarkemmin tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehtävän sopimuksen sisällöstä. Sopimuksessa sovittaisiin tutkimuslaitoksen ja valmistajan suorittaman tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnan menetelmistä ja kattavuudesta, valmistajan tekemien tai teettämien testien ja laskelmien tulosten kirjaamisesta sekä vaatimustenmukaisuuden valvontaan liittyvien liiteasiakirjojen saatavilla olosta. Valtuus koskisi momenttia tarkentavaa sääntelyä, eikä sääntely kuuluisi lain alaan.

66 §. *Hyväksytty asiantuntija.* Pykälän 5 momentin sisältämä asetuksenantovaltuus koskisi hyväksytyn asiantuntijan hyväksymismenettelyä sekä arviointia ja siitä tehtävän raportin sisältöä. Tarvittaessa voitaisiin lisäksi säätää asetuksella hyväksytyn asiantuntijan hyväksymisen yhteydessä ja valvontaa varten asetettavista toiminnan asianmukaisen suorittamisen kannalta välttämättömistä määrärajoista, vaatimuksista, rajoituksista ja ehdoista. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi tarkentavaa sääntelyä.

70 §. *Yksittäishyväksynnän myöntäminen.* Pykälän 2 momentissa valtuutettaisiin antamaan valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä yksittäishyväksyntää koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi tarkentavaa sääntelyä.

73 §. *Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen yksittäishyväksynnässä.* Pykälän 2 momentissa valtuutettaisiin säätämään valtioneuvoston asetuksella siitä, milloin vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella, 66 §:ssä tarkoitetun hyväksytyn asiantuntijan pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella taikka järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön, osaan tai varusteeseen kiinnitetyllä kansainvälisesti yleisesti käytetyllä hyväksymismerkinnällä. Tällä tarkoitettaisiin esimerkiksi FMVSS-standardin vaatimusten täyttymistä osoittavaa merkintää. ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittamalla tutkimuslaitoksella tarkoitettaisiin myös nimettyä tutkimuslaitosta, joka on määritelmän mukaisesti Suomen ilmoittama. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin myös siitä, milloin vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa valmistajan mittauksiin, laskelmiin tai testeihin perustuvalla

vakuutuksella taikka yksittäishyväksynnän suorittajan tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä. Yksittäishyväksynnän suorittajan oikeudella tehdä vähäisiä tarkastuksia, mittauksia, laskelmia ja selvityksiä vältettäisiin ylimääräisten kustannusten syntymistä yksittäishyväksynnän hakijalle, jos vaatimustenmukaisuus on joltain osin helppo todeta itse ajoneuvosta.

Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista.

75 §. Ajoneuvon rekisteritietojen ilmoittaminen. Pykälän 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin ajoneuvon omistajan ja haltijan välisestä ilmoittamisvelvollisuudesta sekä ajoneuvon edellisen omistajan ja haltijan oikeudesta tehdä rekisteriin tallennettuja tietoja koskeva ilmoitus rekisteriin. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin rekisteritietoja koskevan ilmoituksen tekemisestä ja niihin liittyvistä määräajoista. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi tarkentavaa sääntelyä.

79 §. Ennakoilmoitus. Pykälän 2 momenttiin otettaisiin ennakoilmoitusta koskevat valtuussäännöt. Ennakoilmoituksesta säädettäisiin voimassa olevan ajoneuvolain 83 §:ää lukuun ottamatta valtioneuvoston asetuksella. Ennakoilmoituksen edellytyksenä olevien tietojen tallentamisesta rekisteriin ja ennakoilmoitustodistuksesta säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Ennakoilmoitustodistuksella ajoneuvo voitaisiin ensirekisteröidä. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi tarkentavaa sääntelyä.

81 §. Ennakoilmoituksen virheellisyys. Pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin ennakoilmoituksen tietojen korjaamisesta. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista. Valtuus koskisi tarkentavaa sääntelyä.

83 §. Ajoneuvon ensirekisteröinti. Pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin ensirekisteröinnin edellytyksistä. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin ajoneuvon rekisteröinnistä maasta vientiä ja autokiinnitystä varten. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista. Valtuus koskisi tarkentavaa sääntelyä.

84 §. Rekisteröintitodistus. Pykälän 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin rekisteröintitodistuksesta ja sen käytöstä. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi tarkentavaa sääntelyä.

85 §. Varmenne. Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin varmenteesta. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi tarkentavaa sääntelyä. Varmennetta koskeva perussäännös olisi 1 momentissa.

86 §. Rekisterikilvet ja rekisteritunnus. Pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin ajoneuvon rekisteritunnuksesta ja rekisterikilvistä sekä rekisterikilpien käytöstä, kiinnittämisestä ja kunnossapidosta. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi tarkentavaa sääntelyä. Rekisterikilpiä ja rekisteritunnusta koskevat perussäännökset olisivat 1 ja 2 momentissa.

87 §. Kansallisuustunnus. Pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin kansallisuustunnuksesta sekä sen käytöstä, kiinnittämisestä ja kunnossapidosta. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi tarkentavaa sääntelyä. Kansallisuustunnusta koskeva perussäännös olisi 1 ja 2 momentissa.

88 §. Luovutusilmoitus. Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin luovutusilmoituksesta. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi tarkentavaa sääntelyä. Luovutusilmoitusta koskeva perussäännös olisi 1 momentissa.

90 §. Ajoneuvon muutosrekisteröinti. Koska ehdotetun 90 §:n mukaan ajoneuvon rekisteritietojen ilmoitusvelvollisuus koskisi myös sellaisia ajoneuvoja, jotka on otettu pois liikennekäytöstä, otettaisiin pykälän 2 momenttiin valtuussäännös. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää, että tietyistä liikennekäytöstä poistetuista ajoneuvoista ei tarvitsisi tehdä muutosilmoitusta. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää, että mopoa (L1e- ja L2e-luokat), kolmipyörää (L5e-luokka), kevyttä nelipyörää (L6e-luokka), nelipyörää (L7e-luokka), traktoria (T-luokat), perävaunua (O-luokat), moottorityökonetta ja moottorikelkkaa koskevia muutoksia ei tarvitse ilmoittaa rekisteriin, jos ajoneuvo on poistettu liikennekäytöstä. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin myös säätää, että joidenkin tietojen muutoksia ei tarvitsisi ilmoittaa rekisteriin riippumatta siitä, olisiko ajoneuvo liikennekäytössä vai ei. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää, että henkilön nimen, osoitteen ja kotikunnan muutoksesta ja henkilön kuolemasta ei tarvitsisi tehdä rekisteri-ilmoitusta. Nämä tiedot päivitetään automaattisesti rekisteriin väestötietojärjestelmästä. Jos rekisteritieto on saatavissa helposti ja luotettavasti muuta kautta, muutosilmoitukseen velvoitettu vapautettaisiin ilmoitusvelvollisuudesta. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin myös muutosrekisteröinnin edellytyksistä ja tarvittaessa muista muutosrekisteröintiin liittyvistä seikoista. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi tarkentavaa sääntelyä.

92 §. Liikennekäytöstä poisto. Pykälän 3 momentin mukaan Liikenne- ja viestintäviraston oikeudesta merkitä rekisteriin ajoneuvo poistetuksi liikennekäytöstä ulkomaille viennin vuoksi tai muusta erityisestä syystä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista.

94 §. Romutettu tai muutoin tuhoutunut ajoneuvo. Pykälän 2 momentin valtuussäännöksen mukaan valtioneuvoston asetuksella on tarkoitus antaa tarkempia säännöksiä lopullisen poiston ajankohdasta ja siitä, milloin ajoneuvo katsotaan lopullisesti tuhoutuneeksi. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista.

95 §. Ajoneuvon väliaikainen käyttö liikenteessä. Pykälän 3 momentissa velvoitettaisiin pitää mäännän koenumerotodistus ja siirtolupa ajoneuvossa mukana ajon aikana. Lisäksi momentissa olisivat koenumerotodistukseen ja siirtolupaan liittyvät norminantovaltuudet. Valtuussäännösten nojalla tarkennettaisiin erityisesti sitä, millaisiin kuljetuksiin koenumerotodistusta ja siirtolupaa voitaisiin käyttää.

Pykälän 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin ulkomailta tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröidyn tai käyttöön otetun ajoneuvon väliaikaisesta tai tilapäisestä

käytöstä Suomessa. Lisäksi 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin ajoneuvon muustakin kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettu satunnaisesta tai tilapäisestä käytöstä liikenteessä tai muualla, vaikka ajoneuvoa ei olisi ensirekisteröity tai otettu liikennekäyttöön.

Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi tarkentavaa sääntelyä.

97 §. Sarjan viimeiset ajoneuvot. Pykälän 5 momentissa valtuutettaisiin säätämään valtioneuvoston asetuksella moottoripyörien ja maastoajoneuvojen poikkeusmenettelyn yksityiskohdista. Asetuksella säädettäisiin teknisestä menettelystä, sovellettavista määräajoista ja poikkeuksesta rekisteriin tehtävästä merkinnästä. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista.

99 §. Rekisteröintikatsastusvelvollisuus. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin valtuus säätää valtioneuvoston asetuksella rekisteröintikatsastuksen sisällöstä ja suorittamisesta, rekisteröintikatsastukseen ilmoittamisesta, rekisteröintikatsastusta varten tarvittavista tiedoista ja selvityksistä sekä rekisteröintikatsastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi lakitasoa tarkentavaa sääntelyä.

Pykälän 5 momentissa valtuutettaisiin säätämään valtioneuvoston asetuksella siitä, mitä ajoneuvoja ei pykälän 1 momentista poiketen tarvitse esittää rekisteröintikatsastukseen. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Asetuksenantovaltuuden käyttöä olisi rajattu pykälässä.

103 §. Rekisteröintikatsastustodistus. Pykälän 2 momentissa valtuutettaisiin säätämään valtioneuvoston asetuksella tarkemmin rekisteröintikatsastustodistuksesta. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi pelkästään lakitasoa tarkentavaa sääntelyä.

104 §. Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen rekisteröintikatsastuksessa. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin siitä, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin siitä, milloin ajoneuvon vaatimustenmukaisuus rekisteröintikatsastuksessa voidaan 1 momentissa säädetyistä poiketen osoittaa 73 §:n 2 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettulla tavalla taikka vähäisiltä osin katsastus- ja tarkastuspaikan tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista.

105 §. Ajoneuvon hyväksyminen tai hylkääminen rekisteröintikatsastuksessa. Pykälän 3 momentissa valtuutettaisiin säätämään hylkäysperusteista tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi pelkästään tarkentavaa sääntelyä.

106 §. Muutoksastusvelvollisuus. Pykälän 3 momentissa valtuutettaisiin säätämään valtioneuvoston asetuksella tarkemmin ajoneuvon ilmoittamisesta muutoksastukseen, muutoksastuksen suorittamisesta ja siitä annettavasta todistuksesta. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi pelkästään tarkentavaa sääntelyä.

107 §. Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen muutoksastuksessa. Pykälän 2 momentin mukaiset valtuudet vaatimustenmukaisuuden osoittamista koskevien säännösten antamiseen muutoksastuksen osalta noudattaisivat samoja periaatteita kuin rekisteröintikatsastuksen osalta.

Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista.

108 §. Kytentäkatsastusvelvollisuus. Pykälän 2 momentissa valtuutettaisiin valtioneuvoston asetuksella säätämään tarvittaessa ajoneuvon esittämisestä kytentäkatsastukseen, kytentäkatsastuksen suorittamisesta ja siitä annettavasta todistuksesta sekä kytentäkatsastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista.

109 §. Määräaikaiskatsastusvelvollisuus. Pykälän 3 momentissa valtuutettaisiin säätämään valtioneuvoston asetuksella määräaikaiskatsastuksen määräajoista ja ajankohdasta. Sääntely olisi yksityiskohtaisuutensa vuoksi perusteltua sisällyttää asetukseen lain sijaan. Valtuuden nojalla annettava sääntely tarkentaisi laissa säädettyä määräaikaiskatsastusvelvollisuutta.

110 §. Määräaikaiskatsastamattoman ajoneuvon käyttökielto. Pykälän 2 momentissa valtuutettaisiin valtioneuvoston asetuksella säätämään tilanteista, joissa ajoneuvoa voisi 1 momentista poiketen käyttää liikenteessä, vaikka sitä ei olisi katsastettu määräaikaiskatsastuksessa. Katsastamattoman ajoneuvon käyttöoikeudesta säädetään liikenteessä käytettävien ajoneuvojen liikennekelvouden valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (1245/2002) 14 §:ssä. Sen mukaisesti katsastusaikana katsastuksessa hylättyä ajoneuvoa saa käyttää liikenteessä enintään kaksi kuukautta, jos ajoneuvoa ei ole samalla määrätty ajokieltoon.

Pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin ulkomailla tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröidyn tai käyttöön otetun ajoneuvon määräaikaiskatsastuksesta. Katsastusvelvollisuutta asetettaessa otettaisiin huomioon Euroopan unionin lainsäädäntö ja Suomea sitovat kansainväliset sopimukset. Siten ETA-valtioissa rekisteröidyltä tai käyttöön otetuilta ajoneuvoilta edellytettäisiin katsastusdirektiivissä (2014/45/EU) säädettyä katsastusta. Valtioissa, jotka ovat sitoutuneet katsastussopimukseen, rekisteröidyltä tai käyttöön otetuilta ajoneuvoilta edellytettäisiin tässä sopimuksessa tarkoitettua katsastusta. Tällainen valtio on esimerkiksi Venäjä.

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 21 kohdan mukaan tieliikennettä koskevat asiat kuuluvat Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan, joten 3 momenttiin esitetty valtuus koskisi nykyiseen tapaan myös Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröityä tai käyttöön otettua ajoneuvoa.

Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista.

115 §. Määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytentäkatsastuksen keskeyttäminen. Määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytentäkatsastuksen keskeyttämiseen liittyvistä asioista säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää muistakin keskeyttämisen syistä. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi pelkästään tarkentavaa sääntelyä.

116 §. Ajokieltoon määrääminen määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytentäkatsastuksessa. Pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin ajokiellon merkitsemisestä ja poistamisesta katsastuksessa sekä siitä, millä ehdoin ajokieltoon määrätyn ajoneuvon saa kuljettaa säilytettäväksi, korjattavaksi ja katsastettavaksi. Voimassa olevaan sääntelyyn nähden asetuksenantovaltuutta ehdotetaan laajennettavaksi siten, että se koskisi myös katsastuksesta

poistamista. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista.

117 §. Määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastuksessa havaittujen vikojen ja puutteellisuuksien korjaaminen. Pykälän 1 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin määräajasta, jonka päätyttyä ajoneuvo joutuisi ilman erillistä määräämistoimenpidettä käyttökieltoon, jollei hylkäyksen perusteena olevia vikoja ja puutteellisuuksia olisi korjattu ja hyväksytty määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- tai kytkentäkatsastuksessa. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää edellä mainitulla tavalla käyttökieltoon joutuneen ajoneuvon käyttämisestä rajoitetusti liikenteessä. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista.

120 §. Jälkitarkastus. Ehdotettu asetuksenantovaltuus olisi uusi. Pykälän 2 momentissa valtuutettaisiin valtioneuvoston asetuksella säätämään jälkitarkastuksen tarkemmasta sisällöstä. Valtuus koskisi pelkästään tarkentavaa sääntelyä.

121 §. Teknisen tienvarsitarkastuksen sisältö. Pykälän mukaan teknisen tienvarsitarkastuksen sisällöstä säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi pelkästään tarkentavaa sääntelyä.

123 §. Teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaminen. Pykälän 3 momentissa olisi valtuutus, jonka mukaan tarkastusten suorittamisesta säädettäisiin tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi pelkästään tarkentavaa sääntelyä.

124 §. Teknisestä tienvarsitarkastuksesta annettava raportti. Pykälän mukaan raportista säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi pelkästään tarkentavaa sääntelyä.

126 §. Suomessa rekisteröidyn ajoneuvon ulkomailla suoritetussa teknisessä tienvarsitarkastuksessa todetut puutteellisuudet. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin siitä, millä ehdoin käyttökiellossa olevan ajoneuvon saisi kuljettaa valvontakatsastukseen. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi pelkästään tarkentavaa sääntelyä.

127 §. Tietojen vaihto ja muu yhteistyö muiden valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan viranomaisten välillä. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin pykälän 4 momentin mukaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä pykälässä tarkoitettua tietojen toimittamisesta ja pyynnöstä toimenpiteisiin ryhtymiseksi. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi pelkästään tarkentavaa sääntelyä.

128 §. Kansainvälinen raportointi teknisistä tienvarsitarkastuksista. Pykälään otettaisiin valtuutus, jonka nojalla teknisiä tienvarsitarkastuksia koskevien raporttien, pyyntöjen ja tietojen toimittamisesta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista. Valtuus koskisi pelkästään tarkentavaa sääntelyä.

144 §. Asennus- ja korjauslupa. Pykälän 3 momentti sisältäisi valtuuden säätää valtioneuvoston asetuksella ilman lupaa suoritettavista asennus- ja korjaustöistä sekä luvan oikeuttamista korjaustöistä. Asetuksenantovaltuus koskisi pykälän 1 momenttia tarkentavaa sääntelyä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin asennus- ja korjauslupia koskevista pääperiaatteista. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista ja teknisluonteista. Valtuus koskisi pelkästään tarkentavaa sääntelyä.

145 §. Asennus- ja korjausluvan myöntämisen edellytykset. Pykälän 5 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin siitä, millainen henkilöstön ammattitaito sekä millaiset työtilat ja korjauslaitteet kunkin 144 §:ssä tarkoitetun järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen asentajalla ja korjaajalla on oltava. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin lisäksi asennus- ja korjausohjeista sekä siitä, kuinka tiedot suoritetuista asennus- ja korjaustöistä on tallennettava. Valtuus koskisi lakitasoa teknisempää ja yksityiskohtaisempaa sääntelyä, josta on tarkoituksenmukaista säätää asetuksella.

147 §. Asennus- ja korjaustöiden valvonta. Pykälän 2 momentti sisältäisi valtuuden säätää valtioneuvoston asetuksella tarkemmin valvontatehtävään valtuutetun asiantuntijan pätevyydestä ja asiantuntemuksesta. Sääntely tarkentaisi momenttia, joka sisältäisi valtuutetun asiantuntijan pätevyyttä ja asiantuntemusta koskevat perussäännökset. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista.

149 §. Ajokieltoon määrääminen. Pykälän 3 momenttiin sisältyisi asetuksenantovaltuus, joka koskisi pois otettujen asiakirjojen ja kilpien käsittelyä ja palauttamista sekä ajokieltoa koskevan merkinnän tekemisestä rekisteriin ja sitä koskevan tiedon ilmoittamisesta Liikenne- ja viestintävirastolle. Asetuksella tarkennettaisiin pykälän 1 momentin sääntelyä. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista.

150 §. Valvontakatsastukseen määrääminen. Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin valvontakatsastuksen keskeyttämisestä, ajokieltoon määräämisestä valvontakatsastuksessa, jälkitarkastuksen sisällöstä ja valvontakatsastuksesta rekisteriin tehtävistä merkinnöistä. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin lisäksi siitä, millä ehdoin 1 momentin mukaisesti käyttökiellossa olevan ajoneuvon saa kuljettaa valvontakatsastukseen, ja toimenpiteistä, jos ajoneuvoa ei voida valvontakatsastuksessa luotettavasti yksilöidä. Kyse olisi pykälän 1 momenttia tarkentavasta ja yksityiskohtaisemmasta sääntelyä.

165 §. Ajoneuvon valmistajan ohjeet ja katsastuksessa tarvittavat ajoneuvon tekniset tiedot. Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä tietojen sisällöstä ja niiden toimittamisesta. Asetuksenantovaltuus täydentäisi momentin sääntelyä. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista.

166 §. Seloste. Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin selosteen antamisesta ja sen sisällöstä. Asetukseen tulisi siten pykälän 1 momenttia tarkentavaa sääntelyä. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista.

167 §. Tietojen merkitseminen ja ilmoittaminen rekisteriin. Pykälä sisältäisi asetuksenantovaltuuden, joka koskisi ajokieltoa ja katsastusta, museoajoneuvoksi hyväksymistä ja sen peruuttamista sekä teknistä tienvarsitarkastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta ja merkitsemisestä rekisteriin ja merkitsemisestä rekisteröintitodistukseen. Asetustaso on perusteltu sen vuoksi, että asetukseen sisältyvä sääntely olisi lakiin verrattuna yksityiskohtaista.

Ministeriöiden asetukset

31 §. *Pelastusauto, poliisiajoneuvo, Tullin ajoneuvo ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvo.* Pykälän 5 momentin mukaan sisäministeriön asetuksella säädettäisiin pelastustoimen edellyttämistä pelastusauton rakenteesta, varusteista ja väristä sekä poliisiajoneuvon ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvon varusteista, tunnusväryksestä ja -merkeistä. Näitä ajoneuvoja käyttävät viranomaiset kuuluvat sisäministeriön hallinnonalaan, joten on perusteltua säätää niistä sisäministeriön asetuksella. Säännökset ovat yksityiskohtaisia ja teknisiä, joista on tarkoituksenmukaista säätää asetustasolla. Säänneltävät asiat eivät myöskään ole sillä tavalla laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä, että niistä olisi säädettävä valtioneuvoston asetuksella.

32 §. *Ambulanssi ja ensihoitoajoneuvo.* Pykälän 3 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädettäisiin tarvittaessa ambulanssin ja ensihoitoajoneuvon tarkemmasta luokituksesta, korin ja potilastilan mitoituksesta, suorituskyvystä sekä lääkinnällisistä ja muista varusteista. Näitä ajoneuvoja käyttävät viranomaiset kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalaan, joten on perusteltua säätää niistä sisäministeriön asetuksella. Säännökset ovat yksityiskohtaisia ja teknisiä, joista on tarkoituksenmukaista säätää asetustasolla. Säänneltävät asiat eivät myöskään ole sillä tavalla laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä, että niistä olisi säädettävä valtioneuvoston asetuksella.

75 §. *Ajoneuvon rekisteritietojen ilmoittaminen.* Pykälän 6 momentin mukaan puolustusministeriön asetuksella säädettäisiin, mitkä sotilasadoneuvot merkitään tässä laissa tarkoitettuun rekisteriin ja mitkä Puolustusvoimien pitämään sotilasadoneuvorekisteriin, sekä sotilasadoneuvorekisteristä ja rekisteröintiasioiden hoitamisesta Puolustusvoimissa. Liikennekäytöstä poistettu sotilasadoneuvo voitaisiin rekisteröidä sotilasadoneuvorekisteriin. Näitä ajoneuvoja käyttävät viranomaiset kuuluvat puolustusministeriön hallinnonalaan, joten on perusteltua säätää niistä puolustusministeriön asetuksella. Säännökset ovat yksityiskohtaisia ja teknisiä, joista on tarkoituksenmukaista säätää asetustasolla. Säänneltävät asiat eivät myöskään ole sillä tavalla laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä, että niistä olisi säädettävä valtioneuvoston asetuksella.

163 §. *Puolustusvoimien kansainvälinen yhteistyö.* Pykälän mukaan puolustusministeriön asetuksella voitaisiin tarvittaessa säätää poikkeuksia ajoneuvolain tai sen nojalla annetuista säännöksistä, jos sotilasadoneuvon erityisen käyttötarkoituksen tai rakenteen johdosta on tarpeen. Näitä ajoneuvoja käyttävät tahot kuuluvat puolustusministeriön hallinnonalaan, joten on perusteltua säätää niistä puolustusministeriön asetuksella. Säännökset ovat yksityiskohtaisia ja teknisiä, joista on tarkoituksenmukaista säätää asetustasolla. Säänneltävät asiat eivät myöskään ole sillä tavalla laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä, että niistä olisi säädettävä valtioneuvoston asetuksella.

Lisäksi pykälässä säädettäisiin, että Pääesikunnan määräyksellä voitaisiin tällaisessa tilanteessa antaa Liikenne- ja viestintäviraston määräyksistä poikkeavia määräyksiä. Puolustushallinnon poikkeamismahdollisuudet liittyisivät siten sotilaslaiseen toimintaan. Määräysvaltuus ja -taso ovat perusteltuja sen vuoksi, että kyse on Pääesikunnan toimivaltaan kuuluvista hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Pääesikunnalla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluviin asioihin ei sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä.

Liikenne- ja viestintäviraston määräykset

7 §. Ajoneuvon muuttaminen, rakentaminen ja korjaaminen. Pykälän 2 momentti valtuuttaisi Liikenne- ja viestintäviraston antamaan tarkempia määräyksiä ajoneuvon korjaamisen, kunnostamisen ja rakenteen muuttamisen teknisistä vaatimuksista sekä vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa tarkoituksenmukaisuussyistä sovellettavista vähäisistä poikkeuksista ja vaihtoehtoisista vaatimuksista. Tämä tarkoittaisi teknistä toteuttamista ja vaatimustenmukaisuuden osoittamista käytännön tasolla koskevia tarkempia määräyksiä. Näihin voisi sisältyä myös käytännön toteuttamiseen sekä tarkoituksenmukaisuussyistä määräyksellä annettuja vähäisiä poikkeuksia ja vaihtoehtoisia vaatimuksia muutettavaan, rakennettavaan tai korjattavaan ajoneuvoon lain ja sen nojalla annettujen säädösten mukaan sovellettavista teknisistä vaatimuksista. Poikkeukset näistä vaatimuksista ovat usein tarpeen sen johdosta, etteivät uuden ajoneuvon tekniset vaatimukset ja testimenettelyt ole sellaisinaan sovellettavissa käytettyyn ajoneuvoon. Vaihtoehtoisia osoittamistapoja hyödynnetään tapauksissa, joissa uuden ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden osoittamisen menettelyt ovat liian raskaita ja kalliita sovellettavaksi yksittäiseen ajoneuvoon tai tehtyyn muutokseen nähden. Tämän lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto valtuutettaisiin antamaan tarkemmat määräykset ajoneuvon korjaamisesta, kunnostamisesta ja rakenteen muuttamisesta edellyttävistä selvityksistä. Selvitysten vaatiminen muutokatsastuksen yhteydessä on ollut osittain tulkinnanvaraista. Muutos selkeyttäisi oikeustilaa, sillä katsastusmies voisi vaatiessaan muutoksista selvitystä tukeutua viraston määräykseen ja näin ollen saada tarvittavan dokumentaation ajoneuvoon tehdyistä muutoksista. Määräyksiä antaessaan Liikenne- ja viestintäviraston tulisi kuitenkin huolehtia, että yleinen saman ikäiseen ajoneuvoon sovellettava vaatimustaso käytännössä säilytetään, jolloin myöskään turvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle aiheutuva riski ei merkittävästi lisäänty. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto antaisi tarvittaessa tarkemmat määräykset myös ajoneuvoon sen erityiskäyttöä varten asennettavien valaisimien ja muiden lisälaitteiden turvallisuusvaatimuksista.

Momentti sisältäisi määräysvallan käyttämistä rajaavia ja ohjaavia mainintoja. Kyse olisi myös lakia tarkentavista vaatimuksista. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluvat asiat edellyttävät yleensä tiheää päivittämistä, eikä niihin sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä.

15 §. Ajoneuvon rakennetta, hallintalaitteita ja varusteita koskevat määräykset. Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan Liikenne- ja viestintävirasto antaisi vaihtoehtoisia vaatimuksia koskevat määräykset, joita sovellettaisiin paineilmalla varustettujen autojen ja niiden perävaunujen jarrujärjestelmää koskevaan kansalliseen piensarjatyypin hyväksyntään, yksittäishyväksyntään, rekisteröintikatsastukseen ja muutokatsastukseen. Pykälä muutettaisiin käsittämään kansallinen piensarjatyypin hyväksyntä kansallisen tyyppihyväksynnän sijaan, koska määräyksen antovaltuuden ei ole tarkoitus koskea EU-asetusten soveltamisalan piiriin kuuluvia asioita.

Pykälän 1 momentin 2 kohdassa säädettäisiin Liikenne- ja viestintäviraston valtuudesta antaa määräyksiä liikennekäyttöön sallituista nastoista ja nastarenkaita koskevista vaatimuksista. Määräykset voisivat esimerkiksi koskea renkaaseen asennettavaksi sallittujen nastojen lukumäärää, nastan sallittua massaa, kärjen muotoa ja ulkonemaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin lakia tarkentavista määräyksistä, jotka Liikenne- ja viestintävirasto voi tarvittaessa antaa. Momentin 1–3 kohdan mukaan määräykset koskisivat ajoneuvon rakennetta ja ominaisuuksia, valmistenumeroa ja valmistajan kilpeä sekä järjestelmiä, komponentteja, erillisiä teknisiä yksiköitä, osia ja varusteita koskevia vaatimuksia. Näiden osalta määräykset voisivat käytännössä koskea lähinnä kansallisia ajoneuvoluokkia, sillä muita säännellään EU-asetuksissa. Momentin 4 kohdan mukaan Liikenne- ja viestintävirasto antaisi tarvittaessa määräykset tavarankuljetukseen käytettävien ajoneuvojen kuormakorien ja kuormati-

lojen vaatimuksista, kuorman varmistamiseen käytettävistä kiinnityspisteistä sekä suojarakenteista. Määräysten teknisissä vaatimuksissa otettaisiin huomioon kuormakoreihin ja kuorman kiinnitykseen liittyvät kansainväliset standardit. Momentin 6 kohdassa valtuutettaisiin Liikenne- ja viestintävirasto antamaan määräykset ajoneuvojen käyttöön liittyvistä muista kuin 1–3 kohdassa tarkoitetuista hyväksyntää edellyttävistä järjestelmistä, komponenteista, erillisistä teknisistä yksiköistä ja osista sekä muista varusteista kuin nastoista ja nastarenkaista, joita koskeva valtuus olisi 1 momentissa. Näitä ovat esimerkiksi varoituskolmio, hitaan ajoneuvon kilpi, suojakypäri ja lasten turvaistuin. Momentin 7 kohdassa valtuutettaisiin Liikenne- ja viestintävirasto antamaan tarvittaessa määräykset paareilla autossa matkustavien tai liikkumisesteisten henkilöiden kuljetukseen käytettävän muun auton kuin ambulanssin kuljetustilan mitoituksista ja matkustamiseen tarvittavista apuvälineistä ja niiden kiinnityksistä. Potilaiden kuljetuksissa on tarvetta ambulanssia kevyemmin varustetuille ajoneuvoille kuten paaritakseille. Liikkumisesteisille henkilöille erityisesti soveltuviin kuljetuksissa on tarvetta säännellä tarkemmin auton apuvälineiden, kuten henkilönostinten, asianmukaistakiinnittämistä ajoneuvoon. Liikenne- ja viestintäviraston määräyksillä varmistettaisiin, että näissä ajoneuvoissa matkustaminen olisi riittävän turvallista ja miellyttävää. Momentin 8 kohdan mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voisi antaa määräyksiä myös taksamittarista sekä muusta hinnan määrittelyyn käytettävästä laitteesta ja järjestelmästä.

Pykälän 2 momentissa täsmennettäisiin, että pykälässä tarkoitettujen määräysten on oltava tarpeellisia riittävän kansainvälisen yleisen vaatimustason saavuttamiseksi sekä liikenneturvallisuuden, terveyden- ja ympäristönsuojelun riittävän tason varmistamiseksi.

Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluvat asiat edellyttävät yleensä tiheää päivittämistä, eikä niihin sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä. Kyse olisi lisäksi suurimmaksi osaksi lakia tarkentavista määräyksistä.

16 §. *Energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset.* Pykälän 3 momentissa annettaisiin Liikenne- ja viestintävirastolle valtuudet antaa auton ja sen perävaunun energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamisesta tarvittaessa tarkemmat määräykset. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluvat asiat edellyttävät yleensä tiheää päivittämistä, eikä niihin sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä. Momentti sisältäisi määräysvallan käyttämistä rajavia ja ohjaavia mainintoja. Lisäksi kyse olisi ylempinäasteista sääntelyä tarkentavista määräyksistä.

19 §. *Erikoiskuljetuksessa käytettävää ajoneuvoa ja ajoneuvoyhdistelmää koskevat vaatimukset.* Liikenne- ja viestintävirastolle annettaisiin valtuus antaa tarkempia määräyksiä erikoiskuljetusajoneuvoja ja ajoneuvoyhdistelmiä koskevista merkinnöistä, tunnus- ja varoitusvalaisimista, heijastimista sekä muista varoituslaitteista.

Pykälän 1 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto antaisi tarkemmat määräykset erikoiskuljetuksessa käytettävästä ajoneuvosta ja ajoneuvoyhdistelmästä vaadittavista merkinnöistä, tunnus- ja varoitusvalaisimista, heijastimista sekä muista varoituslaitteista.

Pykälän 2 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto antaisi määräykset erikoiskuljetuksessa käytettävän varoitusajoneuvon luokasta, massasta ja väreistä sekä varoitusajoneuvojen erilaisista kuljetuksen turvallisuuden varmistamiseen liittyvistä varoituslaitteista ja -välineistä.

Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluvat asiat edellyttävät yleensä tiheää päivittämistä, eikä niihin sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä.

31 §. Pelastusauto, poliisiajoneuvo, Tullin ajoneuvo ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvo. Pykälän 6 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto antaisi pelastusauton, poliisiajoneuvon, Tullin ajoneuvon ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvon erikoiskäytön edellyttämien merkki- ja varoitusvalaisimien, heijastimien, heijastavien merkintöjen sekä äänimerkinantolaitteiden teknisiä vaatimuksia ja asennusta koskevat määräykset. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluvat asiat edellyttävät yleensä tiheää päivittämistä, eikä niihin sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä.

32 §. Ambulanssi ja ensihoitoajoneuvo. Pykälän 4 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto antaisi tarkemmat määräykset ambulanssin ja ensihoitoajoneuvojen erikoiskäytön edellyttämien merkki- ja varoitusvalaisimien, heijastimien, heijastavien merkintöjen sekä äänimerkinantolaitteiden teknisistä vaatimuksista ja asennuksesta. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluvat asiat edellyttävät yleensä tiheää päivittämistä, eikä niihin sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä. Kyse olisi lisäksi lakia tarkentavista määräyksistä.

36 §. Museoajoneuvo. Pykälän 2 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto antaisi tarvittaessa määräykset museoajoneuvon entisöinnistä ja konservoinnista sekä museoajoneuvoon asennettaviksi sallittavista tarkoituksenmukaisista korvaavista osista ja osien vaihtamisesta aikaisempaa liikenneturvallisemmiksi sekä museoajoneuvoa koskevan lausunnon sisällöstä. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluviin asioihin ei myöskään sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä.

37 §. Erikoiskuljetusajoneuvo. Ehdotetun pykälän 3 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto antaisi määräykset erikoiskuljetusajoneuvon liikennekäyttöön hyväksymisessä sovellettavista erikoiskuljetusajoneuvon käyttötarkoituksen edellyttämistä teknisistä lisävaatimuksista ja poikkeuksista ajoneuvoa koskevista teknisistä vaatimuksista. Erikoiskuljetusajoneuvon käyttötarkoituksesta johtuen on tarkoituksenmukaista sallia poikkeuksia rakenteesta ja edellyttää lisävaatimuksia liikenneturvallisuuden varmistamiseksi. Erikoiskuljetusajoneuvolle voitaisiin sallia liikennekäyttöön hyväksymisessä ajoneuvon käyttötarkoituksen edellyttämiä poikkeuksia kaikkia ajoneuvoja koskevista teknisistä vaatimuksista. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto antaisi tarkemmat määräykset erikoiskuljetusajoneuvojen vaatimustenmukaisuuden osoittamisen teknisistä toteuttamistavoista, jotka liittyvät erikoiskuljetusajoneuvon erityisiin vaatimuksiin. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluvat asiat edellyttävät yleensä tiheää päivittämistä, eikä niihin sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä.

41 §. Ajoneuvojen luokitusta koskevat tarkemmat määräykset. Pykälässä valtuutettaisiin Liikenne- ja viestintävirasto tarvittaessa antamaan määräyksiä 2 luvussa tarkoitettujen ajoneuvojen luokituksista. Määräysten olisi perustuttava Euroopan unionin ajoneuvolainsäädännön vaatimuksiin, liikenneturvallisuuteen tai ympäristönsuojeluun. Ajoneuvojen lain säännöksiä tarkempi luokitus on joissain tapauksissa tarpeen esimerkiksi siksi, että ajoneuvon käyttötarkoitus

voidaan selvittää ajoneuvon rekisteritiedoista. Osa ajoneuvoja koskevista teknisistä vaatimuksista ja vaatimusten lievennyksistä on sidottu ajoneuvon käyttötarkoitukseen. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluvat asiat edellyttävät yleensä tiheää päivittämistä, eikä niihin sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä. Lisäksi säännös sisältäisi määräysvallan käyttämistä rajaavia ja ohjaavia mainintoja.

49 §. Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen tyyppihyväksynnässä. Pykälän 3 momentissa valtuutettaisiin Liikenne- ja viestintävirasto antamaan määräykset nastojen vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista kansallisessa tyyppihyväksynnässä. Liikenne- ja viestintävirasto valtuutettaisiin lisäksi antamaan tarvittaessa tarkemmat määräykset muiden ajoneuvojen kuin autojen ja niiden perävaunujen kansallisessa piensarjatyypihyväksynnässä, kansallisessa tyyppihyväksynnässä noudatettavista, vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista ja siitä, milloin hyväksytyin asiantuntijan selvitys riittää vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi. Käytännössä näitä teknisiä osoittamistapoja sovellettaisiin kansallisessa piensarjatyypihyväksynnässä T- ja L-luokan ajoneuvoihin ja kansallisessa tyyppihyväksynnässä moottorityökoneisiin ja moottorikelkkoihin. Vaatimustenmukaisuuden osoittamistavat tarkentaisivat tapauskohtaisesti eri osille ja ominaisuuksille soveltuvia 2 momentissa tarkoitettuja valtioneuvoston asetuksella säädettäviä yleisluonteisia säännöksiä. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluvat asiat edellyttävät yleensä tiheää päivittämistä, eikä niihin sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä. Kyse olisi lisäksi ylemmänasteista sääntelyä tarkentavista määräyksistä.

56 §. Kansallista piensarjatyypihyväksyntää koskevat vaatimukset. Pykälän mukaan pieninä sarjoina kansallisessa tyyppihyväksynnässä hyväksyttävälle ajoneuvotyypille voitaisiin Liikenne- ja viestintäviraston määräyksellä asettaa pykälän sääntelystä poikkeavia vaihtoehtoisia teknisiä vaatimuksia, joilla pyritään varmistamaan toimintaturvallisuuden, ympäristönsuojelun ja työturvallisuuden taso, joka vastaa mahdollisimman hyvin yhdessä tai useammassa autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen liitteessä II luetellussa säädöksessä säädettyä tasoa. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluvat asiat edellyttävät yleensä tiheää päivittämistä, eikä niihin sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä. Säännökseen sisältyisi myös määräysvallan käyttöä rajaavia ja ohjaavia mainintoja.

57 §. Tyyppihyväksyntää koskevat tarkemmat säännökset. Pykälän 3 momentissa valtuutettaisiin Liikenne- ja viestintävirasto tarvittaessa antamaan tarkemmat tekniset määräykset ajoneuvotyypin tarkemmasta jaottelusta kansallisessa tyyppihyväksynnässä. Pykälän 4 momentin mukaan Liikenne- ja viestintäviraston määräyksenantovaltuus koskisi myös nastan ja rengas-nastayhdistelmän tyyppihyväksyntämenettelyä sekä niiden tyyppihyväksyntää koskevaa merkintää ja sen sijoittelua. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluviin asioihin ei sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä.

63 §. Vaatimustenmukaisuuden valvonta tuotannossa. Pykälän 6 momentissa valtuutettaisiin Liikenne- ja viestintävirasto antamaan tarvittaessa tarkempia määräyksiä kansallisen, E- ja EU-tyypihyväksynnän tuotannon vaatimustenmukaisuuden liittyvästä valvontasuunnitelmasta ja riittävästä tuotteen vaatimustenmukaisuusjärjestelystä. Kansallisen tyyppihyväksynnän osalta määräykset voisivat koskea esimerkiksi nastarenkaita. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi,

että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluviin asioihin ei sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä. Kyse olisi lisäksi lakia ja EU-asetuksia tarkentavista määräyksistä.

66 §. Hyväksytty asiantuntija. Pykälän 4 momentissa valtuutettaisiin Liikenne- ja viestintävirasto antamaan tarvittaessa tarkemmat määräykset vaatimuksista, jotka koskevat hyväksytyt asiantuntijan laatimien selvitysten sisältöä sekä hyväksymiseen ja pätevyyden arviointiin liittyvää toiminnan kuvausta. Tämä olisi perusteltua sen vuoksi, että hyvin eritasoiset tekniset vaatimukset edellyttävät hyvin monimuotoisten pätevyysalueiden vuoksi joustavaa järjestelmää. Ehdotettu määräyksenantovaltuus lisäksi laajenisi voimassa olevaan nähden siten, että Liikenne- ja viestintävirasto antaisi tarvittaessa tarkemmat määräykset laitteiston ja henkilöstön pätevyyden arvioinnissa noudatettavien pykälän 3 momentissa tarkoitettujen standardien soveltamisesta ja niiden mukaisten vaatimusten täyttämisestä. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluviin asioihin ei sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä, sillä standardien soveltamisessa on kyse standardeissa asetettujen vaatimusten mekaanisesta täytäntöönpanosta.

71 §. Poikkeukset yksittäishyväksyntävelvollisuudesta. Ehdotettu määräyksenantovaltuus olisi uusi. Pykälän 2 momentissa valtuutettaisiin Liikenne- ja viestintävirasto antamaan tarvittaessa tarkemmat määräykset sellaisista muutoksista, joilla ei ole vaikutusta ajoneuvolle myönnetyn hyväksynnän voimassaoloon eikä ajoneuvosta rekisteriin merkittäviin tietoihin. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluviin asioihin ei sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä, sillä sen käyttöä on rajoitettu pykälässä rajaamalla valtuus sellaisiin vähäisiin muutoksiin, joilla ei ole vaikutusta ajoneuvon hyväksyntään tai rekisteritietoihin.

72 §. Yksittäishyväksyntää koskevat vaatimukset. Pykälän mukaan yksittäishyväksyttävälle ajoneuvolle voitaisiin Liikenne- ja viestintäviraston määräyksellä asettaa pykälän sääntelystä poikkeavia vaihtoehtoisia teknisiä vaatimuksia, joilla pyritään varmistamaan toimintaturvallisuuden, ympäristönsuojelun ja työturvallisuuden taso, joka vastaa mahdollisimman hyvin yhdessä tai useammassa autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen liitteessä II luetellussa säädöksessä säädettyä tasoa. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluvat asiat edellyttävät yleensä tiheää päivittämistä, eikä niihin sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä. Säännökseen sisältyisi myös määräysvallan käyttöä rajaavia ja ohjaavia mainintoja.

73 §. Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen yksittäishyväksynnässä. Pykälän 3 momentti sisältäisi Liikenne- ja viestintävirastolle osoitetun valtuuden antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista yksittäishyväksynnässä. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluvat asiat edellyttävät yleensä tiheää päivittämistä, eikä niihin sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä. Kyse olisi lisäksi lakia tarkentavista määräyksistä.

103 §. Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen rekisteröintikatsastuksessa. Pykälän 5 momentissa valtuutettaisiin Liikenne- ja viestintävirasto antamaan tarvittaessa tarkempia määräyksiä ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden osoittamisen teknisestä toteuttamisesta. Lähtökohtaisesti vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen sovellettaisiin niitä osoittamistapoja, joista säädetään

valtioneuvoston asetuksella. Liikenne- ja viestintävirastolle annettu määräysvaltuutus on tarkoitettu käytettäväksi esimerkiksi sellaisissa rajatapauksissa, joissa valtioneuvoston asetuksen säännökset eivät ole tarpeeksi yksityiskohtaisia. Tyyppihyväksymättömien ajoneuvojen osalta valtuus kattaisi myös määräysten antamisen niistä vaatimuksista, joihin pykälän 4 momentin nojalla annettuja säädöksiä ei suoraan voi soveltaa.

Pykälän 6 momentissa Liikenne- ja viestintävirastolle säädettäisiin valtuus tarvittaessa määrätä rekisteröintikatsastuksessa vaatimustenmukaisuuden osoittamisen teknisistä osoittamistavoista muutettujen ajoneuvojen, myös autojen ja niiden perävaunujen muutosten, osalta. Tämä valtuus olisi kuitenkin rajattu vain sellaisiin muutettuun ajoneuvoon sovellettavista vaatimuksista, joista ei ole olemassa EU-säännöksiä osana uuden ajoneuvon hyväksyntää. Niiden vaatimusten osalta, joihin EU-säännöksiä ei ole sovellettavissa, valtuus kattaisi käytännössä kaikki muutokset.

Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluviin asioihin ei sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä. Kyse olisi lisäksi lakia tarkentavista määräyksistä.

106 §. Muutokatsastusvelvollisuus. Pykälän 4 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto valtuutettaisiin antamaan tarkemmat määräykset muutoksista, jotka edellyttävät muutokatsastusta, ja tilapäisistä, toistuvista tai vähäisistä muutoksista, jotka eivät edellytä muutokatsastusta.

Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluviin asioihin ei sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä, sillä muutokatsastusvelvollisuutta koskevat perussäännökset ovat pykälän 1 ja 2 momentissa. Määräyksellä voitaisiin ainoastaan tarkentaa näitä. Liikenne- ja viestintäviraston harkintavallan käyttö olisi siten hyvin rajallista.

107 §. Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen muutokatsastuksessa. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin Liikenne- ja viestintävirastolle valtuus antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä ajoneuvon vaatimuksenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista muutokatsastuksessa.

Pykälän 4 momentissa, joka koskee muiden kuin EU-säädöksissä määritettyjen komponenttien ja ominaisuuksien vaatimuksenmukaisuuden osoittamista muutokatsastuksessa, viitattaisiin suoraan voimassa oleviin autojen ja niiden perävaunujen puiteasetukseen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetukseen ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetukseen. Näiden osalta Liikenne- ja viestintävirasto valtuutettaisiin antamaan tarvittaessa määräykset ajoneuvojen vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista muutokatsastuksessa siltä osin kuin muutokset koskevat muita kuin momentissa tarkoitetuissa EU-säädöksissä määriteltyjä komponentteja ja ominaisuuksia.

Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluviin asioihin ei sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä. Kyse olisi lisäksi lakia täydentävistä määräyksistä.

108 §. Kytkenäkatsastusvelvollisuus. Pykälän 2 momentissa Liikenne- ja viestintävirastolle annettaisiin valtuudet antaa määräyksiä siitä, millaisia kytkenäjä on pidettävä yleisesti ajoneuvoissa käytettävänä. Säännöksen mukaisilla kytkenäillä tarkoitettaisiin mekaanisia kytkenä-

laitteita, jarrujen toimintaa ohjaavien sähköjohtojen kytkentää ja paineilmajarrujohtojen liittimien mitoitus. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluviin asioihin ei sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä.

111 §. Määräaikaiskatsastuksen sisältö. Pykälän 3 momentissa valtuutettaisiin Liikenne- ja viestintävirasto antamaan tarkemmat määräykset tarkastuskohteista ja tarkastusmenetelmistä. Tällä valtuutuksella mahdollistettaisiin uusien tarkastusmenetelmien käyttöönotto joustavasti. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluviin asioihin ei sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä. Kyse olisi lisäksi lakia tarkentavista määräyksistä.

113 §. Määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastuksessa havaittujen vikojen ja puutteellisuuden luokitus. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että Liikenne- ja viestintäviraston määräyksellä annettaisiin tarkemmat määräykset vikojen ja puutteellisuuksien luokituksesta. Tämän lisäksi pykälässä säädettäisiin Liikenne- ja viestintävirastolle valtuus antaa määräykset useiden vähäisten tai vakavien vikojen ja puutteellisuuksien luokituksesta vakaviksi tai vaarallisiksi. Ehdotettu määräyksenantovaltuus olisi uusi. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluviin asioihin ei sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä, sillä määräaikaiskatsastuksia koskeva moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen määräaikaiskatsastuksista sekä direktiivin 2009/40/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/45/EU asettaa rajat määräyksenantotoimivallalle. Kyse olisi lisäksi lakia tarkentavista määräyksistä.

118 §. Katsastustodistus. Tarkemmat määräykset todistuksen sisällöstä annettaisiin Liikenne- ja viestintäviraston määräyksellä. Määräystaso olisi perusteltu sen vuoksi, että kyse on hyvin teknisluonteisista ja vähäisiä yksityiskohtia koskevista asioista, joihin Liikenne- ja viestintävirastolla on erityinen asiantuntemus. Määräyksen alaan kuuluviin asioihin ei sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä. Kyse olisi lakia tarkentavista määräyksistä.

9 Voimaantulo

Ehdotetaan, että lait tulevat voimaan 1.9.2020. Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus tulee sovellettavaksi 1.9.2020, joten ajoneuvolain on perusteltua tulla voimaan samanaikaisesti, jotta vältetään päällekkäisyydet ja ristiriidat kansallisen ja EU-sääntelyn välillä.

10 Toimeenpano ja seuranta

Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksella perustetaan tietojenvaihtofoorumi, joka valvoo asetuksen täytäntöönpanoa. Foorumi koostuu jäsenvaltioiden hyväksyntä- ja markkinaviranomaisista, jotka toimivat jäsenvaltioiden edustajina. Komissio toimii foorumin puheenjohtajana. Foorumi voi esittää lausuntoja ja antaa suosituksia täytäntöönpanosta parhaiden käytäntöjen edistämiseksi EU:ssa. Foorumi raportoi vuosittain toiminnastaan Euroopan parlamentille.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava foorumille muun muassa tyyppihyväksyntä- ja markkinavalvontatoimintansa arviointituloksista, vaatimustenmukaisuuden todentamistarkastuksista, tutkimuslaitosten arvioinnista ja foorumin antamien suositusten toteuttamisesta.

Tietojenvaihtofoorumia koskevan sääntelyn lisäksi autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus velvoittaa jäsenvaltiot saattamaan yleisön saataville tiivistelmän säännöllisten tarkastelujen ja arviointien tuloksista.

Suomesta Liikenne- ja viestintävirasto osallistuu tietojenvaihtofoorumin toimintaan.

11 Suhde muihin esityksiin

11.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy asiasisältönsä puolesta läheisesti liikenne- ja viestintäministeriössä valmistettavaan tieliikennelain muutosesitykseen, joka on tarkoitus antaa eduskunnalle helmikuussa 2020 ja jonka on tarkoitus tulla voimaan 1.6.2020 ja joka sisältää muun muassa ajoneuvojen käyttöä koskevaa sääntelyä. Molempiin esityksiin sisältyy sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:ää koskeva muutosehdotus.

Esitys liittyy liikenne- ja viestintäministeriössä valmistettavaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain uudistukseen autoradiota koskevan säännösehdotuksen osalta. Kyseisessä esityksessä ehdotetaan muutosta voimassa olevan ajoneuvolain 25 §:ään, joka vastaa ajoneuvolakiehdotuksen 12 §:ää. Ehdotus on tarkoitus antaa eduskunnalle huhtikuun 2020 alkuun mennessä, ja autoradiota koskevan säännöksen on tarkoitus tulla voimaan 19.9.2020.

Esitys liittyy lisäksi valtiovarainministeriössä valmistettavaan valmiste- ja autoverotuksen menettelysäännösten uudistamiseen. Uudistusta koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle huhtikuussa 2020 ja siihen liittyvien lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2021 alusta. Esitykseen sisältyy ehdotus uudesta autoverolaista ja esityksessä ehdotetaan muutoksia joihinkin ajoneuvolain säännöksiin.

12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Tausta

Esitettävän lainsäädännön kannalta merkityksellisiä perusoikeuksia ovat perustuslain 10 §:n kotirauha, 15 §:n omaisuuden suoja, 18 §:n elinkeinovapaus ja 21 §:n oikeusturva. Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien toteutuminen. Esitettävää lainsäädäntöä on näiden ohella arvioitava perustuslain 80 §:n asetuksen antamisen ja lainsäädäntövallan siirtämisen sekä 124 §:n hallintotehtävän antamisen muulle kuin viranomaiselle kannalta. Lisäksi perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien toteutuminen.

Voimassa oleva ajoneuvolaki on hyväksytty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (PeVL 40/2002 vp). Lakiehdotusta kokevassa lausunnossaan perustuslakivaliokunta käsittelee säännösehdotuksia, jotka liittyvät kotirauhaan, julkisen hallintotehtävän antamiseen muulle kuin viranomaiselle, elinkeinovapautteen, asetuksenantovaltuuksiin ja rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteeseen. Esitys vastaa näiden asiakokonaisuuksien osalta pääosin voimassa olevaa ajoneuvolakia. Perustuslain kannalta merkityksellistä uutta sääntelyä on markkinavalvonnan seuraamusmaksua koskeva sääntely.

Markkinavalvonnan seuraamusmaksua koskeva sääntely

Esitykseen sisältyy säännös kokonaan uudesta markkinavalvonnan seuraamusmaksusta, jonka markkinavalvontaviranomaisena toimiva Liikenne- ja viestintävirasto voisi määrätä markkinavalvontaan liittyvien rikkomusten seurauksena.

Seuraamusten sallittavuutta on arvioitava sanktioihin soveltuvan arvioinnin lisäksi samalla tavalla kuin perusoikeuksien rajoittamista yleensäkin. Sovellettavaksi tulevat myös perustuslailliset hyvän hallinnon ja oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin takeet. Koska esitettävät rangaistuksenkaltaiset hallinnolliset seuraamukset rinnastuvat varallisuusrangaistuksiin, niillä on välitön yhteys myös perustuslain 15 §:n omaisuuden suoja-perusoikeuteen. Siksi hallinnolliselta sanktiolta edellytetään lailla säätämisen lisäksi täsmällisyyttä ja tarkkarajaisuutta sekä hyväksyttävyyttä ja suhteellisuusperiaatteen mukaisuutta. Seuraamuksia koskevaa sääntelyä on tarkasteltava erityisesti perustuslain 21 §:n oikeusturvaa koskevan perusoikeussääntelyn kannalta.

Nyt esitetyssä markkinavalvonnan seuraamusmaksua koskevassa sääntelyssä on otettu huomioon perustuslakivaliokunnan hallinnollisia sanktioita koskeva lausuntokäytäntö. Siinä markkinavalvonnan seuraamusmaksun kaltaisia maksuja ei ole pidetty perustuslain 81 §:n mielessä sen paremmin veroina kuin maksuinakaan vaan lainvastaisesta teosta määrättävinä sanktioluonteisina hallinnollisina seuraamuksina. Perustuslakivaliokunta on asiallisesti rinnastanut rangaistusluonteisen taloudellisen seuraamuksen rikosoikeudelliseen seuraamukseen (ks. esim. PeVL 9/2018 vp, PeVL 2/2017 vp, s. 4-5, PeVL 14/2013 vp ja PeVL 17/2012 vp). Markkinavalvonnan seuraamusmaksu olisi esitetyssä ajoneuvolaissa luonteeltaan hallinnollinen sanktio.

Hallinnollisen seuraamuksen yleisistä perusteista on perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaan säädettävä perustuslain 2 §:n 3 momentin edellyttämällä tavalla lailla, koska sen määräämiseen sisältyy julkisen vallan käyttöä. Näistä syistä laissa olisi täsmällisesti ja selkeästi säädettävä maksuvelvollisuuden ja maksun suuruuden perusteista sekä maksuvelvollisen oikeusturvasta samoin kuin lain täytäntöönpanon perusteista (ks. esim. PeVL 9/2018 vp, PeVL 17/2012 vp, PeVL 9/2012 vp, s. 2/I, PeVL 57/2010 vp). Ajoneuvolain ehdotetussa seuraamusjärjestelmässä nämä vaatimukset on huomioitu. Markkinavalvonnan seuraamusmaksusta säädetään esityksen 9 luvussa. Tarkkarajaiset ja täsmälliset, laillisuusperiaatteen mukaiset rikkomustunnusmerkistöt ovat esityksen 154–156 §:ssä.

Perustuslakivaliokunta on usein kiinnittänyt huomiotaan siihen, että hallinnollisia sanktioita koskevan sääntelyn tulee olla oikeasuhtaista eli suhteellisuusperiaatteen mukaista (PeVL 15/2014 vp ja PeVL 17/2012 vp sekä siinä mainitut lausunnot). Oikeasuhtaisuuteen ovat liittyneet yleensä kysymykset lievien laiminlyöntien sanktioinnista (PeVL 58/2010 vp) ja seuraamusten porrastamisesta rikkomuksen vakavuuden perusteella (PeVL 11/2009 vp). Valiokunta on pitänyt oikeasuhtaisuusvaatimuksen kannalta arveluttavana muun muassa sitä, että eräistä varsin vähäisenä pidettävistä laiminlyönneistäkin seuraavan laiminlyöntimaksun suuruuden ehdotettiin olevan vähintään 500 euroa (PeVL 58/2010 vp).

Markkinavalvonnan seuraamusmaksua koskevassa sääntelyssä oikeasuhtaisuuden vaatimus täytetään sillä, että markkinavalvonnan seuraamusmaksulle ei ole lakisääteistä alarajaa ja suuruuden määrittämisessä otetaan huomioon tapauskohtaiset olosuhteet laissa säädetyllä tavalla. Seuraamusmaksua ei määrätä tilanteissa, joissa rikkomukset ovat vähäisiä tai joissa maksun määrääminen on kohtuutonta. Seuraamusmaksun sijaan markkinavalvontaviranomainen voi antaa huomautuksen.

Perustuslakivaliokunta on lisäksi katsonut, että määrältään suuri seuraamusmaksu korostaa oikeusturvalle asetettavia vaatimuksia (PeVL 14/2018 vp). Valiokunta on pitänyt ongelmallisena, jos euromäärältään suuria hallinnollisia seuraamuksia koskeva päätöksentekovalta keskittyy yhdelle virkamiehelle (PeVL 24/2018 vp). Seuraamusmaksun enimmäissuuruus ei siten voi olla

kovin korkea, jos sitä ei määrätä kollegiaalisessa päätöksentekomenettelyssä. Kuitenkin joitakin enimmäismäärään sidottuja seuraamusmaksuja koskevaa määräämistoimivaltaa on muualla lainsäädännössä perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella osoitettu hallintoviranomaiselle myös ilman kollegiaalisen päätöksenteon vaatimusta (esim. yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain mukainen rikkomus- ja seuraamusmaksu /PeVL 28/2014 vp, työsopimuslain mukainen seuraamusmaksu /PeVL 9/2012 vp, jätelain mukainen laiminlyöntimaksu /PeVL 58/2010 vp). Näiden hallinnollisten sanktioiden kiinteä euromääräinen enimmäissuuruus vaihtelee 30 000 ja 500 000 euron välillä. Ehdotettu Liikenne- ja viestintäviraston määräämä markkinavalvonnan seuraamusmaksu voisi olla suuruudeltaan enintään 30 000 euroa, mutta kuitenkin enintään yksi prosenttia talouden toimijan, tutkimuslaitoksen ja hyväksytyin asiantuntijan edellisen vuoden tilikauden liikevaihdosta. Perustuslakivaliokunnan lausunnot huomioon ottaen tällaista seuraamusmaksua ei ole pidettävä ongelmallisena oikeusturvan kannalta.

Elinkeinovapaus

Asennus- ja korjauslupa

Ajoneuvolakiehdotuksen 8 luvun säännökset erinäisten asennus- ja korjaustoimenpiteiden luvanvaraisuudesta ovat merkityksellisiä perustuslain 18 §:n 1 momentissa turvattua elinkeinovapauden kannalta.

Perustuslain 18 §:n 1 momentissa säädetään jokaisen oikeudesta lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti pitänyt elinkeinovapautta perustuslain mukaisena pääsääntönä, mutta katsonut elinkeinotoiminnan luvanvaraisuuden olevan mahdollista poikkeuksellisesti. Luvanvaraisuutta koskevan sääntelyn tulee täyttää perusoikeutta rajoittavalta lailta vaadittavat yleiset edellytykset (ks. esim. PeVL 58/2014 vp, PeVL 69/2014 vp ja PeVL 31/2018 vp). Laissa säädettävien elinkeinovapauden rajoitusten tulee olla täsmällisiä ja tarkkarajaisia, minkä lisäksi rajoittamisen laajuuden ja edellytysten tulee ilmetä laista. Sääntelyn sisällön osalta perustuslakivaliokunta on pitänyt tärkeänä, että säännökset luvan edellytyksistä ja pysyvyydestä antavat riittävän ennustettavuuden viranomaistoiminnasta.

Ajoneuvolakiehdotuksessa luvanvaraisuus kohdistuu vain tiettyihin, laissa määriteltyihin asennus- ja korjaustoimenpiteisiin, eikä asennus- ja korjaustoimeen kokonaisuudessaan. Luvanvaraisuus on siten rajattua, ja rajoittamisen laajuus ja edellytykset ilmenevät ajoneuvolakiehdotuksen 8 luvun säännöksistä. Perusteena asennus- ja korjaustoimenpiteiden luvanvaraisuudelle ovat liikenneturvallisuus ja kuluttajansuoja. Perustuslakivaliokunta on pitänyt näitä perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävänä perusteina (PeVL 40/2002 vp). Lisäksi viranomaisen lupaharkinta on ajoneuvolakiehdotuksen 145 §:n säännöksin sidottua.

Omaisuuksensuoja

Ajoneuvolakiehdotuksen 136 §:n 4 momentin hävittämismääräyksellä on merkitystä perustuslain 15 §:ssä turvattua omaisuudensuojan turvaamisen kannalta. Omaisuudensuojaa koskevan perustuslain 15 §:n 1 momentin nojalla jokaisen omaisuus on turvattu. Perustuslakivaliokunta on tulkintakäytännössään kuitenkin todennut, ettei omaisuus ole perustuslain suojaama kaikkia käyttörajoituksia vastaan ja että omistajan oikeuksia voidaan rajoittaa lailla, joka täyttää perusoikeutta rajoittavalta lailta vaadittavat yleiset edellytykset (muun muassa PeVL 32/2010 vp, s.

4/I ja PeVL 8/1996 vp). Ajoneuvolakiehdotuksen 136 §:n 4 momentin mukaan markkinavalvontaviranomainen voi tietyin edellytyksin määrätä talouden toimijan hallussa olevan tuotteen ja talouden toimijalle palautetun tuotteen hävitettäväksi tai, jos tätä ei katsota tarkoituksenmukaiseksi, määrätä miten muutoin on meneteltävä. Hävittämismääräyksen antamisen edellytyksenä on se, ettei lakiehdotuksen 136 §:n 2 momentissa tarkoitettuja kieltoja ja määräyksiä voida pitää riittävinä. Tämä tarkoittaa, että hävittämismääräys olisi poikkeuksellinen toimenpide ja tulisi sovellettavaksi harvoin. Ehdotettu sääntely tuotteen hävittämismääräyksestä säättämiseksi on perusoikeuksien turvaamiseksi perusteltua. Lakiehdotuksen soveltamisalaan kuuluvista vaatimustenvastaisista tuotteista voi aiheutua vakava riski liikenne- ja työturvallisuudelle, ympäristölle tai terveydelle. Ehdotettu sääntely olisi siten perusoikeuksien rajoittamisen kannalta riittävän täsmällistä ja tarkkarajaista sekä oikeassa suhteessa sen taustalla olevaan yhteiskunnallisen intressin painoarvoon nähden.

Julkisen hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle

Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi, eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa eikä muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle.

Ajoneuvolakiehdotuksen 131 §:ssä säädettäisiin markkinavalvontaviranomaisen oikeudesta käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita valmistus-, varastointi- ja myyntipaikkojen valvonnassa sekä niissä toimitettavissa tarkastuksissa. Asennus- ja korjauspaikan valvonnan osalta vastaava säännös sisältyy ajoneuvolakiehdotuksen 147 §:ään. Ehdotuksen 131 ja 147 §:ssä on kysymys julkisen hallintotehtävän antamisesta lain nojalla muulle kuin viranomaiselle. Esitys ei vaarantaisi perusoikeuksia, oikeusturvaa eikä muita hyvän hallinnon vaatimuksia.

Teknisten tienvarsitarkastusten osalta ajoneuvolakiehdotuksen 122 §:ssä säädettäisiin, että ajoneuvojen teknisiin tienvarsitarkastuksiin voi osallistua asiantuntijoina myös muita kuin viranomaisorganisaatioon kuuluvia. Ajoneuvolakiehdotuksen 124 §:stä ilmenee, että kysymyksessä ovat katsastustoimipaikoilla katsastuksen suorittamiseen oikeutetut henkilöt ja että Liikenne- ja viestintävirasto järjestää heidät tarkastuksen suorittajan tekniseksi asiantuntijaksi avuksi pykälässä säännellyn sopimusmekanismin mukaisesti. Kysymys julkisen hallintotehtävän antamisesta lain nojalla muulle kuin viranomaiselle. Esitys ei vaarantaisi perusoikeuksia, oikeusturvaa eikä muita hyvän hallinnon vaatimuksia.

Näihin ulkopuolisiin asiantuntijoihin sovellettaisiin ilman nimenomaista mainintaakin hallinnon yleislakeja. Ajoneuvolakiehdotuksen 131 ja 147 §:ssä tarkoitettu ulkopuolinen asiantuntija ei käyttäisi itsenäisesti perustuslain 124 §:ssä säädettyä julkista valtaa, vaan asiantuntijan rooli olisi avustava ja täydentävä. (PeVL 57/2010 vp ja PeVL 20/2002 vp). Ulkopuolisen asiantuntijan käyttäminen ei siten olisi ongelmallista perustuslain 124 §:n kannalta (PeVL 42/2005 vp).

Kotirauha

Yleistä

Perustuslain 10 §:n nojalla on turvattu kotirauha. Lailla voidaan kuitenkin säätää perusoikeuksien turvaamiseksi tai rikosten selvittämiseksi välttämättömistä kotirauhan piiriin ulottuvista toimenpiteistä.

Liiketilojen valvonta

Ehdotetun sääntelyn ei arvioida muodostuvan ongelmalliseksi perustuslain 10 §:n kannalta. Ajoneuvolakiehdotuksen 65, 131 ja 147 §:ssä säädettyä liiketiloihin kohdistuvaa tarkastusta ei saisi tehdä pysyväisluonteiseen asumiseen tarkoitettuihin tiloihin. Ehdotuksen 65, 131 ja 147 §:ään on otettu perustuslakivaliokunnan edellyttämä viittaus hallintolain 39 §:ään. Perustuslakivaliokunta on katsonut (PeVL 5/2010 vp, PeVL 32/2010 vp, PeVL 5/2013 vp), että kun on kyse valvontatyypisistä tarkastuksista, tulisi tarkastussäännöksessä viitata hallintolain 39 §:ään, jotta menettelylliset ja oikeusturvatakeet tulisivat taatuiksi.

Tekninen tienvarsitarkastus

Kotirauhan suojan kannalta on merkityksellinen myös ajoneuvolakiehdotuksen 122 §:n 2 momentin 2 kohdan säännös. Sen mukaan ajoneuvon teknisen tienvarsitarkastuksen toimittajalla on oikeus päästä ajoneuvon sisälle ja tarvittaessa kuljettaa ajoneuvoa. Säännöksen mukaan tarkastusta ei kuitenkaan perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla (PeVL 40/2002 vp) saisi ulottaa ajoneuvossa oleviin asumiseen käytettäviin tiloihin, ellei se ole tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi välttämätöntä.

Perustuslaissa turvattu kotirauhan piiri kattaa lähtökohtaisesti myös ajoneuvossa mahdollisesti olevat pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyt tilat (PeVL 46/2001 vp, s. 3/II). Tällaiset tilat jäävät kuitenkin perustuslailla suojatun kotirauhan eräänlaiselle reuna-alueelle, koska ajoneuvoja käytetään sekä liikkumiseen että asumiseen (PeVL 17/1998 vp, s. 4/II). Teknisillä tienvarsitarkastuksilla valvotaan ajoneuvojen kuntoa niiden liikenneturvallisuuden ja ympäristövaikutusten kannalta. Sääntelylle on siten perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävät perusteet. Tarkastusten kohteena ovat ajoneuvojen tekniset ominaisuudet. Niiden tarkastamiseksi on asiallisesti välttämätöntä päästä ajoneuvon sisälle, joskin tarve tarkastaa ajoneuvossa mahdollisesti olevia asumistiloja voidaan arvioida poikkeukselliseksi.

Asetuksenantovaltuudet ja määräysenantovaltuudet

Esitys sisältää runsaasti valtioneuvostolle ja ministeriöille osoitettuja asetuksenantovaltuuksia sekä Liikenne- ja viestintävirastolle osoitettuja määräysenantotoimivaltuuksia. Valtuuksista lähes kaikki sisältyvät jo voimassa olevaan ajoneuvolakiin. Ehdotukset uusiksi valtuuksiksi on eritelty tarkemmin jaksossa 8. Voimassa oleva ajoneuvolaki on vuonna 2002 hyväksytty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (PeVL 40/2002 vp).

Ajoneuvolakiehdotusta on tästä johtuen tarkasteltava asetuksenantovaltuuksien ja määräysenantovaltuuksien osalta suhteessa perustuslain 80 §:ään. Perustuslain 80 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto ja ministeriö voidaan valtuuttaa antamaan asetuksia perustuslaissa tai muussa laissa säädetyn valtuuden nojalla. Lailla on kuitenkin säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan.

Perustuslain 80 §:n 2 momentin mukaan muu kuin 80 §:n 1 momentissa tarkoitettu viranomaisen voidaan lailla valtuuttaa antamaan oikeussääntöjä määräytyistä asioista, jos siihen on sääntelyn kohteeseen liittyviä erityisiä syitä eikä sääntelyn asiallinen merkitys edellytä, että asiasta säädetään lailla tai asetuksella. Tällaisen valtuutuksen tulee olla soveltamisalaltaan täsmällisesti rajattu. Lisäksi perustuslaista johtuu, että valtuuden kattamat asiat on määriteltävä tarkasti.

Perustuslakivaliokunta on lausuntokäytännössään todennut perustuslain 80 §:n 2 momentin soveltamisesta, että asetuksenantovaltuuksiin verrattuna tällaiseen muun viranomaisen määräysenantovaltuuteen kohdistuu yleistä tarkkarajaisuusvaatimusta pidemmälle menevä vaatimus valtuuden kattamien asioiden määrittelemisestä tarkasti laissa. Valtuuden tulee lisäksi perustuslain nimenomaisen säännöksen mukaan olla soveltamisalaltaan täsmällisesti rajattu (PeVL

46/2001 vp, ja PeVL 16/2002 vp). Muiden viranomaisten norminantovalta on perustuslain näkökulmasta poikkeuksellista (PeVM 10/1998 vp ja PeVL 16/2002 vp).

Perustuslakiuudistuksen yhteydessä mainittiin esimerkkeinä viranomaisen norminantovallasta tekninen ja vähäisiä yksityiskohtia koskeva sääntely, johon ei liity merkittävää harkintavallan käyttöä (HE 1/1998 vp, PeVL 16/2002 vp ja PeVL 19/2002 vp). Viranomaisten oikeussäntöjen antaminen on perustuslain näkökulmasta poikkeuksellista.

Valtuutusta poiketa lain säännöksestä asetuksella on perustuslakivaliokunnan tulkinnassa pidetty lähtökohtaisesti ongelmallisena lain ja asetuksen välisten hierarkkisten suhteiden näkökulmasta (ks. PeVL 14/2006 vp ja PeVL 17/2010 vp). Tällaisia valtuutuksia on kuitenkin eräissä tapauksissa ollut mahdollista säätää, jos ne on rajattu koskemaan vähäisiä poikkeuksia ja niissä on asetuksenantovallan käyttämistä rajaavia ja ohjaavia mainintoja.

Käsitellessään norminantovaltuuksia perustuslakivaliokunta on lisäksi toistuvasti korostanut, että perustuslain 80 §:n 1 ja 2 momentin säännökset rajoittavat suoraan valtuussäännösten tulkintaa samoin kuin valtuuksien nojalla annettavien säännösten ja määräysten sisältöä (ks. esimerkiksi PeVL 16/2002 vp ja PeVL 1/2013 vp). Valtioneuvoston asetuksella ei voi antaa yleisiä oikeussäntöjä esimerkiksi yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteista eikä asioista, jotka perustuslain mukaan kuuluvat lain tasolle.

Liikenne- ja viestintävirastolle ehdotetuissa määräyksenantovaltuuksissa on kyse hyvin teknisluonteisista asioista, jotka koskevat vähäisiä yksityiskohtia. Liikenne- ja viestintävirastolla on niihin erityinen ja vakiintunut asiantuntemus. Liikenne- ja viestintäviraston toimiala huomioon ottaen on siksi olemassa perustuslaissa tarkoitettuja erityisiä syitä, joiden vuoksi virastolle ehdotetut määräyksenantovaltuudet ovat sopusoinnussa perustuslain 80 §:n 2 momentin kanssa. On myös huomattava, että tekniset vaatimukset perustuvat laajassa määrin EU:n lainsäädäntöön ja kansainvälisiin sopimuksiin, joiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon tulee reagoida nopeasti. EU:n ajoneuvosääntely koostuu nykyään pääosin asetuksista, joten ne ovat suoraan sovellettavia eikä niiden täytäntöönpano jätä jäsenvaltioille merkittävää harkintavaltaa.

Ehdotetut valtuussäännökset asetusten ja erityisesti määräysten antamiseen on laadittu täsmällisiksi ja tarkkarajaisiksi. Määräystenantovaltuuksiin liittyvät riittävästi yksilöidyt oikeusaseman perusteet lain tasolla. Lisäksi lailla säädettäisiin yksilön oikeuksista ja velvollisuuksista, sekä asioista jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan. Ehdotettuihin asetusten ja määräystenantovaltuuksiin ei sisälly merkittävää harkintavallan käyttöä eivätkä ne sisällä valtuuksia asioista, joista tulee säätää lailla. Useimmissa valtuussäännöksissä on kyse myös lakia tarkentavien säännösten ja määräysten antamisesta. Valtuutussäännökset eivät siten ole ristiriidassa perustuslain kanssa.

Lakiehdotukset voidaan hallituksen näkemyksen mukaan hyväksyä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset.

1.

Ajoneuvolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee tieliikennelaissa (729/2018) tarkoitetulla tiellä ja muualla käytettävien ajoneuvojen ja ajoneuvoyhdistelmien:

- 1) luokitusta;
- 2) rakennetta, hallintalaitteita, järjestelmiä, komponentteja, erillisiä teknisiä yksiköitä ja osia, varusteita;
- 3) ympäristöominaisuuksia;
- 4) hyväksymistä liikenteeseen ja rekisteröintiä;
- 5) määräaikaista ja muita ajoneuvon kunnan ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastamiseksi ja muuttamiseksi suoritettavia katsastuksia.

Tämä laki koskee teknisiä tienvarsitarkastuksia.

Tämä laki koskee uusien moottorikelkkojen ja uusien raskaiden moottorikelkkojen sekä tieliikennekäyttöön tarkoitettujen uusien ajoneuvojen maahantuontia, myytäväksi valmistamista, kaupan pitämistä, myyntiä ja muuta luovuttamista. Tämä laki koskee myös sellaisten järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden, joiden teknisistä ominaisuuksista taikka varustamisesta hyväksymismerkinnällä säädetään tässä laissa tai sen nojalla, maahantuontia, myytäväksi valmistamista, kaupan pitämistä, myyntiä ja muuta luovuttamista.

Tämä laki koskee moottorikelkkojen ja raskaiden moottorikelkkojen sekä tieliikennekäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen asennusta ja korjausta. Tämä laki koskee myös sellaisten järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden, joiden teknisistä ominaisuuksista taikka varustamisesta hyväksymismerkinnällä säädetään tässä laissa tai sen nojalla, asennusta ja korjausta.

Ajoneuvoon, jota käytetään yksinomaan yleiseltä liikenteeltä eristetyllä alueella, sovelletaan ainoastaan ajoneuvon yleisiä turvallisuusvaatimuksia koskevan 3 §:n vaatimuksia, vastuuta ajoneuvon kunnosta, rekisteröinnistä ja katsastuksesta koskevaa 10 §:ää vastuuta koskevin osin, ajokieltoon määräämistä koskevaa 150 §:ää, valvontakatsastukseen määräämistä koskevaa 151 §:ää, ajoneuvon korjausvelvoitetta koskevaa 141 §:ää ja seuraamuksia koskevaa 9 lukua.

Tätä lakia ei sovelleta sellaiseen jalankulkua avustavaan tai korvaavaan liikkumisvälineeseen, jossa sähkömoottoreiden yhteenlaskettu jatkuva nimellisteho on enintään 1,00 kilowattia ja jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 15 kilometriä tunnissa, eikä sellaiseen liikkumisen apuvälineeseen, potkukelkkaan, leikkiajoneuvoon tai vastaavaan laitteeseen, jota ei ole varustettu moottorilla.

Tämä laki ei koske EU-tyyppihyväksyntää eikä EU-yksittäishyväksyntää, jos tässä laissa ei toisin säädetä.

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *ajoneuvolla* maalla kulkemaan tarkoitettua laitetta, joka ei kulje kiskoilla;
- 2) *autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksella* moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/858;
- 3) *CE-merkinnällä* tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaista merkintää;
- 4) *ennakkoilmoituksella* uutta tai keskeneräistä ajoneuvoa koskevien tietojen ilmoittamista Liikenne- ja viestintävirastolle ennen ensirekisteröintiä;
- 5) *ennakkoilmoitustodistuksella* todistusta siitä, että ajoneuvo on ennakkoilmoitettu;
- 6) *ensimmäisen käyttöönoton ajankohdalla* ajoneuvon käyttöönottopäivää, jolloin ajoneuvo on ensimmäisen kerran rekisteröity Suomessa tai ulkomailla taikka muuta todellista ajoneuvon käyttöönottopäivää;
- 7) *ensirekisteröinnillä* ajoneuvon yksilöintitietojen sekä ajoneuvon omistajuutta, haltijuutta, käyttövastaavaa, liikennevakuutusta ja käyttötarkoitusta koskevien tietojen merkitsemistä ensimmäistä kertaa Suomessa rekisteriin;
- 8) *erillisellä teknisellä yksiköllä* ajoneuvon osaksi tarkoitettua laitetta, joka voidaan tyyppi hyväksyä erikseen, mutta ainoastaan suhteessa yhteen tai useampaan määrättyyn ajoneuvotyyppiin;
- 9) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;
- 10) *E-tyyppihyväksynnällä* moottoriajoneuvojen varusteiden ja osien hyväksymisehtojen yhdenmukaistamista ja hyväksymisten vastavuoroista tunnustamista koskevaan sopimukseen (SopS 70/1976), jäljempänä Geneven sopimus, liitettyjen sääntöjen, jäljempänä E-sääntö, mukaista tyyppihyväksyntää;
- 11) *EU-tyyppihyväksynnällä* menettelyä, jossa hyväksyntäviranomaisen varmentaa, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi on asiaankuuluvien EU-tyyppihyväksyntää koskevien vaatimusten mukainen;
- 12) *EU-yksittäishyväksynnällä* menettelyä, jossa hyväksyntäviranomaisen varmentaa, että yksittäinen auto tai sen perävaunu, joka voi olla myös muu kuin ainoa kappale, on asiaankuuluvien EU-yksittäishyväksyntää koskevien vaatimusten mukainen;
- 13) *EY-tyyppihyväksynnällä* menettelyä, jossa hyväksyntäviranomaisen varmentaa, että ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön tyyppi on puitteiden luomisesta moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksymiselle annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/46/EY ja sen liitteessä IV tai XI lueteltujen säädösten sisältämien, sitä koskevien hallinnollisten säännösten ja teknisten vaatimusten mukainen;
- 14) *haltijalla* muuta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kuin omistajaa, jolle ajoneuvon pääasiallinen käyttö on siirtynyt tai jonka käyttöön ajoneuvo on yli 30 päivän ajaksi luovutettu sopimuksen perusteella;
- 15) *hinattavalla ajoneuvolla* toiseen ajoneuvon kytkettävää ajoneuvoa, jota ei ole ensisijaisesti tarkoitettu kulkemaan ilman vetoajoneuvoa omalla käyttövoimallaan;
- 16) *hinattavalla laitteella* sellaista auton perävaunua tai muuhun moottorikäyttöiseen ajoneuvon kuin autoon tai sen perävaunuun kytkettävää hinattavaa ajoneuvoa, jota ei ole tarkoitettu henkilöiden eikä tavaroiden kuljetukseen eikä matkailuun;

- 17) *jälkitarkastuksella* katsastuksessa hylätylle ajoneuvolle suoritettavaa tarkastusta, joka on osa katsastusta;
- 18) *järjestelmällä* yhden tai useamman erityisen toiminnon suorittamiseksi ajoneuvossa yhdistettyjen laitteiden kokoonpanoa;
- 19) *kansallisella tyyppihyväksynnällä* vain Suomessa voimassa olevaa tyyppihyväksyntää;
- 20) *kansallisella piensarjatyypihyväksynnällä* menettelyä, jossa hyväksyntäviranomainen varmentaa, että vuotuisten enimmäismäärien rajoissa pieninä sarjoina valmistettava ajoneuvotyyppi on asiaankuuluvien kansallista piensarjatyypihyväksyntää koskevien vaatimusten mukainen;
- 21) *komponentilla* ajoneuvon osaksi tarkoitettua laitetta, joka voidaan tyyppihyväksyä ajoneuvosta erillään;
- 22) *kytkentäkatsastuksella* vetävän ja hinattavan ajoneuvon tai ajoneuvojen kytkennän hyväksymiseksi suoritettavaa tarkastusta;
- 23) *liikennekäyttöön otolla* ensirekisteröidyn ja sittemmin liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon liikennekäyttöön ottamista ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;
- 24) *liikennekäytöstä poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon väliaikaista liikennekäytöstä poistamista ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;
- 25) *L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksella* kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 168/2013;
- 26) *lopullisella poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon lopullista poistamista liikennekäytöstä Suomessa ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;
- 27) *luovutusilmoituksella* ilmoitusta, jolla ajoneuvon edellinen omistaja ilmoittaa ajoneuvon uuden omistajan nimen, osoitteen ja ajoneuvon luovutuspäivän rekisteröinnin suorittajalle merkittäväksi rekisteriin;
- 28) *monivaiheisella tyyppihyväksynnällä* menettelyä, jossa yksi tai useampi hyväksyntäviranomainen varmentaa, että keskeneräinen tai valmistunut ajoneuvotyyppi täyttää valmistusvaiheen mukaan asiaankuuluvat hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset;
- 29) *moottorikäyttöisellä ajoneuvolla* autoa, moottoripyörää, mopoa, kolmi- tai nelipyöräistä L-luokan ajoneuvoa, traktoria, moottorityökonetta ja maastoajoneuvoa;
- 30) *muutoksikatsastuksella* ajoneuvon tehtyjen muutosten hyväksymiseksi taikka ajoneuvosta rekisteriin merkittyjen tietojen muuttamiseksi tai täydentämiseksi suoritettavaa tarkastusta;
- 31) *muutosrekisteröinnillä* ajoneuvon omistajuutta, haltijuutta, käyttövastaavaa, liikennevaikutusta ja käyttötarkoitusta koskevissa tiedoissa tapahtuneiden muutosten merkitsemistä rekisteriin;
- 32) *määräaikaikatsastuksella* ajoneuvon käytön aikaista määräajoin suoritettavaksi säädettyä ajoneuvon kunnon ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastamista;
- 33) *nimetyllä tutkimuslaitoksella* laitosta, jonka hyväksyntäviranomainen on nimennyt toimimaan tutkimuslaitoksena ja joka on ilmoitettu Euroopan komissiolle tai Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeristölle;
- 34) *osalla* ajoneuvon kokoonpanoa, korjausta ja huoltoa varten käytettäviä hyödykkeitä sekä varaosia;
- 35) *rekisteri-ilmoituksella* ajoneuvon ensirekisteröintiä, muutosrekisteröintiä tai liikennekäyttöä koskevien tietojen ilmoittamista rekisteröinnin suorittajalle;
- 36) *rekisterikilvellä* ajoneuvon kiinnitettävää kilpeä, jossa on ajoneuvon rekisteritunnus;
- 37) *rekisteritunnuksella* ajoneuvon yksilöivää rekisteröinnin suorittajan antamaa kirjain- ja numerosarjaa;
- 38) *rekisterillä* liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettua liikenneasioiden rekisteriä;
- 39) *rekisteröinnin suorittajalla* Liikenne- ja viestintävirastoa ja liikenteen palveluista annetun lain V osan 4 luvussa tarkoitettua rekisteröintitehtävissä avustavaa palveluntarjoajaa;

40) *rekisteröintikatsastuksella* yksittäisen ajoneuvon luokitusta, vaatimustenmukaisuuden toteuttamista ja rekisteröintiä varten suoritettavaa tarkastusta;

41) *rekisteröintitodistuksella* rekisteröinnin suorittajan ensirekisteröinnistä, muutosrekisteröinnistä, liikennekäytöstä poistosta ja liikennekäyttöön otosta antamaa asiakirjaa, joka todistaa, että ajoneuvo on rekisteröity;

42) *rengas-nasta-yhdistelmällä* nastarengasta, joka on kansallisesti tyyppihyväksytty komponenttina;

43) *siirtomerkillä* ajoneuvoon kiinnitettävää merkkiä, jossa on rekisteritunnus;

44) *sopimusrekisteröijällä* liikenteen palveluista annetun lain V osan 4 luvussa tarkoitettua palveluntarjoajaa, jolle Liikenne- ja viestintävirasto on siirtänyt lupa- ja rekisteröintitoimintaan liittyviä avustavia tehtäviä;

45) *sotilasajoneuvolla* puolustusvoimien hallinnassa olevaa tai puolustusvoimien käyttöön erityisesti tarkoitettua ajoneuvoa sekä Suomessa olevaa puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua toiminnassa tai Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen perusteella tapahtuvassa toiminnassa käytettävää ajoneuvoa;

46) *talouden toimijalla* ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen valmistajaa, valmistajan edustajaa, jakelijaa tai maahantuojaa;

47) *traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksella* maa- ja metsätaloudessa käytettävien ajoneuvojen hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 167/2013;

48) *teknisellä tienvarsitarkastuksella* tiellä ja muualla suoritettavaa ajoneuvon kunnan ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastusta;

49) *tyyppihyväksynnällä* menettelyä, jossa hyväksyntäviranomaisen varmentaa, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen tyyppi täyttää asiaankuuluvat hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset;

50) *valmistajan edustajalla* sitä, jonka ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen valmistaja on valtuuttanut edustamaan itseään hyväksyntäviranomaisiin ja markkinavalvontaviranomaisiin nähden sekä toimimaan puolestaan tyyppi- tai yksittäishyväksyntään liittyvissä asioissa;

51) *valvontakatsastuksella* viranomaisen ajoneuvon vikojen ja puutteiden vuoksi suoritettavaksi määräämää katsastusta;

52) *varmenteella* 80 §:ssä tarkoitettu ennakoilmoituksen tekijälle tai ajoneuvon rekisteriin merkitylle omistajalle luovutettavaa ajoneuvon omistusoikeutta osoittavaa tunnistetta;

53) *varusteella* kaikkia muita hyödykkeitä kuin osia, joita voidaan lisätä tai asentaa ajoneuvoon;

54) *yksittäishyväksynnällä* menettelyä, jossa hyväksyntäviranomaisen varmentaa, että yksittäinen auto tai sen perävaunu, joka voi olla myös muu kuin ainoa kappale, on asiaankuuluvien kansallista yksittäishyväksyntää koskevien vaatimusten mukainen.

3 §

Ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän yleiset turvallisuusvaatimukset

Ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän on oltava liikenteeseen soveltuva ja rakenteeltaan, varusteiltaan, kunnoltaan ja muilta ominaisuuksiltaan turvallinen sekä ajoneuvoa ja ajoneuvoyhdistelmää koskevien säännösten ja määräysten mukainen. Ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän rakenne, varusteet, ulkopuolinen muoto ja materiaali eivät saa aiheuttaa vaaraa.

Ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän on oltava tavanomaisissa ajotilanteissa helposti hallittavissa. Hallintalaitteiden on oltava siten rakennetut ja sijoitetut, että niiden käyttö ajon aikana on helppoa ja turvallista. Hallintalaitteet, mittarit ja merkkivalot eivät saa poiketa muiden samaan luokkaan kuuluvien ajoneuvojen järjestelmistä siinä määrin, että siitä on haittaa tai vaaraa.

4 §

Puutteellisuuden ja vian korjausvelvoite

Jos ajoneuvon rakenteessa tai varusteissa havaitaan turvallisuuteen tai ympäristöominaisuuksiin vaikuttava puutteellisuus tai vika, ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä ennen kuin puutteellisuus ja vika on korjattu. Tämä kieltö ei kuitenkaan koske matkalla todettua, olosuhteet huomioon ottaen vähäiseksi katsottavaa puutteellisuutta tai vikaa, joka todennäköisesti on syntynyt matkan kestäessä ja joka ei ole ollut kuljettajan välittömästi havaittavissa ja korjattavissa tai jonka korjausta ei voida ilman huomattavaa hankaluutta matkalla suorittaa.

5 §

Ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen käyttö liikenteessä

Ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen käyttö liikenteessä on kielletty, jollei ajoneuvotyyppiä tai yksittäistä ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia, erillistä teknistä yksikköä, osaa tai varustetta ole asianmukaisesti hyväksytty liikenteeseen.

6 §

Ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen myynti

Ajoneuvoa, joka ei ole tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukainen ja jota ei ole näiden säännösten ja määräysten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä tai CE-merkinnällä, jos sellaista on säännöksissä tai määräyksissä edellytetty, ei saa uutena tie-liikennekäyttöön tai moottorikelkkaa tai raskasta moottorikelkkaa maastoliikennekäyttöön tarkoitettuna myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi. Tällaista ajoneuvoa ei myöskään saa pitää kaupan, myydä eikä muuten luovuttaa.

Järjestelmää, komponenttia, erillistä teknistä yksikköä, osaa ja varustetta, joka ei ole tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukainen tai jota ei ole näiden säännösten ja määräysten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä tai CE-merkinnällä, jos sellaista on säännöksissä tai määräyksissä edellytetty, ei saa tie- tai maastoliikennekäyttöön tarkoitettuna myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi. Tällaista järjestelmää, komponenttia, erillistä teknistä yksikköä, osaa ja varustetta ei myöskään saa pitää kaupan, myydä eikä muuten luovuttaa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu kieltö ei koske ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja, erillisiä teknisiä yksiköitä, osia eikä varusteita, jotka käytössä kulumisen tai muun syyn vuoksi ovat alkuperäiseen tarkoitukseensa kelpaamattomia, jos tästä ilmoitetaan näkyvästi kaupan olevaan ajoneuvon, järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön, osaan tai varusteeseen tai sen pakkaukseen tehdyllä merkinnällä tai jos muuten käy selvästi ilmi, että ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste myydään romuksi tai muuhun tarkoitukseen kuin sellaisenaan liikenteessä käytettäväksi.

7 §

Ajoneuvon muuttaminen, rakentaminen ja korjaaminen

Ellei jäljempänä toisin säädetä, liikenteessä käytettävää ajoneuvoa ei saa korjata, muuttaa eikä varustaa lisälaitteella siten, ettei ajoneuvo enää täytä vaatimuksia, jotka Suomessa olivat voimassa ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai tätä myöhemmin. Ajoneuvon ei myöskään saa antaa muuttua sellaiseksi, ettei se enää täytä näitä vaatimuksia. Ajoneuvon iän ja luontaisen kulumisen vuoksi ajoneuvosta turvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle aiheutuva riskikään ei saa lisääntyä vähäistä enempää.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset ajoneuvon korjaamisen, kunnostamisen ja rakenteen muuttamisen teknisistä vaatimuksista sekä vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa tarkoituksenmukaisuussyistä sovellettavista vähäisistä poikkeuksista ja vaihtoehtoisista vaatimuksista sekä ajoneuvon korjaamisesta, kunnostamisesta ja rakenteen muuttamisesta edellytettävistä selvityksistä. Poikkeuksista ja vaihtoehtoisista vaatimuksista turvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle aiheutuva riski ei saa lisääntyä vähäistä enempää. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkemmat määräykset ajoneuvon sen erityiskäyttöä varten asennettavien valaisimien ja muiden lisälaitteiden turvallisuusvaatimuksista.

8 §

Kanta-ajoneuvo, korjattu ajoneuvo ja rakennettu ajoneuvo

Kanta-ajoneuvo on ajoneuvoyksilö, jonka alkuperäisistä osista enemmän kuin 50 prosenttia muodostaa osan ajoneuvosta, jota on korjattu tai joka on koottu osista. Korjattu ajoneuvo on liikennevahingon, korroosion tai muun syyn johdosta vaurioitunut ja sen jälkeen kunnostettu ajoneuvo, jolla on kanta-ajoneuvo ja jonka alkuperäisistä osista vähintään 25 prosenttia on vaihdettu. Korjattu ajoneuvo on myös osista koottu ajoneuvo. Korjattu ajoneuvo merkitään rekisteriin kanta-ajoneuvon tunnistetiedoilla.

Rakennettu ajoneuvo on ajoneuvo, jonka alkuperäisistä osista vaihdetaan 50 prosenttia tai enemmän. Ajoneuvolle on annettava uusi valmistenumero. Tällainen ensimmäistä kertaa käyttöön otettava M-, N- ja O-luokan ajoneuvo on yksittäishyväksyttävä ja muu ajoneuvo esitettävä rekisteröintikatsastuksessa hyväksyttäväksi.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin:

- 1) ajoneuvon osien ja osakokonaisuuksien osuudesta ajoneuvosta;
- 2) 1 kohdassa tarkoitettujen osuuksien määrittämiseksi edellytettävistä selvityksistä;
- 3) valmistenumeron antamisesta;
- 4) rakennettuun ja korjattuun ajoneuvoon liittyvien tietojen merkitsemisestä rekisteröintitiedustukseen ja rekisteriin;
- 5) siitä, milloin rakennettu tai korjattu ajoneuvo katsotaan rakennetuksi ja muutetuksi taikka korjatuksi ja muutetuksi ajoneuvoksi.

9 §

Yksilöllisesti valmistettu ajoneuvo

Yksilöllisesti valmistettu ajoneuvo on L3e-, L4e- ja L5e-luokan ajoneuvo, jonka osista osa on yksilöllisesti valmistettuja tai sarjavalmisteisista osista merkittävässä määrin muutettuja ja jonka osista enintään 50 prosenttia on peräisin samasta sarjavalmisteisesta ajoneuvomallista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin yksilöllisesti valmistetun ajoneuvon osien ja osakokonaisuuksien osuudesta ajoneuvosta sekä valmistenumeron antamisesta.

10 §

Ajoneuvon rekisteröinti ja katsastus

Moottorikäyttöinen ajoneuvo ja siihen tai sen hinattavaan ajoneuvoon kytkettävä hinattava ajoneuvo on ensirekisteröitävä, muutosrekisteröitävä ja asianmukaisesti katsastettava, jollei tässä laissa tai sen nojalla toisin säädetä. Moottorikäyttöistä ajoneuvoa ja siihen tai sen hinattavaan ajoneuvoon kytkettävää hinattavaa ajoneuvoa, jota ei ole asianmukaisesti ensirekisteröity, muutosrekisteröity ja katsastettu, ei saa käyttää liikenteessä (*käyttökielto*).

11 §

Vastuu ajoneuvon kunnosta, rekisteröinnistä ja katsastuksesta

Ajoneuvon omistaja tai hänen sijastaan rekisteriin ilmoitettu haltija sekä ajoneuvon kuljettaja ovat vastuussa siitä, että liikenteeseen käytettävä ajoneuvo on liikennekelpoinen ja, jos sitä edellytetään, rekisteröity ja asianmukaisesti katsastettu.

Jos ajoneuvoa kuljettaa sen omistajan tai haltijan työntekijä, työnantajan on huolehdittava siitä, että ajoneuvo on liikennekelpoinen, kun se luovutetaan työntekijän kuljetettavaksi, ja että ajoneuvo tarkastetaan ja huolletaan riittävän usein sen pitämiseksi liikennekelpoisessa kunnossa. Kuljettajan on viipymättä ilmoitettava työnantajalle ajoneuvon kunnossa havaitsemistaan puutteista, joita hän ei voi itse korjata.

12 §

Ajoneuvon rakenne, hallintalaitteet ja varusteet

Liikenteessä käytettävässä ajoneuvossa on turvallista käyttämistä varten oltava:

- 1) luotettava ja toiminnaltaan varma ohjauslaite;
- 2) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa, polkupyörässä ja kevyessä sähköajoneuvossa käyttöjarru;
- 3) renkaat ja vanteet taikka telat tai jalakset, jotka vastaavat niille kohdistuvaa kuormitusta;
- 4) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa paloturvallinen polttoainejärjestelmä;
- 5) tarpeelliset valaisimet, heijastimet ja heijastavat tunnuskilvet;
- 6) varoituskolmio, jos ajoneuvon suurin teknisesti sallittu kokonaisuudessa on suurempi kuin 500 kilogrammaa, ellei kyse ole O₁-luokan ajoneuvosta tai muusta kokonaisuudeltaan enintään 750 kilogramman hinattavasta ajoneuvosta, jossa riittää, jos varoituskolmio on vetoajoneuvossa;
- 7) kuljettajalla riittävä näkyvyys eteen, sivuille ja taakse;
- 8) ajoneuvossa, jossa on tuulilasi, tarpeelliset laitteet näkyvyyden varmistamiseksi tuulilasien läpi kaikissa sääoloissa;
- 9) tarpeelliset laitteet ja rakenteet kevyiden ajoneuvojen suojaamiseksi törmäystilanteessa;
- 10) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa, kevyessä sähköajoneuvossa ja polkupyörässä äänimerkinantolaite;
- 11) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa nopeusmittari sekä M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-luokan ajoneuvossa nopeudenrajoitin;
- 12) neli- tai useampipyöräisessä moottorikäyttöisessä ajoneuvossa peruutuslaite;
- 13) rakenteet, jotka turvaavat riittävän ohjattavuuden, riittävät kaarreajo- ja jarrutusominaisuudet sekä kääntyvyyden;
- 14) pyörillä varustetussa ajoneuvossa riittävä maavara;
- 15) tavarankuljetukseen käytettävässä ajoneuvossa turvalliset ja kuljetettavalle kuormalle soveltuvat kuormatilan rakenteet ja varusteet;
- 16) hinattavassa ajoneuvossa ja ajoneuvossa, jota käytetään hinattavan ajoneuvon vetoon, toiminnaltaan varma ja kestävä kytkentälaite.

Jos matkan hinta perustuu matkan tai ajan mittaamiseen, luvanvaraiseen henkilöliikenteeseen käytettävässä ajoneuvossa on oltava taksamittari tai hinnan määrittelyssä on käytettävä muuta

laitetta tai järjestelmää, jolla saavutetaan taksamittaria vastaava mittaustiedon luotettavuus sekä tiedon suojauksen taso.

M₁-, N₁- ja L3e–L7e-luokan ajoneuvossa on oltava laite ajoneuvon luvattoman käytön estämiseksi.

EU- ja EY-tyyppihyväksytyn ajoneuvon katsotaan täyttävän 1 ja 3 momentissa säädetyt vaatimukset.

Käytetyn ajoneuvon katsotaan täyttävän 1 ja 3 momentissa säädetyt vaatimukset, jos se täyttää ne tekniset vaatimukset, jotka olivat voimassa Suomessa ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai tätä myöhemmin. Tieliikennekäyttöön tarkoitettussa ajoneuvossa on kuitenkin aina oltava 1 momentin 6 kohdassa säädettyjen vaatimusten mukaisesti varoituskolmio.

Ajopiirturista säädetään tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 165/2014. Asetuksen (EY) N:o 561/2006 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettuja hyötyajoneuvoja Suomessa ovat sellaiset M- ja N-luokan ajoneuvot, joiden ensimmäisen käyttöönottovuoden päättymisestä on kulunut vähintään 30 vuotta ja joita ei käytetä kaupalliseen tavarankuljetukseen tai henkilöiden kuljetuksiin.

13 §

Poikkeukset ajoneuvon rakennetta, hallintalaitteita ja varusteita koskevista vaatimuksista

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää poikkeuksia 12 §:n 1 momentissa säädetyistä vaatimuksista. Poikkeusten on oltava tarpeellisia ajoneuvon käyttötarkoituksen, liikenneturvallisuuden vaatimusten ja ajoneuvoa koskevien vaatimusten toteutettavuuden kannalta.

Liikkumisesteisen kuljettajan tai liikkumisesteisen matkustajan käyttöön tarkoitettu ajoneuvo voidaan hyväksyä liikennekäyttöön, vaikka liikkumisesteeseen johdosta asennettu erikoislaitte ei olisi säännösten ja määräysten mukainen, edellyttäen, että liikenneturvallisuus ei merkittävästi vaarannu.

14 §

Valmistenumero ja valmistajan kilpi

Liikenteessä käytettävässä moottorikäyttöisessä ajoneuvossa ja perävaunussa on oltava valmistenumero, jonka antaa valmistaja, Liikenne- ja viestintävirasto, katsastustoimipaikka tai ulkomaisten ajoneuvojen rekisteröintiasioita hoitava viranomainen. Autossa ja sen perävaunussa, L-luokan ajoneuvossa ja traktorissa on lisäksi oltava valmistajan kilpi.

15 §

Ajoneuvon rakennetta, hallintalaitteita ja varusteita koskevat määräykset

Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräykset:

1) paineilmajarruilla varustettujen autojen ja niiden perävaunujen jarrujärjestelmää koskevista kansallisessa piensarjatyypihyväksynnässä, yksittäishyväksynnässä, rekisteröintikatsastuksessa ja muutoskatsastuksessa sovellettavista vaihtoehtoisista vaatimuksista;

2) liikennekäyttöön sallittuja nastoja ja nastarenkaita koskevista vaatimuksista.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkemmat määräykset:

1) ajoneuvon rakennetta ja ominaisuuksia koskevista vaatimuksista;

2) ajoneuvon valmistenumeroa ja valmistajan kilpeä koskevista vaatimuksista;

- 3) ajoneuvon järjestelmiä, komponentteja, erillisiä teknisiä yksiköitä, osia ja varusteita koskevista vaatimuksista;
  - 4) tavarankuljetukseen käytettävien ajoneuvojen kuormakorien ja kuormatilojen vaatimuksista, kuorman varmistamiseen käytettävistä kiinnityspisteistä sekä suojarakenteista;
  - 5) kuorman sitomiseen ja varmistamiseen käytettävistä sidonta- ja kiinnitysvälineistä;
  - 6) ajoneuvojen käyttöön liittyvistä, muista kuin 1–3 kohdassa tarkoitetuista hyväksyntää edellyttävistä järjestelmistä, komponenteista, erillisistä teknisistä yksiköistä ja osista sekä muista varusteista kuin 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista varusteista;
  - 7) esteettömistä ajoneuvoista sekä sellaisen muun M-luokan ajoneuvon, ei kuitenkaan ambulanssin, jota voidaan käyttää paareilla matkustavien tai liikkumisesteisten henkilöiden kuljetukseen, kuljetustilan mitoituksesta ja matkustamiseen tarvittavista apuvälineistä sekä niiden kiinnityksestä;
  - 8) 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua taksamittarista, muusta laitteesta ja järjestelmästä.
- Tässä pykälässä tarkoitettujen määräysten on oltava tarpeellisia riittävän kansainvälisen yleisen vaatimustason saavuttamiseksi sekä liikenneturvallisuuden, terveyden- ja ympäristönsuojelun riittävän tason varmistamiseksi.

16 §

Energia- ja ympäristövaikutusten rajoittaminen

Ajoneuvon energiankulutus ja kasvihuonekaasupäästöt sekä haitallisia ympäristövaikutuksia aiheuttavat tekijät eivät saa tarpeettomasti poiketa ajoneuvon valmistusajankohdan yleisen teknisen tason mukaisten ajoneuvojen vastaavista vaikutuksista eivätkä tarpeettomasti aiheuttaa riskiä terveydelle tai ympäristölle.

Moottorityökoneiden ympäristövaikutusten rajoittamisesta säädetään erikseen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää muun ajoneuvon kuin moottorityökoneen energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista koskevista liikennekäyttöön hyväksymisen edellytyksenä olevista osista ja ominaisuuksista sekä muista vastaavista hyväksynnän kohteista. Valtioneuvoston asetuksella säädetään lisäksi tällaisen ajoneuvon hyväksynnässä sovellettavista melun ja päästöjen raja-arvoista.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetuista energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista koskevista osien ja ominaisuuksien teknisistä vaatimuksista. Määräysten on oltava tarpeellisia riittävän kansainvälisen yleisen vaatimustason saavuttamiseksi sekä liikenneturvallisuuden, terveyden- ja ympäristönsuojelun riittävän tason varmistamiseksi.

17 §

Poikkeuslupa energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista sekä ajoneuvon rakennetta, hallintalaitteita ja varusteita koskevista vaatimuksista

Liikenne- ja viestintävirasto voi myöntää yksittäistä ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää varten luvan poiketa ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää koskevista tämän lain nojalla annetuista säännöksistä ja määräyksistä, jotka liittyvät energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamiseen taikka rakenteiden, hallintalaitteiden, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien, varusteiden tai muiden hyväksynnän kohteiden turvallisuuteen. Poikkeusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että poikkeus ei lisää turvallisuudelle, terveydelle ja ympäristölle aiheutuvaa riskiä vähäistä enempää eikä vääristä kilpailua. Poikkeuslupa voidaan myöntää määräaikaikaisena ja siihen voidaan liittää ehtoja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää:

1) vähintään neljä vuotta ennen rekisteröintiä maahantuodulle tai Suomessa valmistetulle rekisteröimättömälle ajoneuvolle, jota ei ole käytetty, otettavaksi käyttöön maahantuonti- tai valmistusajankohtana voimassa olleiden vaatimusten mukaisesti;

2) enintään neljän vuoden määräajaksi ajoneuvoa koskevista vaatimuksista yksittäiselle tai useammalle erikseen yksilöidylle nopeuskilpailussa käytettävälle ajoneuvolle ajoneuvoa kilpailussa käytettäessä sekä matkalla kilpailuun ja sieltä pois tai kilpailun edellyttämässä katsastuksessa käyntiin;

3) muusta erityisestä syystä yksittäiselle tai useammalle erikseen yksilöidylle ajoneuvolle sitä koskevista ajoneuvolain nojalla säädetyistä tai määrättyistä vaatimuksista ajoneuvon hyväksymiseksi liikennekäyttöön.

18 §

Käytettynä maahantuodun ajoneuvon vaatimukset

Käytettynä maahantuodun ajoneuvon, joka ensirekisteröidään tai otetaan Suomessa muutoin ensimmäistä kertaa käyttöön, on täytettävä ne tekniset vaatimukset, jotka Suomessa olivat voimassa ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai tätä myöhemmin. Toisessa ETA-valtiossa rekisteröidyn EU- tai EY-tyyppihyväksytyin ajoneuvon, joka täyttää 7 §:ssä säädetyt vaatimukset ja jolla ei ole rekisteröintitodistukseen merkittyjä käyttöön liittyviä rajoituksia, katsotaan täyttävän tämän momentin vaatimukset.

Ensirekisteröitäessä muualta kuin ETA-valtiosta tai Ahvenanmaan maakunnasta käytettynä maahantuotu auto tai sen perävaunu, jonka ensimmäisestä käyttöönotosta siellä on kulunut alle kuusi kuukautta, ajoneuvo on esitettävä yksittäishyväksyntään, jos sitä ei ole EU- tai EY-tyyppihyväksytty.

19 §

Erikoiskuljetuksessa käytettävää ajoneuvoa ja ajoneuvoyhdistelmää koskevat vaatimukset

Erikoiskuljetuksessa käytettävä ajoneuvo ja ajoneuvoyhdistelmä on varustettava riittävillä merkinnöillä, tunnus- ja varoitusvalaisimilla, heijastimilla ja muilla varoituslaitteilla, joilla ehkäistään erikoiskuljetuksesta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset erikoiskuljetuksessa käytettävässä ajoneuvossa ja ajoneuvoyhdistelmässä vaadittavista merkinnöistä, tunnus- ja varoitusvalaisimista, heijastimista sekä muista varoituslaitteista.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräykset erikoiskuljetuksissa käytettävältä varoitusajoneuvolta edellytettävästä luokasta, massasta ja väreistä, varoitusajoneuvon varoitustauluista, korkeuden mittalaitteista, varoitusvalaisimista, heijastimista ja muista varoituslaitteista sekä varoitusajoneuvossa riittävistä liikenteen ohjauksessa ja turvallisuuden varmistamisessa käytettävistä laitteista ja välineistä.

2 luku

Ajoneuvojen luokitus

20 §

M- ja N-luokan ajoneuvo (auto)

Luokituksesta M- ja N-luokan ajoneuvoiksi säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa.

Autot jaetaan seuraaviin alaluokkiin:

- 1) M₁-luokan ajoneuvo (*henkilöauto*);
- 2) M₂- ja M₃-luokan ajoneuvo (*linja-auto*);
- 3) N₁-luokan ajoneuvo (*pakettiauto*);
- 4) N₂- ja N₃-luokan ajoneuvo (*kuorma-auto*).

21 §

L-luokan ajoneuvot (kaksi- ja kolmipyöräiset ajoneuvot ja nelipyörät)

Luokituksessa L-luokan ajoneuvoiksi säädetään L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa.

22 §

T- ja C-luokan ajoneuvot (traktorit) ja R-luokan perävaunut sekä S-luokan vedettävät vaihdettavissa olevat laitteet

Luokituksessa T- ja C-luokan ajoneuvoiksi, R-luokan perävaunuiksi sekä S-luokan vedettäviksi vaihdettavissa oleviksi laitteiksi säädetään traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa.

23 §

Moottorityökone

Moottorityökone on:

- 1) omalla käyttövoimallaan liikkuva ajoneuvo, joka on suunniteltu ja rakennettu työkoneeksi ja joka ei rakenteensa takia sovellu matkustajien eikä tavaroiden kuljettamiseen; auton alustalle asennettua työkoneetta ei pidetä moottorityökoneena;
- 2) perävaunujen ja kuljetusalustojen siirtoon satamassa tai muulla terminaali-alueella valmistettu vetotrukki, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 50 kilometriä tunnissa, jos ajoneuvoa ei ole pidettävä kuorma-autona tai traktorina;
- 3) työmaalla tehtäviin kuljetuksiin, kuten maa-ainesten kuljetuksiin tarkoitettu muu ajoneuvo kuin traktori (*dumpperi*), jollei ajoneuvoa ole pidettävä kuorma-autona.

24 §

Maastoajoneuvo

Maastoajoneuvolla tarkoitetaan moottorirekeä, ilmatyynyalusta tai muuta henkilöiden tai tavaran kuljetukseen taikka muita ajoneuvoja vetämään valmistettua jäällä, lumessa tai vajottavassa maastossa taikka maahan tukeutuen kulkemaan valmistettua moottorikäyttöistä ajoneuvoa. Maastoajoneuvolla ei kuitenkaan tarkoiteta ajoneuvoa, joka on tarkoitettu kuljetettavaksi moottorikelkkailureitin lisäksi myös muulla tiellä, eikä ajoneuvoa, joka on EU-tyyppihyväksytty 20, 21 tai 22 §:ssä tarkoitettuun ajoneuvoluokkaan tiellä käytettäväksi.

Moottorireki on jalaksin tai teloin varustettu maastoajoneuvo. Moottorikelkka on telavetoinen moottorireki, jossa on kuljettajan lisäksi tilaa enintään kahdelle henkilölle ja jonka omamassa on enintään 500 kilogrammaa. Raskas moottorikelkka on telavetoinen moottorireki, jossa on kuljettajan lisäksi tilaa enintään neljälle henkilölle ja jonka omamassa on suurempi kuin 500 kilogrammaa ja enintään 800 kilogrammaa.

25 §

O-luokan ajoneuvo (auton perävaunu)

Luokituksesta O-luokan ajoneuvoksi säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa.

26 §

Muut hinattavat ajoneuvot

Muita hinattavia ajoneuvoja ovat L-luokan ajoneuvojen perävaunut, polkupyörän perävaunut, maastoajoneuvon perävaunut ja moottorityökoneen perävaunut sekä muut kuin EU-tyyppihyväksytyt traktorilla hinattavat ajoneuvot.

27 §

Ajoneuvon luokan määräytyminen

Ensimmäistä kertaa Suomessa käyttöön otettavan muun kuin EU- tai EY-tyyppihyväksytyin M-, N-, O-, L-, T-, C-, R- ja S-luokan ajoneuvon luokkana ja alaluokkana käytetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen luokitusperusteiden mukaista luokkaa ja alaluokkia.

Suomessa käytössä olevan ajoneuvon luokkana ja alaluokkana käytetään ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton yhteydessä sille määriteltyä tai jos ajoneuvo on rekisteröity, sille rekisteriin merkittyä luokkaa ja alaluokkaa.

28 §

Muut moottorittomat ajoneuvot

Polkupyörä on yhden tai useamman henkilön tai tavaran kuljettamiseen valmistettu polkimin tai käsikammin varustettu ja täysin tai pääosin lihasvoimalla käytettävä ajoneuvo. Polkupyörä voi myös olla varustettu sellaisilla yhteenlasketulta jatkuvalta nimellisteholtaan enintään 250 watin tehoisilla sähkömoottoreilla, jotka toimivat vain poljettaessa ja kytkeytyvät toiminnasta viimeistään nopeuden saavuttaessa 25 kilometriä tunnissa (*sähköavusteinen polkupyörä*). Sähkömoottorit voivat kuitenkin toimia polkematta nopeuden ollessa enintään kuusi kilometriä tunnissa.

Polkupyöräksi katsotaan myös sellainen potkupyörä tai muu vastaava moottoriton ajoneuvo, jolta koon tai käyttötarkoituksen vuoksi on tarpeellista edellyttää heijastin- ja valaisinvaatimusten sekä muiden polkupyörää koskevien keskeisten turvallisuusvaatimusten täyttymistä.

29 §

Eläimen vetämä ajoneuvo

Eläimen vetämäksi ajoneuvoksi katsotaan tieliikenteeseen tarkoitettu ja varustettu eläimen vetämä vaunu ja reki, jolta koon ja käyttötarkoituksen vuoksi on tarpeellista edellyttää keskeisten ajoneuvoja koskevien turvallisuusvaatimusten, kuten heijastin- ja valaisinvaatimusten täyttymistä.

30 §

Kevyt sähköajoneuvo

Kevyellä sähköajoneuvolla tarkoitetaan sellaista muuta sähkömoottorilla varustettua ajoneuvoa kuin 28 §:n 1 momentissa tarkoitettua sähköavusteista polkupyörää tai L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa tarkoitettua L-luokan ajoneuvoa, jonka eteenpäin vievien moottoreiden suurin yhteenlaskettu jatkuva nimellisteho on enintään 1,00 kilowattia ja rakenteellinen nopeus enintään 25 kilometriä tunnissa.

31 §

Pelastusauto, poliisiajoneuvo, Tullin ajoneuvo ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvo

Pelastusauto on pelastustoimen käyttöön erityisesti valmistettu, kokonaismassaltaan yli 3,5 tonnia oleva M- tai N-luokan ajoneuvo. Pelastusauto on myös muu M- tai N-luokan ajoneuvo, joka on kunnan tai kuntayhtymän pelastuslaitoksen tai valtion pelastushallinnon viranomaisen, Pelastusopiston tai lentoaseman pitäjän hallinnassa ja jota käytetään yksinomaan pelastustoimen tehtäviin. Pelastusauto on myös palokunnan omistuksessa oleva miehistöauto, jossa on kuljettajan lisäksi tilaa vähintään kahdeksalle henkilölle.

Poliisiajoneuvo on poliisin käyttöön erityisesti valmistettu tai varustettu ajoneuvo, joka on poliisin käytössä, hallinnassa tai omistuksessa.

Rajavartiolaitoksen ajoneuvo on Rajavartiolaitoksen käyttöön erityisesti valmistettu tai varustettu ajoneuvo, joka on Rajavartiolaitoksen käytössä, hallinnassa tai omistuksessa.

Tullin ajoneuvo on Tullin käyttöön erityisesti valmistettu tai varustettu ajoneuvo, joka on Tullin käytössä, hallinnassa tai omistuksessa.

Sisäministeriön asetuksella säädetään pelastustoimen edellyttämistä pelastusauton rakenteesta, varusteista ja väristä sekä poliisiajoneuvon ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvon varusteista, tunnusväriytyksestä ja -merkeistä. Edellä tarkoitettujen asetusten mukaista poliisiajoneuvon tai Rajavartiolaitoksen ajoneuvon tunnusväriytystä ja -merkkejä ei saa käyttää muissa ajoneuvoissa.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräykset pelastusauton, poliisiajoneuvon, Tullin ajoneuvon ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvon erikoiskäytön edellyttämien merkki- ja varoitusvalaisimien, heijastimien, heijastavien merkintöjen sekä äänimerkinantolaitteiden teknisistä vaatimuksista ja asennuksesta.

32 §

Ambulanssi ja ensihoitajoneuvo

Luokituksesta ambulanssiksi säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa.

Ensihoitajoneuvo on terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitetun ensihoitopalvelun ensihoitotehtäviin varustettu ajoneuvo.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää ambulanssin ja ensihoitajoneuvon tarkemmasta luokituksesta, korin ja potilastilan mitoituksesta, suorituskyvystä sekä lääkinällisistä ja muista varusteista.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset ambulanssin ja ensihoitajoneuvojen erikoiskäytön edellyttämien merkki- ja varoitusvalaisimien, heijastimien, heijastavien merkintöjen sekä äänimerkinantolaitteiden teknisistä vaatimuksista ja asennuksesta.

33 §

Hälytysajoneuvo

Hälytysajoneuvoja ovat pelastusauto, poliisiajoneuvo, Rajavartiolaitoksen ajoneuvo, Tullin ajoneuvo, ambulanssi, ensihoitajoneuvo, puolustusvoimien pelastusauto, puolustusvoimien

sairasauto ja sotilaspoliisiajoneuvo, jotka on varustettu sinistä valoa näyttävällä vilkkuvalla varoitusvalaisimella ja hälytysajoneuvon äänimerkinantolaitteella.

34 §

Matkailuauto

Luokitukselta matkailuautoksi säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa.

35 §

Ruumisauto

Luokitukselta ruumisautoksi säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa.

36 §

Museoajoneuvo

Katsastustoimipaikka hyväksyy museoajoneuvoksi valtakunnallisen rekisteröidyn museoajoneuvojärjestön enintään kuusi kuukautta aikaisemmin antaman lausunnon perusteella ajoneuvon, jonka valmistusvuoden päättymisestä on kulunut vähintään 30 vuotta ja joka on säilytetty alkuperäistä vastaavassa kunnossa, entisöity tai konservoitu asianmukaisesti.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa määräykset museoajoneuvon entisöinnistä ja konservoinnista sekä museoajoneuvon asennettaviksi sallittavista tarkoituksenmukaisista korvaavista osista ja osien vaihtamisesta aikaisempaa liikenneturvallisemmiksi sekä 1 momentissa tarkoitettua lausunnon sisällöstä.

37 §

Ajoneuvonkuljetusauto

Ajoneuvonkuljetusauto on pyörillä tai telaketjuilla varustetun ajoneuvon kuljettamiseen rakennettu N₃-luokan ajoneuvo, jossa on kiinteästi asennettu ajoneuvon kuljetukseen soveltuva kuljetusalusta ja jossa ylittyy vähintään yksi tiellä yleisesti sallittu mitta tai massa.

38 §

Erikoiskuljetusajoneuvo

Erikoiskuljetusajoneuvo on tieliikennelain 2 §:n 23 kohdassa tarkoitettuun erikoiskuljetukseen hyväksytty ajoneuvo, joka kuormaamattomana ylittää tiellä yleisesti sallitut mitat, taikka joka on hyväksytty kuormattuna tai kuormaamattomana tiellä yleisesti sallitut massat ylittävään kuljetukseen. Erikoiskuljetusajoneuvon hyväksyminen liikenteeseen edellyttää Liikenne- ja viestintäviraston myöntämää poikkeuslupaa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että poikkeus ei lisää turvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle aiheutuvaa riskiä vähäistä enempää eikä vääristä kilpailua.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua poikkeuslupaa ei edellytetä:

- 1) moottorityökoneelta;
- 2) tyyppihyväksytyltä ajoneuvolta, jonka käyttö liikenteessä ei edellytä tieliikennelain 159 §:ssä tarkoitettua erikoiskuljetuslupaa;

3) tyyppihyväksytyltä ajoneuvolta, jonka rekisteritietoihin kirjataan tieto ajoneuvon käytön edellytyksenä olevasta tieliikennelain 159 §:ssä tarkoitetusta erikoiskuljetusluvasta;

4) ajoneuvolta, jota ei tarvitse rekisteröidä;

5) 37 §:ssä tarkoitetulta ajoneuvonkuljetusautolta;

6) puoliperävaunun vetoon tarkoitetulta N₃-luokan ajoneuvolta, jonka paripyörin varustetulle akselille hyväksyttävä massa ei ylitä 15 tonnia ja jonka yksikköpyörillä varustetulle akselille hyväksyttävä massa ei ylitä tiellä yleisesti sallittua massaa;

7) muulta tavarankuljetukseen tarkoitetulta kuin välivaunuista tai vastaavista akselistomoduuleista moniosaiseksi kootulta O-luokan ajoneuvolta, joka ylittää tiellä yleisesti sallitun mitan ja joka ei ylitä tiellä yleisesti sallittua massaa.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräykset erikoiskuljetusajoneuvon liikennekäyttöön hyväksymisessä sovellettavista erikoiskuljetusajoneuvon käyttötarkoituksen edellyttämistä teknisistä lisävaatimuksista ja poikkeuksista ajoneuvoa koskevista teknisistä vaatimuksista. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset näitä vaatimuksia koskevista vaatimustenmukaisuuden osoittamisen teknisistä toteuttamistavoista.

39 §

Huoltoauto

Huoltoauto on ajoneuvojen ja koneiden huoltoon sekä korjausmiehistön ja välineiden kuljetukseen tarkoitettu, tarvittavin työkaluin ja laittein varustettu N-luokan ajoneuvo, jossa on tilaa enintään kahdelle henkilölle kuljettajan vieressä.

Huoltoauto on myös valtion, valtion liikelaitoksen, sähkö-, lämpö-, tele-, kaasutaikka vesilaitoksen tai kunnan omistama tien, kadun, radan ja rataluokan tai sähkö-, lämpö-, tele-, kaasutaikka vesilaitosten verkon ja laitteiden tai puolustusvoimien sotavarustuksen huoltoon sekä korjausmiehistön ja välineiden kuljetukseen tarkoitettu, tarvittavin työkaluin ja laittein varustettu M₁-luokan ajoneuvo, jossa on istuimet kuljettajan lisäksi enintään kahdeksalle henkilölle.

40 §

Muuttoajoneuvo

Muuttoajoneuvo on maahan muuttavan henkilön muuton yhteydessä omaan käyttöönsä lähtömaasta maahantuoma ajoneuvo, joka on ollut muuttajan omistuksessa tai omistukseen johtavassa hallinnassa ja käytössä lähtömaassa vähintään kuuden kuukauden ajan.

41 §

Ajoneuvojen luokitusta koskevat tarkemmat määräykset

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa Euroopan unionin ajoneuvolainsäädännön vaatimuksiin perustuvia taikka liikenneturvallisuuden tai ympäristönsuojelun kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä tässä luvussa tarkoitettujen ajoneuvojen luokituksista.

3 luku

Ajoneuvojen hyväksyntä

42 §

Hyväksyntäviranomainen

Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa, traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa ja Geneven sopimuksessa tarkoitettu hyväksyntäviranomainen Suomessa on Liikenne- ja viestintävirasto.

Liikenne- ja viestintävirasto toimii myös moottorityökoneen ja maastoajoneuvon sekä muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen säädösten soveltamisalaan kuuluvien järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden hyväksyntäviranomaisena.

43 §

Tyyppihyväksynnän myöntäminen

Hyväksyntäviranomainen voi myöntää tyyppihyväksynnän ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteentypille, joka on valmistajan tai valmistajan edustajan esittämien valmistusasiakirjojen mukainen ja täyttää sille asetetut vaatimukset.

Tyyppihyväksynnästä annetaan tyyppihyväksyntätodistus. Hyväksyntään voidaan tarvittaessa liittää rajoituksia ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen käytölle ja järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen asennusta koskevia, turvallisuusvaatimuksista tai järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen ominaisuuksista johtuvia ehtoja.

Kansallisen piensarjatyyppihyväksynnän myöntämiseen sovelletaan autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen EU-tyyppihyväksyntää koskevaa menettelyä, jos tässä laissa tai sen nojalla ei toisin säädetä.

E-tyyppihyväksynnän myöntämiseen sovelletaan Geneven sopimuksen mukaista menettelyä.

44 §

Hyväksyntävelvollisuus

Tieliikennekäyttöön myytävän tai ensirekisteröitävän uuden M-, N-, O- ja T-luokan ajoneuvon sekä muun L-luokan ajoneuvon kuin yksittäisen L1e-A-alaluokan ajoneuvon on oltava EU- tai EY-tyyppihyväksytty taikka kansallisesti piensarjatyyppihyväksytty. M-, N- tai O-luokan ajoneuvo voi olla myös yksittäishyväksytty tai EU-yksittäishyväksytty.

Edellä 1 momentissa mainittuun ajoneuvoluokkaan kuuluvaan ajoneuvoon, C-luokan ajoneuvoon ja liikennetraktoriin tarkoitetun erikseen myytävän järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen on oltava tyyppihyväksytty, jos sitä on järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen valmistusajankohtana edellytetty.

Muulle kuin edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetulle ajoneuvolle, järjestelmälle, komponentille, erilliselle tekniselle yksikölle, osalle tai varusteelle voidaan hakemuksesta myöntää kansallinen tyyppihyväksyntä. Liikenneturvallisuuden ja ympäristönsuojelun kannalta keskeisiltä ajoneuvon käyttöön liittyviltä järjestelmiltä, komponenteilta, erillisiltä teknisiltä yksiköiltä, osilta ja varusteilta edellytetään tyyppihyväksyntää. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin hyväksyntävelvollisuudesta.

Tieliikennekäyttöön myytävän tai käyttöönotettavan auton tai sen perävaunun talvirenkaaseen tarkoitetun nastan on oltava kansallisesti tyyppihyväksytty. Tällaisen nastan ei kuitenkaan tarvitse olla kansallisesti tyyppihyväksytty, jos rengas-nasta-yhdistelmä on kansallisesti tyyppihyväksytty.

45 §

Eräiden uusien ajoneuvojen vaatimustenmukaisuuden toteaminen rekisteröintikatsastuksessa

Edellä 44 §:ssä säädetystä hyväksyntävelvollisuudesta poiketen seuraavien rekisteriin merkittävien ajoneuvojen vaatimustenmukaisuus saadaan todeta rekisteröintikatsastuksessa:

- 1) tieliikennekäyttöön yksittäiskappaleena valmistettu tai maahantuotu muu L-luokan ajoneuvo kuin L1e-A-alaluokan ajoneuvo;
- 2) T- tai C-luokan ajoneuvo, jota ei ole EU-tyyppihyväksytty eikä kansallisesti piensarjatyyp-
pihyväksytty;
- 3) sellainen toisessa ETA-valtiossa, Turkissa tai Ahvenanmaan maakunnassa kansallisesti piensarjatyyp-
pihyväksytty M-, N-, O-, T- tai C-luokan ajoneuvo tai muu L-luokan ajoneuvo kuin L1e-A-alaluokan ajoneuvo, jonka kansallisen piensarjatyyp-
pihyväksynnän Suomi on au-
tojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa tai trak-
toreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa tarkoitetulla tavalla tunnustanut;
- 4) Suomessa kansallisesti piensarjatyyp-
pihyväksytty M-, N-, O-, T- tai C-luokan ajoneuvo tai muu L-luokan ajoneuvo kuin L1e-A-alaluokan ajoneuvo;
- 5) toisessa ETA-valtiossa, Turkissa tai Ahvenanmaan maakunnassa yksittäishyväksytty M-,
N- tai O-luokan ajoneuvo, jonka yksittäishyväksynnän Suomi on autojen ja niiden perävaunujen
puiteasetuksessa tarkoitetulla tavalla tunnustanut;
- 6) muualla kuin Suomessa EU-yksittäishyväksytty M-, N- tai O-luokan ajoneuvo;
- 7) monivaiheisen tyyppihyväksynnän viimeisessä vaiheessa valmistunut muu kuin M-, N- tai
O-luokan ajoneuvo;
- 8) muu kuin rekisteröintivelvollisuudesta vapautettu moottoriyökone ja maastoajoneuvo.

46 §

Valmistajan vastuu hyväksyntäviranomaiselle

Ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen valmis-
taja vastaa hyväksyntäviranomaiselle valmistamansa tuotteen tyyppihyväksynnästä ja tuotan-
non vaatimustenmukaisuudesta riippumatta siitä, onko valmistaja osallistunut tuotteen kaikkiin
valmistusvaiheisiin. Monivaiheisessa tyyppihyväksynnässä kukin valmistaja vastaa hyväksyn-
täviranomaiselle ajoneuvon hyväksynnästä ja tuotannon vaatimustenmukaisuudesta niiden jär-
jestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden osalta, jotka on
lisätty tai joita on muutettu kyseisessä ajoneuvon valmistusvaiheessa.

47 §

Valmistajan edustajan nimeäminen

Tyyppihyväksyntää hakevan Suomen ulkopuolelle sijoittautuneen ajoneuvon, järjestelmän,
komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen valmistajan on nimettävä Suomeen
sijoittautunut valmistajan edustaja.

48 §

Hyväksynnän hakija

Tyyppihyväksyntää voi hakea ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksi-
kön, osan tai varusteenvalmistaja tai valmistajan edustaja.

49 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen tyyppihyväksynnässä

Edellä 43 §:ssä tarkoitettu vaatimustenmukaisuus osoitetaan hyväksynnän hakijan toimittamalla asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion hyväksyntäviranomaisen myöntämällä tyyppihyväksyntätodistuksella tai nimetyn tutkimuslaitoksen suorittamilla tarkastuksilla, mittauksilla, testeillä ja laskelmillä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään:

1) muiden vaatimusten kuin autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen mukaisesti täyttää vastaavuutta edellyttävien vaatimusten vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista kansallisessa piensarjatyypin hyväksynnässä;

2) vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista kansallisessa tyyppihyväksynnässä;

3) siitä, milloin vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 66 §:ssä tarkoitetun hyväksytyt asiantuntijan selvityksen perusteella.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkemmat määräykset 2 momentissa tarkoitetuista asioista. Lisäksi poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräykset teknisistä tavoista osoittaa nastojen vaatimustenmukaisuus.

50 §

Tyyppihyväksynnän myöntämisestä kieltäytyminen

Jos hyväksyntäviranomaisen arvioi 43 §:ssä tarkoitettujen vaatimukset täyttävän ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen tyyppiin muodostavan vakavan riskin liikenneturvallisuudelle tai vahingoittavan vakavasti ympäristöä tai terveyttä, hyväksyntäviranomaisen voi kieltäytyä myöntämästä tyyppihyväksyntää.

51 §

Tyyppihyväksytyt ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen muutokset

Tyyppihyväksynnän haltijan on ilmoitettava hyväksyntäviranomaiselle tyyppihyväksytyt ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen muutoksista. Hyväksyntäviranomaisen on päätettävä, edellyttääkö muutos uusia mittauksia, testejä, laskelmia tai tarkastuksia ja onko kysymys alkuperäisen tyyppihyväksynnän laajenuksesta. Hyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava tästä tyyppihyväksynnän haltijalle.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin myönnetyn tyyppihyväksynnän muuttamista koskevasta menettelystä.

52 §

Tyyppihyväksyntärekisteri

Liikenne- ja viestintävirasto pitää rekisteriä myöntämistään tyyppihyväksynnöistä. Rekisteriin merkitään ajoneuvotyyppiin tyyppihyväksyntätodistuksen tiedot ja todistukseen liitetyt testitulokset.

Tyyppihyväksyntärekisterin sisältämiä liikesalaisuuksia sisältäviä välttämättömiä tietoja saa salassapitovelvollisuuden estämättä antaa:

1) katsastuksen suorittajalle laissa tai sen nojalla säädettyjä katsastustehtäviä varten;

2) rekisteröinnin suorittajalle laissa tai sen nojalla säädettyjä rekisteröintitehtäviä varten;

- 3) tuotannon vaatimustenmukaisuutta tuotteen valmistajan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla valvovalle tutkimuslaitokselle valvontatehtäviä varten;
- 4) yksittäishyväksynnän myöntäjälle ajoneuvon yksittäishyväksyntää varten;
- 5) teknisen tienvarsitarkastuksen suorittajalle tekniseen tienvarsitarkastukseen liittyviä tehtäviä varten.

53 §

Tyyppihyväksynnän tunnustaminen

Hyväksyntäviranomaisen on tunnustettava EU-tyyppihyväksyntä, jonka Turkki on myöntänyt autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen mukaisesti valmiille ajoneuville, järjestelmälle, komponentille, erilliselle tekniselle yksikölle, osalle tai varusteelle taikka monivaiheisesti tyyppihyväksyttävälle valmistuneelle ajoneuville.

Hyväksyntäviranomaisen on tunnustettava kansallinen piensarjatyypihyväksyntä, jonka Turkki on myöntänyt autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen mukaisesti ajoneuville, jollei ole perusteltua syytä epäillä, että tekniset säännökset, joiden mukaan hyväksyntä on myönnetty, eivät vastaa vähintään Suomessa voimassa olevia kansallista piensarjatyypihyväksyntää koskevia teknisiä vaatimuksia.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää menettelyistä, määräajoista ja oikeudesta saada teknisiä tietoja hyväksyntäasiakirjoista, jotka koskevat:

- 1) tunnustamisen myöntämistä Turkin myöntämälle kansalliselle piensarjatyypihyväksynnälle;
- 2) tunnustamisen hakemista Turkilta Suomessa myönnetylle kansalliselle piensarjatyypihyväksynnälle;
- 3) Suomessa kansallisesti piensarjatyypihyväksytyt ajoneuvon myyntiä, rekisteröintiä tai käyttöönottoa Turkissa.

54 §

Tyyppihyväksynnässä myönnettävät poikkeukset

Liikenne- ja viestintävirasto voi myöntää ajoneuville vähäisiä poikkeuksia ajoneuvon kansallisessa tyyppihyväksynnässä ajoneuvoa koskevista tämän lain nojalla annettuihin säännöksiin tai määräyksiin sisältyvistä vaatimuksista, jos ajoneuvon valmistussarjan pienuus taikka ajoneuvon käyttötarkoitus tai poikkeuksellinen rakenne sitä edellyttää. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, että poikkeus ei vaaranna liikenneturvallisuutta eikä vääristä kilpailua.

55 §

Tyyppihyväksynnän voimassaolon päättyminen

Muun kuin autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen mukaisesti tyyppihyväksytyt ajoneuvon tyyppihyväksynnän voimassaolo päättyy, jos:

- 1) uusi ajoneuvon rekisteröintiä, myyntiä tai käyttöönottoa koskeva säännös tai määräys tulee voimaan eikä tyyppihyväksyntää ole muutettu sitä vastaavaksi;
- 2) tyyppihyväksytyt ajoneuvon tuotanto lopetetaan pysyvästi; tai
- 3) hyväksyntäviranomainen peruuttaa tyyppihyväksynnän.

Ajoneuvon tyyppihyväksynnän haltijan on viipymättä ilmoitettava hyväksyntäviranomaiselle 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisesta tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisestä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen yksikön tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisestä.

56 §

Kansallista piensarjatyyppeihin hyväksyntää koskevat vaatimukset

Pieninä sarjoina kansallisessa tyyppihyväksynnässä hyväksyttävän ajoneuvotyypin on vastattava ympäristö- ja liikenneturvallisuusominaisuuksiltaan EU-tyyppeihin hyväksyntää koskevia vaatimuksia. Liikenne- ja viestintävirasto voi kuitenkin määräyksillään asettaa pieninä sarjoina kansallisessa tyyppihyväksynnässä hyväksyttävälle ajoneuvotyypille näistä poikkeavia vaihtoehtoisia teknisiä vaatimuksia, joilla pyritään varmistamaan toimintaturvallisuuden, ympäristön suojeleminen ja työturvallisuuden taso, joka vastaa mahdollisimman hyvin autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa säädettyä tasoa.

57 §

Tyyppihyväksyntää koskevat tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää:

- 1) tyyppihyväksynnässä käytettävistä ajoneuvotyypin mukaisista luokituksista;
- 2) tyyppihyväksyntää koskevien teknisten tietojen ja hyväksyntätietojen ilmoittamisesta ja tallentamisesta tyyppihyväksyntärekisteriin;
- 3) kansallisesti piensarjatyyppeihin hyväksyttävien ajoneuvojen rekisteriin merkitsemisen vuosittaisesta enimmäismäärästä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tyyppihyväksyntämenettelystä, tyyppihyväksyntätoimittamisen antamisesta ja käytettävästä lomakkeesta sekä myönnetyn, muutetun, peruutetun ja evätyn E-tyyppeihin hyväksynnän ilmoittamisesta kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkemmat määräykset ajoneuvotyypin tarkemmasta jaottelusta kansallisessa tyyppihyväksynnässä.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkemmat määräykset nastan ja rengas-nasta-yhdistelmän tyyppihyväksyntämenettelystä sekä niiden tyyppihyväksyntää koskevasta merkinnästä ja sen sijoittelusta.

58 §

Suomessa hyväksytyyn tyyppiin vaatimustenvastaisuuden edellyttämät toimet

Jos hyväksyntäviranomaisen havaitsee tai saa tiedon, että sen hyväksymä ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste ei ole hyväksyntäviranomaisen hyväksymän tyyppiin vaatimusten mukainen, hyväksyntäviranomaisen on toteutettava aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, että valmistetut ajoneuvot, järjestelmät, komponentit, erilliset tekniset yksiköt, osat ja varusteet saadaan jälleen hyväksytyyn tyyppiin vaatimusten mukaisiksi. Tässä tarkoituksessa hyväksyntäviranomaisella on oikeus:

- 1) kieltää tilapäisesti tai pysyvästi vaatimustenvastaisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen valmistus, kaupan pitäminen, myynti ja muu luovuttaminen sekä käyttö;

2) vaatia sellaisten muutosten tekemistä ajoneuvoon, järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön, osaan tai varusteeseen, että vaatimukset täyttyvät, ja vaatia tuloksen osoittamista;

3) velvoittaa talouden toimija julkisesti ilmoittamaan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen vaatimustenvastaisuudesta sekä itse antaa tällainen ilmoitus talouden toimijan kustannuksella, jos toimija ei ole noudattanut tiedottamismääräystä.

Jos 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet eivät johda 1 momentissa tarkoitettuun tulokseen, voi hyväksyntäviranomainen harkintansa mukaan peruuttaa tyyppihväksynnän.

59 §

Uhkasakko ja teettämisuhka Suomessa hyväksytyyn tyyppin vaatimustenvastaisuuden edellyttämien toimien yhteydessä

Hyväksyntäviranomainen voi tehostaa 58 §:n, autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen nojalla antamaansa kieltoa sekä korjaus- tai ilmoituskehotusta uhkasakolla tai uhalla siitä, että tekemättä jätetty toimenpide tehdään laiminlyöjän kustannuksella. Uhkasakosta ja teettämisuhasta säädetään uhkasakkolaissa. Hyväksyntäviranomainen maksaa teettäen suoritettujen toimenpiteiden kustannukset. Kustannukset saadaan periä asianosaiselta ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään.

60 §

Suomessa hyväksytyyn tyyppin vaatimustenvastaisuuden edellyttämien toimien kulut

Hyväksyntäviranomainen voi velvoittaa valmistajan, maahantuojaan tai myyjän korvaamaan testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kulut, jos hyväksyntäviranomainen käyttää jotakin 58 §:ssä, autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa tarkoitettua oikeutta.

61 §

Suomessa hyväksytyyn E-tyyppihväksytyyn tyyppin vaatimustenvastaisuudesta ilmoittaminen

Jos 58 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa on kyse E-tyyppihväksynnästä, hyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava toteutetut toimenpiteet asianomaista E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille. Tällaiseen ilmoitukseen voi salassapitovelvollisuuden estämättä sisällyttää ilmoituksen tekemisen kannalta välttämättömiä tietoja, jotka koskevat Suomessa hyväksytyyn tyyppin vaatimustenvastaisuuden edellyttämiä toimia.

62 §

Toisessa valtiossa hyväksytyyn E-tyyppihväksytyyn tyyppin vaatimustenvastaisuus

Jos kyse on E-tyyppihväksynnästä ja hyväksyntäviranomainen arvioi, että asianomaista E-sääntöä soveltavassa valtiossa tyyppihväksytty vaatimustenmukaisuustodistuksella tai hyväksyntämerkillä varustettu ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste ei ole hyväksytyyn tyyppin vaatimusten mukainen, hyväksyntäviranomaisen on pyydyttävä tyyppihväksynnän antanutta valtiota tarkastamaan, että valmistetut ajoneuvot, järjestelmät, komponentit, erilliset tekniset yksiköt, osat tai varusteet ovat hyväksytyyn tyyppin vaatimusten mukaisia.

63 §

Vaatimustenmukaisuuden valvonta tuotannossa

Luovuttaessaan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen valmistaja ja valmistajan edustaja ovat velvollisia huolehtimaan, että ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste on rakenteeltaan, varusteiltaan ja kunnoltaan hyväksytyyn tyyppiin tai CE-merkinnän edellytysten mukainen.

Valmistajan tai valmistajan edustajan on viivytyksettä ilmoitettava hyväksyntäviranomaiselle sellaisesta tyyppiin vaatimustenvastaisuutta koskevasta tiedosta, joka voi johtaa tyyppihyväksynnän peruuttamiseen.

Hyväksyntäviranomaisen on ennen tyyppihyväksynnän myöntämistä varmistuttava riittävästä menettelystä, jolla taataan tehokas tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonta.

Hyväksyntäviranomaisen tai hyväksyntäviranomaisen tähän tarkoitukseen nimeämän elimen on arvioitava kansalliseen, E- ja EU-tyyppihyväksyntään liittyvien alkuarviointien ja tuotteen vaatimustenmukaisuutta koskevien järjestelyjen toimivuus 12 kuukauden välein. Erityisestä syystä arviointi voidaan kuitenkin tehdä tätä harvemmin, mutta vähintään 24 kuukauden välein.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnassa sovelletaan E-tyyppihyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä ja EU-tyyppihyväksynnän osalta autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa säädettyä menettelyä.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkemmat määräykset kansallisen, E- ja EU-tyyppihyväksynnän tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaan liittyvistä kirjallisista valvontasuunnitelmista ja riittävästä tuotteen vaatimustenmukaisuusjärjestelyistä.

64 §

Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehtävä sopimus

Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnan järjestämiseksi hyväksyntäviranomainen voi kansallisessa tyyppihyväksynnässä ja E-tyyppihyväksynnässä ennen tyyppihyväksynnän myöntämistä edellyttää hyväksynnän hakijaa tekemään sopimuksen tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta. E-tyyppihyväksynnän hakijan on tehtävä sopimus nimetyn tutkimuslaitoksen kanssa ja kansallisen tyyppihyväksynnän hakijan on tehtävä sopimus joko nimetyn tutkimuslaitoksen tai 66 §:ssä tarkoitetun hyväksytyin asiantuntijan kanssa. Sopimus on liitettävä tyyppihyväksyntähakemusta koskeviin asiakirjoihin.

Tyyppihyväksynnän hakija voi tehdä 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen hyväksyntäviranomaisen kanssa, jos tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa tekevää nimettyä tutkimuslaitosta tai hyväksyttyä asiantuntijaa ei ole kohtuudella löydettävissä. Sopimus hyväksyntäviranomaisen kanssa tehdään määräajaksi ja enintään viideksi vuodeksi.

Vaatimustenmukaisuutta valvotaan tyyppihyväksynnän tai arvioinnin hakijan kustannuksella Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin sopimuksen sisällöstä.

Tyyppihyväksynnän haltijan on viipymättä ilmoitettava hyväksyntäviranomaiselle tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevaan sopimukseen tehdyistä muutoksista ja sopimuksen päättymisestä.

65 §

Vaatimustenmukaisuuden valvonnan suorittajan toimivalta

Hyväksyntäviranomainen saa valitsemanaan ajankohtana tarkastaa hyväksymiensä tuotteiden tuotantoyksikössä sovellettavat vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.

Hyväksyntäviranomaisella, nimetyllä tutkimuslaitoksella ja hyväksytyllä asiantuntijalla on valvonnan suorittamiseksi oikeus:

1) päästä ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden valmistus-, varastointi-, myynti-, asennus-, korjaus- ja tarkastuspaikkoihin;

2) ottaa näytteitä tuotannosta ja suorittaa määräväläin tämän lain nojalla sovellettavissa standardeissa tai E-säännöissä määrätyt testit ja laskelmat taikka muut vaatimustenmukaisuuden valvonnan suorittamiseksi tarvittavat testit ja laskelmat;

3) saada tarvittaessa käyttöönsä kunkin hyväksytyyn tyyppiin tai CE-merkinnällä varustetun tuotteen laadun ja vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi tarvittava aineisto;

4) tarkastaa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.

Tarkastusta ja valvontaa ei saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Tarkastuksissa ja valvonnassa noudatetaan, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

Jos tyyppihyväksytyin tuotteen tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa ei toteuteta säännösten ja tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehdyn 64 §:ssä tarkoitettun sopimuksen edellyttämällä tavalla, hyväksyntäviranomainen voi antaa valmistajalle huomautuksen tai varoituksen. Jos valmistajalle annettu huomautus tai varoitus ei johda toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen annetussa määräajassa, hyväksyntäviranomainen voi peruuttaa myöntämänsä tyyppihyväksynnän määräajaksi tai kokonaan.

66 §

Hyväksytty asiantuntija

Hyväksyntäviranomainen voi hakemuksesta hyväksyä tutkimuslaitoksen, testausta harjoittavan yhteisön tai yksittäisen asiantuntijan hyväksytyksi asiantuntijaksi HA- tai HC-luokkaan tekemään 49 §:n 2 momentissa, 63 §:n 4 momentissa tai 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuja sekä rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastuksessa edellytetyjä, hyväksyntäviranomaisen päätöksessä erikseen määritellyn pätevyysalueen mukaisia selvityksiä.

Hyväksytty asiantuntija voi antaa:

1) HA-luokassa kansalliseen tyyppihyväksyntään ja siihen liittyvään tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaan, kansalliseen piensarjatyypin hyväksyntään, yksittäishyväksyntään sekä rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastukseen liittyviä selvityksiä;

2) HC-luokassa yksittäishyväksyntään sekä rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastukseen liittyviä selvityksiä.

Hyväksytyllä asiantuntijalla on oltava tehtävien edellyttämä laitteisto ja ammattitaitoinen henkilöstö. Laitteiston ja henkilöstön pätevyuden arvioinnissa noudatetaan tuotteen vaatimustenmukaisuuden arviointia varten tehtävää testaustoimintaa koskevaa standardia SFS-EN ISO/IEC 17025 ja valmistajan menettelyjä tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvomiseksi koskevaa arviointitoimintaa koskevaa standardia SFS-EN ISO/IEC 17021.

Pätevyuden arvioimiseksi hyväksyntäviranomaisen on perustettava arviointiryhmä, jonka jäsenet ovat riippumattomia arvioitavasta toiminnasta ja joilla on erityisosaamista siltä tekniseltä alalta, jolla asiantuntija harjoittaa toimintaa. Asiantuntijan hyväksymistä koskevan päätöksen tulee perustua arviointiraporttiin, joka muodostuu hyväksymistä hakevan asiantuntijan toimittamien asiakirjojen tiedoista ja arvioinnista paikan päällä. Arvioinnin osana hyväksytään asiantuntijan pätevyuden arvioinnin korvaavana voimassa oleva 1 momentissa mainittujen standardien vaatimusten täyttämistä osoittava akkreditoitidistus.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin hyväksytyin asiantuntijan hyväksymistä koskevasta menettelystä ja hyväksynnän voimassaolosta sekä arvioinnista ja siitä tehtävän ra-

portin sisällöstä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää hyväksytyt asiantuntijan hyväksymisen yhteydessä ja valvontaa varten asetettavista toiminnan asianmukaisen suorittamisen kannalta välttämättömistä määräajoista, vaatimuksista, rajoituksista ja ehdoista.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten sisällöstä ja niitä varten tarvittavia mahdollisia tarkastuksia, testejä ja laskelmia koskevien todistusten sisällöstä sekä hyväksymisestä tehtävän päätöksen edellyttämän hyväksytyt asiantuntijan toiminnan kuvauksen sisällöstä. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkemmat määräykset laitteiston ja henkilöstön pätevyyden arvioinnissa noudatettavien 3 momentissa tarkoitettujen standardien soveltamisesta ja niiden mukaisten vaatimusten täyttämistä.

67 §

Hyväksytyt asiantuntijan velvollisuudet

Hyväksytyt asiantuntijan on:

- 1) ylläpidettävä rekisteriä tekemistään tarkastuksista, mittauksista, testeistä, laskelmista ja selvityksistä sekä henkilöstön ja toimipaikkojen pätevyyksistä;
- 2) toimitettava rekisteri henkilöstön ja toimipaikkojen pätevyyksistä hyväksyntäviranomaiselle aina päivituksen jälkeen;
- 3) huolehdittava siitä, että toiminta jatkuvasti täyttää hyväksynnän edellytyksenä olevat vaatimukset ja ehdot;
- 4) ilmoitettava viipymättä, kuitenkin enintään 20 päivän kuluessa, hyväksyntäviranomaiselle sekä tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnan osapuolille organisaatiossaan tai muissa toimintaedellytyksissään tapahtuvista muutoksista, joilla voi olla merkitystä hyväksyttynä asiantuntijana toimimisen tai asetettujen vaatimusten täyttämisen kannalta;
- 5) toimittava pätevyyden arvioinnin yhteydessä esittämiensä toimintajärjestelmien, menettelyohjeiden ja selvitysten mukaisesti;
- 6) toimitettava hyväksyntäviranomaiselle akkreditointielimen paikan päällä tekemistä arvioinneista annetut lausunnot;
- 7) toimitettava vuosittain hyväksyntäviranomaiselle toimintakertomus kahden kuukauden kuluessa sen valmistumisesta tai, jollei siitä käy ilmi toiminta hyväksyttynä asiantuntijana, erillinen selvitys toimintavuoden aikana tällaisena asiantuntijana toimimisesta;
- 8) ilmoitettava viipymättä, kuitenkin enintään 20 päivän kuluessa, hyväksyntäviranomaiselle toimintansa päättymisestä.

68 §

Nimetyt tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan valvonta

Hyväksyntäviranomaisen valvoo hyväksytyt asiantuntijan toimintaa sen toiminnan osalta, jota hyväksytty asiantuntija on 66 §:n nojalla hyväksytty suorittamaan. Hyväksyntäviranomaisen on määräajoin varmistettava, että säädetyt vaatimukset täyttyvät.

Nimetyt tutkimuslaitoksen valvonnasta säädetään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa.

Valvonnan toimittamiseksi hyväksyntäviranomaisella ja sen käyttämällä asiantuntijalla on oikeus päästä nimetyt tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan sellaisiin muihin kuin pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin, joissa tarkastuksia, mittauksia, testejä, laskelmia ja selvityksiä suoritetaan, ja saada salassapitovelvollisuuden estämättä käyttöönsä nimetyt tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan riippumattomuutta sekä henkilöstöä, järjestelmiä,

laitteistoa ja välineitä samoin kuin tarkastuksia, mittauksia, testejä, laskelmia ja selvityksiä koskeva valvonnan kannalta välttämätön aineisto. Valvonta suoritetaan nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan kustannuksella.

69 §

Nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan pätevyysalueet

Hyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava E-sääntöjen mukaisia testejä tekevät tutkimuslaitokset Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission sihteeristölle.

Hyväksyntäviranomaisen on julkaistava nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan pätevyysalueet verkkosivuillaan.

70 §

Yksittäishyväksynnän myöntäminen

Yksittäishyväksyntä myönnetään tieliikennekäyttöön myytävälle tai ensirekisteröitävälle uudelle M-, N- tai O-luokan ajoneuvolle, jota ei ole tyyppihyväksytty. Tyyppihyväksytty M-, N- tai O-luokan ajoneuvo voidaan kuitenkin esittää yksittäishyväksyttäväksi, jos sitä on ennen ensirekisteröintiä muutettu siten, että myönnetyn tyyppihyväksynnän voimassaolo on päättynyt, tai jos ajoneuvolle on muussa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa myönnetty kansallinen piensarjatyypin hyväksyntä, jota ei ole Suomessa tunnustettu. Lisäksi monivaiheisen tyyppihyväksynnän viimeisessä vaiheessa valmistunut M-, N- tai O-luokan ajoneuvo voidaan EU-tyypin hyväksynnän tai kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän sijasta yksittäishyväksyä.

Yksittäishyväksynnässä on tarkastettava ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin yksittäishyväksyntää koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin.

Yksittäishyväksynnän myöntäjästä säädetään ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetussa laissa (958/2013).

71 §

Poikkeukset yksittäishyväksyntävelvollisuudesta

Tyyppi- tai yksittäishyväksyttyä ajoneuvoa, jonka rakennetta tai varusteita on ennen ensirekisteröintiä muutettu, ei tarvitse esittää valmiina ajoneuvona yksittäishyväksyntään, jos ajoneuvon tehty muutokset ovat sellaisia, että niillä ei ole vaikutusta ajoneuvolle myönnetyn hyväksynnän voimassaoloon eikä ajoneuvosta rekisteriin merkittäviin tietoihin.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetuista muutoksista, joilla ei ole vaikutusta ajoneuvolle myönnetyn hyväksynnän voimassaoloon eikä ajoneuvosta rekisteriin merkittäviin tietoihin.

72 §

Yksittäishyväksyntää koskevat vaatimukset

Yksittäishyväksyttävän ajoneuvon on vastattava ympäristö- ja liikenneturvallisuusominaisuuksiltaan EU-tyypin hyväksyntää tai kansallista piensarjatyypin hyväksyntää koskevia vaatimuksia. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa määräykset yksittäishyväksyttävälle ajoneuvolle

asetettavista vaihtoehtoisista teknisistä vaatimuksista, joilla pyritään varmistamaan toimintaturvallisuuden, ympäristönsuojelun ja työturvallisuuden taso, joka vastaa mahdollisimman hyvin yhdessä tai useammassa autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen liitteessä II luetellussa säädöksessä säädettyä tasoa.

73 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen yksittäishyväksynnässä

Järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen vaatimustenmukaisuus voidaan yksittäishyväksynnässä osoittaa:

1) hyväksynnän hakijan toimittamalla ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisen myöntämällä EU-tyyppihyväksyntätodistuksella tai tämän todistuksen mukaista hyväksyntää osoittavalla hyväksymismerkinnällä; tai

2) asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion hyväksyntäviranomaisen myöntämällä E-tyyppihyväksyntätodistuksella tai tämän todistuksen mukaista hyväksyntää osoittavalla hyväksymismerkinnällä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin poikkeavista vaatimustenmukaisuuden osoittamistavoista, kun tekninen vaatimustenmukaisuus osoitetaan:

1) ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen pätevyysaluetta vastaavan selvityksen perusteella;

2) 66 §:ssä tarkoitetun hyväksytyin asiantuntijan pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella;

3) järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön, osaan tai varusteeseen kiinnitetyllä kansainvälisesti yleisesti käytetyllä muulla kuin 1 momentissa tarkoitetulla hyväksymismerkinnällä;

4) valmistajan suorittamin yleisesti käytettyihin menettelyihin perustuvien mittauksien, laskelmien tai testien;

5) vähäisiltä osin yksittäishyväksynnän myöntäjän tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista yksittäishyväksynnässä.

74 §

Yksittäishyväksyntätodistus

Yksittäishyväksynnän myöntäjän on annettava autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 45 artiklassa tarkoitettu yksittäishyväksyntätodistus.

Yksittäishyväksyntätodistus on voimassa kolme kuukautta. Todistuksen voimassaolo kuitenkin päättyy, jos ensimmäistä kertaa käyttöönotettava ajoneuvo ei enää täytä sen ensimmäisen käyttöönottoajankohdan teknisiä vaatimuksia. Jos ajoneuvoa ei kolmen kuukauden kuluessa todistuksen antamisesta ole rekisteröity, todistuksen voimassaoloa voidaan jatkaa, jos ajoneuvo edelleen täyttää sen ensimmäisen käyttöönottoajankohdan tekniset vaatimukset.

4 luku

Ajoneuvon rekisteröinti ja ennakoilmoitus

75 §

Ajoneuvon rekisteritietojen ilmoittaminen

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon omistaja ja haltija ovat velvollisia ilmoittamaan ajoneuvon ensirekisteröintiin tarvittavat tiedot ja niiden muutokset sekä ajoneuvon liikennekäytöstä poistamista, liikennekäyttöön ottamista ja lopullista poistoa koskevat tiedot rekisteriin, jollei tässä laissa tai sen nojalla toisin säädetä. Ajoneuvo katsotaan otetuksi liikennekäyttöön ensirekisteröinnissä.

Liikennevakuutusyhtiön ja Liikennevakuutuskeskuksen on ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle voimassa olevat uudet liikennevakuutukset. Liikennevakuutusyhtiön on lisäksi ilmoitettava yhtiössä vakuutetut rekisteröintivelvollisuuden alaiset ajoneuvot ja koenumerotodistukset, joista ei ole suoritettu liikennevakuutusmaksua.

Käyttövastaava on velvollinen tekemään käyttövastaavaa koskevan tiedon lisäämistä, vaihtamista ja poistoa koskevan rekisteri-ilmoituksen.

Jätelain (646/2011) 59 §:n 1 momentissa säädetään jätteen kerääjän tai käsittelijän velvollisuudesta ilmoittaa ajoneuvon lopullisesta poistosta, jos siitä on annettu jätelain 59 §:ssä tarkoitettu romutustodistus.

Rekisteri-ilmoituksen voi tehdä rekisteröinnin suorittajan sähköisessä palvelussa. Rekisteri-ilmoituksen tekijä tai hänen asiamiehensä voi myös toimittaa rekisteri-ilmoituksen henkilökohtaisesti sopimusrekisteröijälle.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin rekisteröinnin merkitsemisestä, ajoneuvon omistajan ja haltijan välisestä ilmoittamisvelvollisuudesta sekä ajoneuvon edellisen omistajan ja haltijan oikeudesta tehdä rekisteriin tallennettuja tietoja koskeva ilmoitus rekisteriin sekä rekisteri-ilmoituksen ja rekisteritietojen muutoksia koskevien muiden ilmoitusten tekemisestä ja niihin liittyvistä määräajoista.

Puolustusministeriön asetuksella säädetään, mitkä sotilasajoneuvot merkitään tässä laissa tarkoitettuun rekisteriin ja mitkä puolustusvoimien pitämään sotilasajoneuvorekisteriin, sekä sotilasajoneuvorekisteristä ja rekisteröintiasioiden hoitamisesta puolustusvoimissa. Liikennekäytöstä poistettu sotilasajoneuvo voidaan rekisteröidä sotilasajoneuvorekisteriin.

76 §

Ilmoitukset ETA-valtioille ja Ahvenanmaan maakunnalle

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava ETA-valtiossa rekisteröidyn ajoneuvon ensirekisteröinnistä kyseisen valtion rekisterinpitäjälle.

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava Ahvenanmaan maakuntaan rekisteröidyn ajoneuvon ensirekisteröinnistä Ahvenanmaan maakunnan rekisterinpitäjälle. Samalla on ilmoitettava ajoneuvon uusi rekisteritunnus.

77 §

Poikkeukset rekisteröintivelvollisuudesta

Edellä 10 §:ssä tarkoitettu rekisteröintivelvollisuus ja 75 §:ssä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus eivät koske:

- 1) muuta maastoajoneuvoa kuin moottorikelkkaa tai moottorikelkkailureitillä käytettävää raskasta moottorikelkkaa;
- 2) sadon tuottamiseen, sadonkorjuuseen tai tienpitoon rakennettua tai varustettua moottorityökonetta eikä kävellen ohjattavaksi tarkoitettua traktoria tai vastaavaa moottorityökonetta;
- 3) perävaunua, joka on tarkoitettu kytkettäväksi L-luokan ajoneuvoon, traktoriin, moottorityökoneeseen tai maastoajoneuvoon;
- 4) hinattavaa laitetta lukuun ottamatta autoon kytkettävää hinattavaa laitetta;

- 5) rekeä;
- 6) L1e-A-luokan moottorilla varustettua polkupyörää;
- 7) kevyttä sähköajoneuvoa.

78 §

Käyttövastaava

Jos auton omistajaksi tai haltijaksi ei ole rekisteröity luonnollista henkilöä, autolla on oltava rekisteriin merkitty käyttövastaava.

Käyttövastaavaksi voidaan merkitä täysi-ikäinen, Suomessa asuva luonnollinen henkilö, jolla on vähintään B-luokan ajo-oikeus. Käyttövastaavan on oltava auton pääasiallinen kuljettaja tai, jollei autolla ole pääasiallista kuljettajaa, käyttövastaavalla on oltava tiedot auton kuljettajasta.

79 §

Ennakoilmoitus

Ennakoilmoituksessa ilmoitetaan uuden valmiin, valmistuneen tai keskeneräisen ajoneuvon tiedot Liikenne- ja viestintävirastolle ennen ajoneuvon ensimmäistä käyttöönottoa ja ensirekisteröintiä. Ennakoilmoitus voidaan tehdä tyyppihyväksytystä ajoneuvosta, jonka tekniset tiedot ja hyväksyntätiedot on tallennettu rekisteriin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin ennakoilmoituksen edellytyksenä olevien tietojen tallentamisesta rekisteriin ja ennakoilmoitustodistuksesta.

80 §

Ennakoilmoituksen tekijä

Ennakoilmoituksen voi tehdä ajoneuvon valmistaja ja valmistajan edustaja. Jos ajoneuvon on tuonut maahan muu kuin valmistaja tai valmistajan edustaja, ennakoilmoituksen voi kuitenkin tehdä ajoneuvon maahantuoja.

Ennakoilmoituksen tekijän:

- 1) on oltava Suomessa rekisteröity oikeushenkilö;
- 2) on oltava autoverolain 39 §:ssä tarkoitettu rekisteröity asiamies, jos yhteisö ennakoilmoittaa autoveron alaisia ajoneuvoja, tai Tullin rekisteröity luottoasiakas, jos yhteisö ennakoilmoittaa ETA-valtioiden ulkopuolelta maahan tuomiaan muita kuin autoveron alaisia ajoneuvoja;
- 3) on oltava vakavarainen ja asiantunteva; ja
- 4) on saatava valmistajalta käyttöönsä ajoneuvon rakenteeseen ja varusteisiin liittyvät hyväksynnän ehtona olevat tekniset tiedot ja EU-tyyppihyväksytyn ajoneuvon vaatimustenmukaisuustodistuksen tai selvityksen muun ajoneuvon tyyppihyväksynnästä.

Ennakoilmoituksen tekijällä on lisäksi oltava sopimus Liikenne- ja viestintäviraston kanssa tietojen toimittamisesta rajapinnan kautta tai muutoin sähköisesti.

Ennen 3 momentissa tarkoitetun sopimuksen tekemistä ennakoilmoituksen tekemiseen aikovan on osoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle, että ennakoilmoituksen tekemiseen aikova täyttää 2 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetut vaatimukset.

81 §

Ennakoilmoitustodistus

Ennakoilmoituksen tekijällä on oikeus saada ennakoilmoitustodistus rekisteristä, kun ajoneuvosta on tehty ennakoilmoitus.

Ennakoilmoitustodistuksen I osaan merkitään ajoneuvon ennakoilmoituksen tekijää koskevat tiedot sekä tekniset tiedot. Ennakoilmoitustodistuksen II osa on tarkoitettu rekisteri-ilmoituksen tekemiseen.

82 §

Ennakoilmoituksen virheellisyys

Liikenne- ja viestintävirasto voi määrätä ennakoilmoituksen tekijän ennakoilmoittamat ajoneuvot rekisteröintikatsastettaviksi, jos ennakoilmoittamisessa ei ole noudatettu sitä koskevia säännöksiä tai 80 §:n 3 momentissa tarkoitettua sopimusta taikka jos ajoneuvon tietojen toimitamisessa on muutoin ollut vähäistä suurempia virheitä. Samalla Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää virheellisesti tehtyjen ennakoilmoitusten käytön.

Jos ennakoilmoituksen tekijän ajoneuvoja on 1 momentissa tarkoitettulla tavalla määrätty rekisteröintikatsastettaviksi aikaisemminkin tai jos ennakoilmoittamisessa on muutoin ollut toistuvasti virheitä, joista ennakoilmoituksen tekijää on huomautettu, Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää ennakoilmoituksen tekijää määrääjäksi tekemästä ennakoilmoituksia.

Ennakoilmoituksen tekijän on korjattava ennakoilmoitettua ajoneuvoa koskevissa tiedoissa ennen ensirekisteröintiä havaitut virheet ja ilmoitettava niistä rekisteriin. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin ennakoilmoituksen korjaamisesta.

83 §

Ajoneuvon ensirekisteröinti

Ensirekisteröinnin edellytyksenä on, että:

1) ajoneuvo on hyväksytty rekisteröintikatsastuksessa, jollei ajoneuvoa ole 100 §:n mukaan vapautettu rekisteröintikatsastusvelvollisuudesta;

2) ajoneuvo täyttää Suomessa sen ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai tätä myöhemmin voimassa olevat vaatimukset;

3) ajoneuvosta ei ole annettu jätelain 59 §:ssä tarkoitettua romutustodistusta;

4) ajoneuvon kohdistuvan veron tai maksun suorittamisesta, ajoneuvon omistusoikeudesta ja haltijasta sekä säädetyn liikennevakuutuksen ottamisesta esitetään asianmukainen selvitys; ja

5) rekisteriin ilmoitetaan käyttövastaava, jos auton omistajaksi tai haltijaksi ei ilmoiteta luonnollista henkilöä.

Oikeudesta kieltäytyä rekisteröimästä ajoneuvoa, joka aiheuttaa vakavan riskin liikenneturvallisuudelle taikka häittää ympäristölle tai terveydelle, säädetään 136 §:ssä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ensirekisteröinnin edellytyksistä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään lisäksi ajoneuvon rekisteröimisestä maasta vientiä ja autokiinnitystä varten.

84 §

Rekisteröintitodistus

Liikenne- ja viestintävirasto antaa pyynnöstä ajoneuvon ensirekisteröinnistä, muutosrekisteröinnistä, liikennekäytöstä poistosta ja liikennekäyttöönotosta rekisteröintitodistuksen. Rekisteröintitodistuksen I osaan (tekninen osa) on merkittävät tiedot ajoneuvon omistajasta ja haltijasta sekä ajoneuvon tekniset tiedot. Rekisteröintitodistuksen II osa (ilmoitusosa) on tarkoitettu rekisteriin merkittyjen tietojen muutosta koskevan ilmoituksen tekemiseen.

Jos ajoneuvoa käytetään kansainvälisessä liikenteessä, rekisteröintitodistuksen I osa on pidettävä mukana ajoneuvossa ajon aikana.

Liikenne- ja viestintävirasto vahvistaa rekisteröintitodistuksen ja siihen merkittävien tietojen tekniset yksityiskohdat.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin rekisteröintitodistuksesta ja sen käytöstä.

85 §

Varmenne

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää pyynnöstä 80 §:ssä tarkoitetun ennakoilmoituksen tekijälle tai rekisteriin merkitylle ajoneuvon omistajalle varmenteen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin varmenteesta.

86 §

Rekisterikilvet ja rekisteritunnus

Ensirekisteröitävää ja tarvittaessa liikennekäyttöön otettavaa ajoneuvoa varten annetaan rekisterikilvet, joissa on ajoneuvon yksilöivä rekisteritunnus.

Liikenne- ja viestintävirasto vahvistaa rekisteröinnissä käytettävien lomakkeiden kaavan sekä rekisterikilpien mitat ja muut tekniset ominaisuudet.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ajoneuvon rekisteritunnuksesta ja rekisterikilvistä sekä rekisterikilpien käytöstä, kiinnittämisestä ja kunnossapidosta.

87 §

Kansallisuustunnus

Auton, L3e-, L4e-, L5e- ja L7e-luokan ajoneuvon, perävaunun ja vientirekisteröitävän ajoneuvon rekisterikilvissä on moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen rekisteröintijäsenvaltion tunnusmerkin tunnustamisesta yhteisön sisäisessä liikenteessä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2411/98 liitteen mukainen kansallisuustunnus. Suomessa asetuksen 2 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettu rekisteröintijäsenvaltion tunnusmerkki on FIN.

Autoa, L3e-, L4e-, L5e- ja L7e-luokan ajoneuvoa sekä perävaunua varten voidaan pyynnöstä antaa sellaiset rekisterikilvet, joissa ei ole 1 momentissa tarkoitettua kansallisuustunnusta. Tällaiset kilvet voidaan pyynnöstä vaihtaa 1 momentissa tarkoitettuihin kilpiin.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin kansallisuustunnuksesta sekä sen käytöstä, kiinnittämisestä ja kunnossapidosta.

88 §

Luovutusilmoitus

Ajoneuvon edellinen omistaja voi ilmoittaa ajoneuvon uuden omistajan nimen rekisteröinnin suorittajalle merkittäväksi rekisteriin, jos samalla ilmoitetaan uuden omistajan osoite ja ajoneuvon luovutuspäivä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin luovutusilmoituksesta.

89 §

Ajoneuvon siirtyminen uudelle omistajalle

Edellisen omistajan on luovutettava tälle ajoneuvon varmenne tai voimassa oleva rekisteröintitodistus taikka tehtävä luovutusilmoitus, kun ajoneuvo siirtyy uudelle omistajalle. Edellisen omistajan on tällöin luovutettava uudelle omistajalle ajoneuvon rekisterikilvet.

90 §

Ajoneuvon muutosrekisteröinti

Ajoneuvon muutosrekisteröinnin yleisenä edellytyksenä on, että ajoneuvon omistusoikeudesta, haltijasta ja käyttövastaavasta sekä säädetyn liikennevakuutuksen ottamisesta esitetään asianmukainen selvitys.

Ajoneuvon rekisteritiedoissa tapahtuneita muutoksia ei merkitä rekisteriin, jos ajoneuvo on poistettu liikennekäytöstä ulkomaille tapahtuvaa vientiä ja siellä tapahtuvaa rekisteröintiä varten. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää liikennekäytöstä poistetuista ajoneuvoista, joiden rekisteritiedoissa tapahtuneista muutoksista ei tarvitse ilmoittaa rekisteriin, sekä muissakin rekisteritiedoissa tapahtuneista muutoksista, kuten luonnollisen henkilön nimen tai osoitteen muutoksesta, joita ei tarvitse ilmoittaa rekisteriin. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin muutosrekisteröinnin edellytyksistä ja tarvittaessa muista muutosrekisteröintiin liittyvistä vastaavista asioista.

91 §

Ajoneuvon vientirekisteröinti

Rekisteröintivelvollisuuden alaisen aikaisemmin rekisteröimättömän ajoneuvon, joka luovutetaan Suomessa ja viedään täältä muussa valtiossa käytettäväksi, saa rekisteröidä väliaikaisesti (*vientirekisteröinti*) maasta vientiä varten.

Muunkin kuin 1 momentissa tarkoitetun ajoneuvon saa rekisteröidä väliaikaisesti ajoneuvon Suomesta rekisteröintimaahan suoritettavaa siirtokuljetusta sekä ajoneuvon, ulkomailta tapahtuvaa esittelyä, kilpailua tai tuote-esittelyä varten taikka muusta erityisestä syystä.

Vientirekisteröitävä ajoneuvo on yksittäishyväksyttävä tai hyväksyttävä rekisteröintikatsastuksessa ennen vientirekisteröintiä. Ajoneuvoa ei kuitenkaan tarvitse yksittäishyväksyä tai esittää rekisteröintikatsastuksessa hyväksyttäväksi, jos:

1) vientirekisteröintiä varten luovutetaan ennakoilmoitustodistus; tai

2) vientirekisteröidään kilpailua varten vähintään euroopanmestaruustason kilpailuun käytettäväksi tarkoitettu N- tai A-kilpailuryhmän kilpa-auto, josta esitetään asianmukainen, Suomessa rekisteröidyn autourheilun valtakunnallisen keskusjärjestön antama todistus luokituksesta

Liikenne- ja viestintävirasto antaa vientirekisteröityä ajoneuvoa varten vientikilvet ja todistuksen rekisteröinnistä (*vientirekisteröintitodistus*).

Valtioneuvoston asetuksella säädetään vientirekisteröintiin liittyvästä menettelystä, vientikilvistä, vientirekisteröintitodistuksesta ja vientirekisteröinnin voimassaolosta.

92 §

Liikennekäytöstä poisto

Liikennekäytöstä poistoa koskeva ilmoitus on tehtävä sinä päivänä, jona ajoneuvon käyttö liikenteessä lopetetaan. Ajoneuvo merkitään rekisteriin liikennekäytöstä poistetuksi ilmoituksen tekopäivästä. Erityisestä syystä liikennekäytöstä poiston alkamispäiväksi voidaan kuitenkin merkitä ilmoituksen tekopäivää aikaisempi päivä.

Liikennekäytöstä poistettu ajoneuvo on käyttökiellossa. Liikennekäytöstä poistettua ajoneuvoa saa kuitenkin käyttää liikenteessä ja muualla sen vuorokauden loppuun, jona liikennekäytöstä poistoa koskeva kausi alkaa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään:

- 1) Liikenne- ja viestintäviraston oikeudesta merkitä rekisteriin ajoneuvo poistetuksi liikennekäytöstä ajoneuvon ulkomaille viennin vuoksi tai muusta vastaavasta erityisestä syystä;
- 2) liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon katsastuksesta;
- 3) liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon käytöstä.

93 §

Liikennekäyttöönoton edellytykset

Liikennekäyttöönoton yleisenä edellytyksenä on, että ajoneuvoon kohdistuvan veron tai maksun suorittamisesta sekä ajoneuvon omistusoikeudesta, haltijasta ja käyttövastaavasta, säädetyn liikennevakuutuksen ottamisesta sekä tarvittaessa 101 §:ssä tarkoitettua rekisteröintikatsastuksesta esitetään asianmukainen selvitys. Ajoneuvo katsotaan otetuksi liikennekäyttöön sinä päivänä, jona liikennekäyttöönottoa koskeva ilmoitus tehdään.

94 §

Romutettu tai muutoin tuhoutunut ajoneuvo

Ajoneuvolle tehdään lopullista poistoa koskeva merkintä rekisteriin vain, jos ajoneuvosta on annettu jätelain 59 §:ssä tarkoitettu romutustodistus tai muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa annettu vastaava todistus taikka ajoneuvo on muulla tavalla todistettavasti tuhoutunut.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään lopullisen poiston ajankohdasta ja siitä, milloin ajoneuvo katsotaan todistettavasti tuhoutuneeksi.

95 §

Ajoneuvon väliaikainen käyttö liikenteessä

Liikenne- ja viestintävirasto voi myöntää ajoneuvoja valmistavalle, myyvälle, varustavalle tai korjaavalle taikka kuljetustoimintaa harjoittavalle tai ajoneuvoihin kohdistuvaa tutkimustoimintaa harjoittavalle liikkeelle, laitokselle tai muulle yhteisölle enintään vuoden voimassa olevan koenumerotodistuksen. Todistus oikeuttaa Suomessa ensirekisteröimättömän tai liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon rajoitettuun tilapäiseen käyttöön koenumerokilvin tiellä ja muualla. Liikenne- ja viestintävirasto voi peruuttaa koenumerotodistuksen, jos ajoneuvoa on käytetty koenumerokilvillä tämän lain tai tieliikennelain taikka niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten, ajoneuvon verotusta koskevien säännösten taikka koenumerotodistuksessa asetettujen ehtojen vastaisesti. Liikenne- ja viestintävirasto voi peruuttaa koenumerotodistuksen haltijan kaikki koenumerotodistukset, jos mainittujen säännösten, määräysten tai ehtojen vastainen toiminta on ollut toistuvaa tai muutoin erityisen vakavaa.

Liikenne- ja viestintävirasto ja Tulli voivat myöntää Suomessa ensirekisteröimättömää, liikennekäytöstä poistettua, käyttökiellossa olevaa tai ajokieltoon määrättyä ajoneuvoa varten siirtoluvan sekä antaa siihen liittyvät siirtomerkit ajoneuvon käyttämiseksi rajoitetusti tiellä ja muualla.

Koenumerotodistus ja siirtolupa on pidettävä ajoneuvossa mukana ajon aikana. Valtioneuvoston asetuksella säädetään koenumerotodistuksen ja siirtoluvan myöntämisestä ja niiden voimasaolosta, ajoneuvon käyttämisestä koenumerotodistuksen tai siirtoluvan nojalla, siirtomerkeistä, koenumerokilvistä sekä muista koenumerotodistuksen ja siirtoluvan edellytyksistä. Liikenne-

ja viestintävirasto kuitenkin päättää koenumerotodistuksen ja siirtoluvan yksityiskohtaisesta sisällöstä sekä siirtomerkin mitoista ja muista teknisistä ominaisuuksista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään ulkomailla tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröidyn tai käyttöön otetun ajoneuvon väliaikaisesta tai tilapäisestä käytöstä Suomessa sekä oikeudesta käyttää satunnaisesti tai tilapäisesti liikenteessä ja muualla muutakin ajoneuvoa, jota ei ole ensirekisteröity tai ilmoitettu liikennekäyttöön.

96 §

Lopullisesti liikennekäytöstä poistettu ajoneuvo

Edellä 94 §:n nojalla lopullisesti poistettua ajoneuvoa ei saa ottaa uudelleen liikennekäyttöön. Ajoneuvoa ei myöskään saa ottaa uudelleen liikennekäyttöön, jos autoverosta päättävä viranomainen on asettanut rekisteröintikiellon autoveroedun ehdoksi ja asianomainen on saanut tämän edun hyväkseen.

97 §

Sarjan viimeiset ajoneuvot

Hyväksyntäviranomainen voi ajoneuvon valmistajan tai valmistajan edustajan hakemuksesta myöntää poikkeuksen moottorityökoneen ja maastoajoneuvon rakennetta ja varusteita koskevista säännöksiin ja määräyksiin perustuvista vaatimuksista, jollei niissä toisin säädetä tai määrätä:

1) enintään 6 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaolo päättyy kalenterivuoden lopussa, 7 kuukauden ajaksi valmiille moottorityökoneille ja maastoajoneuvoille;

2) enintään 12 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaolo päättyy kalenterivuoden lopussa, 13 kuukauden ajaksi monivaiheisesti valmistetuille moottorityökoneille ja maastoajoneuvoille.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu poikkeus voidaan myöntää enintään 30 prosentille kuhunkin ajoneuvoluokkaan kuuluvista saman valmistajan valmistamista ajoneuvoista pyörästettynä ylöspäin lähimpään kokonaislukuun. Vaihtoehtoisesti 1 momentissa tarkoitettu poikkeus voidaan myöntää enintään 20 saman valmistajan samaan ajoneuvoluokkaan valmistamalle moottorityökoneelle ja maastoajoneuvolle.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua moottorityökoneita ja maastoajoneuvoa koskevaa poikkeusta sovelletaan ainoastaan ajoneuvoihin:

1) jotka olivat ETA-valtion alueella, kun tekninen vaatimus, jota ajoneuvo ei täytä, tuli voimaan; ja

2) joita ei ollut vielä rekisteröity tai otettu käyttöön ennen sellaisen vaatimuksen voimaantuloa, jota ajoneuvo ei täytä.

Hyväksyntäviranomainen voi myöntää autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen mukaisesti poikkeuksen M-, N- ja O-luokan ajoneuvon rakennetta ja varusteita koskevista vaatimuksista enintään 10 prosentille edellisenä kalenterivuonna tai edellisen 12 kuukauden aikana Suomessa käyttöön otetuista M₁-luokkaan kuuluvista saman valmistajan valmistamista ajoneuvoista ja enintään 30 prosentille kuhunkin muuhun ajoneuvoluokkaan kuuluvista saman valmistajan valmistamista ajoneuvoista pyörästettynä ylöspäin lähimpään kokonaislukuun. Vaihtoehtoisesti poikkeus voidaan myöntää enintään 100 saman valmistajan samaan ajoneuvoluokkaan valmistamalle M-, N- ja O-luokan ajoneuvolle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää teknisestä menettelystä, sovellettavista määräajoista ja poikkeuksesta rekisteriin tehtävästä merkinnästä myönnettäessä poikkeuksia edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuille sarjan viimeisille ajoneuvoille.

Liikenne- ja viestintävirasto merkitsee tiedon ajoneuvolle myönnetystä poikkeuksesta rekisteriin.

98 §

Rekisteritietojen muutoskielto

Saatuaan tiedon ajoneuvon omistusoikeutta tai yksilöintitietoa koskevasta ilmeisestä epäselvyydestä Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää ajoneuvon rekisteritietojen muuttamisen määrääjäksi ja tehdä tästä merkinnän rekisteriin.

99 §

Virheelliset asiakirjat

Sopimusrekisteröijä, katsastusluvan haltija, poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos ovat velvollisia ilmoittamaan Liikenne- ja viestintävirastolle havaitsemastaan virheelliseksi todetusta vaatimustenmukaisuustodistuksesta, ennakoilmoitustodistuksesta, rekisteröintitodistuksesta ja muusta rekisteröintiin tai rekisterikilpien antamiseen liittyvästä asiakirjasta.

Ajoneuvon omistaja tai haltija on velvollinen Liikenne- ja viestintäviraston kehotuksesta palauttamaan virheellisen asiakirjan Liikenne- ja viestintävirastolle.

5 luku

Ajoneuvon katsastus

100 §

Rekisteröintikatsastusvelvollisuus

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon on ennen ensirekisteröintiä oltava hyväksytty rekisteröintikatsastuksessa.

Rekisteröintikatsastukseen ei kuitenkaan tarvitse esittää 79 §:ssä tarkoitetulla tavalla ennakoilmoitettua ja valmiina tai valmistuneena ajoneuvona tyyppihyväksyttyä ajoneuvoa eikä Suomessa yksittäishyväksyttyä ja ensimmäistä kertaa käyttöön otettavaa ajoneuvoa, jos ajoneuvon hyväksyntä on ensirekisteröintiajankohtana voimassa ja ajoneuvon rakennetta taikka järjestelmiä, komponentteja, erillisiä teknisiä yksiköitä, osia tai varusteita ei ole hyväksynnässä tarkastetuilta osin muutettu.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu ajoneuvo on kuitenkin esitettävä rekisteröintikatsastukseen, jos se on tyyppihyväksynnän jälkeen varusteltu kouluajoneuvoksi tai muuhun erityistarkoitukseen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään rekisteröintikatsastuksen sisällöstä ja suorittamisesta, rekisteröintikatsastukseen ilmoittamisesta, rekisteröintikatsastusta varten tarvittavista tiedoista ja selvityksistä sekä rekisteröintikatsastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää poikkeuksista 1 momentissa säädetystä velvollisuudesta esittää ajoneuvo rekisteröintikatsastukseen, ellei rekisteröintikatsastus ole tarpeen:

- 1) ajoneuvon yksilöimiseksi;
- 2) ajoneuvoa koskevien tietojen ilmoittamiseksi rekisteriin;
- 3) sen tarkastamiseksi, täyttääkö ajoneuvo sitä koskevissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset; tai
- 4) muusta kuin 1–3 kohdassa tarkoitettuihin syihin rinnastettavasta syystä.

101 §

Ajoneuvon ottaminen uudelleen liikennekäyttöön

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon on oltava hyväksytty rekisteröintikatsastuksessa viimeisimmän rekisteristä poiston tai viimeisimmän liikennekäytöstä poiston jälkeen ennen sen ottamista uudelleen liikennekäyttöön, jos:

1) ajoneuvo on ollut rekisteröitynä Suomessa, mutta poistettu rekisteristä ennen 2 päivää marraskuuta 2007;

2) ajoneuvo on poistettu liikennekäytöstä ulkomaille tai Ahvenanmaan maakuntaan tapahtuvaa vientiä ja siellä rekisteröintiä varten; tai

3) ajoneuvo on poistettu liikennekäytöstä vaurioituneena liikenne- tai autovakuutusasioita hoitavan yhteisön ilmoituksesta.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi rekisteröintikatsastus on oltava suoritettu niin, että ajoneuvon liikennekäyttöön ottamisen edellytykset on voitu tarkastaa asianmukaisesti.

102 §

Rekisteröintikatsastuksen sisältö

Rekisteröintikatsastuksessa on tarkastettava ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot. Lisäksi on tarkastettava, onko ajoneuvo säännösten ja määräysten mukainen.

Käytetyn ajoneuvon kunto on tarkastettava rekisteröintikatsastuksen yhteydessä. Kuntoa ei kuitenkaan ole tarkastettava, ellei ajoneuvon katsastukseen esittänyt sitä halua, jos:

1) ajoneuvoa ei tarvitse määräaikaikatsastaa Suomessa ajoneuvon iän tai muun syyn perusteella; tai

2) ajoneuvolle on suoritettu määräaikaikatsastus ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa ja:

a) tämä katsastus on Suomen määräaikaikatsastuksen toistumistiheyttä koskevien määräaikaikojen mukaan laskettuna edelleen voimassa; sekä

b) tämä katsastus vastaa sisällöllisesti määräaikaikatsastusta koskevien Euroopan unionin säännösten vaatimuksia; rekisteröintikatsastuksen yhteydessä tarkastetaan kuitenkin ne Suomen määräaikaikatsastusta koskevissa säännöksissä ja määräyksissä edellytetyt kohteet, joita ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa suoritettussa määräaikaikatsastuksessa ei ole tarkastettu; ja

c) tästä esitetään todistus joko alkuperäisenä tai jäljennöksenä;

Edellä 2 momentissa säädetystä poiketen ajoneuvon kunto on tarkastettava rekisteröintikatsastusta vastaavaksi laajennetun valvontakatsastuksen yhteydessä ja 101 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettussa rekisteröintikatsastuksessa.

103 §

Rekisteröintikatsastustodistus

Rekisteröintikatsastuksesta on annettava ajoneuvon katsastukseen esittäneelle todistus.

Ensimmäistä kertaa käyttöön otettavan ajoneuvon rekisteröintikatsastuksesta annettava todistus on voimassa kolme kuukautta. Voimassaolo kuitenkin päättyy, jos ajoneuvon tyyppihyväksynnän tai yksittäishyväksynnän voimassaolo päättyy taikka jos ajoneuvo ei enää täytä ensimmäisen käyttöönottoajankohdan teknisiä vaatimuksia.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin rekisteröintikatsastustodistuksesta.

104 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen rekisteröintikatsastuksessa

Jos ajoneuvo hyväksytään liikenteeseen rekisteröintikatsastuksen perusteella, ajoneuvon rakennetta, mittaa taikka järjestelmää, komponenttia, erillistä teknistä yksikköä, osaa tai varustetta koskevan vaatimuksen täytyminen voidaan osoittaa 73 §:n 1 momentin mukaisesti.

Osoitukseksi vaatimustenmukaisuudesta katsotaan ajoneuvolle myönnetty, voimassa oleva:

- 1) EU-tyyppihyväksyntä;
- 2) EY-tyyppihyväksyntä;
- 3) EU-yksittäishyväksyntä;
- 4) Suomessa myönnetty yksittäishyväksyntä.

Osoitukseksi vaatimustenmukaisuudesta katsotaan myös Suomessa ajoneuvolle myönnetty tai tunnustettu voimassa oleva:

- 1) kansallinen piensarjatyypihyväksyntä;
- 2) kansallinen tyyppihyväksyntä.

Vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa rekisteröintikatsastuksessa on otettava huomioon toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan ajoneuvolle myöntämä yksittäishyväksyntätodistus tai muu viranomaisen myöntämä todistus, josta ilmenevät ajoneuvolle tehdyt tarkastukset.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, milloin ajoneuvon vaatimustenmukaisuus rekisteröintikatsastuksessa voidaan 1 momentissa säädetystä poiketen osoittaa 73 §:n 2 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetulla tavalla taikka vähäisiltä osin katsastustoimipaikan tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkemmat määräykset ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista rekisteröintikatsastuksessa.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa määräykset käytettynä maahantuodun, muutetun ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista niiden muutosten osalta, jotka koskevat muita kuin autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa määriteltyjä järjestelmiä, komponentteja, erillisiä teknisiä yksiköitä, osia, varusteita ja ominaisuuksia.

105 §

Ajoneuvon hyväksyminen tai hylkääminen rekisteröintikatsastuksessa

Ajoneuvo, joka hyväksytään Suomessa ensimmäistä kertaa liikenteeseen rekisteröintikatsastuksen yhteydessä, on vaatimustenmukaisuuden osalta hyväksyttävä, jos ajoneuvo täyttää sitä koskevat tekniset vaatimukset. Muussa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröity ja käytettynä maahantuotu ajoneuvo hyväksytään vaatimustenmukaisuuden osalta rekisteröintikatsastuksessa myös, jos ajoneuvon osoitetaan täyttävän sellaiset aiemmassa rekisteröintimaassa sovellettavat tekniset vaatimukset, jotka vastaavat vähintään Suomessa vaadittavia teknisiä vaatimuksia.

Jos rekisteröintikatsastuksen yhteydessä tarkastetaan ajoneuvon kunto, hyväksymiseen ja hylkäämiseen sovelletaan ajoneuvon kunnan tarkastamisen osalta, mitä 114 §:ssä säädetään.

Jollei ajoneuvoa hyväksytä rekisteröintikatsastuksessa, se on hylättävä. Hylkäysperusteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

106 §

Muutoksastusvelvollisuus

Moottorikäyttöinen ajoneuvo ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävä ajoneuvo on ennen sen käyttöä liikenteessä hyväksyttävä muutoksastuksessa, jos:

- 1) ajoneuvon rakennetta on muutettu siten, että muutoksella on vähäistä suurempi vaikutus ajoneuvon turvallisuuteen tai päästöihin;
- 2) ajoneuvon rakennetta tai käyttötarkoitusta on muutettu ja muutoksella on olennaista vaikutusta rekisteriin merkittyihin tai rekisteriin merkittäviksi edellytettyihin tietoihin;
- 3) ajoneuvon rakennetta tai käyttötarkoitusta on muutettu siten, että ajoneuvon kohdistuvan veron tai maksun edellytykset muuttuvat;
- 4) ajoneuvoa on muutettu siten, että sen luokitus muuttuu;
- 5) vuonna 1960 tai myöhemmin käyttöön otetun ajoneuvon osista 25 prosenttia tai enemmän on vaihdettu ensirekisteröinnin jälkeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu muutoksastusvelvollisuus ei koske:

- 1) ajoneuvoa, joka on 77 §:n nojalla vapautettu rekisteröintivelvollisuudesta ja jota ei ole merkitty rekisteriin;
- 2) ajoneuvoa, jolle suoritetussa rekisteröintikatsastuksessa on tehty 1 momentissa tarkoitettujen tarkastukset;
- 3) umpinaisella ohjaamalla varustetun traktorin varustamista lapsen kuljettamiseen tarkoitetulla istuimella;
- 4) traktorin varustamista moottorityökoneeksi eikä näin varustetun moottorityökoneen muuttamista takaisin traktoriksi;
- 5) 1 momentissa tarkoitettuja muutoksia, jotka ovat tilapäisiä tai toistuvia ja joiden tekemiseen liittyvät ehdot on merkitty rekisteriin;
- 6) kulutusosien vaihtamista 1 momentin 5 kohdassa mainitun prosenttiluvun jo ylittyttyä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin ajoneuvon ilmoittamisesta muutoksastukseen, muutoksastuksen suorittamisesta ja siitä annettavasta todistuksesta. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset:

- 1) muutoksista, jotka edellyttävät muutoksastusta;
- 2) tilapäisistä, toistuvista tai vähäisistä muutoksista, jotka eivät edellytä muutoksastusta.

107 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen muutoksastuksessa

Vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen muutoksastuksessa sovelletaan, mitä 104 §:n 1–3 momentissa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, milloin ajoneuvon vaatimustenmukaisuus muutoksastuksessa voidaan 1 momentissa säädetystä poiketen osoittaa 73 §:n 2 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettulla tavalla taikka vähäisiltä osin katsastustoimipaikan tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista muutoksastuksessa.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa määräyksiä ajoneuvojen vaatimustenmukaisuuden teknisistä osoittamistavoista muutoksastuksessa siltä osin kuin muutokset koskevat muita kuin autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa määriteltäviä järjestelmiä, komponentteja, erilisiä teknisiä yksiköitä, osia, varusteita ja ominaisuuksia.

108 §

Kytentäkatsastusvelvollisuus

M- ja N-luokan ajoneuvo ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävä O-luokan ajoneuvo on esitettävä kytentäkatsastukseen ennen yhdistelmän käyttöönottoa, jos kyseessä on erikoiskuljetukseen hyväksyttävä ajoneuvoyhdistelmä taikka jos ajoneuvojen mekaaniset kytentälaitteet, jarrujen toimintaa ohjaavien sähköjohtojen kytentä tai paineilmajarrujohtojen liittimien mitoitus tai sijoitus poikkeavat yleisesti M-, N- ja O-luokan ajoneuvoissa käytettävistä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ajoneuvon esittämisestä kytentäkatsastukseen, kytentäkatsastuksen suorittamisesta ja siitä annettavasta todistuksesta sekä kytentäkatsastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin. Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräykset siitä, millä edellytyksillä mekaanisia kytentälaitteita, jarrujen toimintaa ohjaavien sähköjohtojen kytentää ja paineilmajarrujohtojen liittimien mitoitusta on pidettävä yleisesti ajoneuvoissa käytettävänä.

109 §

Määräaikaikatsastusvelvollisuus

M-, N-, O₂-, O₃-, O₄-, L6e- ja L7e-luokan ajoneuvo sekä luvanvaraisessa tavaraliikenteessä käytettävä T1b-, T2b- ja T3b-luokan ajoneuvo on esitettävä määräaikaikatsastukseen.

Määräaikaikatsastusvelvollisuus ei kuitenkaan koske hinattavaa laitetta.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään määräaikaikatsastuksen määräajoista ja ajankohdasta.

110 §

Määräaikaikatsastamattoman ajoneuvon käyttökielto

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytketyn perävaunun käyttö liikenteessä on kielletty (*käyttökielto*), jollei ajoneuvoa ole säädettyyn määräaikaan mennessä hyväksytty määräaikaikatsastuksessa.

Ajoneuvon, jota ei ole säädettyyn määräaikaan mennessä hyväksytty määräaikaikatsastuksessa, käyttämisestä rajoitetusti liikenteessä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Ulkomailla tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröidyn tai käyttöön otetun ajoneuvon määräaikaikatsastuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

111 §

Määräaikaikatsastuksen sisältö

Ajoneuvo on esitettävä määräaikaikatsastukseen ajoneuvon liikennekelpoisuuden tarkastamiseksi.

Määräaikaikatsastuksessa ajoneuvosta tarkastetaan, että:

- 1) se on sitä koskevien säännösten ja määräysten mukaisessa kunnossa;
- 2) se on turvallinen käytettäväksi liikenteessä;
- 3) siitä ei aiheudu tarpeettomia ympäristöhaittoja;
- 4) siitä rekisteriin merkittävät tiedot ovat oikein.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset tarkastuskohteista ja tarkastusmenetelmistä.

112 §

Edellytykset määräaikais-, muutos- ja kytkentäkatsastuksen suorittamiselle

Jos ajoneuvo on käyttökiellossa sen vuoksi, että siihen kohdistuva vero tai maksu on laiminlyöty tai liikennevakuutuslain (460/2016) mukainen vakuuttamisvelvollisuus on laiminlyöty taikka jos liikennevakuuttamisvelvollisuuden alaisen ajoneuvon liikennevakuutusmaksun suorittaminen on laiminlyöty, ei ajoneuvon määräaikais-, muutos- eikä kytkentäkatsastusta eikä jälkitarkastusta saa suorittaa loppuun. Liikennevakuutusmaksun laiminlyönnistä huolimatta määräaikais-, muutos- ja kytkentäkatsastus saadaan kuitenkin suorittaa loppuun, jos vakuutusmaksunottaja on vaihtunut tai jos tuomioistuimien päätöksellä aloittaa maksun suorittamatta jättäjä koskevan saneerausmenettelyn tai velkajärjestelyn.

Katsastuksen suorittaja on määräaikais-, muutos- ja kytkentäkatsastusta suorittaessaan velvollinen tarkastamaan, ettei rekisterissä ole merkintää katsastettavan ajoneuvon vakuutusmaksujen laiminlyönnistä. Vakuutusmaksut katsotaan merkinnästä huolimatta maksetuiksi, jos ajoneuvon omistaja tai haltija esittää tositteen tai muun luotettavan selvityksen maksujen maksamisesta.

Veron laiminlyöntein saneerausmenettelyn tai velkajärjestelyn vaikutuksesta käyttökieltoon sekä ajoneuvon kohdistuvien verojen ja maksujen laiminlyönnistä johtuneesta käyttökiellosta säädetään erikseen.

113 §

Määräaikais-, muutos- ja kytkentäkatsastuksessa havaittujen vikojen ja puutteellisuuden luokitus

Määräaikais-, muutos- ja kytkentäkatsastuksessa havaitut viat ja puutteellisuudet on luokiteltava johonkin seuraavista ryhmistä:

1) vähäiset viat ja puutteellisuudet, joilla ei ole merkittävää vaikutusta ajoneuvon turvallisuuteen eikä ympäristöön;

2) vakavat viat ja puutteellisuudet, jotka voivat vaarantaa ajoneuvon turvallisuuden tai vaikuttaa ympäristöön taikka aiheuttaa vaaraa muille tienkäyttäjille;

3) vaaralliset viat ja puutteellisuudet, jotka suoraan ja välittömästi vaarantavat turvallisuuden tai vaikuttavat ympäristöön.

Jos ajoneuvossa havaitaan useita vähäisiä tai vakavia vikoja tai puutteellisuuksia, ne voidaan niiden yhteisvaikutuksen perusteella luokitella vakaviksi tai vaarallisiksi.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset vikojen ja puutteellisuuden luokituksesta sekä useiden vähäisten tai vakavien vikojen ja puutteellisuuden luokituksesta vakaviksi tai vaarallisiksi.

114 §

Ajoneuvon hyväksyminen tai hylkääminen määräaikais-, muutos- ja kytkentäkatsastuksessa

Ajoneuvo on hyväksyttävä määräaikais-, muutos- ja kytkentäkatsastuksessa, jos siinä ei ole 113 §:ssä tarkoitettua vakavaa vikaa tai puutteellisuutta, vaarallista vikaa tai puutteellisuutta taikka vikoja tai puutteellisuuksia, jotka edellyttävät muutoskatsastusta. Jollei ajoneuvoa hyväksytä määräaikais-, muutos- tai kytkentäkatsastuksessa, se on hylättävä.

115 §

Määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastuksen keskeyttäminen

Edellä 114 §:ssä säädetystä poiketen määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastus on keskeytettävä, jos ajoneuvoa ei voida luotettavasti yksilöidä. Määräaikais-, rekisteröinti-,

muutos- ja kytkentäkatsastusta voidaan kuitenkin jatkaa, jos esitetään selvitys, jonka perusteella ajoneuvo voidaan luotettavasti yksilöidä. Määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastus voidaan keskeyttää myös, jos ajoneuvon tekniset tiedot ovat virheelliset tai tietoyhteys rekisteriin ei ole käytettävissä taikka katsastuksen suorittaminen on merkittävästi vaikeutunut sään tai muun ajoneuvon haltijasta riippumattoman syyn vuoksi. Määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastuksen keskeyttämisestä ja keskeyttämisen syistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

116 §

Ajokieltoon määrääminen määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastuksessa

Jos ajoneuvossa havaitaan 113 §:ssä tarkoitettu vaarallinen vika tai puutteellisuus, ajoneuvo on katsastuksessa hylkäämisen lisäksi määrättävä ajokieltoon (*ajokielto*).

Ajokieltoon määrättyä ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä ennen kuin katsastuksessa havaitut viat ja puutteellisuudet on korjattu ja ajoneuvo hyväksytty katsastuksessa. Merkittävän ympäristöhaitan vuoksi ajokieltoon määrättyä ajoneuvoa saa kuitenkin käyttää liikenteessä, kun ajokiellon aiheuttanut vika tai puutteellisuus on korjattu ja ajoneuvon ajokielto poistettu katsastuksessa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään ajokiellon merkitsemisestä ja poistamisesta katsastuksessa sekä siitä, millä ehdoin ajokieltoon määrätyn ajoneuvon saa kuljettaa säilytettäväksi, korjattavaksi ja katsastettavaksi.

117 §

Määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastuksessa havaittujen vikojen ja puutteellisuuksien korjaaminen

Jos määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- tai kytkentäkatsastuksessa hylättyä ajoneuvoa ei ole määrätty ajokieltoon, ajoneuvon hylkäyksen perusteena olevat viat ja puutteellisuudet on korjattava mahdollisimman pian. Määräaikais-, rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastuksessa todetut vähäiset viat ja puutteellisuudet on kuitenkin määrättävä korjattavaksi kohtuullisen ajan kuluessa.

Jos hylkäyksen perusteena olevia vikoja ja puutteellisuuksia ei ole korjattu eikä ajoneuvoa ole hyväksytty katsastuksessa 109 §:n nojalla säädettyinä ajankohtana, ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään näin käyttökieltoon joutuneen ajoneuvon käyttämisestä rajoitetusti liikenteessä.

118 §

Katsastustodistus

Määräaikaiskatsastuksesta on annettava todistus, josta käy ilmi katsastuksen tulos, seuraavan määräaikaiskatsastuksen ajankohta sekä mahdolliset 117 §:n mukaiset määräajat ajoneuvon korjaamiselle. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset todistuksen sisällöstä.

Ulkomailla tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröidylle tai käyttöön otetulle ajoneuvolle määräajoin suoritettavasta katsastuksesta annettu voimassa oleva todistus tai moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen määräaikaiskatsastuksista sekä direktiivin 2009/40/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/45/EU 10 artiklassa tarkoitettu todiste on voimassa Suomessa.

119 §

Katsastuksen suorittaja

Katsastuksen suorittajasta säädetään ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetussa laissa (957/2013).

120 §

Jälkitarkastus

Katsastuksessa hylätty ajoneuvo voidaan hyväksyä jälkitarkastuksessa. Jälkitarkastus on tällöin suoritettava katsastuksessa hylätylle ajoneuvolle kuukauden kuluessa. Jälkitarkastus saadaan suorittaa missä tahansa ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetussa laissa tarkoitetussa katsastustoimipaikassa, jolla on katsastusluvan mukaan oikeus katsastaa kyseinen ajoneuvo. Rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastuksen jälkeen jälkitarkastus on kuitenkin suoritettava samassa katsastustoimipaikassa, joka on hylännyt ajoneuvon katsastuksessa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin jälkitarkastuksen sisällöstä.

6 luku

Tekninen tienvarsitarkastus

121 §

Teknisen tienvarsitarkastuksen sisältö

Teknisessä tienvarsitarkastuksessa tarkastetaan tarkastuksen suorittajan tarkoituksenmukaiseksi katsomassa laajuudessa tiellä tai muualla käytetyn ajoneuvon kunto siltä osin kuin se vaikuttaa liikenneturvallisuuteen ja ympäristöön sekä rekisteriin merkityt tiedot. Teknisen tienvarsitarkastuksen sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

122 §

Ajoneuvon pysäyttäminen ja tarkastajan oikeudet

Ajoneuvon kuljettaja on velvollinen sallimaan teknisen tienvarsitarkastuksen suorittamisen.

Teknisen tienvarsitarkastuksen suorittamiseksi:

1) ajoneuvon kuljettaja on velvollinen vaadittaessa esittämään poliisimiehelle, tullimiehelle ja rajavartiomiehelle sekä tekniseen tienvarsitarkastukseen asiantuntijana osallistuvalla katsastuksia suorittavalle henkilölle ajoneuvon rekisteröinnistä annetun todistuksen, katsastustodistuksen tai muun vaatimustenmukaisuuden osoittavan asiakirjan, jos kuljettaja on velvollinen pitämään tällaista todistusta tai muuta asiakirjaa mukanaan;

2) poliisimiehellä, tullimiehellä ja rajavartiomiehellä sekä tekniseen tienvarsitarkastukseen asiantuntijana osallistuvalla katsastuksia suorittavalla henkilöllä on oikeus päästä ajoneuvoon sisälle ja tarkastaa se sekä tarvittaessa kuljettaa ajoneuvoa; ajoneuvon tarkastusta ei kuitenkaan saa ulottaa ajoneuvossa oleviin asumiseen käytettäviin tiloihin, ellei se ole tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi välttämätöntä.

Poliisimiehen, tullimiehen ja rajavartiomiehen oikeudesta pysäyttää ajoneuvo ja kuljettajan velvollisuudesta noudattaa poliisimiehen, tullimiehen ja rajavartiomiehen antamia määräyksiä säädetään tieliikennelain 7 luvussa.

123 §

Teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaminen

Tekninen tienvarsitarkastus suoritetaan ilman ennakoilmoitusta tieliikennelaisissa tarkoitettulla tiellä tai muussa sellaisessa paikassa, missä ajoneuvon on täytettävä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaiset vaatimukset. Teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaja voi kuitenkin ilmoittaa tarkastusten suorittamisesta ennakolta, jos ilmoittamisella pyritään tehostamaan ajoneuvoa koskevien säännösten noudattamista. Jos tekninen tienvarsitarkastus suoritetaan katsastustoimipaikan läheisyydessä, ajoneuvo voidaan määrätä tarkastettavaksi tähän katsastustoimipaikkaan.

Tekniset tienvarsitarkastukset on suoritettava tasapuolisesti ja siten, että niistä ei aiheudu vaaraa tai kohtuutonta haittaa muulle liikenteelle taikka tarpeetonta viivytystä tai muuta kohtuutonta haittaa tarkastettavalle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin teknisen tienvarsitarkastuksen suorittamisesta.

124 §

Teknisestä tienvarsitarkastuksesta annettava raportti

Teknisestä tienvarsitarkastuksesta annetaan ajoneuvon kuljettajalle raportti, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa niin edellytetään. Raportista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

125 §

Teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaja

Tekniset tienvarsitarkastukset suorittaa poliisi. Myös Tulli ja Rajavartiolaitos suorittavat teknisiä tienvarsitarkastuksia toimialueillaan.

Liikenne- ja viestintävirasto järjestää teknisiin tienvarsitarkastuksiin ajoneuvon teknisen asiantuntemuksen tarkastuksen suorittajan avuksi sopimalla katsastustoimipaikkojen kanssa katsastusten suorittamiseen oikeutettujen henkilöiden osallistumisesta tarkastuksiin siinä laajuudessa kuin tarkastuksen suorittaja ja Liikenne- ja viestintävirasto sopivat.

Tekniseen tienvarsitarkastukseen asiantuntijana osallistuvalla katsastuksia suorittavalla henkilöllä on oltava katsastustoimipaikan antama todistus oikeudesta osallistua asiantuntijana tekniseen tienvarsitarkastukseen. Todistus on pyydettyessä esitettävä tarkastettavan ajoneuvon kuljettajalle.

Liikenne- ja viestintäviraston oikeudesta osallistua tekniseen tienvarsitarkastukseen säädetään ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetussa laissa.

126 §

Suomessa rekisteröidyn ajoneuvon ulkomailla suoritetussa teknisessä tienvarsitarkastuksessa todetut puutteellisuudet

Jos ulkomainen toimivaltainen viranomainen ilmoittaa Suomessa rekisteröidyn tai täällä käytössä otetun ajoneuvon vakavista vioista tai puutteellisuuksista, jotka on havaittu ajoneuvossa sille ulkomailla suoritetussa teknisessä tienvarsitarkastuksessa, poliisi voi määrätä ajoneuvon 151 §:ssä tarkoitettuun valvontakatsastukseen Suomessa uhalla, että ajoneuvoa ei saa käyttää

liikenteessä, ellei sitä ole esitetty poliisin määräämänä aikana valvontakatsastukseen. Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, millä ehdoilla tällaisen käyttökiellossa olevan ajoneuvon saa kuljettaa valvontakatsastukseen.

Liikenne- ja viestintävirastolla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa ulkomaiselta viranomaiselta saamansa 1 momentissa tarkoitetut tiedot poliisille. Tietojen luovutuksen on oltava välttämätöntä luovutuksen saajalle laissa taikka Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjen tehtävien tai velvoitteiden hoitamiseksi.

127 §

Tietojen vaihto ja muu yhteistyö muiden valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan viranomaisten välillä

Poliisin, Tullin, Rajavartiolaitoksen ja Liikenne- ja viestintäviraston on toimialallaan avustettava ETA-valtioiden toimivaltaisia viranomaisia siten kuin Euroopan unionissa liikennöivien hyötyajoneuvojen liikennekelpoisuutta koskevista teknisistä tienvarsitarkastuksista ja direktiivin 2000/30/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/47/EU 18 artiklassa säädetään.

Liikenne- ja viestintävirasto ilmoittaa 1 momentissa mainitun direktiivin 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot asianomaisen valtion tai Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaiselle viranomaiselle. Samalla Liikenne- ja viestintävirasto voi pyytää kyseisen valtion tai Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaista viranomaista ryhtymään 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Poliisilla, Tullilla ja Rajavartiolaitoksella on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa teknisissä tienvarsitarkastuksissa saamansa 2 momentissa tarkoitetut tiedot Liikenne- ja viestintävirastolle, jolla on oikeus luovuttaa nämä ja muut 2 momentissa tarkoitetut tiedot asianomaisen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle. Tietojen luovutuksen on oltava välttämätöntä luovutuksen saajalle laissa taikka Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjen tehtävien tai velvoitteiden hoitamiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettusta tietojen toimittamisesta ja pyynnöstä toimenpiteisiin ryhtymiseksi.

128 §

Kansainvälinen raportointi teknisistä tienvarsitarkastuksista

Teknisistä tienvarsitarkastuksista tehtävien raporttien toimittamisesta Liikenne- ja viestintävirastolle ja Euroopan komissiolle sekä yhteystietojen ja pyyntöjen toimittamisesta ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

7 luku

Markkinavalvonta

129 §

Markkinavalvontaviranomainen

Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa sekä traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen Suomessa on Liikenne- ja viestintävirasto.

Liikenne- ja viestintävirasto toimii myös tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten soveltamisalaan kuuluvien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden markkinavalvontaviranomaisena.

Euroopan talousalueen ulkopuolelta Suomeen tapahtuvan tuonnin valvonnasta vastaa Tulli.

Liikenne- ja viestintävirasto on renkaiden merkitsemisestä polttoainetaloudellisuuden ja muiden keskeisten ominaisuuksien osalta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1222/2009 12 artiklassa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen.

Liikenne- ja viestintävirasto on markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1020 tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden osalta.

130 §

Tietojensaantioikeus

Markkinavalvontaviranomaisella on oikeus saada salassapitovelvollisuuden estämättä markkinavalvontaa varten välttämättömät asiakirjat, tekniset eritelmät ja tiedot talouden toimijalta:

1) ajoneuvon, järjestelmää, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen ominaisuuksista, teknisistä tiedoista ja vaatimustenmukaisuudesta;

2) ajoneuvolle, järjestelmälle, komponentille, erilliselle tekniselle yksikölle, osalle ja varusteelle myönnetystä hyväksynnästä;

3) ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksilön, osan ja varusteen toimitusketjusta ja jakeluverkon yksityiskohdista;

4) markkinoilla olevien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden määristä;

5) muista tuotemalleista, joilla on samat tekniset ominaisuudet kuin kyseessä olevalla ajoneuvolla, järjestelmällä, komponentilla, erillisellä teknisellä yksiköllä, osalla tai varusteella;

4) tarkastuksen kohteeseen liittyvien verkkosivustojen omistajien varmentamiseksi.

Markkinavalvontaviranomaisella on ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen vaatimustenmukaisuuden arvioimiseksi oikeus saada pääsy 1 momentissa tarkoitettujen asiakirjojen, teknisten eritelmien ja tietojen saamiseksi niihin ohjelmitoihin, paikkoihin ja välineisiin, jonne asiakirjat, tekniset eritelmät ja tiedot on tallennettu. Markkinavalvontaviranomaisella on lisäksi oikeus ottaa tai saada jäljennökset näistä asiakirjoista, teknisistä eritelmistä ja tiedoista.

131 §

Oikeus tehdä tarkastuksia

Markkinavalvonnan tai siihen liittyvän tarkastuksen suorittamiseksi markkinavalvontaviranomaisella ja markkinavalvontaviranomaisen tehtävään valtuuttamalla asiantuntijalla on oikeus päästä ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittavan valmistus-, varastointi- ja myyntipaikkaan. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Tarkastuksissa noudatetaan, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

132 §

Oikeus ottaa näytteitä tutkittavaksi

Markkinavalvontaviranomaisella on markkinavalvonnan tai siihen liittyvän tarkastuksen suorittamiseksi oikeus ottaa tutkimusta varten näytteitä.

Näyte on tutkimuksen jälkeen palautettava tai, jos se joudutaan tutkimuksessa turmelemaan, markkinavalvontaviranomainen korvaa näytteen sen käyvän hinnan mukaan. Näytettä ei kuitenkaan korvata, jos tutkimuksessa havaitaan, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen vaatimustenvastaisuus on merkittävä tai se aiheuttaa vakavan riskin.

133 §

Väliaikainen kieltö

Markkinavalvontaviranomaisella on oikeus tutkimuksen ajaksi kieltää epäilyksenalaisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen maahantuonti, valmistus ja luovuttaminen. Tutkimus on toimitettava kiireellisesti.

134 §

Ulkopuolisen asiantuntijan käyttö

Markkinavalvontaviranomaisen ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden vaatimustenmukaisuuden valvontaan valtuuttaman asiantuntijan on oltava kyseessä olevaan valvontatehtävään pätevä ja asiantunteva.

135 §

Poliisin virka-apu

Poliisi on velvollinen antamaan virka-apua markkinavalvontaviranomaiselle tämän luvun säännösten täytäntöön panemiseksi.

136 §

Ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen vaatimustenvastaisuuden tai vakavan riskin edellyttämät toimet

Markkinavalvontaviranomaisen on arvioitava, onko muu kuin autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen soveltamisalaan kuuluva ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste vaatimusten vastainen tai aiheuttaako se vakavan riskin liikenne- tai työturvallisuudelle, ympäristölle tai terveydelle.

Jos 1 momentissa tarkoitettu ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste on vaatimusten vastainen tai aiheuttaa vakavan riskin, markkinavalvontaviranomaisen on varmistuttava siitä, että vaatimustenvastaisuus tai vakava riski saadaan poistettua. Tämän tehtävän hoitamiseksi markkinavalvontaviranomaisella on oikeus:

1) kieltää tilapäisesti tai pysyvästi vaatimustenvastaisen tai riskin aiheuttavan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen valmistus, kaupan pitäminen, ensirekisteröinti, myynti ja muu luovuttaminen sekä käyttö;

2) vaatia sellaisten muutosten tekemistä ajoneuvoon, järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön, osaan tai varusteeseen, että vaatimukset täytyvät tai vakava riski poistuu ja vaatia tuloksen osoittamista.

Jos 2 momentissa tarkoitettuja määräyksiä ja kieltoja ei voida pitää riittävinä, markkinavalvontaviranomainen voi:

1) velvoittaa talouden toimija poistamaan verkkorajapinnaltaan sellainen sisältö, jossa viitataan vaatimustenvastaiseen ajoneuvoon, järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön, osaan tai varusteeseen, taikka, jos talouden toimija ei noudata tätä, vaatia Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/1535 1 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua palveluntarjoajaa rajoittamaan pääsyä verkkorajapintaan, myös pyytämällä asiaankuuluvaa kolmatta osapuolta toteuttamaan tällainen toimenpide;

2) velvoittaa talouden toimija julkisesti ilmoittamaan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen vaatimustenvastaisuudesta tai vakavasta riskistä sekä tarvittaessa itse antaa tällainen ilmoitus talouden toimijan kustannuksella, jos toimija ei ole noudattanut tiedottamismääräystä.

Jos 2 momentissa tarkoitettuja määräyksiä ja kieltoja ei voida pitää riittävinä, markkinavalvontaviranomainen voi määrätä talouden toimijan hallussa olevan tuotteen ja talouden toimijalle palautetun tuotteen hävitettäväksi tai, jos tätä ei katsota tarkoituksenmukaiseksi, määrätä, miten tuotteen suhteen muutoin on meneteltävä.

137 §

Velvollisuus ilmoittaa vakavasta riskistä

Talouden toimijan on viivytyksettä ilmoitettava markkinavalvontaviranomaiselle sellaisesta vakavaa riskiä koskevasta tiedosta, joka voi johtaa 136 §:n 2–4 momentin mukaiseen toimintaan.

Jos talouden toimija havaitsee, että ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste aiheuttaa vakavan riskin liikenneturvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle, talouden toimijan on välittömästi ilmoitettava tästä markkinavalvontaviranomaiselle. Talouden toimijan on ehdotettava markkinavalvontaviranomaiselle korjaavia toimenpiteitä, joilla talouden toimija poistaa edellä tarkoitetun riskin. Talouden toimijan on viipymättä ryhdyttävä näihin toimenpiteisiin.

138 §

Ajoneuvon renkaiden markkinavalvonta

Jos ajoneuvon renkaita ei ole merkitty tai kuluttajille annettu tietoja noudattaen renkaiden merkitsemisestä polttoainetaloudellisuuden ja muiden keskeisten ominaisuuksien osalta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1222/2009 säädettyjä vaatimuksia, markkinavalvontaviranomaisella on oikeus menetellä siten kuin 136 §:ssä säädetään.

139 §

Uhkasakko ja teettämisuhka vaatimustenvastaisuuden tai vakavan riskin edellyttämien toimien yhteydessä

Markkinavalvontaviranomainen voi tehostaa talouden toimijalle 136 §:n, autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen nojalla antamaansa kieltoa sekä korjaus- tai ilmoituskehotusta uhkasakolla tai uhalla siitä, että tekemättä jätetty toimenpide tehdään laiminlyöjän kustannuksella. Uhkasakosta ja teettämisuhasta säädetään uhkasakkoilaisissa. Markkinavalvontaviranomainen

maksaa teettäen suoritettujen toimenpiteiden kustannukset. Kustannukset saadaan periä asianosaiselta ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään.

140 §

Testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kulut

Markkinavalvontaviranomainen voi velvoittaa talouden toimijan korvaamaan testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kulut, jos markkinavalvontaviranomainen käyttää jotakin 136 §:ssä, autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksessa tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksessa tarkoitettua oikeutta.

141 §

Ajoneuvon korjausvelvoite ja takaisinkutsu

Jos Suomessa liikenteessä käytettäväksi hyväksytyssä muussa kuin autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen soveltamisalaan kuuluvassa ajoneuvossa todetaan virhe tai poikkeama, joka aiheuttaa vakavan riskin liikenneturvallisudelle tai huomattavaa haittaa ympäristölle taikka terveydelle, talouden toimijan on ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle kaikki voimassa olevat takaisinkutsukampanjat, korjattavat kohteet ja suoritettujen korjauksien tunnistusmerkinnät heti, kun talouden toimija on aloittanut tällaisen ajoneuvon takaisinkutsukampanjan. Talouden toimija on velvollinen huolehtimaan siitä, että virhe tai poikkeama korjataan kaikista Suomessa käytössä olevista ajoneuvoista. Talouden toimijan on ilmoitettava markkinavalvontaviranomaiselle, kun takaisinkutsukampanja on suoritettu ja kaikki ajoneuvot korjattu.

Jos talouden toimija laiminlyö 1 momentissa tarkoitettua takaisinkutsukampanjaa koskevan ilmoitusvelvollisuuden, markkinavalvontaviranomainen voi asettaa uhkasakkolaisissa tarkoitettua uhkasakon ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönteelle.

Jos kaikkia 1 momentissa tarkoitettuja ajoneuvoja ei talouden toimijan toimin saada korjautettua, kyseisen tahon on ilmoitettava korjaamattomien ajoneuvojen valmistenumerot Liikenne- ja viestintävirastolle. Viraston tulee toimittaa korjaamattomien ajoneuvojen omistajille kehoitus viedä ajoneuvonsa korjattaviksi. Katsastustoimipaikka voi antaa korjauskehotuksen ajoneuvon omistajalle tai haltijalle myös määräaikaikatsastuksen yhteydessä. Liikenne- ja viestintävirasto voi tekemällä liikennekäytöstä poistoa koskevan merkinnän rekisteriin, määräämällä ajokieltoon tai muilla keinoin estää sellaisen ajoneuvon käytön, jota ei kehoituksesta huolimatta viedä korjattavaksi.

142 §

Ajoneuvon vetäminen pois markkinoilta

Jos muun kuin autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen soveltamisalaan kuuluvan ajoneuvon valmistajan on vedettävä jo myytyjä, rekisteröityjä tai käyttöön otettuja ajoneuvoja pois markkinoilta sen vuoksi, että ajoneuvo tai yksi tai useampi siihen asennettu järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste aiheuttaa vakavan riskin liikenneturvallisudelle, terveydelle tai ympäristölle, valmistajan on välittömästi ilmoitettava tästä markkinavalvontaviranomaiselle. Valmistajan on ehdotettava markkinavalvontaviranomaiselle korjauksia toimenpiteitä, joilla valmistaja poistaa edellä tarkoitettua riskin. Valmistajan on viipymättä ryhdyttävä näihin toimenpiteisiin.

8 luku

Järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden asennus ja korjaus

143 §

Asennuksen ja korjauksen valvontaviranomainen

Tämän lain 144 §:ssä tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden asennuksen ja korjauksen valvontaviranomainen on Liikenne- ja viestintävirasto.

144 §

Asennus- ja korjauslupa

Seuraavien järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden asennukseen ja korjaukseen on hankittava lupa valvontaviranomaiselta:

- 1) taksamittarin asennus ja korjaus;
- 2) mekaanisen, digitaalisen ja älykkään ajopiirturin asennus ja korjaus;
- 3) M₂-, M₃-, N₂-, N₃-, O₃- ja O₄-luokan ajoneuvojen paineilmajarru- ja sähköjarrujärjestelmien korjaus;
- 4) ajoneuvon asennettavaksi edellytetyn nopeudenrajoittimen asennus ja korjaus.

Luvanhaltijan suorittamista tarkastustehtävistä säädetään erikseen.

Lupaa ei vaadita sellaisiin 1 momentissa tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden vähäisiin asennus- ja korjaustöihin, joilla ei ole vaikutusta niiden toiminnan tarkkuuteen eikä turvallisuuteen. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilman lupaa suoritettavista asennus- ja korjaustöistä sekä luvan oikeuttamista korjaustöistä.

145 §

Asennus- ja korjausluvan myöntämisen edellytykset

Järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen asennus- ja korjauslupa on myönnettävä hakijalle, joka täyttää seuraavat edellytykset:

- 1) hakija on merkitty yritys- ja yhteisötietojärjestelmään;
- 2) hakijalla on käytettävissään asennus- ja korjaustoiminnassa tarvittavat asianmukaiset työtilat;
- 3) hakijalla on käytettävissään asennus- ja korjaustoimintaa varten riittävän ammattitaitoinen henkilöstö;
- 4) hakijalla on käytettävissään toiminnan harjoittamiseen vaadittava laitteisto.

Korjaustyöt voidaan jakaa luokkiin vaativuutensa perusteella ja asettaa eri luokille erilaiset vaatimukset. Asentajan ja korjaajan on tallennettava tiedot suorittamistaan asennus- ja korjaustöistä.

Taksamittarin asennukseen ja korjaukseen lupaa ei saa myöntää hakijalle, jonka toiminnasta omistussuhteen kautta tai muutoin vastaa taksiautoilija tai taksiautoilijoiden järjestö.

Lupaa digitaalisen ja älykkään ajopiirturin asennukseen ja korjaukseen ei saa myöntää, jos hakija harjoittaa kuljetuksia, joihin sovelletaan tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta

sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 165/2014.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin siitä, millainen henkilöstön ammattitaito sekä millaiset työtilat ja korjauslaitteet kunkin 144 §:ssä tarkoitetun järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen asentajalla ja korjaajalla on oltava. Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös asennus- ja korjausohjeista sekä siitä, kuinka tiedot suoritetuista asennus- ja korjaustöistä on tallennettava.

146 §

Asennus- ja korjaustöiden rajoitukset

Asennus- ja korjausluvan haltija ei saa suorittaa omistamiensa tai hallitsemiensa ajoneuvojen taksamittarien, ajopiirturien eikä nopeudenrajoittimien asennus-, säätö- ja korjaustöitä.

Edellä 1 momentissa oleva kieltö ei koske ajoneuvokauppaa harjoittavan yrityksen tai ajoneuvojen maahantuojan omistamia myytävänä tai asiakkaan käyttöön varustettavina olevia ajoneuvoja. Kielto ei koske myöskään linja- tai kuorma-autoliikenteen harjoittajaa tämän suorittaessa hallitsemiensa ajoneuvojen mekaanisten ajopiirturien asennustöitä ja niihin liittyviä sinetöintejä.

147 §

Asennus- ja korjaustöiden valvonta

Tarkastuksen suorittamiseksi valvontaviranomaisella, poliisilla ja valvontaviranomaisen tehtävään valtuuttamalla asiantuntijalla on oikeus päästä 144 §:ssä tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden asennusta tai korjausta harjoittavan asennus- ja korjauspaikkaan. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Tarkastuksissa noudatetaan, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

Valvontaviranomaisen tehtävään valtuuttaman asiantuntijan on oltava valvontatehtävään pätevä ja asiantunteva. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin valvontaviranomaisen kyseessä olevaan valvontatehtävään valtuuttaman asiantuntijan pätevyydestä ja asiantuntemuksesta.

Tarkastuksen suorittajan on viipymättä ja salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava suoritetusta tarkastuksesta ja siinä havaituista puutteista ja laiminlyönneistä valvontaviranomaiselle. Tietojen luovutuksen on oltava välttämätöntä luovutuksen saajalle laissa säädettyjen tehtävien tai velvoitteiden hoitamiseksi.

148 §

Toimenpiteet toiminnassa havaittujen puutteiden johdosta

Valvontaviranomaisen on annettava asennus- ja korjausluvan haltijalle varoitus, jos asennus- tai korjausluvan haltija ei enää täytä luvan saamisen edellytyksiä. Jos varoituksen antamisen peruste on sellainen, että se voidaan korjata, valvontaviranomaisen on ennen varoituksen antamista annettava asennus- ja korjausluvan haltijalle mahdollisuus kohtuullisessa määräajassa korjata puute tai laiminlyönti.

Valvontaviranomainen voi antaa asennus- ja korjausluvan haltijalle varoituksen, jos on perusteltua syytä epäillä, että asennus- ja korjaustyötä ei ole suoritettu asianmukaisesti.

Valvontaviranomainen voi peruuttaa asennus- ja korjausluvan, jos asennus- ja korjausluvan haltija annetusta varoituksesta huolimatta ei enää täytä luvan saamisen edellytyksiä tai suorita asennus- ja korjaustyötä asianmukaisesti. Asennus- ja korjausluvan peruuttaminen määrätään olemaan voimassa toiminnassa esiintyneiden puutteiden, rikkomusten tai laiminlyöntien vakavuuteen suhteutetun määräajan.

Valvontaviranomainen voi peruuttaa asennus- ja korjausluvan kokonaan, jos luvan saamisen edellytyksiä koskevaa puutetta ei ole korjattu 3 momentin mukaisessa määräajassa tai jos toiminnassa esiintynyt puute, rikkomus tai laiminlyönti on vakava tai olennainen eikä lievempää seuraamusta voida pitää riittävänä.

149 §

Väliaikaiset toimenpiteet asennus- ja korjaustoiminnan puutteiden johdosta

Jos on ilmeistä, että asennus- ja korjausluvan haltijan toiminnassa esiintyy puute, rikkomus tai laiminlyönti, joka on vakava tai olennainen ja joka voisi johtaa luvan peruuttamiseen kokonaan, valvontaviranomainen voi väliaikaisesti kieltää asennus- ja korjaustoiminnan harjoittamisen. Väliaikainen kieltäminen on voimassa, kunnes asennus- ja korjausluvan peruuttamista koskeva asia on lopullisesti ratkaistu 148 §:n nojalla. Asia on ratkaistava ilman aiheetonta viivytystä.

9 luku

Seuraamukset

150 §

Ajokieltoon määrääminen

Jos teknisessä tienvarsitarkastuksessa tai muutoin todetaan, ettei ajoneuvo rakenteeltaan, varusteiltaan tai kunnoltaan täytä säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia, jos ajoneuvo on käyttökiellossa taikka jos ajoneuvoa on käytetty rekisteröintiä tai rekisteröimättömän ajoneuvon väliaikaista tai tilapäistä käyttöä liikenteessä koskevien säännösten tai määräysten vastaisesti, poliisimies, tullimies tai rajavartiomies voi estää ajoneuvon käyttämisen tiellä tai muualla ja määrätä ajoneuvon ajokieltoon ottamalla pois rekisterikilvet, siirtomerkit, rekisteröinnistä annetun todistuksen, koenumerotodistuksen, siirtoluvan taikka käyttämällä muunlaisia tarvittavia keinoja. Poliisimies, tullimies tai rajavartiomies voi kuitenkin antaa kirjallisen luvan kuljettaa ajoneuvo määräraikkaan, korjattavaksi tai katsastettavaksi. Jos ajoneuvossa oleva puutteellisuus ei aiheuta välitöntä vaaraa liikenneturvallisuudelle tai merkittävää haittaa ympäristölle, poliisimies, tullimies tai rajavartiomies voi ajoneuvon käyttöä estämättä määrätä ajan, jonka kuluessa puutteellisuus on korjattava.

Liikenne- ja viestintävirasto voi määrätä ajoneuvon ajokieltoon, jos ajoneuvon rakennetta on muutettu 7 §:n tai sen nojalla annettujen määräysten vastaisesti.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään 1 momentissa tarkoitettujen pois otettujen asiakirjojen ja kilpien käsittelystä ja palauttamisesta sekä ajokieltoa koskevan merkinnän tekemisestä rekisteriin ja sitä koskevan tiedon ilmoittamisesta Liikenne- ja viestintävirastolle.

151 §

Valvontakatsastukseen määrääminen

Jos poliisimies, tullimies tai rajavartiomies katsoo, että ajoneuvossa havaitut viat tai puutteet voivat aiheuttaa sellaisen ympäristöhaitan tai turvallisuusriskin, että on aiheellista suorittaa ajoneuvon tiellä suoritettavaa tarkastusta perusteellisempi tarkastus, hän voi määrätä ajoneuvon valvontakatsastukseen. Liikenne- ja viestintävirasto korvaa tällaisen valvontakatsastuksen kohtuulliset kustannukset katsastustoimipaikalle, jos ajoneuvossa ei ole katsastuksessa tai tienvarsitarkastuksessa todettu olevan vikaa tai puutteellisuutta. Poliisimies, tullimies tai rajavartiomies voi määrätä ajoneuvon valvontakatsastukseen myös, jos aikaisemmin annettua ajoneuvon korjauskehotusta ei ole noudatettu. Jos ajoneuvoa ei ole poliisimiehen, tullimiehen tai rajavartiomiehen määräämässä ajassa esitetty valvontakatsastukseen, ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä ennen kuin se on hyväksytty valvontakatsastuksessa. Valvontakatsastukseen sovelletaan 112–114 ja 116–118 §:ää. Jos poliisimies, tullimies tai rajavartiomies katsoo yksityiskohtaisemman tarkastuksen tarpeelliseksi ajoneuvon saamien vaurioiden tai muun erityisen syyn vuoksi, hän voi määrätä valvontakatsastuksen laajennettavaksi rekisteröintikatsastusta vastaavaksi. Myös Ahvenanmaan maakunnassa tai ulkomailla rekisteröity tai käyttöön otettu ajoneuvo voidaan määrätä valvontakatsastukseen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään valvontakatsastuksen keskeyttämisestä, ajokieltoon määräämisestä valvontakatsastuksessa, jälkitarkastuksen sisällöstä ja valvontakatsastuksesta rekisteriin tehtävistä merkinnöistä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, millä ehdoin 1 momentin mukaisesti käyttökiellossa olevan ajoneuvon saa kuljettaa valvontakatsastukseen, ja toimenpiteistä, jos ajoneuvoa ei voida valvontakatsastuksessa luotettavasti yksilöidä.

152 §

Hyväksytylle asiantuntijalle annettava huomautus ja varoitus

Jos hyväksytty asiantuntija ei täytä säädettyjä vaatimuksia tai toimii 66–72 §:ssä säädetyn vastaisesti, hyväksyntäviranomaisen voi antaa hyväksytylle asiantuntijalle huomautuksen tai varoituksen.

Hyväksyntäviranomaisen voi tehostaa hyväksytylle asiantuntijalle antamaansa huomautusta tai varoitusta uhkasakolla. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa.

153 §

Hyväksytylle asiantuntijalle myönnetyn hyväksynnän peruuttaminen

Jos hyväksytylle asiantuntijalle annettu huomautus tai varoitus ei johda toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen, hyväksyntäviranomaisen voi peruuttaa myönnetyn hyväksynnän määrääjäksi. Hyväksyntä voidaan peruuttaa kokonaan, jos hyväksytyt asiantuntijan toiminnassa on ilmennyt olennaisia puutteita tai laiminlyöntejä.

154 §

Talouden toimijalle määrättävä seuraamusmaksu

Talouden toimija voidaan määrätä maksamaan seuraamusmaksu, jos se tahallaan tai huolimattomuudesta:

1) antaa vääriä tietoja hyväksyntämenettelyjen tai korjaavien tai rajoittavien toimenpiteiden yhteydessä;

2) laiminlyö autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 61, 62 ja 65 artiklassa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen 57 ja 58 artiklassa tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 53 ja 54 artiklassa säädetyn korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittaviin tietoihin pääsyä koskevan velvoitteen;

3) rikkoo päästörajoitusjärjestelmän toimintaa rajoittavan laitteen käyttöä koskevaa kieltoa tai päästörajoitusjärjestelmän muuttamista tyyppi hyväksynnän vaatimusten vastaiseksi koskevaa kieltoa, josta säädetään:

a) moottoriajoneuvojen tyyppi hyväksynnästä kevyiden henkilö- ja hyötyajoneuvojen päästöjen (Euro 5 ja Euro 6) osalta ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2007 5 artiklassa;

b) moottoriajoneuvojen ja moottorien tyyppi hyväksynnästä raskaiden hyötyajoneuvojen päästöjen osalta (Euro VI) ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta ja asetuksen (EY) N:o 715/2007 ja direktiivin 2007/46/EY muuttamisesta sekä direktiivien 80/1269/ETY, 2005/55/EY ja 2005/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 595/2009 5 artiklassa;

c) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 168/2013 täydentämisestä ympäristöominaisuuksia ja käyttövoimayksikön tehoa koskevien vaatimusten osalta ja asetuksen liitteen V muuttamisesta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 3 artiklassa;

d) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 167/2013 täydentämisestä maa- ja metsätaloudessa käytettävien ajoneuvojen ja niiden moottorien ympäristöominaisuuksia ja käyttövoimayksikön tehoa koskevien vaatimusten osalta sekä komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/96 kumoamisesta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2018/985 3 artiklassa ja liitteessä I; tai

e) liikkuviin työkoneisiin tarkoitettujen polttomoottoreiden kaasu- ja hiukkaspäästöjen raja-arvoihin ja tyyppi hyväksyntään liittyvistä vaatimuksista, asetusten (EU) N:o 1024/2012 ja (EU) N:o 167/2013 muuttamisesta ja direktiivin 97/68/EY muuttamisesta ja kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1628 8, 11, 13, 15, 18 artiklassa;

4) muuttaa ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia, erillistä teknistä yksikköä, osaa tai varustetta siten, että se ei muutoksen jälkeen täytä enää sille suunnitellun tarkoituksen mukaisia vaatimuksia tai kohtuudella ennakoitavissa olevia käyttöolosuhteiden mukaisia vaatimuksia;

5) rikkoo 6 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyä valmistuksen, maahantuonnin, kaupan pitämisen, myynnin tai muun luovuttamisen kieltoa;

6) kieltäytyy toimittamasta 165 §:ssä tarkoitettua asiakirjaa;

7) haittaa tai estää ottamasta tutkimusta varten näytettä tai saamasta tarpeellista ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen ominaisuuksia taikka hyväksymistä koskevaa asiakirjaa tai tietoa;

8) laiminlyö autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 55 artiklassa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen 50 artiklassa tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 45 artiklassa tarkoitettua velvollisuuden hankkia lupa sellaisten osien ja varusteiden markkinoille saattamiseen, jotka saattavat aiheuttaa vakavan riskin keskeisten järjestelmien moitteettomalle toiminnalle;

9) jättää ilmoittamatta sellaisia tietoja, jotka saattaisivat johtaa ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden:

a) takaisinkutsun järjestämiseen 141 §:n, autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 52 artiklan, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen 46 tai 48 artiklan tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 41 tai 43 artiklan nojalla;

b) EU-tyyppi hyväksynnän epäämiseen tai peruuttamiseen autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 7, 25, 31, 39 tai 65 artiklan, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen 29, 33, 40, 49 tai 52 artiklan tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 24, 28, 35, 44, 47 artiklan nojalla;

c) tyyppi hyväksynnän peruuttamiseen 58 §:n 2 momentin, 63 §:n 2 momentin tai 65 §:n 4 momentin nojalla;

10) laiminlyö 63 §:n 2 momentin, 64 §:n 4 momentin tai 137 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuuden;

11) laiminlyö autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 14 artiklassa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen 10 artiklassa tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 9 artiklassa säädetyn velvollisuuden ilmoittaa hyväksyntäviranomaiselle tai markkinavalvontaviranomaiselle tiedot vaatimustenvastaisuudesta tai vakavasta riskistä;

12) laiminlyö 137 §:n 2 momentissa tai 142 §:ssä, autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 52 artiklassa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen 46 tai 48 artiklassa tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 41 tai 43 artiklassa säädetyn velvollisuuden ryhtyä viipymättä kaikkiin tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin vakavan riskin ajoneuvoihin, järjestelmiin, komponentteihin, erillisiin teknisiin yksiköihin, osiin tai varusteisiin kohdistuvan riskin poistamiseksi kohtuullisessa ajassa;

13) laiminlyö velvollisuuden toimittaa 65 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu aineisto saataville;

14) antaa oikeudelliselta merkitykseltään väärän tiedon nimetylle tutkimuslaitokselle, hyväksytylle asiantuntijalle tai yksittäishyväksynnän myöntäjälle ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen hyväksyntämenettelyä tai markkinoilta poisvetämiseen johtavaa menettelyä varten suoritettavassa tarkastuksessa, mittauksessa tai testissä taikka tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa varten suoritettavassa testissä tai arvioinnissa;

15) rikkoo 136 §:n 2 momentin 1 kohdan, autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 52, 53 tai 55 artiklan, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen 46, 48 tai 50 artiklan tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 41, 43 tai 45 artiklan nojalla määrättyä rekisteröinti-, myynti- tai käyttöönottokieltoa; tai

16) laiminlyö 166 §:ssä säädetyn velvollisuuden antaa seloste.

155 §

Nimetylle tutkimuslaitokselle määrättävä seuraamusmaksu

Nimetty tutkimuslaitos voidaan määrätä maksamaan seuraamusmaksu, jos se tahallaan tai huolimattomuudesta:

1) antaa vääriä tietoja hyväksyntämenettelyjen tai korjaavien tai rajoittavien toimenpiteiden yhteydessä;

2) jättää ilmoittamatta sellaisia tietoja, jotka saattaisivat johtaa ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden:

a) takaisinkutsun järjestämiseen 141 §:n, autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 52 artiklan, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen 46 tai 48 artiklan tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 41 tai 43 artiklan nojalla;

b) EÜ-tyyppihyväksynnän epäämiseen tai peruuttamiseen autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 7, 25, 31, 39 tai 65 artiklan, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen 29, 33, 40, 49 tai 52 artiklan tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 24, 28, 35, 44 tai 47 artiklan nojalla

c) tyyppihyväksynnän peruuttamiseen 58 §:n 2 momentin tai 65 §:n 4 momentin nojalla;

3) ei täytä nimeämistään koskevia autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 68–70 artiklassa, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen 61 artiklassa tai traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 57 artiklassa säädettyjä vaatimuksia; tai

4) laiminlyö 68 §:n 3 momentissa tarkoitettussa toiminnassa tarvittavan aineiston toimittamisesta saataville.

156 §

Hyväksytylle asiantuntijalle määrättävä seuraamusmaksu

Hyväksytty asiantuntija voidaan määrätä maksamaan seuraamusmaksu, jos se tahallaan tai huolimattomuudesta:

- 1) antaa vääriä tietoja 3 luvussa säädettyjen hyväksyntä- tai 5 luvussa säädettyjen katsastusmenettelyjen yhteydessä;
- 2) jättää ilmoittamatta sellaisia tietoja, jotka saattaisivat johtaa ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden takaisinkutsun järjestämiseen taikka tyyppi- hyväksynnän peruuttamiseen 58 §:n 2 momentin tai 65 §:n 4 momentin nojalla; tai
- 3) ei täytä 66 §:ssä säädettyjä hyväksymistä koskevia ehtoja ja vaatimuksia.

157 §

Seuraamusmaksun määrääminen ja suuruus

Liikenne- ja viestintävirasto voi määrätä enintään 30 000 euron seuraamusmaksun, joka kuitenkin voi suuruudeltaan olla enintään yksi prosentti talouden toimijan, tutkimuslaitoksen tai hyväksytyn asiantuntijan edellisen vuoden tilikauden liikevaihdosta. Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus, vahingollisuus, kestoaika ja toistuvuus sekä tekijän taloudellinen asema. Seuraamusmaksua ei määrätä, jos menettelyä on pidettävä vähäisenä tai jos maksun määrääminen on menettelyn laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen kohtuutonta. Tekijälle voidaan tällöin antaa huomautus, jos siihen on aihetta.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä sille, jota epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharjinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa tai jolle on samasta teosta annettu lainvoimainen tuomio. Sille, jolle on määrätty seuraamusmaksu, ei saa samasta teosta tuomita tuomioistuimessa rangaistusta.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli viisi vuotta. Seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Seuraamusmaksu vanhenee viiden vuoden kuluttua seuraamusmaksun määräämispäivästä.

158 §

Ajoneuvorikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) laiminlyö 4 tai 117 §:ssä säädetyn korjausvelvoitteen,
- 2) rikkoo 5, 110, 116, 117, 126 tai 150 §:ssä säädettyä ajoneuvon käyttökieltoa tai ajokieltoa,
- 3) laiminlyö 11 §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden pitää ajoneuvo liikennekelpoisena,
- 4) laiminlyö 106 tai 108 §:ssä säädetyn katsastuttamisvelvollisuuden,
- 5) rikkoo 86 §:ssä ja sen nojalla säädettyä vaatimusta rekisteritunnuksen ja -kilpien käytöstä, kiinnittämisestä tai kunnossapidosta,
- 6) rikkoo 87 §:ssä ja sen nojalla säädettyä vaatimusta kansallisuustunnuksen käytöstä, kiinnittämisestä tai kunnossapidosta,
- 7) käyttää 95 §:ssä tarkoitettua koenumerotodistusta, siirtolupaa tai siirtomerkkejä mainitun pykälän tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti,
- 8) rikkoo 122 §:ssä säädettyä velvollisuutta sallia teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaminen,
- 9) rikkoo 122 §:ssä säädettyä velvollisuutta esittää 122 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu todistus tai asiakirja mainituksa säännöksessä tarkoitettulle henkilölle,
- 10) kieltäytyy päästämästä 122 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua henkilöä ajoneuvoon sisälle taikka estää 122 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua henkilöä kuljettamasta ajoneuvoa,

11) kieltäytyy päästämästä 131 §:ssä tarkoitettua viranomaista tai henkilöä ajoneuvojen, osien tai erillisten teknisten yksiköiden maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittavan valmistus-, varasto- tai myyntipaikkaan,

12) suorittaa 144 §:ssä tarkoitettuja asennus- ja korjaustöitä ilman asianmukaista lupaa tai vastoin 146 §:ssä säädettyä rajoitusta,

13) rikkoo 31 §:n 5 momentissa säädettyä poliisiajoneuvon tai Rajavartiolaitoksen ajoneuvon tunnusvärikyksen tai -merkkien käyttöä koskevaa kieltoa,

14) laiminlyö moottoriajoneuvojen ja moottorien tyyppihyväksynnästä raskaiden hyötyajoneuvojen päästöjen osalta (Euro VI) ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta ja asetuksen (EY) N:o 715/2007 ja direktiivin 2007/46/EY muuttamisesta sekä direktiivien 80/1269/ETY, 2005/55/EY ja 2005/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 595/2009 7 artiklassa säädetyn ajoneuvon päästörajoitusjärjestelmän kuluvan reagenssin käyttöä koskevan velvoitteen ajoneuvoa liikenteessä käytettäessä taikka

15) laiminlyö tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 165/2014 23 artiklan mukaisen velvollisuuden tarkastaa ajopiirturi säännöllisin väliajoin,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ajoneuvorikkomuksesta* sakkoon.

Kuljettajalle voidaan määrätä 40 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavien asiakirjojen mukana pitämisestä säädetään 84 §:n 2 momentissa.

Ajoneuvon kuljettajalle, omistajalle tai pysyvälle haltijalle voidaan määrätä 70 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo, mitä säädetään moottorikäyttöisen ajoneuvon tai hinattavan ajoneuvon rakennetta, varusteita tai kuntoa koskevassa 3 §:ssä, 7 §:n 1 momentissa tai 11 §:n 1 momentissa. Mopoilijalle, mopon omistajalle tai pysyvälle haltijalle voidaan määrätä tässä momentissa tarkoitettua rikkomuksesta 40 euron liikennevirhemaksu.

Kuljettajalle voidaan määrätä 70 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta käyttää katsastamatonta, rekisteröimätöntä tai liikennekäytöstä poistettua ajoneuvoa 10 §:n 1 momentin tai 151 §:n 1 momentissa säädetyn vastaisesti.

Edellä 75 §:n 1 momentissa tarkoitettua muuta kuin ajoneuvon liikennekäyttöä koskevan rekisteritietoilmoituksen tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta tekemättä jättämisestä voidaan määrätä ajoneuvon omistajalle tai haltijalle 70 euron liikennevirhemaksu.

Liikennevirhemaksun määräämisestä, tiedoksiannosta ja täytäntöönpanosta säädetään tieliikennelaissa (729/2018).

Ajoneuvorikkomuksesta jätetään ilmoitus tekemättä, esitutkinta toimittamatta, syyte nostamatta ja rangaistus määräämättä, jos samasta teosta voidaan määrätä ajoneuvoverolain (1281/2003) 47 a §:ssä tarkoitettu lisävero. Viranomaisen on tällöin ilmoitettava ajoneuvon käytöstä Liikenne- ja viestintävirastolle.

159 §

Viittaukset rikoslakiin

Rangaistus liikenneturvallisuuden vaarantamisesta säädetään rikoslain (39/1889) 23 luvun 1 §:ssä.

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle säädetään rikoslain 16 luvun 8 §:ssä.

10 luku

Erinäiset säännökset

160 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvovat poliisi ja rajavartiolaitos (578/2005) 20 §:ssä säädetyllä toimialueella Rajavartiolaitos. Myös Tulli valvoo ajoneuvojen kuntoisuutta ja liikennekelpoisuutta omalla toimialallaan.

161 §

CE-merkinnällä varustetut tuotteet

Ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen, josta säädetään tässä laissa tai sen nojalla, on oltava varustettu CE-merkinnällä, jos Euroopan unionin lainsäädännössä sitä edellytetään.

Toimivaltainen viranomainen 1 momentissa tarkoitettuihin CE-merkinnällä varustettuihin tuotteisiin liittyvissä asioissa on Liikenne- ja viestintävirasto.

162 §

Auton ja sen perävaunun hyväksynnässä sovellettavat mittojen ja massojen raja-arvot

Auto ja sen perävaunu, johon sovelletaan direktiiviä 97/27/EY, voidaan mainitun direktiivin 7 artiklan mukaisesti hyväksyä liikennekäyttöön tieliikennelain (729/2018) 125 ja 126 §:ssä sekä liitteessä 7 säädettyjen mittojen mukaisena. Auto ja sen perävaunu, johon sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 661/2009 täytäntöönpanosta moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen massojen ja mittojen tyyppihyväksyntävaatimusten osalta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/46/EY muuttamisesta annettua komission asetusta (EU) N:o 1230/2012, voidaan mainitun asetuksen 6 artiklan mukaisesti hyväksyä liikennekäyttöön tieliikennelain 125 ja 126 §:ssä sekä liitteessä 7 säädettyjen mittojen mukaisena.

163 §

Sotilasajoneuvoja koskevat poikkeukset

Jos sotilasajoneuvon erityisen käyttötarkoituksen tai rakenteen johdosta on tarpeen, puolustusministeriön asetuksella voidaan säätää poikkeuksia tämän lain ja sen nojalla annetuista säännöksistä sekä Pääesikunnan määräyksellä voidaan antaa Liikenne- ja viestintäviraston määräyksistä poikkeavia määräyksiä.

164 §

Puolustusvoimien kansainvälinen yhteistyö

Pääesikunta hyväksyy puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetussa toiminnassa tai Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen perusteella tapahtuvassa toiminnassa Suomen alueella käytettävät ajoneuvot.

Vieraan valtion ajoneuvon on oltava vieraan valtion viranomaisen hyväksymä sekä vastattava Puolustusvoimien vastaavaan käyttötarkoitukseen hyväksymää ajoneuvoa käyttötarkoituksestaan, massaltaan ja mitoiltaan.

165 §

Ajoneuvon valmistajan ohjeet ja katsastuksessa tarvittavat ajoneuvon tekniset tiedot

Ajoneuvon valmistajan, valmistajan edustajan ja maahantuojan on toimitettava Liikenne- ja viestintävirastolle sen edellyttämät ajoneuvon katsastuksessa tai teknisessä tienvarsitarkastuksessa tarvittavat ajoneuvon valmistajan erityisohjeet.

Ajoneuvon valmistajan tai valmistajan edustajan on myös toimitettava katsastuksessa tarvittavat ajoneuvon tekniset tiedot. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tietojen sisällöstä ja niiden toimittamisesta.

166 §

Seloste

Jos muun kuin tyyppihyväksytyyn ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen käyttötapa tai asennus vaikuttaa olennaisesti liikenneturvallisuuteen tai ympäristöön eikä käyttötapa tai asennus ole ilman ohjetta ilmeistä, luovuttajan on annettava ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen mukana uutena myytäessä tai muuten uutena luovutettaessa suomen- ja ruotsinkielinen seloste ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen oikeasta käyttötavasta ja asennuksesta, ajoneuvoon asennettavaksi tarkoitettun järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan ja varusteen asentamisesta ajoneuvoon ja muista tarpeellisiksi katsottavista seikoista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin selosteen antamisesta ja sen sisällöstä.

167 §

Tietojen merkitseminen ja ilmoittaminen rekisteriin

Ajokieltoa ja katsastusta, museoajoneuvoksi hyväksymistä ja sen peruuttamista sekä teknistä tienvarsitarkastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta ja merkitsemisestä rekisteröintitodistukseen säädetään valtioneuvoston asetuksella.

168 §

Ajoneuvon katsastuksiin ja teknisiin tienvarsitarkastuksiin liittyvä yhteyspiste

Liikenne- ja viestintävirasto toimii moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen määräaikaikatsastuksista sekä direktiivin 2009/40/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/45/EU 15 artiklassa sekä unionissa liikennöivien hyötyajoneuvojen liikennekelpoisuutta koskevista teknisistä tienvarsitarkastuksista ja direktiivin 2000/30/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/47/EU 17 artiklassa tarkoitettuna yhteyspisteenä.

169 §

Tyyppihyväksynnän ja markkinavalvonnan toimivuuden arviointi

Liikenne- ja viestintäviraston on tarkastettava ja arvioitava tyyppihyväksyntätoimintansa ja markkinavalvontatoimintansa toimivuutta. Arvioinnin tulokset ja niitä koskeva tiivistelmä on ilmoitettava vähintään kerran neljässä vuodessa liikenne- ja viestintäministeriölle.

Liikenne- ja viestintäministeriön on arvioitava Liikenne- ja viestintäviraston tyyppihyväksyntätoiminnan ja markkinavalvontatoiminnan toimivuutta. Liikenne- ja viestintäministeriön on ilmoitettava toimivuutta koskevat tulokset Euroopan komissiolle ja autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 11 artiklassa tarkoitetulle täytäntöönpanon valvonnan tietojenvaihtofoorumille. Liikenne- ja viestintäministeriön on julkaistava arviointien tuloksia koskeva tiivistelmä verkkosivuillaan.

Liikenne- ja viestintäviraston on raportoitava Euroopan komissiolle ja täytäntöönpanon valvonnan tietojenvaihtofoorumille siitä, miten se on ottanut huomioon foorumin antamat autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen 11 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut suositukset.

170 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Ajoneuvon hyväksyntää ja rekisteröintiä koskevaan päätökseen sekä katsastusta koskevaan katsastustoimipaikan päätökseen saa 1 momentista poiketen kuitenkin vaatia oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintolaissa annetussa laissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Tämän lain nojalla tehtyä muuta kuin 154–156 §:ssä tarkoitetun seuraamusmaksun määräämistä koskevaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

171 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20.

Tällä lailla kumotaan ajoneuvolaki (1090/2002), jäljempänä kumottu laki.

Jos muualla lainsäädännössä viitataan kumottuun lakiin, sen asemesta sovelletaan tätä lakia.

172 §

Siirtymäsäännökset

Viimeistään 31 päivänä elokuuta 2020 myönnettyjen EY-tyyppihyväksyntöjen tyyppihyväksyntämenettelyihin sovelletaan kumottua lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Tällä lailla ei mitätöidä kumotun lain nojalla myönnettyjä tyyppihyväksyntöjä eikä niiden nojalla annettuja vaatimustenmukaisuustodistuksia.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään ja ratkaistaan kumotun lain nojalla.

Kumotun lain nojalla annettuja asetuksia ja määräyksiä noudatetaan siihen saakka, kun ne erikseen kumotaan uusilla asetuksilla ja määräyksillä.

2.

Laki

ajokorttilain 58 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajokorttilain (386/2011) 58 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1081/2012 ja 387/2018, seuraavasti:

58 §

Sotilasajoneuvon kuljettaminen

Moottorikäyttöisiä sotilasajoneuvoja saa kuljettaa asianomaisen ajoneuvotyypin kuljettamiseen vaadittavan kuljettajantutkinnon puolustusvoimissa suorittanut, jolla on puolustusvoimien ajokortti tai tämän lain mukainen Suomessa ajamaan oikeuttava ajokortti, tilapäistä ajokorttia lukuun ottamatta, ja sen lisäksi puolustusvoimien ajolupa. Puolustusministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset sotilasajoneuvon kuljettamisesta muun ajokortin kuin puolustusvoimien ajokortin perusteella. Pääesikunta voi lisäksi antaa tarkempia määräyksiä ajoneuvolain (/) 163 §:ssä tarkoitettujen sotilasajoneuvojen ja 24 §:n 1 momentissa tarkoitettujen maastoajoneuvojen kuljettamiseen vaadittavista luvista.

Mitä tässä laissa säädetään kuljettajantutkintojen sisällöstä sekä kuljettajan terveydentilan vaatimuksista, sovelletaan myös puolustusvoimien ajokorttiin. Tarkemmat säännökset puolustusvoimien ajokortista ja ajoluvasta sekä niiden antamisesta, poisottamisesta, peruuttamisesta ja palauttamisesta annetaan puolustusministeriön asetuksella. Puolustusministeriön asetuksella säädetään lisäksi puolustusvoimien liikenneopettaja- ja kuljettajakoulutuksen sisällöstä, liikenneopettajan- ja kuljettajantutkinnoista ja ajolupakoulutuksesta sekä kuljettajantutkintoja vastaanottavan ajoneuvotarkastajan pätevyysvaatimuksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa annetun lain (1509/2011) 1 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 326/2017, seuraavasti:

1 §

Tarkoitus ja soveltamisala

Tällä lailla pannaan täytäntöön puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämisestä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/33/EY.

Tätä lakia sovelletaan tieliikenteeseen tarkoitettujen moottoriajoneuvojen ja tieliikenteeseen tarkoitettulla moottoriajoneuvolla suoritettavien henkilöliikenteen kuljetuspalvelujen hankintoihin, jotka tehdään julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016), vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) tai liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) mukaisesti.

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta ajoneuvolain (/) 163 §:ssä tarkoitettujen sotilasajoneuvojen tai 1 §:n 5 ja 6 momentissa tarkoitettujen ajoneuvojen hankintoihin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain 3 ja 41 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain (957/2013) 3 ja 41 §, sellaisina kuin ne ovat laeissa 939/2018 ja 317/2019, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *katsastuksella* ajoneuvolaissa (/) tarkoitettuja ajoneuvon katsastuksia;
- 2) *katsastajalla* henkilöä, jolla on oikeus suorittaa katsastuksia;
- 3) *kevyellä ajoneuvolla* M₁-luokan ajoneuvoa, jonka kokonaismassa on enintään 3,5 tonnia, sekä N₁-, L-, O₁- ja O₂-luokan ajoneuvoa ja maastoajoneuvoa;
- 4) *raskaalla ajoneuvolla* M₁-luokan ajoneuvoa, jonka kokonaismassa on yli 3,5 tonnia, sekä N₂-, N₃-, M₂-, M₃-, O₃-, O₄-, T- ja C-luokan ajoneuvoa, liikennetraktoria ja moottorityökonetta;
- 5) *katsastuspalvelurekisterillä* Liikenne- ja viestintäviraston automaattisen tietojenkäsittelyn avulla pitämää julkista rekisteriä katsastusluvan haltijoista ja niiden katsastuspalveluihin liittyvistä asioista.

Edellä 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuista ajoneuvoluokista säädetään ajoneuvolaissa.

41 §

Katsastetun ajoneuvon tarkastus

Katsastustoimipaikan katsastustehtävien valvomiseksi Liikenne- ja viestintävirasto saa heti katsastuksen jälkeen suorittaa ajoneuvolle katsastusta vastaavan tarkastuksen tai osan siitä. Tarkastuksen suorittamiseksi Liikenne- ja viestintäviraston virkamies saa pysäyttää ajoneuvon ennen sen poistumista katsastustoimipaikalta. Liikenne- ja viestintävirasto voi käyttää tarkastuksessa apunaan yksityistä palvelun tuottajaa, joka täyttää 40 §:n 2 momentissa säädetty vaatimukset. Tarkastus tulee suorittaa siten, että siitä aiheutuu uudelleen tarkastettavan ajoneuvon kuljettajalle mahdollisimman vähän vaivaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tarkastus saadaan suorittaa korvauksetta 1 momentissa tarkoitettujen katsastustoimipaikan tiloissa ja laitteita käyttäen. Tarkastukseen sovelletaan, mitä ajoneuvolaissa ja sen nojalla säädetään kyseisestä katsastuslajista.

Liikenne- ja viestintävirasto saa osallistua ajoneuvolaissa tarkoitettuun tekniseen tienvarsitarkastukseen, kun osallistumisen tarkoituksena on mainitun lain 121 §:ssä säädetyn tarkastuksen lisäksi valvoa katsastustoimipaikkojen katsastustehtäviä. Liikenne- ja viestintäviraston virkamies toimii tarkastuksessa ajoneuvon teknisenä asiantuntijana katsastuksen suorittamiseen oikeutetun henkilön asemesta. Liikenne- ja viestintäviraston virkamiehellä on tarkastuksessa sama toimivalta kuin ajoneuvolain 122 §:n mukaan katsastuksen suorittamiseen oikeutetulla henkilöllä.

Edellä 1–3 momentissa tarkoitetuissa tarkastuksissa Liikenne- ja viestintäviraston virkamiehellä on oltava viraston antama todistus oikeudesta suorittaa tarkastus. Todistus on pyydettyessä esitettävä tarkastettavan ajoneuvon kuljettajalle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain (958/2013) 1 ja 2 §, sellaisina kuin niistä on 2 § laissa 941/2018, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään ajoneuvolaissa (/) tarkoitettujen ajoneuvojen kansallisen yksittäishyväksynnän myöntämisestä ja yksittäishyväksynnän myöntäjien toiminnan valvonnasta.

Yksittäishyväksynnän sisällöstä ja yksittäishyväksynnässä noudatettavasta menettelystä sekä toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa yksittäishyväksytyt ajoneuvon hyväksynnän tunnustamisesta Suomessa säädetään ajoneuvolaissa ja sen nojalla sekä moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/858.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *yksittäishyväksynnällä* ajoneuvolain 2 §:n 54 kohdassa tarkoitettua kansallista yksittäishyväksyntää;

2) *yksittäishyväksynnän myöntäjällä* palvelun tarjoajaa, jonka kanssa Liikenne- ja viestintävirasto on tehnyt yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevan sopimuksen;

3) *yksittäishyväksyjällä* henkilöä, jolla on oikeus suorittaa yksittäishyväksyntöjä.

Yksittäishyväksynnän myöntäjä voi tehdä yksittäishyväksynnän yhteydessä ajoneuvolain 73 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja tarkastuksia, mittauksia, laskelmia ja selvityksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

ajoneuvoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvoverolain (1281/2003) 4 §:n 2 momentti sekä 4 a, 5, 6 ja 12 §, sellaisina kuin ne ovat 4 §:n 2 momentti laissa 133/2019, 4 a § laissa 235/2007, 5 ja 6 § osaksi laissa 235/2007 sekä 12 § osaksi laeissa 235/2007, 1402/2010 ja 307/2018, seuraavasti:

4 §

Veronalaiset ajoneuvot

Auton alustalle rakennettua työkoneetta ei katsota 1 momentissa tarkoitetuksi ajoneuvoksi. Auton alustalle rakennettuna työkoneena pidetään työn tekemistä varten erityisellä laitteistolla varustettua N₂- tai N₃-luokan ajoneuvoa, jota ei käytetä eikä ole tarkoitettu käytettäväksi muun tavaran kuin työssä tarpeellisten materiaalien ja välineiden kuljettamiseen ja jossa on kuljettajan istuimen lisäksi enintään kaksi istuinta. Auton alustalle rakennettuna työkoneena ei kuitenkaan pidetä ajoneuvoa, johon on kytketty muu kuin poltto- ja voiteluaineiden sekä työhön liittyvien varusteiden ja tarvikkeiden kuljetukseen käytettävä hinattava ajoneuvo.

---

4 a §

Liikennekäytöstä poistettu ajoneuvo

Ajoneuvoveroa ei kanneta ajoneuvosta, joka on poistettu liikennekäytöstä ajoneuvolain 92 §:n mukaisesti.

Liikennekäytöstä poistettua ajoneuvoa saa käyttää ilman ajoneuvoveron maksuvelvollisuutta liikenteessä ainoastaan, jos:

- 1) ajoneuvo siirretään katsastukseen sille erikseen varattuna aikana ja edelleen katsastuksesta paikkaan, jossa ajoneuvoa säilytetään tai jossa se voidaan tarkoituksenmukaisesti korjata;
- 2) ajoneuvoa käytetään ajoneuvolain 92 §:n nojalla säädetyn mukaisesti liikennekäytöstä poistopäivänä;
- 3) ajoneuvoa käytetään ajoneuvolain 95 §:n mukaisesti ja siinä on koenumerokilvet;
- 4) ajoneuvoa käytetään ajoneuvolain 95 §:n mukaisesti siirtoluvalla;
- 5) ajoneuvoa käytetään ajoneuvolain 91 §:n mukaisesti ja siinä on vientikilvet.

5 §

Verovelvollinen

Ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja tai rekisteriin merkitty haltija on velvollinen suorittamaan ajoneuvosta ajoneuvoveroa rekisteriin merkityltä omistus- tai haltijuusajaltaan. Jos rekisteriin on merkitty sekä omistaja että haltija, haltija on verovelvollinen. Jos verovelvollisia on enemmän kuin yksi, he ovat yhteisvastuussa veron suorittamisesta.

Jos liikenteessä käytetään liikennekäytöstä poistettua taikka rekisteröimätöntä ajoneuvoa tai rekisteriin merkitty tieto on virheellinen, verovelvollinen on se, jonka olisi tullut olla ajoneuvolain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti merkittynä rekisteriin ajoneuvon omistajaksi tai haltijaksi. Jollei omistajaa tai haltijaa voida osoittaa tai jos liikennekäytöstä poistettua tai rekisteröimätöntä ajoneuvoa on käytetty omistajan tai haltijan suostumuksetta, verovelvollinen on se, jonka käytössä ajoneuvon on katsottava olleen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna verovelvollisena pidetään myös ajoneuvon omistajaa, joka ei ole rekisteröitynyt, vaikka ajoneuvon edellinen omistaja on tehnyt ajoneuvolain 75 §:n nojalla säädetyn mukaisen ilmoituksen rekisteriin. Jos ajoneuvon omistaja on laiminlyönyt rekisteröinnin ja ajoneuvon nimiinsä rekisteröinyt omistaja on ottanut vastatakseen verosta, verovelvollisuus määräytyy 6 §:n mukaisesti. Jos ajoneuvon nimiinsä rekisteröivä omistaja ei ota vastatakseen verosta, verovelvollisuus määräytyy 1 momentin mukaisesti.

Yhteisvastuullisista verovelvollisista vero maksuunpannaan ajoneuvon rekisteriin ensimmäiseksi omistajaksi tai haltijaksi merkitylle henkilölle. Jos veroa ei saada perityksi ensimmäiseksi merkityltä verovelvolliselta tai jos maksuunpanon muutokseen on muu erityinen syy, vero maksuunpannaan muulle yhteisvastuulliselle verovelvolliselle.

Ajoneuvon rikoksella haltuunsa saanut henkilö on velvollinen suorittamaan veron ajalta, jolta ajoneuvon omistajalle tai haltijalle on myönnetty vapautus verosta 19 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla.

6 §

Verosta vastattavaksi ottaminen

Kun ajoneuvo luovutetaan, luovutuksensaaja voi ottaa vastatakseen verosta myös siltä ajalta, jonka ajoneuvo on ollut sellaisen henkilön omistuksessa, joka on laiminlyönyt ajoneuvolain 75 §:ssä säädetyn rekisteri-ilmoituksen omistusoikeuden siirtymisestä. Menettelystä ja veronkannosta verosta vastattavaksi otettaessa säädetään 16 §:ssä.

Jos luovutuksensaaja ottaa vastatakseen verosta 1 momentin mukaisesti ja suorittaa veron, luovuttaja vapautuu verovelvollisuudesta. Jos luovutuksensaaja ilmoittaa, ettei hän ota vastatakseen verosta, häntä ja ajoneuvon luovuttajaa pidetään verovelvollisena omistusajaltaan siten kuin 5 ja 8 §:ssä säädetään.

12 §

Verosta vapaat ajoneuvot

Ajoneuvoverosta ovat vapaat:

- 1) ajoneuvolain 86 §:n nojalla säädetyn mukaisesti C- tai CD-tunnuksella rekisteröity ajoneuvo;
- 2) Euroopan yhteisöjen Suomessa sijaitsevien toimielinten omistamat tai hallitsemat ajoneuvot tai muun kansainvälisen sopimuksen perusteella verosta vapaat ajoneuvot;
- 3) ajoneuvot, jotka on katsastettu ja rekisteröity ajoneuvolain 36 §:n mukaisesti museoajoneuvoksi;
- 4) pelastus- ja sairausautot;
- 5) linja-autot (M₂- ja M₃-luokka);
- 6) puolustusvoimien yksin omistamat ja hallitsemat sotilasajoneuvot, joita ei ole merkitty rekisteriin;

- 7) ajoneuvolain 91 §:n mukaisesti maastavientiä varten vientirekisteröidyt ajoneuvot;
  - 8) ajoneuvolain 95 §:n mukaisesti Suomessa tilapäisesti käytettävät ajoneuvot;
  - 9) ajoneuvolain 95 §:n mukaisesti käytettävät ajoneuvot, joissa on koenumerokilvet;
  - 10) ajoneuvolain 95 §:n mukaisesti siirtoluvan saaneet ajoneuvot;
  - 11) moottoriajoneuvot, joissa käytetään pääasiallisesti puu- tai turveperusteista polttoainetta;
- ja
- 12) henkilö- ja pakettiautot sekä erikoisautot, joista verovelvollisena on ja joita käyttää valtio tai sen laitos, lukuun ottamatta valtion liikelaitoksista annetussa laissa (1062/2010) tarkoitetun liikelaitoksen ajoneuvoja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

alkolukkolain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alkolukkolain (730/2016) 3 § sellaisena kuin se on laissa 944/2018, seuraavasti:

3 §

Alkolukon mallin hyväksyntä

Alkolukon saattaminen markkinoille ja käyttöön ottaminen on kielletty, jos Liikenne- ja viestintävirasto ei ole hyväksynyt alkolukon mallia.

Liikenne- ja viestintäviraston on hyväksyttävä alkolukon malli, jos se täyttää:

1) standardin SFS-EN 50436-1 tai SFS-EN 50436-2 taikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa säädetyt mainitun standardin tasoa vastaavat kansalliset vaatimukset; ja

2) moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/858, kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 168/2013 tai maa- ja metsätaloudessa käytettävien ajoneuvojen hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 167/2013 mukaiset ajoneuvon asennettavia laitteita koskevat tekniset vaatimukset.

Alkolukon mallin hyväksyntää hakevan tulee hakemuksessaan osoittaa 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten täyttyminen 5 §:ssä tarkoitetun tutkimuslaitoksen antamalla vaatimustenmukaisuusselvityksellä.

Liikenne- ja viestintävirastoon sovelletaan 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, mitä ajoneuvolain 86 §:n 2 momentissa säädetään hyväksyntäviranomaisesta.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tietoja 2 momentin 1 kohdan standardeista suomen ja ruotsin kielellä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

autoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan autoverolain (1482/1994) 21, 34 d ja 34 e §, sellaisina kuin ne ovat 21 § laissa 370/2018, 34 d § laissa 561/2016 ja 34 e § laeissa 561/2016, 1192/2016 ja 313/2018, seuraavasti:

21 §

Autoverosta on vapaa pelastusauto, sairausauto, eläinlääkintäauto sekä yksinomaan ruumiiden ja hautajaistoimintaan liittyvien kukkalaitteiden kuljetukseen käytettävä ruumisauto. Vapautumisen ehtoista annetaan tarkempia säännöksiä asetuksella.

Autoverosta on vapaa matkailuauto, jonka oma massa on vähintään 2 500 kilogrammaa ja jonka majoitustilan sisäkorkeus on vähintään 1,85 metriä alueella, jonka leveys on vähintään 0,4 metriä ja pituus vähintään 1,30 metriä auton pituussuunnassa mitattuna. Moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/858 säädettyjen varusteiden lisäksi auton majoitustilojen varustukseen tulee kuulua vähintään tukevasti kiinnitettynä kylmäsäilytystila ja majoitustilan lämmitin.

M₁-luokkaan kuuluva auto, jonka oma massa on vähintään 6 000 kilogrammaa, on verosta vapaa.

Verosta on vapaa L1-, L2-, L1e-, L2e- ja L6e-luokan ajoneuvo.

34 d §

Autoveroa palautetaan hakemuksesta, jos Suomessa verotettu ajoneuvo viedään maasta pysyvästi muualla kuin Suomessa käytettäväksi (*vientipalautus*). Veroa palautetaan se määrä, joka samanlaisesta ajoneuvosta kannettaisiin, jos se verotettaisiin käytettynä ajoneuvona ajankohdanta, jona ajoneuvo viedään Suomesta.

Veroa ei palauteta enempää kuin sitä on ajoneuvosta maksettu. Veroa ei myöskään palauteta siltä osin kuin ajoneuvon arvo tai ajoneuvosta suoritettava vero on noussut verotuksen jälkeen

tehdyn muutostyön tai varustelun takia. Jos veroa palautetaan ajoneuvosta, jonka veroa on alennettu tämän lain perusteella, palautettavaa määrää alennetaan sillä osuudella veron alennuksesta, joka kannettaisiin, jos ajoneuvo luovutettaisiin palautuksen hakemisen ajankohtana muuhun kuin alennettuun veroon oikeuttavaan käyttöön. Veroa ei palauteta ajoneuvosta, jota ei ole asianmukaisesti ilmoitettu verotettavaksi. Jos palautettava määrä olisi pienempi kuin 500 euroa, sitä ei palauteta. Veroa ei myöskään palauteta ajoneuvosta, jonka ensimmäisestä käyttöönotosta on vientiajankohtana kulunut vähintään 10 vuotta. Palautuksen edellytyksenä on, että ajoneuvo on käytön Suomessa päättyessä liikennekelpoisessa kunnossa. Palautuksen edellytyksenä on lisäksi, että ajoneuvo on Suomessa poistettu liikennekäytöstä ajoneuvolain 92 §:n mukaisesti.

Vientipalautusta saa hakea se, joka ajoneuvon omistajana vie ajoneuvon muualla kuin Suomessa käytettäväksi. Jos ajoneuvosta on maksettu 34 e §:ssä tarkoitettua ennakkopalautusta, vientipalautus maksetaan kuitenkin ennakkopalautuksen saajalle. Ennakkopalautus vähennetään vientipalautuksena maksettavasta määrästä. Jos ennakkopalautus on suurempi kuin vientipalautus, ylittävä osa peritään takaisin palautuksen saajalta.

Hakemus vientipalautuksesta on jätettävä veroviranomaiselle viimeistään 14 päivää ennen ajoneuvon vientiä. Palautuksen hakijan on annettava veroviranomaiselle mahdollisuus tarkastaa ajoneuvo ennen vientiä ja esitettävä tarvittava selvitys palautuksen edellytysten täyttymisestä.

Jos ajoneuvo, josta on palautettu veroa, rekisteröidään tai otetaan uudelleen käyttöön Suomessa, ajoneuvo verotetaan käytetyn ajoneuvon verotusta koskevien säännösten mukaisesti otamatta huomioon ajoneuvon aikaisempaa verotusta Suomessa. Jos palautuksen maksamisesta on kulunut vähemmän kuin kuusi kuukautta, ajoneuvon verotusarvona voidaan pitää vientipalautusta varten määriteltyä arvoa.

34 e §

Verovelvollinen voi hakea vientipalautusta ennakkoon (*ennakkopalautus*), jos ensimmäistä kertaa Suomessa käyttöön otettava ajoneuvo on tarkoitus käyttää Suomessa enintään viisi vuotta määräaikaisen vuokrasopimuksen perusteella. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija osoittaa, että vuokranantaja on sijoittautunut Euroopan talousalueelle ja sen liiketoimintana on ajoneuvojen säännöllinen vuokraus. Hakemus ennakkopalautuksesta on tehtävä veroviranomaiselle samalla kun ajoneuvosta annetaan veroilmoitus. Ennakkopalautuksena maksetaan se määrä, joka ajoneuvosta kannettaisiin veroa 11 b §:n 3 momentin mukaisesti laskettuna määräaikaisen vuokrasopimuksen päättyessä. Käytettynä maahantuodun ajoneuvon ennakkopalautus lasketaan 8 a §:n mukaisesta veron määrästä tekemällä siitä 11 b §:n 3 momentissa tarkoitettu vähennys.

Jos määräaikaista vuokrasopimusta, jonka perusteella on maksettu ennakkopalautusta, muutetaan, ennakkopalautuksen saajan tulee ilmoittaa veroviranomaiselle muutoksesta. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä vientipalautuksen ja ennakkopalautuksen hakemusmenettelystä, hakemuksessa annettavista tiedoista ja sen yhteydessä annettavista asiakirjoista sekä vuokrasopimuksen muuttamista koskevan ilmoitusvelvollisuuden ajankohdasta, sisällöstä ja toteuttamistavasta.

Jos vuokrasopimuksen muutoksen johdosta tai muutoin todetaan, että ennakkopalautusta on myönnetty liikaa, liikaa maksettu osa peritään takaisin palautuksensaajalta. Ennakkopalautus peritään kokonaan takaisin, jos ajoneuvoa käytetään Suomessa liikenteessä veroviranomaiselle ilmoitetun määräaikaisen sopimuksen päättymisen jälkeen tai ajoneuvosta ei ole haettu vientipalautusta kolmenkymmenen päivän kuluessa määräaikaisen sopimuksen päättymisestä. Ennakkopalautusta ei kuitenkaan peritä takaisin, jos ajoneuvo on romutettu tai muuten tuhoutunut ja tätä koskeva merkintä on tehty liikenneasioiden rekisteriin ajoneuvolain 92 §:n mukaisesti. Päätös ennakkopalautuksen takaisinperinnästä on tehtävä viimeistään vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolloin ajoneuvon veroviranomaiselle ilmoitettu määräaikainen vuokrasopimus päättyi. Tässä momentissa tarkoitetuissa tilanteissa takaisinperittävälle ennakkopalautukselle määrätään veronlisäystä noudattaen veronlisäyksestä ja viivekorosta annettua lakia (1556/1995).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain (971/2017) 4 §, sellaisena kuin se on laissa 961/2018, seuraavasti:

4 §

Muuntotuen myöntämisen edellytykset

Muuntotuki voidaan myöntää sellaiselle luonnolliselle henkilölle, joka vuosina 2018–2021 muuntaa henkilöauton kaasu- tai etanolikäyttöiseksi.

Avustus myönnetään, jos:

1) muunto kaasu- tai etanolikäyttöiseksi on suoritettu Liikenne- ja viestintäviraston ajoneuvolain (/) 7 §:n nojalla antaman auton ja sen perävaunun rakenteen muuttamista koskevan määräyksen mukaisesti;

2) liikenneasioiden rekisteriin merkitään henkilöauton joko toiseksi tai ainoaksi käyttövoimaksi kaasu; tai

3) muutokatsastuksessa bensiinikäyttöisen henkilöauton tietoihin lisätään merkintä siitä, että myös korkeaseosetanolio soveltuu auton käyttövoimaksi; ja

4) valtion talousarviossa avustuksen maksamista varten varattua määrärahaa on käytettävissä.

Muuntotukea voidaan maksaa vain yhden kerran samasta henkilöautosta. Samalle henkilölle muuntotukea voidaan myöntää enintään kerran kalenterivuodessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain (559/2012) 5 § seuraavasti:

5 §

Rangaistussäännökset

Joka

1) harjoittaa ammattimaista henkilöliikennettä henkilöautolla tai ajoneuvolain (/) 20 §:ssä tarkoitetulla N-luokan ajoneuvolla ilman taksiliikennesopimuksessa edellytettyä taksilupaa tai
2) harjoittaa taksiliikennettä vastoin taksiliikennesopimuksen 3 tai 4 artiklan määräyksiä,
on tuomittava *luvattomasta Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikenteen harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Joka laiminlyö taksiliikennesopimuksen 5 artiklan velvollisuudet rekisteröidä kuljetus taksamittariin, pitää asiakirjat autossa tai esittää asiakirjoja, on tuomittava *Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikennesopimuksen vastaisesta liikenneluparikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

liikenteen palveluista annetun lain 42 ja 44 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 42 ja 44 §, sellaisina kuin ne ovat
42 § laeissa 301/2018 ja 371/2019 sekä 44 § laeissa 301/2018 ja 984/2018, seuraavasti:

42 §

Tieliikenteen sosiaalilainsäädännön määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) ajo- ja lepoaika-asetuksella tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 3821/85 ja (EY) N:o 2135/98 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3820/85 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 561/2006;

2) ajopiirturiasetuksella tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 165/2014;

3) AETR-sopimuksella kansainvälisessä maantieliikenteessä toimivien miehistöjen tekemästä työstä tehtyä eurooppalaista sopimusta (SopS 66/1999) sellaisena kuin se on muutettuna 27–29 päivänä lokakuuta 2004 sekä 29 ja 30 päivänä lokakuuta 2008 (SopS 64/2010);

4) ajopiirturilla mekaanista ja digitaalista ajopiirturia;

5) ajopiirturikortilla digitaalisessa ajopiirturissa käytettävää korjaamo-, kuljettaja-, yritys- ja valvontakorttia;

6) yrityksellä sitä, joka suorittaa ajo- ja lepoaika-asetuksen soveltamisalaan kuuluvan kuljetuksen;

7) kuljettajalla sitä, joka kuljettaa ajoneuvoa tai on mukana ajoneuvossa toimiakseen tarvittaessa kuljettajana;

8) korjaamolla sitä, jolla on ajoneuvolain 144 §:ssä tarkoitettu lupa ajopiirturin asennukseen ja korjaukseen;

9) valvontaviranomaisella poliisia, Tullia, rajavartiolaitosta ja työsuojeluviranomaista;

10) yrittäjäkuljettajalla sitä, joka osallistuu ajo- ja lepoaika-asetuksessa tai AETR-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan kuljetustoiminnan harjoittamiseen tieliikenteessä, joka ei ole työsuhteessa ja jonka pääasiallisena ammattitoimintana on matkustajien tai tavaroiden kuljettaminen tieliikenteessä EU:n tavaraliikennelupa-asetuksessa tai kansainvälisen linja-autoliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä ja asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1073/2009, jäljempänä EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskeva asetus, tarkoitettulla tavalla yhteisön liikenneluvan nojalla taikka 3 §:ssä tarkoitettun luvan nojalla, ja:

a) joka työskentelee omaan lukuunsa;

b) jolla on vapaus järjestellä ammattitoimintaansa;

c) jonka tulot ovat suoraan riippuvaisia liikevoitosta; ja

d) jolla on vapaus pitää yksin tai yhteistyössä muiden kuljetusyrittäjien kanssa kauppasuhteita asiakkaisiin;

11) työajalla yrittäjäkuljettajan työn aloittamisen ja lopettamisen välistä tieliikenteen tehtäviin käytettyä aikaa, jolloin yrittäjäkuljettaja on työpaikallaan asiakkaan käytettävissä, ja tekee muita tehtäviä tai toimintoja kuin yleistä hallinnollista työtä, joka ei ole suoranaudessa yhteydessä kä-sillä olevaan kuljetustehtävään;

12) yhteenlasketulla työajalla yrittäjäkuljettajan tämän lain soveltamisalaan kuuluvien työtun-tien summaa siitä riippumatta, onko työ tehty yhdelle tai useammalle asiakkaalle;

13) työpaikalla:

a) yrittäjäkuljettajan omistaman yrityksen pääasiallisen toimipaikan sijaintipaikkaa;

b) ajoneuvoa, jota yrittäjäkuljettaja käyttää työtehtävää tehdessään;

c) muuta paikkaa, jossa harjoitetaan kuljetuksiin liittyvää toimintaa;

14) viikolla ajanjaksoa, joka alkaa maanantaina kello 00.00 ja päättyy kello 24.00 seuraavana sunnuntaina;

15) yöajalla kello 01.00 ja kello 05.00 välistä aikaa.

44 §

Ajopiirturikorttien myöntäminen

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää korjaamokortin hakijalle, jolle on myönnetty ajoneuvo-lain 144 §:ssä tarkoitettu lupa digitaalisen ajopiirturin asennukseen ja korjaukseen.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää kuljettajakortin hakijalle:

1) jolla on ajopiirturiasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun ajoneuvon ajo-oikeus;

2) jolla on ajopiirturiasetuksen 26 artiklan mukainen asuinpaikka Suomessa; sekä

3) jolla ei ole voimassa olevaa kuljettajakorttia tai joka on tehnyt hakemuksen kortin uusi-miseksi sen voimassaoloajan päättymisen vuoksi.

Kuljettajakortti myönnetään myös hakijalle, joka pyytää, että toisessa Euroopan unionin jä-senvaltiossa myönnetty kuljettajakortti vaihdetaan Suomessa ajopiirturiasetuksen 30 artiklassa säädettyllä tavalla.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää yrityskortin hakijalle, joka on merkitty Patentti- ja re-kisterihallituksen ja Verohallinnon ylläpitämään yritys- ja yhteisötietojärjestelmään.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta valvontakortin valvontaviranomaiselle.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ajopiirturikorttien hakemisesta ja uusimisesta, kortin haltijan ilmoitusvelvollisuudesta sekä korttien voimassaoloajasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

liikennevakuutuslain 2 ja 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikennevakuutuslain (460/2016) 2 ja 30 §, sellaisena kuin niistä on 2 § osaksi laissa 333/2018, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *ajoneuvolla* moottoriajoneuvoa, joka on tarkoitettu kulkemaan mekaanisella voimalla maata mutta ei raiteita pitkin, sekä kytkettyä tai irrallista perävaunua;
- 2) *direktiivillä* moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavasta vakuutuksesta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/103/EY;
- 3) *vakuutusyhtiöllä* vakuutusyhtiötä tai muuta vakuutusyritystä, joka on saanut toimiluvan harjoittaa direktiivissä tarkoitettua vakuutustoimintaa;
- 4) *vakuutuksenottajalla* sitä, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutussopimuksen;
- 5) *vakuutetulla* sitä, jonka hyväksi vakuutus on voimassa;
- 6) *liikennevahingolla* ajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä aiheutunutta henkilö- tai esinevahinkoa;
- 7) *rekisterillä* liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettua liikenneasioiden rekisteriä;
- 8) *ajoneuvon haltijalla* rekisteriin merkittyä ajoneuvon haltijaa tai, jos ajoneuvoa ei tarvitse merkitä rekisteriin, sitä henkilöä, jolle ajoneuvon hallinta on pysyvästi luovutettu;
- 9) *ajoneuvon pysyvällä kotipaikalla* valtiota, jossa ajoneuvossa oleva rekisterikilpi, vakuutuskilpi tai tunnistemerkki on annettu, tai jos näitä ei vaadita, sitä valtiota, jossa ajoneuvon haltijalla on pysyvä asuinpaikka, taikka jos rekisterikilpeä ei ole tai se on väärä tai laiton, sitä valtiota, jossa liikennevahinko on tapahtunut;
- 10) *liikennekäytöstä poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon väliaikaista liikennekäytöstä poistamista ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;
- 11) *lopullisella poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon lopullista poistamista liikennekäytöstä Suomessa ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;
- 12) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;
- 13) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;
- 14) *kansallisella toimistolla* erityisjärjestöä, joka on perustettu 25 päivänä tammikuuta 1949 annetun Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission sisämaan liikennekomitean tieliikenteen alakomitean suosituksen N:o 5 mukaisesti ja joka toimii niiden vakuutusyritysten yhteiselimenä, joilla on valtiossa toimilupa liikennevakuutusta käsittävän vakuutusliikkeen harjoittamiseen;
- 15) *vihreä kortti -järjestelmällä* vakuutuksenantajien kansallisten toimistojen hallinnoimaa kansainvälistä vakuutusjärjestelmää;

16) *vihreällä kortilla* kansainvälistä vakuutustodistusta, jonka vakuutusyhtiö antaa 14 kohdassa tarkoitetun suosituksen mukaisesti;

17) *korvauselimellä* direktiivin 10 artiklassa tarkoitettua korvauksen suorittamisesta vastuussa olevaa elintä;

18) *siirtoliikennevakuuksella* ajoneuvolain (/) 95 §:ssä tarkoitettua siirtolupaa varten annettua määräaikaista liikennevakuutusta;

19) *liikenneväylällä* yleistä ja yksityistä tietä, katua, rakennuskaavatietä, moottorikelkkailureittiä, toria sekä muuta yleiselle liikenteelle tarkoitettua tai yleisesti liikenteeseen käytettyä aluetta.

30 §

Ajoneuvon käyttökielto

Ajoneuvon, jonka vakuuttamisvelvollisuus on laiminlyöty, käyttö liikenteessä on kielletty. Viranomaisten toimivaltuuksista käyttökiellon valvonnassa säädetään ajoneuvolain 150 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

maastoliikennelain 3 ja 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maastoliikennelain (1710/1995) 3 ja 13 §, sellaisina kuin ne ovat 3 § osaksi laissa 1306/2018 ja 13 § osaksi laeissa 572/2014 ja 1306/2018, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *moottorikäyttöisellä ajoneuvolla* ajoneuvolain (/) 2 §:n 9 kohdassa tarkoitettua ajoneuvoa; ja
- 2) *maastolla* maa- aluetta ja jääpeitteistä vesialuetta, joka ei ole tie ja jota ei ole tarkoitettu moottoriajoneuvo-, kisko- tai ilmaluonteen käyttöön.

13 §

Moottorikelkkailureitti

Tässä laissa säädetyllä tavalla voidaan perustaa yleinen oikeus ajaa moottorikelkalla maastosta merkityllä erotetulla reitillä (*moottorikelkkailureitti*) lumipeitteen aikaan. Ajoneuvolain 24 §:n 2 momentissa tarkoitettu raskaalla moottorikelkalla saa ajaa tarkoitukseen soveltuvalla moottorikelkkailureitillä. Arvion moottorikelkkailureitin soveltuvuudesta raskaalla moottorikelkalla ajamiseen tekee 14 §:ssä tarkoitettu reitinpitäjä. Oikeus raskaalla moottorikelkalla ajamiseen moottorikelkkailureitillä osoitetaan moottorikelkkailureitti liikennemerkkiin asetettavalla lisäkilvellä.

Moottorikelkkailureitti on tieliikennelain 2 §:ssä määritelty tie, joka on tarkoitettu moottorikelkkaliikenteeseen. Moottorikelkkailureittiin voivat kuulua myös pysyvästi tarvittavat levähdysalueet ja reitin huoltoalueet.

Moottorikelkkailureitin perustamisesta ja lakkauttamisesta luonnonsuojelulaissa (1096/1996) tarkoitettu valtioneuvoston päätös kuuluu suojelualueella päättää Metsähallitus. Tämän luvun säännösten, lukuun ottamatta 20 ja 21 §:ää, sijasta näihin reitteihin sovelletaan Metsähallituksen päätöksessä määrättyjä ehtoja. Perustettaessa moottorikelkkailureittiä yksityiselle luonnonsuojelualueelle noudatetaan, mitä näiden alueiden perustamisesta säädetään luonnonsuojelulaissa.

Erämaalain (62/91) tarkoittamalle erämaa-alueelle voidaan perustaa moottorikelkkailureitti päättämällä siitä alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 1 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 224/2008, 462/2011, 348/2013, 257/2014, 671/2015, 451/2016, 470/2017, 1052/2018, 301/2019, 659/2019, 1111/2019, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädettyssä järjestyksessä pannaan täytäntöön seuraavat seuraamukset:

- 1) rikoslain (39/1889) 2 a luvun 3 §:n 1 momentin mukaisesti päiväsakoin vahvistettu sakko sekä uhkasakko, yhteisösakko, rikesakko ja kurinpitosakko (sakko);
- 2) kurinpitosakko, joksi poistumiskielto on sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain (255/2014) 84 §:n 1 momentin nojalla tai aresti mainitun lain 85 §:n 1 momentin nojalla muunnettu;
- 3) omaisuuteen tai rahamäärään kohdistuva menettämisseuraamus;
- 3 a) rikoslain 44 luvun 15 §:n 2 momentissa tarkoitettu eläimen tappamismääräys;
- 3 b) sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain (460/2003) 22 §:n 3 momentissa tarkoitettu verkkoviestin poistamis- ja hävittämismääräys;
- 4) rikokseen perustuva valtiolle tuomittu korvaus;
- 5) muussa kuin rikosasiassa valtiolle tuomittu korvaus, jos syyttäjä on esiintynyt siinä virkansa puolesta;
- 6) valtiolle tuomittu korvaus, joka perustuu sen varoista suoritettujen oikeudenkäyntiin liittyvien kustannusten korvaamiseen;
- 6 a) rikosuhrimaksu;
- 7) rikosvahinkolain (1204/2005) 31 §:n mukaiseen valtion takautumisoikeuteen perustuva saaminen vahingosta vastuussa olevalta ja saman lain 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuun takaisinperintää koskevaan päätökseen perustuva valtion saaminen korvauksen saajalta;
- 8) oikeudenkäymiskaaren 14 luvun 7 §:ssä tarkoitettu järjestyssakko;
- 9) vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetussa laissa (231/2007) tarkoitettu taloudellinen seuraamus sekä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetussa laissa (222/2008) tarkoitettu menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös;
- 10) työntekijöiden lähettämisestä annetun lain (447/2016) 24 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu taloudellista hallinnollista seuraamusta tai sakkoa koskeva päätös;
- 11) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 1 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 8 luvun 3 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;
- 12) luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95746/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 83 artiklassa tarkoitettu hallinnollinen seuraamusmaksu;

13) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 38 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 40 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

14) lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetun lain (657/2019) 13 §:ssä tarkoitettu lentoliikenteen harjoittajan seuraamusmaksu.

Siten kuin tässä laissa säädetään, pannaan täytäntöön myös merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettu öljypäästömaksu, tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) 9 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu, työsopimuslain (55/2001) 11 a luvun 3 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu, työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 35 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu, kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa annetun lain (658/2013) 6 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu, yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 49 §:ssä tarkoitettu rikkomusmaksu ja 51 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu, alkoholilain (1102/2017) 71 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu, siemenlain (600/2019) 35 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu, kasvinterveyslain (1110/2019) 26 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu ja ajoneuvolain (/) 154–156 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tieliikennelain (729/2018) 2 §:n 1 momentin 21 kohta, 55 §:n 3 momentti ja 175 §
seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

21) *ajoneuvolla* ajoneuvolaissa (/) tarkoitettua maalla kulkevaa laitetta, joka ei kulje kiskoilla;

55 §

Moottorikäyttöisen ajoneuvon tarpeettoman joutokäynnin kieltö

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kieltö ei koske ajoneuvolain 5 luvussa tarkoitettun katsastuksen osana toimitettavaan pakokaasumittaukseen odottavaa ajoneuvoa.

175 §

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskevan päätöksen tiedoksianto

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskeva päätös annetaan tiedoksi hallintolain 59 §:n mukaisena tavallisena tiedoksiantona. Jos ajoneuvon omistaja tai haltija on oikeushenkilö, päätös annetaan tiedoksi ajoneuvolain 78 §:ssä tarkoitettulle käyttövastaavalle.

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskeva päätös on lähetettävä viipymättä ja viimeistään 30 päivän kuluessa rikkomuksen tekopäivästä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Sanna Marin

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka

2.

Laki

ajokorttilain 58 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajokorttilain (386/2011) 58 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1081/2012 ja 387/2018, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

58 §

58 §

Sotilasajoneuvon kuljettaminen

Sotilasajoneuvon kuljettaminen

Moottorikäyttöisiä sotilasajoneuvoja saa kuljettaa asianomaisen ajoneuvotyypin kuljettamiseen vaadittavan kuljettajantutkinnon puolustusvoimissa suorittanut, jolla on puolustusvoimien ajokortti tai tämän lain mukainen Suomessa ajamaan oikeuttava ajokortti, tilapäistä ajokorttia lukuun ottamatta, ja sen lisäksi puolustusvoimien ajolupa. Puolustusministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset sotilasajoneuvon kuljettamisesta muun ajokortin kuin puolustusvoimien ajokortin perusteella. Pääesikunta voi lisäksi antaa tarkempia määräyksiä *ajoneuvolain (1090/2002) 1 §:n 5 momentissa tarkoitettujen erikois- ja panssariajoneuvojen ja 16 §:n 1 momentissa tarkoitettujen maastoajoneuvojen kuljettamiseen vaadittavista luvista.*

Mitä tässä laissa säädetään kuljettajantutkintojen sisällöstä sekä kuljettajan terveyden tilan vaatimuksista, sovelletaan myös puolustusvoimien ajokorttiin. Tarkemmat säännökset puolustusvoimien ajokortista ja ajoluvasta sekä niiden antamisesta, poisottamisesta, peruuttamisesta ja palauttamisesta annetaan puolustusministeriön asetuksella. Puolustusministeriön asetuksella säädetään lisäksi puolustusvoimien liikenneopettaja- ja kuljettajakoulutuksen sisällöstä, liikenneopettajan- ja

Moottorikäyttöisiä sotilasajoneuvoja saa kuljettaa asianomaisen ajoneuvotyypin kuljettamiseen vaadittavan kuljettajantutkinnon puolustusvoimissa suorittanut, jolla on puolustusvoimien ajokortti tai tämän lain mukainen Suomessa ajamaan oikeuttava ajokortti, tilapäistä ajokorttia lukuun ottamatta, ja sen lisäksi puolustusvoimien ajolupa. Puolustusministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset sotilasajoneuvon kuljettamisesta muun ajokortin kuin puolustusvoimien ajokortin perusteella. Pääesikunta voi lisäksi antaa tarkempia määräyksiä *ajoneuvolain 163 §:ssä tarkoitettujen sotilasajoneuvojen ja 24 §:n 1 momentissa tarkoitettujen maastoajoneuvojen kuljettamiseen vaadittavista luvista.*

Mitä tässä laissa säädetään kuljettajantutkintojen sisällöstä sekä kuljettajan terveyden tilan vaatimuksista, sovelletaan myös puolustusvoimien ajokorttiin. Tarkemmat säännökset puolustusvoimien ajokortista ja ajoluvasta sekä niiden antamisesta, poisottamisesta, peruuttamisesta ja palauttamisesta annetaan puolustusministeriön asetuksella. Puolustusministeriön asetuksella säädetään lisäksi puolustusvoimien liikenneopettaja- ja kuljettajakoulutuksen sisällöstä, liikenneopettajan- ja

Voimassa oleva laki

kuljettajantutkinnoista ja ajolupakoulutuksesta sekä kuljettajantutkintoja vastaanottavan ajoneuvotarkastajan pätevyysvaatimuksista.

Ehdotus

kuljettajantutkinnoista ja ajolupakoulutuksesta sekä kuljettajantutkintoja vastaanottavan ajoneuvotarkastajan pätevyysvaatimuksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

. .

3.

Laki

ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa annetun lain (1509/2011) 1 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 326/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Tarkoitus ja soveltamisala

Tällä lailla pannaan täytäntöön puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämisestä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/33/EY. Tätä lakia sovelletaan tieliikenteeseen tarkoitettujen moottoriajoneuvojen ja tieliikenteeseen tarkoitettulla moottoriajoneuvolla suoritettavien henkilöliikenteen kuljetuspalvelujen hankintoihin, jotka tehdään julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016), vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) tai liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) mukaisesti.

Ehdotus

1 §

Tarkoitus ja soveltamisala

Tällä lailla pannaan täytäntöön puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämisestä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/33/EY. Tätä lakia sovelletaan tieliikenteeseen tarkoitettujen moottoriajoneuvojen ja tieliikenteeseen tarkoitettulla moottoriajoneuvolla suoritettavien henkilöliikenteen kuljetuspalvelujen hankintoihin, jotka tehdään julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016), vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) tai liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) mukaisesti.

Voimassa oleva laki

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta ajoneuvolain (1090/2002) 1 §:n 5 momentissa tai 2 §:ssä tarkoitettujen ajoneuvojen hankintoihin.

Ehdotus

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta ajoneuvolain (/) 163 §:ssä tarkoitettujen sotilasajoneuvojen tai 1 §:n 5 ja 6 momentissa tarkoitettujen ajoneuvojen hankintoihin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

4.

Laki

ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain 3 ja 41 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain (957/2013) 3 ja 41 §, sellaisina kuin ne ovat laeissa 939/2018 ja 317/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *katsastuksella* ajoneuvolaissa (/) tarkoitettuja ajoneuvon katsastuksia;
- 3) *katsastajalla* henkilöä, jolla on oikeus suorittaa katsastuksia;
- 4) *kevyellä ajoneuvolla* M₁-luokan ajoneuvoa, jonka kokonaismassa on enintään 3,5 tonnia, sekä N₁-, L-, O₁- ja O₂-luokan ajoneuvoa ja maastoajoneuvoa;
- 5) *raskaalla ajoneuvolla* M₁-luokan ajoneuvoa, jonka kokonaismassa on yli 3,5 tonnia, sekä N₂-, N₃-, M₂-, M₃-, O₃-, O₄-, T- ja C-luokan ajoneuvoa, liikennetraktoria ja moottori-työkonetta;
- 6) *katsastuspalvelurekisterillä* Liikenne- ja viestintäviraston automaattisen tietojenkäsit-

Ehdotus

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *katsastuksella* ajoneuvolaissa (/) tarkoitettuja ajoneuvon katsastuksia;
- 2) *katsastajalla* henkilöä, jolla on oikeus suorittaa katsastuksia;
- 3) *kevyellä ajoneuvolla* M₁-luokan ajoneuvoa, jonka kokonaismassa on enintään 3,5 tonnia, sekä N₁-, L-, O₁- ja O₂-luokan ajoneuvoa ja maastoajoneuvoa;
- 4) *raskaalla ajoneuvolla* M₁-luokan ajoneuvoa, jonka kokonaismassa on yli 3,5 tonnia, sekä N₂-, N₃-, M₂-, M₃-, O₃-, O₄-, T- ja C-luokan ajoneuvoa, liikennetraktoria ja moottori-työkonetta;
- 5) *katsastuspalvelurekisterillä* Liikenne- ja viestintäviraston automaattisen tietojenkäsit-

telyn avulla pitämää julkista rekisteriä katsastusluvan haltijoista ja niiden katsastuspalveluihin liittyvistä asioista.

Edellä 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuista ajoneuvoluokista säädetään ajoneuvolaissa.

41 §

Katsastetun ajoneuvon tarkastus

Katsastustoimipaikan katsastustehtävien valvomiseksi Liikenne- ja viestintävirasto saa heti katsastuksen jälkeen suorittaa ajoneuvolle katsastusta vastaavan tarkastuksen tai osan siitä. Tarkastuksen suorittamiseksi Liikenne- ja viestintäviraston virkamies saa pysäyttää ajoneuvon ennen sen poistumista katsastustoimipaikalta. Liikenne- ja viestintävirasto voi käyttää tarkastuksessa apunaan yksityistä palvelun tuottajaa, joka täyttää 40 §:n 2 momentissa säädetyt vaatimukset. Tarkastus tulee suorittaa siten, että siitä aiheutuu uudelleen tarkastettavan ajoneuvon kuljettajalle mahdollisimman vähän vaivaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tarkastus saadaan suorittaa korvauksetta 1 momentissa tarkoitettujen katsastustoimipaikan tiloissa ja laitteita käyttäen. Tarkastukseen sovelletaan, mitä ajoneuvolaissa ja sen nojalla säädetään kyseisestä katsastuslajista.

Liikenne- ja viestintävirasto saa osallistua ajoneuvolaissa tarkoitettuun tekniseen tienvarsitarkastukseen, kun osallistumisen tarkoituksena on mainitun lain 70 §:ssä säädetyt tarkastuksen lisäksi valvoa katsastustoimipaikkojen katsastustehtäviä. Liikenne- ja viestintäviraston virkamies toimii tarkastuksessa ajoneuvon teknisenä asiantuntijana katsastuksen suorittamiseen oikeutetun henkilön asemesta. Liikenne- ja viestintäviraston virkamiehellä on tarkastuksessa sama toimivalta kuin ajoneuvolain 71 §:n mukaan katsastuksen suorittamiseen oikeutetulla henkilöllä.

Edellä 1–3 momentissa tarkoitetuissa tarkastuksissa Liikenne- ja viestintäviraston virkamiehellä on oltava viraston antama todistus oikeudesta suorittaa tarkastus. Todistus on

telyn avulla pitämää julkista rekisteriä katsastusluvan haltijoista ja niiden katsastuspalveluihin liittyvistä asioista.

Edellä 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuista ajoneuvoluokista säädetään ajoneuvolaissa.

41 §

Katsastetun ajoneuvon tarkastus

Katsastustoimipaikan katsastustehtävien valvomiseksi Liikenne- ja viestintävirasto saa heti katsastuksen jälkeen suorittaa ajoneuvolle katsastusta vastaavan tarkastuksen tai osan siitä. Tarkastuksen suorittamiseksi Liikenne- ja viestintäviraston virkamies saa pysäyttää ajoneuvon ennen sen poistumista katsastustoimipaikalta. Liikenne- ja viestintävirasto voi käyttää tarkastuksessa apunaan yksityistä palvelun tuottajaa, joka täyttää 40 §:n 2 momentissa säädetyt vaatimukset. Tarkastus tulee suorittaa siten, että siitä aiheutuu uudelleen tarkastettavan ajoneuvon kuljettajalle mahdollisimman vähän vaivaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tarkastus saadaan suorittaa korvauksetta 1 momentissa tarkoitettujen katsastustoimipaikan tiloissa ja laitteita käyttäen. Tarkastukseen sovelletaan, mitä ajoneuvolaissa ja sen nojalla säädetään kyseisestä katsastuslajista.

Liikenne- ja viestintävirasto saa osallistua ajoneuvolaissa tarkoitettuun tekniseen tienvarsitarkastukseen, kun osallistumisen tarkoituksena on mainitun lain 121 §:ssä säädetyt tarkastuksen lisäksi valvoa katsastustoimipaikkojen katsastustehtäviä. Liikenne- ja viestintäviraston virkamies toimii tarkastuksessa ajoneuvon teknisenä asiantuntijana katsastuksen suorittamiseen oikeutetun henkilön asemesta. Liikenne- ja viestintäviraston virkamiehellä on tarkastuksessa sama toimivalta kuin ajoneuvolain 122 §:n mukaan katsastuksen suorittamiseen oikeutetulla henkilöllä.

Edellä 1–3 momentissa tarkoitetuissa tarkastuksissa Liikenne- ja viestintäviraston virkamiehellä on oltava viraston antama todistus oikeudesta suorittaa tarkastus. Todistus on

Voimassa oleva laki

Ehdotus

pyydettyessä esitettävä tarkastettavan ajoneuvon kuljettajalle.

pyydettyessä esitettävä tarkastettavan ajoneuvon kuljettajalle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

5.

Laki

ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain (958/2013) 1 ja 2 §, sellaisina kuin niistä on laissa 941/2018, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Lain soveltamisala

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään *ajoneuvolaissa (1090/2002)* tarkoitetun ajoneuvojen yksittäishyväksynnän myöntämisestä ja yksittäishyväksynnän myöntäjien toiminnan valvonnasta.

Yksittäishyväksynnän sisällöstä ja yksittäishyväksynnässä noudatettavasta menettelystä sekä toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa yksittäishyväksytyt ajoneuvon hyväksynnän tunnustamisesta Suomessa säädetään ajoneuvolaissa ja sen nojalla.

Tässä laissa säädetään *ajoneuvolaissa (/)* tarkoitettujen ajoneuvojen kansallisen yksittäishyväksynnän myöntämisestä ja yksittäishyväksynnän myöntäjien toiminnan valvonnasta.

Yksittäishyväksynnän sisällöstä ja yksittäishyväksynnässä noudatettavasta menettelystä sekä toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa yksittäishyväksytyt ajoneuvon hyväksynnän tunnustamisesta Suomessa säädetään ajoneuvolaissa ja sen nojalla *sekä moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavallonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta annetussa*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/858.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *yksittäishyväksynnällä ajoneuvolain 3 §:n 9 kohdassa tarkoitettua menettelyä;*

2) *yksittäishyväksynnän myöntäjällä palvelun tarjoajaa, jonka kanssa Liikenne- ja viestintävirasto on tehnyt yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevan sopimuksen;*

3) *yksittäishyväksyjällä henkilöä, jolla on oikeus suorittaa yksittäishyväksyntöjä.*

Yksittäishyväksynnän myöntäjä voi tehdä yksittäishyväksynnän yhteydessä ajoneuvolain 50 e §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja tarkastuksia, mittauksia, laskelmia ja selvityksiä.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *yksittäishyväksynnällä ajoneuvolain 2 §:n 54 kohdassa tarkoitettua kansallista yksittäishyväksyntää;*

2) *yksittäishyväksynnän myöntäjällä palvelun tarjoajaa, jonka kanssa Liikenne- ja viestintävirasto on tehnyt yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevan sopimuksen;*

3) *yksittäishyväksyjällä henkilöä, jolla on oikeus suorittaa yksittäishyväksyntöjä.*

Yksittäishyväksynnän myöntäjä voi tehdä yksittäishyväksynnän yhteydessä ajoneuvolain 73 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja tarkastuksia, mittauksia, laskelmia ja selvityksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

6.

Laki

ajoneuvoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ajoneuvoverolain (1281/2003) 4 §:n 2 momentti sekä 4 a, 5, 6 ja 12 §, sellaisina kuin ne ovat 4 §:n 2 momentti laissa 133/2019, 4 a § laissa 235/2007, 5 ja 6 § osaksi laissa 235/2007 sekä 12 § osaksi laeissa 235/2007, 1402/2010 ja 307/2018, seuraavasti:

4 §

Veronalaiset ajoneuvot

4 §

Veronalaiset ajoneuvot

Auton alustalle rakennettua työkonetta ei katsota 1 momentissa tarkoitetuksi ajoneuvoksi, jos se on N₂- tai N₃-luokan ajoneuvo, joka on varustettu erityisillä välineillä työnteon varten ja jos sitä ei ole tarkoitettu muun tavaran kuin työssä tarpeellisten työvälineiden ja tarvikkeiden kuljettamiseen.

Auton alustalle rakennettua työkonetta ei katsota 1 momentissa tarkoitetuksi ajoneuvoksi. Auton alustalle rakennettuna työkonena pidetään työn tekemistä varten erityisellä laitteistolla varustettua N₂- tai N₃-luokan ajoneuvoa, jota ei käytetä eikä ole tarkoitettu käytettäväksi muun tavaran kuin työssä tarpeellisten materiaalien ja välineiden kuljettamiseen ja jossa on kuljettajan istuimen lisäksi enintään kaksi istuinta. Auton alustalle rakennettuna työkonena ei kuitenkaan pidetä ajoneuvoa, johon on kytketty muu kuin poltto- ja voiteluaineiden sekä työhön liittyvien varusteiden ja tarvikkeiden kuljetukseen käytettävä hinattava ajoneuvo.

4 a §

Liikennekäytöstä poistettu ajoneuvo

Ajoneuvoveroa ei kanneta ajoneuvosta, joka on poistettu liikennekäytöstä ajoneuvolain 66 c §:n mukaisesti.

Liikennekäytöstä poistettua ajoneuvoa saa käyttää ilman ajoneuvoveron maksuvelvollisuutta liikenteessä ainoastaan, jos:

- 1) ajoneuvo siirretään katsastukseen sille erikseen varattuna aikana ja edelleen katsastuksesta paikkaan, jossa ajoneuvoa säilytetään tai jossa se voidaan tarkoituksenmukaisesti korjata;
- 2) ajoneuvoa käytetään ajoneuvolain 66 c §:n nojalla säädetyn mukaisesti liikennekäytöstä poistopäivänä;
- 3) ajoneuvoa käytetään ajoneuvolain 66 f §:n mukaisesti ja siinä on koenumerokilvet;
- 4) ajoneuvoa käytetään ajoneuvolain 66 f §:n mukaisesti siirtoluvalla;
- 5) ajoneuvoa käytetään ajoneuvolain 66 §:n 2 momentin nojalla säädetyn mukaisesti ja siinä on vientikilvet.

4 a §

Liikennekäytöstä poistettu ajoneuvo

Ajoneuvoveroa ei kanneta ajoneuvosta, joka on poistettu liikennekäytöstä ajoneuvolain 92 §:n mukaisesti.

Liikennekäytöstä poistettua ajoneuvoa saa käyttää ilman ajoneuvoveron maksuvelvollisuutta liikenteessä ainoastaan, jos:

- 1) ajoneuvo siirretään katsastukseen sille erikseen varattuna aikana ja edelleen katsastuksesta paikkaan, jossa ajoneuvoa säilytetään tai jossa se voidaan tarkoituksenmukaisesti korjata;
- 2) ajoneuvoa käytetään ajoneuvolain 92 §:n nojalla säädetyn mukaisesti liikennekäytöstä poistopäivänä;
- 3) ajoneuvoa käytetään ajoneuvolain 95 §:n mukaisesti ja siinä on koenumerokilvet;
- 4) ajoneuvoa käytetään ajoneuvolain 95 §:n mukaisesti siirtoluvalla;
- 5) ajoneuvoa käytetään ajoneuvolain 91 §:n mukaisesti ja siinä on vientikilvet.

*Verovelvollinen**Verovelvollinen*

Ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja tai rekisteriin merkitty haltija on velvollinen suorittamaan ajoneuvosta ajoneuvoveroa rekisteriin merkityltä omistus- tai haltijuusajaltaan. Jos rekisteriin on merkitty sekä omistaja että haltija, haltija on verovelvollinen. Jos verovelvollisia on enemmän kuin yksi, he ovat yhteisvastuussa veron suorittamisesta.

Jos liikenteessä käytetään liikennekäytöstä poistettua taikka rekisteröimätöntä ajoneuvoa tai rekisteriin merkitty tieto on virheellinen, verovelvollinen on se, jonka olisi tullut olla ajoneuvolain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti merkittynä rekisteriin ajoneuvon omistajaksi tai haltijaksi. Jollei omistajaa tai haltijaa voida osoittaa tai jos liikennekäytöstä poistettua tai rekisteröimätöntä ajoneuvoa on käytetty omistajan tai haltijan suostumuksetta, verovelvollinen on se, jonka käytössä ajoneuvon on katsottava olleen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna verovelvollisena pidetään myös ajoneuvon omistajaa, joka ei ole rekisteröitynyt, vaikka ajoneuvon edellinen omistaja on tehnyt ajoneuvolain 64 §:n nojalla säädetyn mukaisen ilmoituksen rekisteriin. Jos ajoneuvon omistaja on laiminlyönyt rekisteröinnin ja ajoneuvon nimiinsä rekisteröinyt omistaja on ottanut vastatakseen verosta, verovelvollisuus määräytyy 6 §:n mukaisesti. Jos ajoneuvon nimiinsä rekisteröivä omistaja ei ota vastatakseen verosta, verovelvollisuus määräytyy 1 momentin mukaisesti.

Yhteisvastuullisista verovelvollisista vero maksuunpannaan ajoneuvon rekisteriin ensimmäiseksi omistajaksi tai haltijaksi merkitylle henkilölle. Jos veroa ei saada perityksi ensimmäiseksi merkityltä verovelvolliselta tai jos maksuunpanon muutokseen on muu erityinen syy, vero maksuunpannaan muulle yhteisvastuulliselle verovelvolliselle.

Ajoneuvon rikoksella haltuunsa saanut henkilö on velvollinen suorittamaan veron ajalta, jolta ajoneuvon omistajalle tai haltijalle on myönnetty vapautus verosta 19 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla.

Ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja tai rekisteriin merkitty haltija on velvollinen suorittamaan ajoneuvosta ajoneuvoveroa rekisteriin merkityltä omistus- tai haltijuusajaltaan. Jos rekisteriin on merkitty sekä omistaja että haltija, haltija on verovelvollinen. Jos verovelvollisia on enemmän kuin yksi, he ovat yhteisvastuussa veron suorittamisesta.

Jos liikenteessä käytetään liikennekäytöstä poistettua taikka rekisteröimätöntä ajoneuvoa tai rekisteriin merkitty tieto on virheellinen, verovelvollinen on se, jonka olisi tullut olla ajoneuvolain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti merkittynä rekisteriin ajoneuvon omistajaksi tai haltijaksi. Jollei omistajaa tai haltijaa voida osoittaa tai jos liikennekäytöstä poistettua tai rekisteröimätöntä ajoneuvoa on käytetty omistajan tai haltijan suostumuksetta, verovelvollinen on se, jonka käytössä ajoneuvon on katsottava olleen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna verovelvollisena pidetään myös ajoneuvon omistajaa, joka ei ole rekisteröitynyt, vaikka ajoneuvon edellinen omistaja on tehnyt ajoneuvolain 75 §:n nojalla säädetyn mukaisen ilmoituksen rekisteriin. Jos ajoneuvon omistaja on laiminlyönyt rekisteröinnin ja ajoneuvon nimiinsä rekisteröinyt omistaja on ottanut vastatakseen verosta, verovelvollisuus määräytyy 6 §:n mukaisesti. Jos ajoneuvon nimiinsä rekisteröivä omistaja ei ota vastatakseen verosta, verovelvollisuus määräytyy 1 momentin mukaisesti.

Yhteisvastuullisista verovelvollisista vero maksuunpannaan ajoneuvon rekisteriin ensimmäiseksi omistajaksi tai haltijaksi merkitylle henkilölle. Jos veroa ei saada perityksi ensimmäiseksi merkityltä verovelvolliselta tai jos maksuunpanon muutokseen on muu erityinen syy, vero maksuunpannaan muulle yhteisvastuulliselle verovelvolliselle.

Ajoneuvon rikoksella haltuunsa saanut henkilö on velvollinen suorittamaan veron ajalta, jolta ajoneuvon omistajalle tai haltijalle on myönnetty vapautus verosta 19 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla.

6 §

Verosta vastattavaksi ottaminen

Kun ajoneuvo luovutetaan, luovutuksensaaja voi ottaa vastatakseen verosta myös siltä ajalta, jonka ajoneuvo on ollut sellaisen henkilön omistuksessa, joka on laiminlyönyt ajoneuvolain 64 §:ssä säädetyn rekisteriilmoituksen omistusoikeuden siirtymisestä. Menettelystä ja veronkannosta verosta vastattavaksi otettaessa säädetään 16 §:ssä.

Jos luovutuksensaaja ottaa vastatakseen verosta I momentin mukaisesti ja suorittaa veron, luovuttaja vapautuu verovelvollisuudesta. Jos luovutuksensaaja ilmoittaa, ettei hän ota vastatakseen verosta, häntä ja ajoneuvon luovuttajaa pidetään verovelvollisena omistusajaltaan siten kuin 5 ja 8 §:ssä säädetään.

12 §

Verosta vapaat ajoneuvot

Ajoneuvoverosta ovat vapaat:

- 1) ajoneuvolain 66 a §:n nojalla säädetyn mukaisesti C- tai CD-tunnuksella rekisteröity ajoneuvo;
- 2) Euroopan yhteisöjen Suomessa sijaitsevien toimielinten omistamat tai hallitsemat ajoneuvot tai muun kansainvälisen sopimuksen perusteella verosta vapaat ajoneuvot;
- 3) ajoneuvot, jotka on katsastettu ja rekisteröity ajoneuvolain 24 §:n mukaiseksi museoajoneuvoksi;
- 4) pelastus- ja sairausautot;
- 5) linja-autot (M₂- ja M₃-luokka);
- 6) puolustusvoimien yksin omistamat ja hallitsemat sotilasajoneuvot, joita ei ole merkitty rekisteriin;

6 §

Verosta vastattavaksi ottaminen

Kun ajoneuvo luovutetaan, luovutuksensaaja voi ottaa vastatakseen verosta myös siltä ajalta, jonka ajoneuvo on ollut sellaisen henkilön omistuksessa, joka on laiminlyönyt ajoneuvolain 75 §:ssä säädetyn rekisteri-ilmoituksen omistusoikeuden siirtymisestä. Menettelystä ja veronkannosta verosta vastattavaksi otettaessa säädetään 16 §:ssä.

Jos luovutuksensaaja ottaa vastatakseen verosta I momentin mukaisesti ja suorittaa veron, luovuttaja vapautuu verovelvollisuudesta. Jos luovutuksensaaja ilmoittaa, ettei hän ota vastatakseen verosta, häntä ja ajoneuvon luovuttajaa pidetään verovelvollisena omistusajaltaan siten kuin 5 ja 8 §:ssä säädetään.

12 §

Verosta vapaat ajoneuvot

Ajoneuvoverosta ovat vapaat:

- 1) ajoneuvolain 86 §:n nojalla säädetyn mukaisesti C- tai CD-tunnuksella rekisteröity ajoneuvo;
- 2) Euroopan yhteisöjen Suomessa sijaitsevien toimielinten omistamat tai hallitsemat ajoneuvot tai muun kansainvälisen sopimuksen perusteella verosta vapaat ajoneuvot;
- 3) ajoneuvot, jotka on katsastettu ja rekisteröity ajoneuvolain 36 §:n mukaiseksi museoajoneuvoksi;
- 4) pelastus- ja sairausautot;
- 5) linja-autot (M₂- ja M₃-luokka);
- 6) puolustusvoimien yksin omistamat ja hallitsemat sotilasajoneuvot, joita ei ole merkitty rekisteriin;
- 7) ajoneuvolain 91 §:n mukaisesti maastavientiä varten vientirekisteröidyt ajoneuvot;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7) ajoneuvolain 66 §:n 2 momentin nojalla säädetyn mukaisesti maastavientiä varten vientirekisteröidyt ajoneuvot;

8) ajoneuvolain 66 f §:n mukaisesti Suomessa tilapäisesti käytettävät ajoneuvot;

9) ajoneuvolain 66 f §:n mukaisesti käytettävät ajoneuvot, joissa on koenumeroilvet;

10) ajoneuvolain 66 f §:n mukaisesti siirtoluvan saaneet ajoneuvot;

11) moottoriajoneuvot, joissa käytetään pääasiallisesti puu- tai turveperusteista polttoainetta; ja

12) henkilö- ja pakettiautot sekä erikoisautot, joista verovelvollisena on ja joita käyttää valtio tai sen laitos, lukuun ottamatta valtion liikelaitoksista annetussa laissa (1185/2002) tarkoitetun liikelaitoksen ajoneuvoja.

8) ajoneuvolain 95 §:n mukaisesti Suomessa tilapäisesti käytettävät ajoneuvot;

9) ajoneuvolain 95 §:n mukaisesti käytettävät ajoneuvot, joissa on koenumeroilvet;

10) ajoneuvolain 95 §:n mukaisesti siirtoluvan saaneet ajoneuvot;

11) moottoriajoneuvot, joissa käytetään pääasiallisesti puu- tai turveperusteista polttoainetta; ja

12) henkilö- ja pakettiautot sekä erikoisautot, joista verovelvollisena on ja joita käyttää valtio tai sen laitos, lukuun ottamatta valtion liikelaitoksista annetussa laissa (1062/2010) tarkoitetun liikelaitoksen ajoneuvoja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

7.

Laki

alkolukkolain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan alkolukkolain (730/2016) 3 § sellaisena kuin se on laissa 944/2018, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Alkolukon mallin hyväksyntä

Alkolukon mallin hyväksyntä

Alkolukon saattaminen markkinoille ja käyttöön ottaminen on kielletty, jos Liikenne-

Alkolukon saattaminen markkinoille ja käyttöön ottaminen on kielletty, jos Liikenne-

Voimassa oleva laki

ja viestintävirasto ei ole hyväksynyt alkolukon mallia.

Liikenne- ja viestintäviraston on hyväksytävä alkolukon malli, jos se täyttää:

1) standardin SFS-EN 50436-1 tai SFS-EN 50436-2 taikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa säädetty mainitun standardin tasoa vastaavat kansalliset vaatimukset; ja

2) ajoneuvolain (1090/2002) ja sen nojalla annettujen säännösten ajoneuvoon asennettavia laitteita koskevat tekniset vaatimukset.

Alkolukon mallin hyväksyntää hakevan tulee hakemuksessaan osoittaa 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten täyttyminen 5 §:ssä tarkoitetun tutkimuslaitoksen antamalla vaatimustenmukaisuusselvityksellä.

Liikenne- ja viestintävirastoon sovelletaan 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, mitä ajoneuvolain 49 §:n 2 momentissa säädetään tyyppi hyväksyntäviranomaisesta.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tietoja 2 momentin 1 kohdan standardeista suomen ja ruotsin kielellä.

Ehdotus

ja viestintävirasto ei ole hyväksynyt alkolukon mallia.

Liikenne- ja viestintäviraston on hyväksytävä alkolukon malli, jos se täyttää:

1) standardin SFS-EN 50436-1 tai SFS-EN 50436-2 taikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa säädetty mainitun standardin tasoa vastaavat kansalliset vaatimukset; ja

2) moottoriajoneuvojen ja niiden perävaijien sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/858, kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 168/2013 tai maa- ja metsätaloudessa käytettävien ajoneuvojen hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 167/2013 mukaiset ajoneuvoon asennettavia laitteita koskevat tekniset vaatimukset.

Alkolukon mallin hyväksyntää hakevan tulee hakemuksessaan osoittaa 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten täyttyminen 5 §:ssä tarkoitetun tutkimuslaitoksen antamalla vaatimustenmukaisuusselvityksellä.

Liikenne- ja viestintävirastoon sovelletaan 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, mitä ajoneuvolain 86 §:n 2 momentissa säädetään hyväksyntäviranomaisesta.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tietoja 2 momentin 1 kohdan standardeista suomen ja ruotsin kielellä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

8.

Laki

autoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan autoverolain (1482/1994) 21, 34 d ja 34 e §, sellaisina kuin ne ovat 21 § laissa 370/2018, 34 d § laissa 561/2016 ja 34 e § laeissa 561/2016, 1192/2016 ja 313/2018, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 §

Autoverosta on vapaa pelastusauto, sairausauto, eläinlääkintäauto sekä yksinomaan ruumiiden ja hautajaistoimintaan liittyvien kulkalaitteiden kuljetukseen käytettävä ruumisauto. Vapautumisen ehdoista annetaan tarkempia säännöksiä asetuksella.

Autoverosta on vapaa matkailuauto, jonka oma massa on vähintään 2 500 kilogrammaa ja jonka majoitustilan sisäkorkeus on vähintään 1,85 metriä alueella, jonka leveys on vähintään 0,4 metriä ja pituus vähintään 1,30 metriä auton pituussuunnassa mitattuna. *Ajoneuvolain 22 §:ssä säädettyjen varusteiden lisäksi auton majoitustilojen varustukseen tulee kuulua vähintään tukevasti kiinnitettynä kylmäsäilytystila ja majoitustilan lämmitin.*

21 §

Autoverosta on vapaa pelastusauto, sairausauto, eläinlääkintäauto sekä yksinomaan ruumiiden ja hautajaistoimintaan liittyvien kulkalaitteiden kuljetukseen käytettävä ruumisauto. Vapautumisen ehdoista annetaan tarkempia säännöksiä asetuksella.

Autoverosta on vapaa matkailuauto, jonka oma massa on vähintään 2 500 kilogrammaa ja jonka majoitustilan sisäkorkeus on vähintään 1,85 metriä alueella, jonka leveys on vähintään 0,4 metriä ja pituus vähintään 1,30 metriä auton pituussuunnassa mitattuna. *Moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/858 säädettyjen varusteiden lisäksi auton majoitustilojen varustukseen tulee kuulua vähintään tukevasti kiinnitettynä kylmäsäilytystila ja majoitustilan lämmitin.*

Voimassa oleva laki

M₁-luokkaan kuuluva auto, jonka oma massa on vähintään 6 000 kilogrammaa, on verosta vapaa.

Verosta on vapaa L1-, L2-, L1e-, L2e- ja L6e-luokan ajoneuvo.

34 d §

Autoveroa palautetaan hakemuksesta, jos Suomessa verotettu ajoneuvo viedään maasta pysyvästi muualla kuin Suomessa käytettäväksi (*vientipalautus*). Veroa palautetaan se määrä, joka samanlaisesta ajoneuvosta kannettaisiin, jos se verotettaisiin käytettynä ajoneuvona ajankohtana, jona ajoneuvo viedään Suomesta.

Veroa ei palauteta enempää kuin sitä on ajoneuvosta maksettu. Veroa ei myöskään palauteta siltä osin kuin ajoneuvon arvo tai ajoneuvosta suoritettava vero on noussut verotuksen jälkeen tehdyn muutostyön tai varustelun takia. Jos veroa palautetaan ajoneuvosta, jonka veroa on alennettu tämän lain perusteella, palautettava määrä alennetaan sillä osuudella veron alennuksesta, joka kannettaisiin, jos ajoneuvo luovutettaisiin palautuksen hakemisen ajankohtana muuhun kuin alennettuun veroon oikeuttavaan käyttöön. Veroa ei palauteta ajoneuvosta, jota ei ole asianmukaisesti ilmoitettu verotettavaksi. Jos palautettava määrä olisi pienempi kuin 500 euroa, sitä ei palauteta. Veroa ei myöskään palauteta ajoneuvosta, jonka ensimmäisestä käyttöönotosta on vientiajankohtana kulunut vähintään 10 vuotta. Palautuksen edellytyksenä on, että ajoneuvo on käytön Suomessa päättyessä liikennekelpoisessa kunnossa. Palautuksen edellytyksenä on lisäksi, että ajoneuvo on Suomessa poistettu liikennekäytöstä ajoneuvolain 66 c §:n mukaisesti.

Vientipalautusta saa hakea se, joka ajoneuvon omistajana vie ajoneuvon muualla kuin Suomessa käytettäväksi. Jos ajoneuvosta on maksettu 34 e §:ssä tarkoitettua ennakkopalautusta, vientipalautus maksetaan kuitenkin ennakkopalautuksen saajalle. Ennakkopalautus vähennetään vientipalautuksena maksettavasta määrästä. Jos ennakkopalautus on suurempi kuin vientipalautus, ylittävä osa peritään takaisin palautuksen saajalta.

Ehdotus

M₁-luokkaan kuuluva auto, jonka oma massa on vähintään 6 000 kilogrammaa, on verosta vapaa.

Verosta on vapaa L1-, L2-, L1e-, L2e- ja L6e-luokan ajoneuvo.

34 d §

Autoveroa palautetaan hakemuksesta, jos Suomessa verotettu ajoneuvo viedään maasta pysyvästi muualla kuin Suomessa käytettäväksi (*vientipalautus*). Veroa palautetaan se määrä, joka samanlaisesta ajoneuvosta kannettaisiin, jos se verotettaisiin käytettynä ajoneuvona ajankohtana, jona ajoneuvo viedään Suomesta.

Veroa ei palauteta enempää kuin sitä on ajoneuvosta maksettu. Veroa ei myöskään palauteta siltä osin kuin ajoneuvon arvo tai ajoneuvosta suoritettava vero on noussut verotuksen jälkeen tehdyn muutostyön tai varustelun takia. Jos veroa palautetaan ajoneuvosta, jonka veroa on alennettu tämän lain perusteella, palautettava määrä alennetaan sillä osuudella veron alennuksesta, joka kannettaisiin, jos ajoneuvo luovutettaisiin palautuksen hakemisen ajankohtana muuhun kuin alennettuun veroon oikeuttavaan käyttöön. Veroa ei palauteta ajoneuvosta, jota ei ole asianmukaisesti ilmoitettu verotettavaksi. Jos palautettava määrä olisi pienempi kuin 500 euroa, sitä ei palauteta. Veroa ei myöskään palauteta ajoneuvosta, jonka ensimmäisestä käyttöönotosta on vientiajankohtana kulunut vähintään 10 vuotta. Palautuksen edellytyksenä on, että ajoneuvo on käytön Suomessa päättyessä liikennekelpoisessa kunnossa. Palautuksen edellytyksenä on lisäksi, että ajoneuvo on Suomessa poistettu liikennekäytöstä ajoneuvolain 92 §:n mukaisesti.

Vientipalautusta saa hakea se, joka ajoneuvon omistajana vie ajoneuvon muualla kuin Suomessa käytettäväksi. Jos ajoneuvosta on maksettu 34 e §:ssä tarkoitettua ennakkopalautusta, vientipalautus maksetaan kuitenkin ennakkopalautuksen saajalle. Ennakkopalautus vähennetään vientipalautuksena maksettavasta määrästä. Jos ennakkopalautus on suurempi kuin vientipalautus, ylittävä osa peritään takaisin palautuksen saajalta.

Hakemus vientipalautuksesta on jätettävä veroviranomaiselle viimeistään 14 päivää ennen ajoneuvon vientiä. Palautuksen hakijan on annettava veroviranomaiselle mahdollisuus tarkastaa ajoneuvo ennen vientiä ja esitettävä tarvittava selvitys palautuksen edellytysten täyttymisestä.

Jos ajoneuvo, josta on palautettu veroa, rekisteröidään tai otetaan uudelleen käyttöön Suomessa, ajoneuvo verotetaan käytetyn ajoneuvon verotusta koskevien säännösten mukaisesti ottamatta huomioon ajoneuvon aikaisempaa verotusta Suomessa. Jos palautuksen maksamisesta on kulunut vähemmän kuin kuusi kuukautta, ajoneuvon verotusarvona voidaan pitää vientipalautusta varten määriteltyä arvoa.

34 e §

Verovelvollinen voi hakea vientipalautusta ennakkoon (*ennakkopalautus*), jos ensimmäistä kertaa Suomessa käyttöön otettavaa ajoneuvoa on tarkoitus käyttää Suomessa enintään viisi vuotta määräaikaisen vuokrasopimuksen perusteella. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija osoittaa, että vuokranantaja on sijoittautunut Euroopan talousalueelle ja sen liiketoimintana on ajoneuvojen säännöllinen vuokraus. Hakemus ennakkopalautuksesta on tehtävä veroviranomaiselle samalla kun ajoneuvosta annetaan veroilmoitus. Ennakkopalautuksena maksetaan se määrä, joka ajoneuvosta kannettaisiin veroa 11 b §:n 3 momentin mukaisesti laskettuna määräaikaisen vuokrasopimuksen päättyessä. Käytettynä maahantuodun ajoneuvon ennakkopalautus lasketaan 8 a §:n mukaisesta veron määrästä tekemällä siitä 11 b §:n 3 momentissa tarkoitettu vähennys.

Jos määräaikaista vuokrasopimusta, jonka perusteella on maksettu ennakkopalautusta, muutetaan, ennakkopalautuksen saajan tulee ilmoittaa veroviranomaiselle muutoksesta. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä vientipalautuksen ja ennakkopalautuksen hakemusmenettelystä, hakemuksessa annettavista tiedoista ja sen yhteydessä annettavista

Hakemus vientipalautuksesta on jätettävä veroviranomaiselle viimeistään 14 päivää ennen ajoneuvon vientiä. Palautuksen hakijan on annettava veroviranomaiselle mahdollisuus tarkastaa ajoneuvo ennen vientiä ja esitettävä tarvittava selvitys palautuksen edellytysten täyttymisestä.

Jos ajoneuvo, josta on palautettu veroa, rekisteröidään tai otetaan uudelleen käyttöön Suomessa, ajoneuvo verotetaan käytetyn ajoneuvon verotusta koskevien säännösten mukaisesti ottamatta huomioon ajoneuvon aikaisempaa verotusta Suomessa. Jos palautuksen maksamisesta on kulunut vähemmän kuin kuusi kuukautta, ajoneuvon verotusarvona voidaan pitää vientipalautusta varten määriteltyä arvoa.

34 e §

Verovelvollinen voi hakea vientipalautusta ennakkoon (*ennakkopalautus*), jos ensimmäistä kertaa Suomessa käyttöön otettavaa ajoneuvoa on tarkoitus käyttää Suomessa enintään viisi vuotta määräaikaisen vuokrasopimuksen perusteella. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija osoittaa, että vuokranantaja on sijoittautunut Euroopan talousalueelle ja sen liiketoimintana on ajoneuvojen säännöllinen vuokraus. Hakemus ennakkopalautuksesta on tehtävä veroviranomaiselle samalla kun ajoneuvosta annetaan veroilmoitus. Ennakkopalautuksena maksetaan se määrä, joka ajoneuvosta kannettaisiin veroa 11 b §:n 3 momentin mukaisesti laskettuna määräaikaisen vuokrasopimuksen päättyessä. Käytettynä maahantuodun ajoneuvon ennakkopalautus lasketaan 8 a §:n mukaisesta veron määrästä tekemällä siitä 11 b §:n 3 momentissa tarkoitettu vähennys.

Jos määräaikaista vuokrasopimusta, jonka perusteella on maksettu ennakkopalautusta, muutetaan, ennakkopalautuksen saajan tulee ilmoittaa veroviranomaiselle muutoksesta. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä vientipalautuksen ja ennakkopalautuksen hakemusmenettelystä, hakemuksessa annettavista tiedoista ja sen yhteydessä annettavista

asiakirjoista sekä vuokrasopimuksen muuttamista koskevan ilmoitusvelvollisuuden ajankohdasta, sisällöstä ja toteuttamistavasta.

Jos vuokrasopimuksen muutoksen johdosta tai muutoin todetaan, että ennakkopalautusta on myönnetty liikaa, liikaa maksettu osa peritään takaisin palautuksensaajalta. Ennakkopalautus peritään kokonaan takaisin, jos ajoneuvoa käytetään Suomessa liikenteessä veroviranomaiselle ilmoitetun määräaikaisen sopimuksen päättymisen jälkeen tai ajoneuvosta ei ole haettu vientipalautusta kolmenkymmenen päivän kuluessa määräaikaisen sopimuksen päättymisestä. Ennakkopalautusta ei kuitenkaan peritä takaisin, jos ajoneuvo on romutettu tai muuten tuhoutunut ja tätä koskeva merkintä on tehty liikenneasioiden rekisteriin ajoneuvolain 66 e §:n mukaisesti. Päätös ennakkopalautuksen takaisinperinnästä on tehtävä viimeistään vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolloin ajoneuvon veroviranomaiselle ilmoitettu määräaikainen vuokrasopimus päättyi. Tässä momentissa tarkoitetuissa tilanteissa takaisinperittävälle ennakkopalautukselle määrätään veronlisäystä noudattaen veronlisäyksestä ja viivekorosta annettua lakia (1556/1995).

asiakirjoista sekä vuokrasopimuksen muuttamista koskevan ilmoitusvelvollisuuden ajankohdasta, sisällöstä ja toteuttamistavasta.

Jos vuokrasopimuksen muutoksen johdosta tai muutoin todetaan, että ennakkopalautusta on myönnetty liikaa, liikaa maksettu osa peritään takaisin palautuksensaajalta. Ennakkopalautus peritään kokonaan takaisin, jos ajoneuvoa käytetään Suomessa liikenteessä veroviranomaiselle ilmoitetun määräaikaisen sopimuksen päättymisen jälkeen tai ajoneuvosta ei ole haettu vientipalautusta kolmenkymmenen päivän kuluessa määräaikaisen sopimuksen päättymisestä. Ennakkopalautusta ei kuitenkaan peritä takaisin, jos ajoneuvo on romutettu tai muuten tuhoutunut ja tätä koskeva merkintä on tehty liikenneasioiden rekisteriin ajoneuvolain 94 §:n mukaisesti. Päätös ennakkopalautuksen takaisinperinnästä on tehtävä viimeistään vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolloin ajoneuvon veroviranomaiselle ilmoitettu määräaikainen vuokrasopimus päättyi. Tässä momentissa tarkoitetuissa tilanteissa takaisinperittävälle ennakkopalautukselle määrätään veronlisäystä noudattaen veronlisäyksestä ja viivekorosta annettua lakia (1556/1995).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

9.

Laki

henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain (971/2017) 4 §, sellaisena kuin se on laissa 961/2018, seuraavasti:

Muuntotuen myöntämisen edellytykset

Muuntotuen myöntämisen edellytykset

Muuntotuki voidaan myöntää sellaiselle luonnolliselle henkilölle, joka vuosina 2018–2021 muuntaa henkilöauton kaasu- tai etanolikäyttöiseksi.

Avustus myönnetään, jos:

1) muunto kaasu- tai etanolikäyttöiseksi on suoritettu Liikenne- ja viestintäviraston *ajoneuvolain (1090/2002) 7 §:n* nojalla antaman auton ja sen perävaunun rakenteen muuttamista koskevan määräyksen mukaisesti;

2) liikenneasioiden rekisteriin merkitään henkilöauton joko toiseksi tai ainoaksi käyttövoimaksi kaasu; tai

3) muutoskatsastuksessa bensiinikäyttöisen henkilöauton tietoihin lisätään merkintä siitä, että myös korkeaseosetanoli soveltuu auton käyttövoimaksi; ja

4) valtion talousarviossa avustuksen maksamista varten varattua määrärahaa on käytettävissä.

Muuntotukea voidaan maksaa vain yhden kerran samasta henkilöautosta. Samalle henkilölle muuntotukea voidaan myöntää enintään kerran kalenterivuodessa.

Muuntotuki voidaan myöntää sellaiselle luonnolliselle henkilölle, joka vuosina 2018–2021 muuntaa henkilöauton kaasu- tai etanolikäyttöiseksi.

Avustus myönnetään, jos:

1) muunto kaasu- tai etanolikäyttöiseksi on suoritettu Liikenne- ja viestintäviraston *ajoneuvolain (/) 7 §:n* nojalla antaman auton ja sen perävaunun rakenteen muuttamista koskevan määräyksen mukaisesti;

2) liikenneasioiden rekisteriin merkitään henkilöauton joko toiseksi tai ainoaksi käyttövoimaksi kaasu; tai

3) muutoskatsastuksessa bensiinikäyttöisen henkilöauton tietoihin lisätään merkintä siitä, että myös korkeaseosetanoli soveltuu auton käyttövoimaksi; ja

4) valtion talousarviossa avustuksen maksamista varten varattua määrärahaa on käytettävissä.

Muuntotukea voidaan maksaa vain yhden kerran samasta henkilöautosta. Samalle henkilölle muuntotukea voidaan myöntää enintään kerran kalenterivuodessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

10.

Laki

kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansainvälistä taksiliikennettä tiellä koskevan Ruotsin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain (559/2012) 5 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Rangaistussäännökset

Rangaistussäännökset

Joka

1) harjoittaa ammattimaista henkilöliikennettä henkilöautolla tai ajoneuvolain (1090/2002) 10 §:ssä tarkoitetulla N-luokan ajoneuvolla ilman taksiliikennesopimuksessa edellytettyä taksilupaa tai

2) harjoittaa taksiliikennettä vastoin taksiliikennesopimuksen 3 tai 4 artiklan määräyksiä, on tuomittava *luvattomasta Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikenteen harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Joka laiminlyö taksiliikennesopimuksen 5 artiklan velvollisuudet rekisteröidä kuljetus taksamittariin, pitää asiakirjat autossa tai esittää asiakirjoja, on tuomittava *Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikennesopimuksen vastaisesta liikenneluparikkomuksesta* sakkoon.

Joka

1) harjoittaa ammattimaista henkilöliikennettä henkilöautolla tai ajoneuvolain (/) 20 §:ssä tarkoitetulla N-luokan ajoneuvolla ilman taksiliikennesopimuksessa edellytettyä taksilupaa tai

2) harjoittaa taksiliikennettä vastoin taksiliikennesopimuksen 3 tai 4 artiklan määräyksiä, on tuomittava *luvattomasta Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikenteen harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Joka laiminlyö taksiliikennesopimuksen 5 artiklan velvollisuudet rekisteröidä kuljetus taksamittariin, pitää asiakirjat autossa tai esittää asiakirjoja, on tuomittava *Suomen ja Ruotsin välisen taksiliikennesopimuksen vastaisesta liikenneluparikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

11.

Laki

liikenteen palveluista annetun lain 42 ja 44 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 42 ja 44 §, sellaisina kuin ne ovat
42 § laeissa 301/2018 ja 371/2019 sekä 44 § laeissa 301/2018 ja 984/2018, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

42 §

Tieliikenteen sosiaalilainsäädännön määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *ajo- ja lepoaika-asetuksella* tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 3821/85 ja (EY) N:o 2135/98 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3820/85 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 561/2006;

2) *ajopiirturiasetuksella* tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 165/2014;

3) *AETR-sopimuksella* kansainvälisessä maantieliikenteessä toimivien miehistöjen tekemästä työstä tehtyä eurooppalaista sopimusta (SopS 66/1999) sellaisena kuin se on muutettuna 27–29 päivänä lokakuuta 2004 sekä 29 ja 30 päivänä lokakuuta 2008 (SopS 64/2010);

4) *ajopiirturilla* mekaanista ja digitaalista ajopiirturia;

5) *ajopiirturikortilla* digitaalisessa ajopiirturissa käytettävää korjaamo-, kuljettaja-, yrittäjä- ja valvontakorttia;

Ehdotus

42 §

Tieliikenteen sosiaalilainsäädännön määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *ajo- ja lepoaika-asetuksella* tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 3821/85 ja (EY) N:o 2135/98 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3820/85 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 561/2006;

2) *ajopiirturiasetuksella* tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 165/2014;

3) *AETR-sopimuksella* kansainvälisessä maantieliikenteessä toimivien miehistöjen tekemästä työstä tehtyä eurooppalaista sopimusta (SopS 66/1999) sellaisena kuin se on muutettuna 27–29 päivänä lokakuuta 2004 sekä 29 ja 30 päivänä lokakuuta 2008 (SopS 64/2010);

4) *ajopiirturilla* mekaanista ja digitaalista ajopiirturia;

5) *ajopiirturikortilla* digitaalisessa ajopiirturissa käytettävää korjaamo-, kuljettaja-, yrittäjä- ja valvontakorttia;

6) *yrittäjällä* sitä, joka suorittaa ajo- ja lepoaika-asetuksen soveltamisalaan kuuluvan kuljetuksen;

7) *kuljettajalla* sitä, joka kuljettaa ajoneuvoa tai on mukana ajoneuvossa toimiakseen tarvittaessa kuljettajana;

8) *korjaamolla* sitä, jolla on *ajoneuvolain 87 §:ssä* tarkoitettu lupa ajopiirturin asennukseen ja korjaukseen;

9) *valvontaviranomaisella* poliisia, Tullia, rajavartiolaitosta ja työsuojeluviranomaista;

10) *yrittäjäkuljettajalla* sitä, joka osallistuu ajo- ja lepoaika-asetuksessa tai AETR-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan kuljetustoiminnan harjoittamiseen tieliikenteessä, joka ei ole työsuhteessa ja jonka pääasiallisena ammattitoimintana on matkustajien tai tavaroiden kuljettaminen tieliikenteessä EU:n tavaraliikennelupa-asetuksessa tai kansainvälisen linja-autoliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä ja asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1073/2009, jäljempänä EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskeva asetus, tarkoitettulla tavalla yhteisön liikenneluvan nojalla taikka 3 §:ssä tarkoitettun luvan nojalla, ja:

- a) joka työskentelee omaan lukuunsa;
- b) jolla on vapaus järjestellä ammattitoimintaansa;
- c) jonka tulot ovat suoraan riippuvaisia liikevoitosta; ja
- d) jolla on vapaus pitää yksin tai yhteistyössä muiden kuljetusyrittäjien kanssa kauppasuhteita asiakkaisiin;

11) *työajalla* yrittäjäkuljettajan työn aloittamisen ja lopettamisen välistä tieliikenteen tehtäviin käytettyä aikaa, jolloin yrittäjäkuljettaja on työpaikallaan asiakkaan käytettävissä, ja tekee muita tehtäviä tai toimintoja kuin yleistä hallinnollista työtä, joka ei ole suoranaudessa yhteydessä käsillä olevaan kuljetustehtävään;

12) *yhteenlasketulla työajalla* yrittäjäkuljettajan tämän lain soveltamisalaan kuuluvien työtuntien summaa siitä riippumatta, onko työ tehty yhdelle tai useammalle asiakkaalle;

13) *työpaikalla*:

6) *yrittäjällä* sitä, joka suorittaa ajo- ja lepoaika-asetuksen soveltamisalaan kuuluvan kuljetuksen;

7) *kuljettajalla* sitä, joka kuljettaa ajoneuvoa tai on mukana ajoneuvossa toimiakseen tarvittaessa kuljettajana;

8) *korjaamolla* sitä, jolla on *ajoneuvolain 144 §:ssä* tarkoitettu lupa ajopiirturin asennukseen ja korjaukseen;

9) *valvontaviranomaisella* poliisia, Tullia, rajavartiolaitosta ja työsuojeluviranomaista;

10) *yrittäjäkuljettajalla* sitä, joka osallistuu ajo- ja lepoaika-asetuksessa tai AETR-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan kuljetustoiminnan harjoittamiseen tieliikenteessä, joka ei ole työsuhteessa ja jonka pääasiallisena ammattitoimintana on matkustajien tai tavaroiden kuljettaminen tieliikenteessä EU:n tavaraliikennelupa-asetuksessa tai kansainvälisen linja-autoliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä ja asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1073/2009, jäljempänä EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskeva asetus, tarkoitettulla tavalla yhteisön liikenneluvan nojalla taikka 3 §:ssä tarkoitettun luvan nojalla, ja:

- a) joka työskentelee omaan lukuunsa;
- b) jolla on vapaus järjestellä ammattitoimintaansa;
- c) jonka tulot ovat suoraan riippuvaisia liikevoitosta; ja
- d) jolla on vapaus pitää yksin tai yhteistyössä muiden kuljetusyrittäjien kanssa kauppasuhteita asiakkaisiin;

11) *työajalla* yrittäjäkuljettajan työn aloittamisen ja lopettamisen välistä tieliikenteen tehtäviin käytettyä aikaa, jolloin yrittäjäkuljettaja on työpaikallaan asiakkaan käytettävissä, ja tekee muita tehtäviä tai toimintoja kuin yleistä hallinnollista työtä, joka ei ole suoranaudessa yhteydessä käsillä olevaan kuljetustehtävään;

12) *yhteenlasketulla työajalla* yrittäjäkuljettajan tämän lain soveltamisalaan kuuluvien työtuntien summaa siitä riippumatta, onko työ tehty yhdelle tai useammalle asiakkaalle;

13) *työpaikalla*:

Voimassa oleva laki

- a) yrittäjäkuljettajan omistaman yrityksen pääasiallisen toimipaikan sijaintipaikkaa;
- b) ajoneuvoa, jota yrittäjäkuljettaja käyttää työtehtävää tehdessään;
- c) muuta paikkaa, jossa harjoitetaan kuljetuksiin liittyvää toimintaa;
- 14) *viikolla* ajanjaksoa, joka alkaa maanantaina kello 00.00 ja päättyy kello 24.00 seuraavana sunnuntaina;
- 15) *yöajalla* kello 01.00 ja kello 05.00 välistä aikaa.

44 §

Ajopiirturikorttien myöntäminen

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää korjaamokortin hakijalle, jolle on myönnetty *ajoneuvolain 87 §:ssä* tarkoitettu lupa digitaalisen ajopiirturin asennukseen ja korjaukseen.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää kuljetajakortin hakijalle:

- 1) jolla on ajopiirturiasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ajoneuvon ajo-oikeus;
- 2) jolla on ajopiirturiasetuksen 26 artiklan mukainen asuinpaikka Suomessa; sekä
- 3) jolla ei ole voimassa olevaa kuljettajakorttia tai joka on tehnyt hakemuksen kortin uusimiseksi sen voimassaoloajan päättymisen vuoksi.

Kuljettajakortti myönnetään myös hakijalle, joka pyytää, että toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa myönnetty kuljettajakortti vaihdetaan Suomessa ajopiirturiasetuksen 30 artiklassa säädetyllä tavalla.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää yrityskortin hakijalle, joka on merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen ja Verohallinnon ylläpitämään yritys- ja yhteisötietojärjestelmään.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta valvontakortin valvontaviranomaiselle.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ajopiirturikorttien hakemisesta ja uusimisesta, kortin haltijan ilmoitusvelvollisuudesta sekä korttien voimassaoloajasta.

Ehdotus

- a) yrittäjäkuljettajan omistaman yrityksen pääasiallisen toimipaikan sijaintipaikkaa;
- b) ajoneuvoa, jota yrittäjäkuljettaja käyttää työtehtävää tehdessään;
- c) muuta paikkaa, jossa harjoitetaan kuljetuksiin liittyvää toimintaa;
- 14) *viikolla* ajanjaksoa, joka alkaa maanantaina kello 00.00 ja päättyy kello 24.00 seuraavana sunnuntaina;
- 15) *yöajalla* kello 01.00 ja kello 05.00 välistä aikaa.

44 §

Ajopiirturikorttien myöntäminen

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää korjaamokortin hakijalle, jolle on myönnetty *ajoneuvolain 144 §:ssä* tarkoitettu lupa digitaalisen ajopiirturin asennukseen ja korjaukseen.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää kuljetajakortin hakijalle:

- 1) jolla on ajopiirturiasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ajoneuvon ajo-oikeus;
- 2) jolla on ajopiirturiasetuksen 26 artiklan mukainen asuinpaikka Suomessa; sekä
- 3) jolla ei ole voimassa olevaa kuljettajakorttia tai joka on tehnyt hakemuksen kortin uusimiseksi sen voimassaoloajan päättymisen vuoksi.

Kuljettajakortti myönnetään myös hakijalle, joka pyytää, että toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa myönnetty kuljettajakortti vaihdetaan Suomessa ajopiirturiasetuksen 30 artiklassa säädetyllä tavalla.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää yrityskortin hakijalle, joka on merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen ja Verohallinnon ylläpitämään yritys- ja yhteisötietojärjestelmään.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta valvontakortin valvontaviranomaiselle.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ajopiirturikorttien hakemisesta ja uusimisesta, kortin haltijan ilmoitusvelvollisuudesta sekä korttien voimassaoloajasta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

12.

Laki

liikennevakuutuslain 2 ja 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikennevakuutuslain (460/2016) 2 ja 30 §, sellaisena kuin niistä on 2 § osaksi laissa 333/2018, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *ajoneuvolla* moottoriajoneuvoa, joka on tarkoitettu kulkemaan mekaanisella voimalla maata mutta ei raiteita pitkin, sekä kytkettyä tai irrallista perävaunua;

2) *direktiivillä* moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavasta vakuutuksesta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/103/EY;

3) *vakuutusyhtiöllä* vakuutusyhtiötä tai muuta vakuutusyritystä, joka on saanut toimiluvan harjoittaa direktiivissä tarkoitettua vakuutustoimintaa;

4) *vakuutuksenottajalla* sitä, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutussopimuksen;

5) *vakuutetulla* sitä, jonka hyväksi vakuutus on voimassa;

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *ajoneuvolla* moottoriajoneuvoa, joka on tarkoitettu kulkemaan mekaanisella voimalla maata mutta ei raiteita pitkin, sekä kytkettyä tai irrallista perävaunua;

2) *direktiivillä* moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavasta vakuutuksesta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/103/EY;

3) *vakuutusyhtiöllä* vakuutusyhtiötä tai muuta vakuutusyritystä, joka on saanut toimiluvan harjoittaa direktiivissä tarkoitettua vakuutustoimintaa;

4) *vakuutuksenottajalla* sitä, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutussopimuksen;

5) *vakuutetulla* sitä, jonka hyväksi vakuutus on voimassa;

6) *liikennevahingolla* ajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä aiheutunutta henkilö- tai esinevahinkoa;

7) *rekisterillä* liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettua liikenneasioiden rekisteriä;

8) *ajoneuvon haltijalla* rekisteriin merkittyä ajoneuvon haltijaa tai, jos ajoneuvoa ei tarvitse merkitä rekisteriin, sitä henkilöä, jolle ajoneuvon hallinta on pysyvästi luovutettu;

9) *ajoneuvon pysyvällä kotipaikalla* valtiota, jossa ajoneuvossa oleva rekisterikilpi, vakuutuskilpi tai tunnistemerkki on annettu, tai jos näitä ei vaadita, sitä valtiota, jossa ajoneuvon haltijalla on pysyvä asuinpaikka, taikka jos rekisterikilpeä ei ole tai se on väärä tai laitton, sitä valtiota, jossa liikennevahinko on tapahtunut;

10) *liikennekäytöstä poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon väliaikaista liikennekäytöstä poistamista ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;

11) *lopullisella poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon lopullista poistamista liikennekäytöstä Suomessa ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;

12) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

13) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;

14) *kansallisella toimistolla* erityisjärjestöä, joka on perustettu 25 päivänä tammikuuta 1949 annetun Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission sisämaan liikennekomitean tielikenteen alakomitean suosituksen N:o 5 mukaisesti ja joka toimii niiden vakuutusyritysten yhteiselimenä, joilla on valtiossa toimilupa liikennevakuutusta käsittävän vakuutusliikkeen harjoittamiseen;

15) *vihreä kortti -järjestelmällä* vakuutusenantajien kansallisten toimistojen hallinnoimaa kansainvälistä vakuutusjärjestelmää;

16) *vihreällä kortilla* kansainvälistä vakuutustodistusta, jonka vakuutusyhtiö antaa 14 kohdassa tarkoitetun suosituksen mukaisesti;

17) *korvauselimellä* direktiivin 10 artiklassa tarkoitettua korvauksen suorittamisesta vastuussa olevaa elintä;

6) *liikennevahingolla* ajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä aiheutunutta henkilö- tai esinevahinkoa;

7) *rekisterillä* liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettua liikenneasioiden rekisteriä;

8) *ajoneuvon haltijalla* rekisteriin merkittyä ajoneuvon haltijaa tai, jos ajoneuvoa ei tarvitse merkitä rekisteriin, sitä henkilöä, jolle ajoneuvon hallinta on pysyvästi luovutettu;

9) *ajoneuvon pysyvällä kotipaikalla* valtiota, jossa ajoneuvossa oleva rekisterikilpi, vakuutuskilpi tai tunnistemerkki on annettu, tai jos näitä ei vaadita, sitä valtiota, jossa ajoneuvon haltijalla on pysyvä asuinpaikka, taikka jos rekisterikilpeä ei ole tai se on väärä tai laitton, sitä valtiota, jossa liikennevahinko on tapahtunut;

10) *liikennekäytöstä poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon väliaikaista liikennekäytöstä poistamista ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;

11) *lopullisella poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon lopullista poistamista liikennekäytöstä Suomessa ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;

12) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

13) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;

14) *kansallisella toimistolla* erityisjärjestöä, joka on perustettu 25 päivänä tammikuuta 1949 annetun Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission sisämaan liikennekomitean tielikenteen alakomitean suosituksen N:o 5 mukaisesti ja joka toimii niiden vakuutusyritysten yhteiselimenä, joilla on valtiossa toimilupa liikennevakuutusta käsittävän vakuutusliikkeen harjoittamiseen;

15) *vihreä kortti -järjestelmällä* vakuutusenantajien kansallisten toimistojen hallinnoimaa kansainvälistä vakuutusjärjestelmää;

16) *vihreällä kortilla* kansainvälistä vakuutustodistusta, jonka vakuutusyhtiö antaa 14 kohdassa tarkoitetun suosituksen mukaisesti;

17) *korvauselimellä* direktiivin 10 artiklassa tarkoitettua korvauksen suorittamisesta vastuussa olevaa elintä;

Voimassa oleva laki

18) *siirtoliikennevakuutuksella ajoneuvolain (1090/2002) 66 f §:ssä* tarkoitettua siirtolupaa varten annettua määräaikaista liikennevakuutusta;

19) *liikenneväylällä* yleistä ja yksityistä tietä, katua, rakennuskaavatietä, moottorikelkkailureittiä, toria sekä muuta yleiselle liikenteelle tarkoitettua tai yleisesti liikenteeseen käytettyä aluetta.

30 §

Ajoneuvon käyttökielto

Ajoneuvon, jonka vakuuttamisvelvollisuus on laiminlyöty, käyttö liikenteessä on kielletty.

Viranomaisten toimivaltuuksista käyttökiellon valvonnassa säädetään *ajoneuvolain 84 §:ssä*.

Ehdotus

18) *siirtoliikennevakuutuksella ajoneuvolain (/) 95 §:ssä* tarkoitettua siirtolupaa varten annettua määräaikaista liikennevakuutusta;

19) *liikenneväylällä* yleistä ja yksityistä tietä, katua, rakennuskaavatietä, moottorikelkkailureittiä, toria sekä muuta yleiselle liikenteelle tarkoitettua tai yleisesti liikenteeseen käytettyä aluetta.

30 §

Ajoneuvon käyttökielto

Ajoneuvon, jonka vakuuttamisvelvollisuus on laiminlyöty, käyttö liikenteessä on kielletty.

Viranomaisten toimivaltuuksista käyttökiellon valvonnassa säädetään *ajoneuvolain 150 §:ssä*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

13.

Laki

maastoliikennelain 3 ja 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maastoliikennelain (1710/1995) 3 ja 13 §, sellaisina kuin ne ovat 3 § osaksi laissa 1306/2018 ja 13 § osaksi laeissa 572/2014 ja 1306/2018, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajoneuvolain (1090/2002) 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettua ajoneuvoa; ja

2) maastolla maa-alueita ja jääpeitteistä vesialuetta, joka ei ole tie ja jota ei ole tarkoitettu moottoriajoneuvo-, kisko- tai ilmaliikenteeseen.

13 §

Moottorikelkkailureitti

Tässä laissa säädetyllä tavalla voidaan perustaa yleinen oikeus ajaa moottorikelkalla maastosta merkitsemällä erotetulla reitillä (*moottorikelkkailureitti*) lumipeitteen aikaan. Ajoneuvolain 16 §:n 2 momentissa tarkoitettulla raskaalla moottorikelkalla saa ajaa tarkoitukseen soveltuvalla moottorikelkkailureitillä. Arvion moottorikelkkailureitin soveltuvuudesta raskaalla moottorikelkalla ajamiseen tekee 14 §:ssä tarkoitettu reitinpitäjä. Oikeus raskaalla moottorikelkalla ajamiseen moottorikelkkailureitillä osoitetaan moottorikelkkailureitti liikennemerkkiin asetettavalla lisäkilvellä.

Moottorikelkkailureitti on tieliikennelain 2 §:ssä määritelty tie, joka on tarkoitettu moottorikelkkaliikenteeseen. Moottorikelkkailureittiin voivat kuulua myös pysyvästi tarvittavat levähdysalueet ja reitin huoltoalueet.

Moottorikelkkailureitin perustamisesta ja lakkauttamisesta luonnonsuojelulaissa (1096/1996) tarkoitettulla valtiolle kuuluvalla suojelualueella päättää Metsähallitus. Tämän luvun säännösten, lukuun ottamatta 20 ja 21 §:ää, sijasta näihin reitteihin sovelletaan Metsähallituksen päätöksessä määrättyjä ehtoja. Perustettaessa moottorikelkkailureittiä yksityiselle luonnonsuojelualueelle noudatetaan, mitä näiden alueiden perustamisesta säädetään luonnonsuojelulaissa.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *moottorikäyttöisellä ajoneuvolla* ajoneuvolain (1090/2002) 2 §:n 9 kohdassa tarkoitettua ajoneuvoa; ja

2) *maastolla* maa-alueita ja jääpeitteistä vesialuetta, joka ei ole tie ja jota ei ole tarkoitettu moottoriajoneuvo-, kisko- tai ilmaliikenteeseen.

13 §

Moottorikelkkailureitti

Tässä laissa säädetyllä tavalla voidaan perustaa yleinen oikeus ajaa moottorikelkalla maastosta merkitsemällä erotetulla reitillä (*moottorikelkkailureitti*) lumipeitteen aikaan. Ajoneuvolain 24 §:n 2 momentissa tarkoitettulla raskaalla moottorikelkalla saa ajaa tarkoitukseen soveltuvalla moottorikelkkailureitillä. Arvion moottorikelkkailureitin soveltuvuudesta raskaalla moottorikelkalla ajamiseen tekee 14 §:ssä tarkoitettu reitinpitäjä. Oikeus raskaalla moottorikelkalla ajamiseen moottorikelkkailureitillä osoitetaan moottorikelkkailureitti liikennemerkkiin asetettavalla lisäkilvellä.

Moottorikelkkailureitti on tieliikennelain 2 §:ssä määritelty tie, joka on tarkoitettu moottorikelkkaliikenteeseen. Moottorikelkkailureittiin voivat kuulua myös pysyvästi tarvittavat levähdysalueet ja reitin huoltoalueet.

Moottorikelkkailureitin perustamisesta ja lakkauttamisesta luonnonsuojelulaissa (1096/1996) tarkoitettulla valtiolle kuuluvalla suojelualueella päättää Metsähallitus. Tämän luvun säännösten, lukuun ottamatta 20 ja 21 §:ää, sijasta näihin reitteihin sovelletaan Metsähallituksen päätöksessä määrättyjä ehtoja. Perustettaessa moottorikelkkailureittiä yksityiselle luonnonsuojelualueelle noudatetaan, mitä näiden alueiden perustamisesta säädetään luonnonsuojelulaissa.

Voimassa oleva laki

Erämaalain (62/91) tarkoittamalle erämaa-alueelle voidaan perustaa moottorikelkkailureitti päättämällä siitä alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Ehdotus

Erämaalain (62/91) tarkoittamalle erämaa-alueelle voidaan perustaa moottorikelkkailureitti päättämällä siitä alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

14.

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 1 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 224/2008, 462/2011, 348/2013, 257/2014, 671/2015, 451/2016, 470/2017, 1052/2018, 301/2019, 659/2019, 1111/2019, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädettyssä järjestyksessä pannaan täytäntöön seuraavat seuraamukset:

1) rikoslain (39/1889) 2 a luvun 3 §:n 1 momentin mukaisesti päiväsakoin vahvistettu sakko sekä uhkasakko, yhteisösakko, rikesakko ja kurinpitosaakko (sakko);

2) kurinpitosaakko, joksi poistumiskielto on sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain (255/2014) 84 §:n 1 momentin nojalla tai aresti mainitun lain 85 §:n 1 momentin nojalla muunnettu;

3) omaisuuteen tai rahamäärään kohdistuva menettämisseuraamus;

Ehdotus

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädettyssä järjestyksessä pannaan täytäntöön seuraavat seuraamukset:

1) rikoslain (39/1889) 2 a luvun 3 §:n 1 momentin mukaisesti päiväsakoin vahvistettu sakko sekä uhkasakko, yhteisösakko, rikesakko ja kurinpitosaakko (sakko);

2) kurinpitosaakko, joksi poistumiskielto on sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain (255/2014) 84 §:n 1 momentin nojalla tai aresti mainitun lain 85 §:n 1 momentin nojalla muunnettu;

3) omaisuuteen tai rahamäärään kohdistuva menettämisseuraamus;

Voimassa oleva laki

3 a) rikoslain 44 luvun 15 §:n 2 momentissa tarkoitettu eläimen tappamismääräys;

3 b) sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain (460/2003) 22 §:n 3 momentissa tarkoitettu verkkoviestin poistamis- ja hävittämismääräys;

4) rikokseen perustuva valtiolle tuomittu korvaus;

5) muussa kuin rikosasiassa valtiolle tuomittu korvaus, jos syyttäjä on esiintynyt siinä virkansa puolesta;

6) valtiolle tuomittu korvaus, joka perustuu sen varoista suoritettujen oikeudenkäyntiin liittyvien kustannusten korvaamiseen;

6 a) rikosuhrimaksu;

7) rikosvahinkolain (1204/2005) 31 §:n mukaiseen valtion takautumisoikeuteen perustuva saaminen vahingosta vastuussa olevalta ja saman lain 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuun takaisinperintää koskevaan päätökseen perustuva valtion saaminen korvauksen saajalta;

8) oikeudenkäymiskaaren 14 luvun 7 §:ssä tarkoitettu järjestyssakko;

9) vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetussa laissa (231/2007) tarkoitettu taloudellinen seuraamus sekä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetussa laissa (222/2008) tarkoitettu menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös;

10) työntekijöiden lähettämisestä annetun lain (447/2016) 24 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu taloudellista hallinnollista seuraamusta tai sakkoa koskeva päätös;

11) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 1 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 8 luvun 3 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

12) luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin

Ehdotus

3 a) rikoslain 44 luvun 15 §:n 2 momentissa tarkoitettu eläimen tappamismääräys;

3 b) sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain (460/2003) 22 §:n 3 momentissa tarkoitettu verkkoviestin poistamis- ja hävittämismääräys;

4) rikokseen perustuva valtiolle tuomittu korvaus;

5) muussa kuin rikosasiassa valtiolle tuomittu korvaus, jos syyttäjä on esiintynyt siinä virkansa puolesta;

6) valtiolle tuomittu korvaus, joka perustuu sen varoista suoritettujen oikeudenkäyntiin liittyvien kustannusten korvaamiseen;

6 a) rikosuhrimaksu;

7) rikosvahinkolain (1204/2005) 31 §:n mukaiseen valtion takautumisoikeuteen perustuva saaminen vahingosta vastuussa olevalta ja saman lain 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuun takaisinperintää koskevaan päätökseen perustuva valtion saaminen korvauksen saajalta;

8) oikeudenkäymiskaaren 14 luvun 7 §:ssä tarkoitettu järjestyssakko;

9) vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetussa laissa (231/2007) tarkoitettu taloudellinen seuraamus sekä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetussa laissa (222/2008) tarkoitettu menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös;

10) työntekijöiden lähettämisestä annetun lain (447/2016) 24 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu taloudellista hallinnollista seuraamusta tai sakkoa koskeva päätös;

11) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 1 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 8 luvun 3 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

12) luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin

Voimassa oleva laki

95746/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 83 artiklassa tarkoitettu hallinnollinen seuraamusmaksu;

13) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 38 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 40 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

14) lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorisimirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetun lain (657/2019) 13 §:ssä tarkoitettu lentoliikenteen harjoittajan seuraamusmaksu;

Siten kuin tässä laissa säädetään, pannaan täytäntöön myös merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettu öljypäästömaksu, tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) 9 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu, työsopimuslain (55/2001) 11 a luvun 3 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu, työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 35 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu, kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa annetun lain (658/2013) 6 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu, yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 49 §:ssä tarkoitettu rikkomusmaksu ja 51 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu, alkoholilain (1102/2017) 71 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu, siemenlain (600/2019) 35 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu ja kasvinterveyslain (1110/2019) 26 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu.

Ehdotus

95746/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 83 artiklassa tarkoitettu hallinnollinen seuraamusmaksu;

13) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 38 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 40 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

14) lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorisimirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetun lain (657/2019) 13 §:ssä tarkoitettu lentoliikenteen harjoittajan seuraamusmaksu;

Siten kuin tässä laissa säädetään, pannaan täytäntöön myös merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettu öljypäästömaksu, tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) 9 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu, työsopimuslain (55/2001) 11 a luvun 3 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu, työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 35 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu, kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa annetun lain (658/2013) 6 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu, yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 49 §:ssä tarkoitettu rikkomusmaksu ja 51 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu, alkoholilain (1102/2017) 71 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu, siemenlain (600/2019) 35 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu, kasvinterveyslain (1110/2019) 26 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu ja ajoneuvolain (/) 154–156 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

..

15.

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tieliikennelain (729/2018) 2 §:n 1 momentin 21 kohta, 55 §:n 3 momentti ja 175 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

21) ajoneuvolla ajoneuvolaissa (1090/2002) tarkoitettua maalla kulkevaa laitetta, joka ei kulje kiskoilla;

21) ajoneuvolla ajoneuvolaissa (/) tarkoitettua maalla kulkevaa laitetta, joka ei kulje kiskoilla;

55 §

55 §

Moottorikäyttöisen ajoneuvon tarpeettoman joutokäynnin kielto

Moottorikäyttöisen ajoneuvon tarpeettoman joutokäynnin kielto

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kielto ei koske ajoneuvolain 6 luvussa tarkoitetun katsastuksen osana toimitettavaan pakokaasumittaukseen odottavaa ajoneuvoa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kielto ei koske ajoneuvolain 5 luvussa tarkoitetun katsastuksen osana toimitettavaan pakokaasumittaukseen odottavaa ajoneuvoa.

175 §

175 §

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskevan päätöksen tiedoksianto

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskevan päätöksen tiedoksianto

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskeva päätös annetaan tiedoksi hallintolain 59 §:n mukaisena tavallisena tiedoksiantona. Jos ajoneuvon omistaja tai haltija on oikeushenkilö, päätös annetaan tiedoksi ajoneuvolain 3 §:n 23 kohdassa tarkoitettulle käyttövastaavalle.

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskeva päätös annetaan tiedoksi hallintolain 59 §:n mukaisena tavallisena tiedoksiantona. Jos ajoneuvon omistaja tai haltija on oikeushenkilö, päätös annetaan tiedoksi ajoneuvolain 78 §:ssä tarkoitettulle käyttövastaavalle.

Voimassa oleva laki

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskeva päätös on lähetettävä viipymättä ja viimeistään 30 päivän kuluessa rikkomuksen tekopäivästä.

Ehdotus

Ajoneuvokohtaista liikennevirhemaksua koskeva päätös on lähetettävä viipymättä ja viimeistään 30 päivän kuluessa rikkomuksen tekopäivästä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

. .